

Dünyanın en hızlı ekran kartları

Ufuk Yamankılıçoğlu,
Genel Yayın Yönetmeni

AYIN TAVSİYESİ

Profesyonel PC Güvenliği

CHIP, sizler için "Profesyonel PC Güvenliği" özel sayısında yeni güvenlik teknolojilerinden en popüler hacker tekniklerine ve bunlardan korunma yöntemlerine kadar tüm yenilikleri bir araya getirdi. Teknoloji düşkünü bir kullanıcı olarak size sadece bunları uygulamak kalıyor. Ekim'in ilk haftasında merkez bayilerde, seçkin kitapevlerinde ve süpermarketlerde satışa sunulacak bu özel sayımızı tükenmeden almanızı öneriyorum.

CHIP'in Temmuz 2005 sayısı 45.145 adet satılmıştır. Bu rakama yaklaşık 5.500 abone dâhildir. Kaynak: DPP A.Ş.
CHIP'in okur katsayısı 2.40'tır.

PCI Express destekli anakartların ve PC sistemlerinin yaygınlaşmasıyla, AGP ekran kartlarına olan ilgi hem tüketici, hem de üretici tarafında azalıyor. Büyük donanım üreticileri AGP ekran kartlarının üretimini nerdeyse durdurdu. Piyasadaki AGP ekran kartı stoklarının da en geç bir yıl içinde tükenmesi bekleniyor. Bu bağlamda AGP destekli eski bir sisteminiz varsa ve ekran kartınızın performansından memnun değilseniz, en kısa zamanda bir AGP ekran kartı almanızı öneriyoruz. Bu ayki kapak konumuzda, piyasada 300 dolar'ın üzerindeki en yeni ve en hızlı ekran kartlarını test ettik. Önümüzdeki ay da giriş ve orta seviye (100-300 dolar arası) PCI-e ekran kartlarını test edeceğiz. Ayrıca TOP10 listelerimiz de önümüzdeki ay buna bağlı olarak güncellenecek; AGP ekran kartları listelerine bu ay son kez yer vereceğiz, bunların yerini gelecek sayıdan itibaren PCI-e kartlar alacak. Kapak konumuzda ayrıca en yaygın ATI ve nVidia ekran kartlarını %30'a kadar daha hızlı çalıştırmanızı ve oyunları sinematik görüntü ve efektlerle oynamanızı sağlayacak ipuçlarını bulabileceksiniz. Dünyanın en hızlı ekran kartlarıyla tanışmak için sabırsızlanıyorsanız 46'daki testimizi hemen okumaya başlayabilirsiniz.

Eğlenceye yönelik ürünlerin öncüsü Sony, Playstation Portable (PSP) ile bir kez daha gelişmiş, modern teknolojiyi küçük bir cihaza sığdırmayı başarıyor. Her yerde Playstation keyfini sunan bu minik konsolla aynı zamanda film seyredebiliyor ve müzik dinleyebiliyorsunuz. PSP hakkında bilmeniz gereken her şeyi, Sony'nin gizlediği ipuçları ve hilelerle birlikte 94'te açıklıyoruz.

Windows ve Office gibi Microsoft uygulamalarının sunduğu özelliklerden ve güvenlik seçeneklerinden memnun değilseniz, Microsoft'un yayınlamadığı gizli servis paketleri, güvenlik yamaları, sürücü güncellemeleri, yeni işlevler ve araçlarla açıklarınızı kapatabilir, daha güvenli, işlevsel ve özel bir sisteme sahip olabilirsiniz. Ayrıntılar 156'da.

İlk sayısını okurlarımızdan büyük ilgi gören dijital yaşam ekimizin bu ayki konusu DivX, MP3 ve ev elektroniği. eCHIP CD'lerinde ise 200 dolar değerinde 6 tam sürüm programın yanı sıra, en yeni ve en iyi shareware ve freeware programları bulabilirsiniz.

Ufuk Yamankılıçoğlu

uyaman@chip.com.tr

Türk Telekom kablosuz internet servisi vermeye başladı

Hüsrana uğradık

Bir kafeye oturup dizüstü bilgisayarınızı açıyorsunuz ancak bağlanmak için şifre gerekiyor. Parmağınızı şıklatıyorsunuz, nöbetçiler hemen bağlantı kartını getiriyor.

■ Türkiye daha ADSL ile yeni tanışmış ve Türk Telekom minimum bağlantı hızını 256 Kbps'den 512 Kbps'ye yükseltmek konusunda kararsız kalmışken, batıda yatırımcılar dev coğrafyaları kapsayacak kablosuz geniş bant servisleri için yatırıma başladı bile. Teknolojiye ucundan kenarından biraz dokunmuş birinin Google'ı duymamış olması zordur. Sade görünümlü bir arama motoru ile işe başlayan bu teknoloji şirketi, bugün tüm ABD'yi kaplayacak bir kablosuz geniş bant bağlantı servisi için ülkenin dört bir yanında atıl durumdaki altyapı donanımlarını satın alıyor.

Tüm ülkeye kablosuz ağ

ABD'de bir ekonomi dergisi, "Business 2.0", Google'ın bu gizli hamlesini mercer altına alıp planlarını açığa çıkarmış bile. Menzili onlarca kilometreye kadar genişleyebilen W-LAN teknolojilerini kullanarak, bütün ABD'nin üzerini görünmeyen, sanal bir geniş-bant ağla kaplamayı planlayan Google, bu sayede ABD'nin en büyük internet servisi sağlayıcısı olmayı planlarken bile sunduğu servile kullanıp internete bağlanan müşterilerinden ücret almayı düşünmüyor. Bu, Google yöneticilerinin mantığını iyi bilenler için hiç şaşırtıcı

bir haber değil. Zira Google, ABD'nin tüm şehirlerini kaplayacak kablosuz bağlantı servisini kullanarak internete bağlanacak müşterilerinin konum bilgilerine göre, kullanıcılarla reklâm verenleri buluşturmayı hedefliyor. Yani kullanıcı evinde veya bir parkta otururken dizüstü bilgisayarını açıp internete "ücretsiz" olarak bağlandığında, yakındaki bir taksi durağının ya da iki sokak ötede pizzacının yerel reklâmı, indirim ve fırsat duyurularını görebilecek. Elbette, reklâm kelimesi telaffuz edildiğinde çoğu kullanıcının tüylerinin diken diken olduğunu çok iyi bilen Google'ın her zamanki sade tarzını koruyacağını ve göstereceği reklâmın, müşterilerinin gözlerini yoracak işkence aletlerine dönüşmesine izin vermeyeceğini tahmin edebilirsiniz.

İletişim lüks değil temel bir ihtiyaçtır

ABD'de Google rakiplerinden önce geniş bir kablosuz ağ hizmeti sunmak için zamanla yarışırken, Avrupa'da da belediyeler, yerler yönetimler kablosuz bağlantı servisini iletişim ihtiyaçları için zorunlu bir hizmet olarak görüyor ve şehirlerin kalabalık merkezlerini, önemli trafik noktalarını, eğlence ve dinlenme merkezlerini, kablosuz ağlar

güncel

ile donatıyorlar. İstanbul'da ise böyle bir hizmet vermeye kalkışan bir belediyenin, Türk Telekom'un hışmına uğradığını ve "bu ülkede ben-den başka kimse internet servisi veremez" diyen Türk Telekom'un belediye ile ona "suç" ortaklığı yapan teknoloji firmalarını ağır ithamlarla dava ettiğini duymayan kalmadı.

Türk Telekom'un, tavrına tepki gösterip merkezi noktalarda kablosuz bağlantı istediklerini ifade eden kullanıcılara cevabı ise anlamlı oldu. Firma Temmuz ayı içinde sessiz sedasız TTwinet isimli hizmetini devreye soktu. Şu anda piyasada bulunan ve Türk Telekom'un kablosuz bağlantı servisi üzerinden internete bağlanmak için şifre ve kullanıcı adı veren TTwinet kartları ile internete bağlanmanın yarım saati 3 milyon lira. Dahası, söz konusu kart bir gün içinde kullanılmak ve bağlantı süresi bir gün içinde tüketilmek zorunda. 3 milyon lira ödenerek alınan yarım saatlik bağlantı süresini kullana kullana bitiremeyenler, bozdura bozdura harcayamayanlar veya turşusunu kurmaya kalkanlar, 24 saat sonra aynı şifre ve kullanıcı adının geçersiz olduğu mesajı ile karşılaşarak hüsrana uğruyorlar.

Acil bir e-posta göndermeniz lazım

Aslında, vatandaşların ödedikleri vergi karşılığında talep edebilecekleri, olağan bir iletişim gereksinimi haline gelen kablosuz internet servisini hizmete sokan, üstelik sponsorlar edinecek bu hizmeti şifresiz, sorgusuz, sualsiz, ücretsiz hale getiren belediyeler ile işbirliğine gitmek yerine, bu girişimleri engelleyip benzer bir hizmeti bir yıl gecikmeyle, üstelik ücretli olarak hizmete sokmak, kullanıcıları çok da memnun etmedi. İş çıkışı eşiyile, arkadaşlarıyla, sevdikleriyle bir kafede, restoranda buluşup oturup sohbet başlanmış ama bu sırada acil bir e-posta bekleyen veya bir e-posta göndermek zorunda kalan bir mobil kullanıcının durumu daha da zor. Türk Telekom'un ağ menzili içindeyse ama bulunduğu restoran veya mekân bağlantı kartı satmıyorsa veya elindeki kartlar tükenmişse, yerinden kalkıp, arkadaşlarını restoranda bırakıp, karda kışta yağmurda, akşam vakti açık bir telekom bayisi bulduktan sonra kart satın alıp, restorana dönüp elindeki kartın şifresiyle kablosuz ağa bağlanabiliyor ve belki iki üç dakika süren e-posta alıp verme işleminden sonra bilgisayarını kapatıp sohbetine, yemeğine geri dönebiliyor.

Pratik: (sıfat) kolay, kullanışlı

Bütün dünyada pratiklik anlamına gelen "mobile" kavramının Türkiye'deki kartlı uygulaması pek de pratik görünmüyor. Üstelik sadece o anlık bir ihtiyacı karşılamak için 3 milyon liraya ön ödemeli bir kart satın alan kullanıcılar, kartın kullanım süresi 24 saat ile sınırlı olduğu için, ertesi gün veya ertesi hafta, başka bir akşam, baş-

Kâr değil görev: Halk, TTElekom'u kâr hırsındaki bir şirket değil, hizmet getirmekle yükümlü bir kamu kuruluşu olarak görüyor.

ka bir yerde bağlantıya ihtiyaç duyduklarında, "pratik" mobil bir bağlantı için kart satın almak için telekom bayisi arama zevkini yeniden yaşamak zorunda kalabiliyorlar. Daha da önemlisi, kartların pratik bir şekilde kullanıcılara ulaştırıldığı, kullanıcıların yorulmadığı, gökten kart yağdığı ideal ortamda bile, ön ödemeli kart mantığının dezavantajları, zaten dünya ortalamalarının çok üzerinde olan bağlantı ücretlerini daha da yukarı çekiyor. Çünkü kullanılmayan ama parası ödenmiş sürenin maliyeti kullanılan süreye yükleniyor.

Dolayısıyla üç dakikalık bir e-posta işleminde bağlantının dakikası bir milyon liraya mal olabiliyor. Ve akıllara şu soruları getiriyor: Kullanıcıyı, üç dakika sürecek acil bir e-posta gönderme işlemi için 3 milyon liralık kart satın almak zorunda bırakmak, saati 60 milyon liraya denk düşen dünyanın en pahalı internet bağlantısını kullanmak zorunda kalan insanların dünyanın en müsrifleri sıralamasında bir sıra yükselmekten mutlu olacaklarını umarak geliştirilen bir pazarlama stratejisi midir? Ya da bu hesap Bağdat'tan ne zaman dönecek? ■

Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr

TTWINET SERVİSİNİN DETAYLARI

- **Yarım saatlik (30 dakika):** (İlk kullanımdan itibaren geçerlilik süresi 24 saat) 3,11 YTL
- **1 (Bir) saatlik 60 dakika:** (İlk kullanımdan itibaren geçerlilik süresi 24 saat) 5,32 YTL
- **2,5 (iki buçuk) saatlik (150 dakika):** (İlk kullanımdan itibaren geçerlilik süresi 24 saat) 10,65 YTL
- **5 saatlik (300 dakika):** (İlk kullanımdan itibaren geçerlilik süresi 1 hafta) 18,19 YTL
- **30 saatlik (1.800 dakika):** (İlk kullanımdan itibaren geçerlilik süresi 1 ay) 73,02 YTL
- Fiyatlara %18 KDV dâhil, %15 Özel İletişim Vergisi (ÖİV) hariçtir.

Nokia Türk tasarımcıya ödül verdi

Nokia 888

■ Nokia Design, Club Nokia EMEA ve Nokia Benelux Uluslararası Tasarım Ödülleri tarafından düzenlenen Nokia Benelux Uluslararası Tasarım Ödülleri Yarışması'nda Türk tasarımcı Tamer Nakışçı, 5 mm inceliğindeki, gelen çağrıyı şekil değiştirerek bildiren, stil sahibi ve futuristik bir yapıya sahip "form follows you - şekil sizi takip eder" sloganı ile yola çıktığı tasarımı Nokia 888 ile büyük ödülün sahibi oldu. Nisan-Temmuz 2005 tarihleri arasında düzenlenen ve dünya çapında tasarım bölümü öğrencilerine açık olan yarışmada ödül kazanan eserler Nokia Tasarım Direktörü Eero Miettinen'nin başkanlığındaki jürinin yanı sıra kurulan internet sitesine halktan gelen oylar da dikkate alınarak belirlendi. 150.000'den fazla ziyaretçinin ilgi gösterdiği internet sitesinde halkın da oylamasına sunu-

lan eserler arasında en fazla oyu alan ve jüri tarafından büyük ödüle layık görülen Tamer Nakışçı bir adet Nokia 8800, 5.000 \$ para ödülü ve Helsinki'de bulunan Nokia Design'da eğitim ile ödüllendirildi. Nokia Tasarım Direktörü Eero Miettinen yaptığı açıklamada "Katılan tüm projeler oldukça başarılıydı ama özellikle ilk iki eser farklılıklarıyla diğerlerinden ayrılıyordu. Temsil ettikleri modern ve farklı yaklaşımla mobil tasarıma yeni bir bakış açısı getirdiler. Bu yüzden onları seçmek hiç de zor olmadı." dedi. Bilgi için: www.nokia.com.tr

Kitaplar cepce taranacak Cep tarayıcısı

Kitaplar ve gazeteler cep telefonu ile taranarak mobil olarak okunabilecek. Nara Institute of Science and Technology (NAIST) isimli kuruluş, bu işlevi mümkün kılmak amacıyla kameralı cep telefonları için bir yazılım geliştirdi. Kullanıcılar cep telefonunu kamerası ile görüntüyü aldıktan sonra, yazılım metni okuyup dönüştürüyor. Bu sayede, cep telefonu sahipleri ileride gazetelerini telefonlarından okuyabilecekler. Geliştiricilerin açıklamalarına göre, yazılım kitapların cilt kısımlarındaki eğimli bölümleri bile otomatik bir şekilde düzeltebiliyor. Bir A4 sayfasının üç ile beş saniye arasında taranması için en az bir megapiksel çözünürlüğünde bir cep telefonuna ihtiyaç duyuluyor.

Bilgi için: www.naist.jp/index_en

READ.ME

» Güzeli fotoğraflamak sevap mı?

■ İnsanoğlu, yapmakta zorlandığı işleri kolaylaştıracak buluşları kötü amaçlar için kullanmayı, nedense toplumun yararına kullanmaya tercih etmiştir hep. Hele ki hızına yetişilmez teknoloji söz konusu olduğunda, daha bir önceki gelişme hazmedilmeden sunulan yenilikler, bir maymun iştahlılık da oluşturuyor haliyle. Elindeki fotoğraf çeken cep telefonunun nelerde işine yarayacağını öğrenmeden daha yüksek çözünürlüklü fotoğraflar çeken, otomatik odaklamalı, bilmem kaç zumlu cep telefonları ile buluşanların gözünde, yüksek çözünürlük bir anda daha kaliteli bacak resmine, otomatik odaklama daha net bacak resmine, zum ise daha uzaktaki bacak resmini çekebilme avantajına dönüşüyor. Sakın yanlış anlamayın, herkes böyle demiyorum elbette. Sonuç olarak, benim de fotoğraf çeken bir cep telefonum var ama tek yaptığım sadece yolumun üstünde gördüğüm ilginç ve komik ayrıntıları fotoğraflamak, daha sonra da diğer arkadaşlarımla paylaşmak. Tabii bunu da yasaların izin verdiği çerçeveler içinde ve fotoğraf çekmenin yasak olmadığı yerlerde yapıyorum.

Güzele bakmak sevapmış. Ama ileride de her daim bakıp sevap işleme düşüncesi ile o güzelleri kayıt altına almanın, hele ki bunu onlardan habersiz olarak yapmanın pek öyle sevap olduğunu sanmıyorum. Şimdi nereden çıktı bu konu, diye merak ediyorsunuzdur ve eminim birçoğunuz geçtiğimiz yıl içinde gündemi sık sık meşgul eden bu gereksiz televele konusunun, nasıl olup da bir bilişim dergisindeki köşe

yazısında kendine yer bulduğuna şaşırılmış olmalısınız. Ancak teknolojik yozlaşmanın nedenleri arasında en büyük rol oynayanın, aslında insanoğlunun kaldırabileceğinden de hızlı bir şekilde gelişen teknoloji olduğunu düşündüğünüzde, bu konuya çok da uzak durabileceğimizi sanmıyorum.

Durumun vahimliğini anlatmak için ise sizlere geçtiğimiz günlerde yaşadığım bir olayı da aktarmadan edemeyeceğim. Olaya bir alışveriş merkezinde, giyim mağazalarından birinde tanık oldum. Yaş tahmin etmede iyi değilimdir. Ama sanırım ilköğretim öğrencisi olan iki çocuk, ellerinde teknoloji harikası bir cep telefonu, sinsice yanımdan geçtiler. Durumu fark ettiğim için "klik" sesi ile arkamı döndüğümde, istedikleri fotoğrafı çoktan elde etmiş, gülererek koşmaya başlamışlardı bile. Peki çektikleri şey neydi? Hemen arkamda çıplak bir manken... Çocuk akli işte. Ama bir de şöyle düşünün: Birkaç yıl sonra bu gençlik lisede, şu anki ile kıyas götürmeyecek kadar ileri teknoloji telefonlar da ellerinde olacak. Sanırım değişecek ilgi alanlarından bahsetmeye gerek bile yok. Peki bu gidişatı engellemek için elimizden ne geliyor? Şu an için maalesef hiçbir şey. Tek yapacağımız, insanların hızlı teknoloji çağına ayak uydurmasını umut etmek ve açıkça söylemek gerekirse birazcık da paranoyak olmak. Yani diyorum ki, siz siz olun, ne yapıyor olursanız olun, insanların sizi istemediğiniz bir şekilde fotoğraflamasını engellemek için önceden etrafınızı sıkıca bir kolaçan edin.

Bilişim zirvesi hararetili tartışmalara sahne oldu Teknoloji üretmeliyiz

■ Cebit Bilişim Euroasia 2005 fuarı ile eşzamanlı düzenlenen konferans ve paneller fırtınası Bilişim Zirvesi 2005'te, teknoloji ve bilişimdeki en son gelişmeler değerlendirildi. CeBIT Bilişim Eurasia ve Bilişim Zirvesi ile ilgili bir değerlendirme yapan Türkiye Bilişim Derneği (TBD) Başkanı Turhan Menteş, çok önceden paylaşılmış yazılım ve donanım pazarından Türkiye'nin pay almasının zor olduğunu, bu alanda çaba ve zaman harcamak yerine, katma değer in-

ha yüksek, rekabet şansının daha fazla olduğu yüksek teknoloji üretimine odaklanılması gerektiğini söyledi. Türkiye'nin teknoloji üretiminde geri kaldığını ifade eden Menteş, bunun sonucunda da Türkiye'nin başkalarının üretilen teknolojileri ve ürünleri kullanan bir ülke olarak kalacağını belirtti. "Türkiye'de bütün sektörler, ithal teknolojiyle üretim yapmaya alışmış durumdadır" diyen Menteş, "Teknoloji üretimi konusunda devletin planlama ve yatırım yapması gerek. Turizmde bu yapıldı ve sektör büyük bir atılım gerçekleştirdi. Teknoloji üretiminde de ileriye görüp ona göre bir çalışma planı yapmamız gerekiyor. Başka türlü bir yere varmamız imkansız. Sadece kullanıcı olarak teknoloji üretilmeyeceğinin bilinmesi gerekiyor" dedi.

Bilgi için: www.tbd.org.tr

Kingston Çin'de yeni üretim tesisi açtı RAM'ler ucuzlayacak mı?

■ Ünlü bellek üreticisi Kingston Technology, Çin'de yeni bir fabrika açtı. Böylece Kingston'un Çin'deki aylık bellek modülü üretim kapasitesi 1,5 milyondan 5 milyon adede yükseldi.

Kingston'un yeni büyüme planlarında, Amerika Birleşik Devletleri ve Tayvan'daki tesislerin genişlemesini takiben üretimi Malezya'ya da genişletmek yer alıyor. En gelişmiş SMT üretim bantlarına ve üst seviye test ekipmanlarına sahip yeni tesis, Şangay Pudong'ta yer alan ve Çin'in en önemli yüksek teknoloji iş operasyonlarının yürütüldüğü "Silicon Harbor"da kurulmuş.

Yeni tesisin açılmasıyla, Kingston varolan 4.600 m2'lik alandan, hemen yanında yer alan, yaklaşık 23.200 m2'lik bir alana taşındı. Yeni üretim yeri, gelecekteki

genişlemeler için kullanılabilecek 14.000 m2'lik ek alana da sahip. Tesisin yapımına Ocak 2004'te başlanmıştı. Son yıllarda Kingston'un sahip olduğu büyüme hızı, şirketin büyüyen pazarlarda kapasite artırımını da teşvik ediyor.

White-box pazarını hedefleyen Value RAM ürün grubundaki büyük dalga, Kingston'un modül talebindeki artışın en önemli sebebi oldu. Kingston'un yeni üretim hacmi nedeniyle kısa vadede bellek modülü fiyatlarında düşüş bekleniyor.

Bilgi: www.kingston.com

Yangın riskine dikkat!

PS2'ler fazla ısınıyor

■ Sony, ünlü Playstation 2 oyun konsolunu, yangın çıkarma riski olduğu için geri çağırdı. Firma aşırı ısınma nedeniyle oluşan yangın riskini bertaraf etmek için 3,6 milyon cihazın adaptörünü değiştirecek. 2004 Ağustos ve Aralık ayları arasında üretilmiş siyah Playstation 2'lerde kullanılan adaptörler ücretsiz olarak değiştirilecek. 3,6 milyon oyun konsolundan 2,3 milyonunun Avrupa, 960 bininin Kuzey Amerika, 210 bininin Asya ve 60 bininin Japonya'da satıldığı belirtiliyor. Amerika'daki kullanıcıların 40'li cihazdaki aşırı ısınmanın yangına yol açtığı şikayetinde bulunmuş, iki kullanıcı ise çıkan yangınlarda hafif yaralanmıştı. Cihazlarındaki adaptörün değiştirilip değiştirilmeyeceğini öğrenmek isteyen Playstation2 kullanıcıları, cihazın seri numarası ile www.ps2ac.com internet adresinden bilgi alabilirler.

İlk ekran görüntüleri internete düştü

Microsoft Office 12 görüldü

■ Microsoft, Los Angeles'ta düzenlenen PDC konferansında, yeni nesil "Office"i görücüye çıkardı. İlgilenenler için de internette bazı ekran görüntüleri yayınlandı. Yeni Office paketi, daha önceden de açıklandığı gibi XML standardını temel alan tek bir dosya biçimini kullanacak. Excel, Word ve ileride Powerpoint de verileri XML olarak kaydedecek ve bu sayede programlar arası içerik alışverişi çok daha kolay olacak.

Üretici, ileride verilerin sıkıştırılmasında kullanılmak üzere ZIP sıkıştırma işlevini de ofis paketine eklemeyi planlıyor. Yeni Office paketi ile oluşturulan dosyalar ise şu ana kadarki belgelere kıyasla yüzde 75 daha az yer kaplayacak. Office 12, 2006'nın ikinci yarısında piyasaya sunulacak. Ancak ilk Beta sürümünün bu sene içerisinde yayınlanması bekleniyor.

Bilgi için: www.microsoft.com

Creative DiVi-CAM 428

Yeni kompakt kamera

■ Creative'in yeni dijital video kamerası DiVi-CAM 428 hepsi bir arada ürünler kategorisinde çitayı yükseltiyor. Creative'in yine aynı sınıfta bulunan DiVi-Cam 316 modelinden farklı olarak, bu üründe 4 Megapikselli CCD algılayıcı kullanılmış. Böylelikle çekimlerinizde yüksek görüntü kalitesi elde edebiliyorsunuz. DiVi-Cam 428 yalnızca bir dijital video kamera değil, aynı zamanda dijital fotoğraf makinesi, MP3 çalar ve hatta depolama ünitesi olarak da kullanılabilir. Dahili 32 MB kapasiteye sahip olan, 1 GB'a kadar SD kart desteği sağlayan ürün, 2 inçlik hareketli LCD ekrana sahip.

Böylelikle çekimlerinizi rahatlıkla yapabiliyorsunuz. Öte yandan gelişmiş flaş ayarları sayesinde geceleri de fotoğraf çekebilirsiniz. Dilerseniz makineyi gece moduna alıp flaşsız çekimler de

yapabilirsiniz. 640 x 480 çözünürlüğünde MPEG-4 video kaydı yapan DiVi-Cam 428'in çıkarılabilir ve şarj edilebilir Li-ion pili de uzun ömürlü kullanım olanağı sağlıyor.

A/V çıkışı sayesinde dilerseniz kayıtlarınızı TV'den veya projeksiyon cihazından da izleyebilirsiniz. Creative DiVi-Cam 428'in siyah ve gümüş renklerde iki ayrı modeli bulunuyor.

Bilgi: www.tr.creative.com

Volkswagen'den ilk adım

Otomobilde USB

■ Volkswagen, Frankfurt'taki Uluslararası Otomobil Fuarı'nda (IAA) bazı yeniliklerini tanıttı. Buna göre Golf, Golf Plus ve Touran modellerinde Ocak 2006'dan itibaren USB bağlantı noktası standart donanımlar arasında yer alacak. Bu sayede şoförler USB belleklerini doğrudan araba radyosuna bağlayabilecekler. Söz konusu bağlantı ise koltukların arasındaki desteğinde yer alacak. Golf'ta ise iPod için bir yuva ve bağlantı çözümü sunulacak. Bu, ortadaki kol dayanağına yerleştirilebilecek bir konsol olacak ve araba radyosunun tuşları ile kontrol edilebilecek.

Bilgi için:

www.Volkswagen.com

Google'dan Blog arama motoru

Blog'lar gözde

■ İnternet üzerinde tutulan günlükler pek çok yorum, haber ve görsel ile zengin bir içerik sunuyor. Milyonlarca online günlük, yani blog içinde arama yapmak isteyenler için şimdi pratik bir seçenek var. İnternet arama motoru Google, yeni bir arama işlevini blogsearch.google.com adresinde yayınladı.

Bunu kullanarak Weblog'ları istediğiniz ifadeye göre arayabiliyorsunuz. Şu anda işlemde olan Beta sürümü tüm dünyadaki Blog'lar içerisinde arama yapacak. Google'dan yapılan açıklamaya göre weblogs.com gibi bir hizmete güncelleme ping'i gönderen tüm Blog'lar otomatik olarak bulunacak. Ayrıca Google, kısa bir süre içerisinde Blogger'ların, eğer arama motoru tarafından bulunamıyorsa kendi online yayınlarını elle ekleyebilmeleri için bir form hazırlamayı da planlıyor.

Bilgi için: blogsearch.google.com

Çinliler ilk mikro işlemcilerini ürettiler

Çin'den yeni atılımlar

■ IBM'in PC üretim kısmının Çinli Lenovo tarafından satın alınmasının yarattığı tepkiler daha dinmemişken, Çin'den gelen yeni bir haber ortalığı karıştıracak gibi görünüyor: Çin kendi işlemcisini geliştirmiş bulunuyor. Pekin'deki Bilimler Akademisi'nin Bilgisayar Teknolojisi Enstitüsü tarafından geliştirilmiş yonga "Godson-2" adıyla Çin piyasasına çıkıyor. CPU, 64 bit mimarisi, süper geniş veri hatları ve dinamik sıçrama öngörüsü gibi çağdaş özellikler sergiliyor. Bir ABD piyasa araştırma enstitüsünün analizlerine göre, Çin'in yongasının önemli bir kısmı, Amerikan firması MIPS'in ürettiği R10000'den kopya. Yapılan incelemeler, Godson-2'nin yüzde 95 MIPS uyumlu olduğunu ortaya çıkarıyor. Ama Çinliler bunun için herhangi bir lisans ücreti ödemiş değil. ABD'li uzmanların görüşünce, Çinlilerin yongaları henüz mükemmel değil. Eksik olduğu yer ise üretim tekniği: Godson-2 0,13 mikrometre tekniğiyle üretiliyor ve böylece Batılı örneklerinin iki kuşak ge-

risinden geliyor. Arayı kapatma departmanı ise Intel ve AMD'nin hiç hoşlanmayacağı kadar çabuk gelebilir. Eğer Çin ucuz üretim sevdasından bir an için vazgeçer de, IBM-Lenovo örneğinde olduğu gibi, işlemci pazarında da Batı'dan teknoloji ihraç etme fırsatı yakalarsa, Intel ve AMD için ciddi bir rakip haline gelebilir. İşlemci, Çin'in yüksek teknoloji ulusu olmaya giden yolda attığı ilk büyük adım değil: Standart DVD'ler kullanmak yerine, Batı kökenli diskleri oynatmayan "Enhanced Versatile Disk" isimli teknolojiyle meydan okuyan Çinliler, Windows'a da "Red Flag Linux" ile karşı koymaya çalışmışlardı.

Bilgi için: www.mips.com

Sansui PVR

Önce kaydet sonra seyret

■ Türkiye için özel tasarlanmış gelişmiş donanımlı PVR (kişisel kayıt cihazı) sayesinde, iki farklı kanalda yayınlanan televizyon programlarından biri kaydedilirken diğeri seyredilebiliyor. Sansui PVR'nin 'Program Rehberi' özelliği ile gelecekte yayınlanacak olan programları kaydetme talimatını önceden verebiliyorsunuz. Cihazın önemli bir başka özelliği ise 'Zaman Öteleme İşlevi' sayesinde bir programı seyrederken işinizi çıkıktığı takdirde, işinizi

bitirdikten sonra ekranınızın başına döndüğünüzde programı bıraktığınız yerden seyretmeye başlayabilmeniz. Kayıt sırasında hızlı ileri ve geri izleme imkanı da sunan PVR, 80 GB'lık HDD'ye MPEG2 kalitesinde 50 saatte kadar kayıt yapma imkanı veriyor.

Bilgi için: www.digicom.com

Palm Windows'a yenilecek mi?

Palm cephesi

■ Birkaç yıl önce avuçiçi bilgisayar devrimini yapan Palm firması, cihazlarında kullanmak üzere düşük donanım gereksinimiyle bile çalışabilecek sade bir işletim sistemi tasarlamıştı. Palm-OS olarak bilinen işletim sistemi, Microsoft'un benzer cihazlar için ürettiği Pocket PC sistemiyle uzun süre rekabet etti. Şu sıralar, avuçiçi bilgisayar pazarında PDA'ları ve smart-phone'lariyle tanınan Palm'ın yakında Windows Mobile tabanlı bir "Treo" üreteceğine ilişkin spekülasyonlar yapılıyor. Piyasa öncüsü Palm, Microsoft'un mobil işletim sistemini şimdiye kadar küçümsemiş ve bunun yerine, kendi geliştirdiği Palm-OS sistemini kullanmıştı.

Bilgi için: www.palm.com

Ericsson'dan 3G analizi

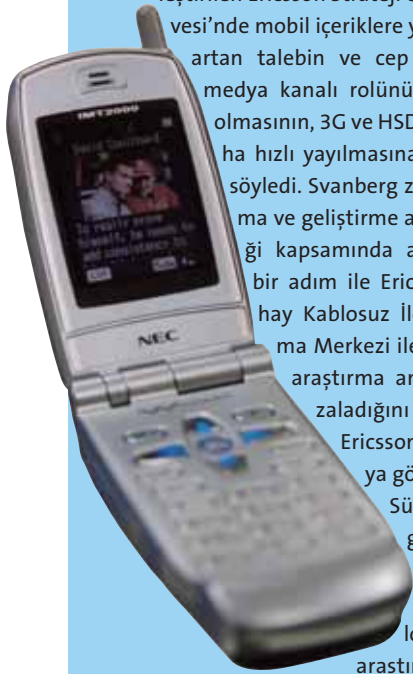
İçerik talebi ile 3G yaygınlaşacak

■ Ericsson'un Başkanı ve CEO'su Carl-Henric Svanberg, geçtiğimiz hafta Şanghay'da gerçekleştirilen Ericsson Strateji & Teknoloji Zirvesi'nde mobil içeriklere yönelik giderek artan talebin ve cep telefonlarının medya kanalı rolünü de üstlenmiş olmasının, 3G ve HSDPA'nın çok daha hızlı yayılmasına yol açacağını söyledi. Svanberg zirvede, araştırma ve geliştirme alanında işbirliği kapsamında atılan stratejik bir adım ile Ericsson'un Şanghay Kablosuz İletişim Araştırma Merkezi ile (SHRCWC) ilk araştırma anlaşmasını imzaladığını duyurdu.

Ericsson, bu anlaşmaya göre SHRCWC ile Süper 3G ve 4G gibi, geleceğin telekomünikasyon teknolojileri alanında araştırma projeleri

yürütme konusunda işbirliği yapacak. Bu anlaşma, ayrıca Ericsson'un Çin'deki telekomünikasyon sektörünün gelişimine hız kazandırma konusundaki kararlılığını da gösteriyor. Ericsson Çin Başkanı Mats H Olsson, bu zirvede yaptığı açıklamalarında, Çin'e önümüzdeki beş yılda 1 milyar dolarlık yatırım yapılacağını duyurarak Ericsson'un bu ülkede uzun vadeli olarak varlık göstermek istediğini doğruladı.

Bilgi için: www.ericsson.com

İnternette Türk mucizeleri

İnternet dehalarının hayatı

■ İnternete inanan ve bu alanda girişimde bulunmaktan vazgeçmeyen internet dehalarının hayat hikayelerinin anlatıldığı "Küresteki Kartal Neden Uçamaz?" adlı kitap, Neden Kitap tarafından yayınlandı. Burak Büyükdemir tarafından kaleme alınan kitap, yemeksepeti.com, gittigidiyor.com ve bebek.com'un yaratıcılarının başarı hikayelerini anlatıyor. Kitapta, küçük bir hayalle başlayıp herkesin bahsettiği internet şirketleri haline gelen üç şirketin, son yıllarda ekonomide yaşanan zorluklara rağmen hızla büyümeye devam etmesinin hikâyesi anlatılıyor. Kitabın yazarı Burak Büyükdemir, "Küresteki Kartal Neden Uçamaz?" adlı kitabıyla ilgili şunları söylüyor: "İnternette yemek siparişine yeni bir model getiren yemeksepeti.com nasıl kurulduğunun hikâyesi var bu kitapta. Nevzat, Amerika'daki yüksek lisans eğitimini yarıda bırakıp Türkiye'ye döndüğünde, kendisine gelecek vaat eden bankadaki işinden ayrılan Melih'le birlikte, risk dolu

bu projeye atıldı. Cem de diğer işlerini bırakıp teklif edilen ortaklığı kabul etti. Kendilerini bekleyen zor günleri hiç bilmiyorlardı. Ufak bir adımla yemeksepeti.com'un uzun yolculuğuna başladılar. Üniversiteden mezun olduktan sonra iş yaşamına mimar olarak başlayan Burak ve Serkan, üniversite hayatları boyunca aldıkları eğitimi düşünmeyip mimarlık yapmaktan vazgeçtiler. Kurulu düzenlerini bozdular. Evden çalıştılar. Sıkıntı çektiler. Birlikte gittigidiyor.com adındaki hayallerinin peşine düştüler. Halil, internette kolay hatırlanmak ve ilerde marka olabilmek amacıyla bebek.com ismini satın aldı. Alan adlarını alabilmek için evini sattı. Bu sırada ekonomik krizle mücadele etti. Küçük şirketini kurduğunda elinde maddi hiçbir şey kalmamıştı. Çevresindeki herkes ona farklı gözle bakmaya başlamıştı. Birçok kimse hayallerine ve yapacaklarına inanmıyordu. Onları bu yoldan çevirmeye çalıştılar, şevklerini kırdılar. Fikirlerini anlattıklarında çok büyük dudaklar gördüler. Aynı denizde yolculuk yapıyorlardı. Birbirlerini tanımıyorlardı ama hepsinin ortak özellikleri vardı. Aşıktılar, odaklanmışlardı, büyük dalgalara aşmayı, fırtınalarla savaşmayı ve en sonunda hayallerine ulaşacakları limanı düşündükleri için bu denizde yolculuğa başlamışlardı."

Bilgi için: www.yenisayfa.com

Test: Dell Dimension XPS 600

Dünyanın en hızlı seri üretim PC'si

■ Dell'in ekonomik durgunluk-tan veya tüketimin gerileme-sinden korkusu yok. Firmanın piyasaya sürdüğü yeni masaüstü bilgisayar Dimension XPS 600 bunun kanıtı. Bilgisayarın fiyatı tamı tamına 4.700 Euro tutuyor. Buna gönderi ücretleri (75 Euro) de ekleniyor. Bu kadar paraya Premium performans da elde ediliyor mu peki? CHIP bu lüks PC'yi test etti.

Test sistemimiz Intel'in çifte çekirdekli işlemcisi Pentium D 840'a (3,2 GHz, 2 MB ön bellek), 2 GB çift kanal belleğe (DDR2 667) iki adet 250'şer GB kapasiteli sabit diske (S-ATA, RAID 0) sahipti. Grafik çözümü olarak Nvidia'nın iki adet GeForce 7800 GTX kartının kullanıldığı bu yapılandırma, yaklaşık

3.300 Euro tutuyor ve performansı da iki yerine üç sabit disk, Win XP Pro ve 5.1 ses sistemiyle gelen 4.700 Euro'luk

TEST SONUÇLARI

Dell Dimension XPS 600

Performans (Puan)

3DMark2003	25.831
3DMark05	8.221
PCMark04	5.864

Ses (Sone)

Normal çalışma	2,7
Tam yükleme	3,6

Güç ihtiyacı (Watt)

Normal çalışma	230
Tam yükleme	360

Rekor: Dell XPS 600'ün performansı çıtayı yükseltiyor, maa-lesef akım tüketimini de.

sistemden neredeyse farksız.

Hadsiz hesapsız akım tüketimi

Benchmark sonuçları sistemin ne kadar güçlü olduğunu gösteriyor. 3DMark2003'te sistem çok iyi, 25.831 puana ulaşıyor, 3DMark05'te ise 8.221 sonucuna ulaşıyor. PCMark04 testi benzeri bir sonuç gösteriyor, burada Dell'in bombası 5.864 puan almayı başarıyor. Daha önce hiç bu kadar yüksek skor elde eden bir PC görmemiştik. Öte yandan, hiç bu kadar fazla akım çeken bir bilgisayara da rastlamamıştık. Tam yük altında tamı tamına 360 Watt, normal işletimde 230 Watt. Dört saat açık kalan bilgisayar 1 kW elektrik tüketiyor. Bilgisayarı 24 saat açık tutan dosya indirme meraklıları, günde 6kW, ayda 180 kW elektrik parasını da hesaba katmalılar. Bu miktar, orta halli bir ailenin aylık elektrik harcamasıyla eş değer. Ofis PC'leriye bunun yarısı kadar

Aşırı: Dell'in yeni Premium bilgisayarı Dimension XPS 600 inanılmaz derecede hızlı, fakat bir o kadar da pahalı.

bile elektrik harcamıyor. Bilgisayar tam yük altında 3,6 Sone ile makul bir gürültü üretiyor.

Sonuç: Dell'in Dimension XPS 600'ü PC'ler arasındaki Ferrari sayılabilir, ama daha çok banka hesabı kabarık oyun tutkunları için uygun.

Araştırma projesi E-Skin

Robotlar için yapay deri

■ Robotlar yakın gelecekte de yalnızca çok kısıtlı zekâya sahip olacak, ama dokunma duyusunda çok önemli adımlar atmaları an meselesi. Tokyo Üniversitesi'nden bilim adamları, kolayca eğilip bükülebilen ve metalik profillere uyan, yapay bir deri geliştirmiş bulunuyor. "ESkin" adlı bu deri yardımıyla robotlar basınç ve ısıyı "hissedebiliyor". Japonlar daha bir yıl önce, dokunmaya duyarlı bir yapay deri tanıtmışlardı. Bunun kusuru sabitliğiydi: Bir robot parmağının üç bo-

yutlu profiline uyum sağlayacak ve daha iyi tutmayı olanaklı kılacak kadar elastik değildi. Yeni ESkin ise bir taşla iki kuş vuruyor: Elastik bir plastik tabakası içine bilim adamları yalnızca basınç algılayıcılar eklemekle kalmamış, ısıya duyarlı yarı iletkenler de yerleştirmişler. Gelecekte, elektronik deriye ışık, nem ve ses için de algılayıcılar dâhil edilecek; böylelikle makine, insanın dokunma duyusunu açacak.

Bilgi için:

www.ntech.t.u-tokyo.ac.jp

İyi duygu: E-Skin makinelerin dokunma duyusunu iyileştiriyor.

Microsoft'un lisans kontrolünde gedik

Genuine Advantage

■ Microsoft aslında yeni "Genuine Advantage" programıyla korsan kopyacılara bir ihtar göndermek istiyordu: Windows için yazılım terfileri artık yalnızca eğer kullanıcı geçerli bir Windows lisansına sahipse müm-

kün olacaktı. Sadece güvenlik bakımından önemli terfiler bunun dışında tutulacaktı. Ancak kurnaz kullanıcılar "Genuine Advantage"ın internet tarayıcısındaki basit bir Java-Script komutuyla nasıl atlatılacağını bir günde ortaya çıkardılar. Birkaç saat sonra, bir DLL dosyasının bazı bilgilerinin değiştirilmesinin gerektiği ikinci Hack meydana çıktı. Tüm bunlar üzerine Microsoft alelacele "Genuine Advantage" kontrolünün temizlenmiş bir terfisini hazırlamak durumunda kaldı. Ancak yeni koruma da yalnızca kısa bir süre dayandı. Aradan geçen süre zarfında, pek çok web sitesi Microsoft'un kontrol yöntemini saf dışı bırakma hilelerini açıklamaya başladı.

Bilgi için: www.microsoft.com

Tarayıcı eklentisi yayınlandı

Flash Player 8

■ Macromedia, Flash oynatıcısının 8. sürümünün son halini ücretsiz olarak yayınladı. Yazılım şu anda sadece Windows işletim sistemlerinde çalışıyor ve İngilizceden başka bir dil seçeneği sunmuyor. Macromedia'dan yapılan açıklamalara göre, Flash Player 8 daha önceki sürümlere kıyasla daha hızlı çalışıyor. Yazılım geliştiriciler ise Flash uygulamalarını çok daha etkili bir şekilde hazırlayabilme imkânına sahipler. Ayrıca yeni metin işleme motoru da, yüksek kalite

tede daha net metin görüntüleri elde edilmesini mümkün kılıyor.

Üreticinin açıklamalarına göre görüntü kalitesinin oldukça artmasına rağmen Flash animasyonlarının dosya boyutları nispeten küçülecek.

Bilgi için:

www.macromedia.com

İsrafa son

Yeni baskı teknolojisi

■ AR-GE çalışmalarına yılda 4 milyar dolarlık bütçe ayıran HP, baskı alanındaki yeniliklerine devam ediyor. Mürekkep ve baskı teknolojisi alanında yapılan çalışmalar meyvesini verdi. Firma tarafından piyasaya sürülen yeni yazıcılarda, baskı kalitesi ve verimini artıran, toplam sahip olma maliyetini azaltan ölçeklenebilir baskı teknolojisi kullanılıyor. Ölçeklenebilir baskı teknolojisi sayesinde yeni kartuş ve mürekkepler en verimli şekilde

kullanılıyor. Zira, yazıcılarda biten her kartuşun ayrı ayrı değiştirilmesine olanak tanıyan bir sistem bulunuyor. Ölçeklenebilir baskı teknolojisinin bir parçası olan bu sistem sayesinde, mürekkep azaldığında sistem uyarı veriyor, istenilen baskı için mürekkebin yeterli olmadığı durumlarda da baskı işini başlatmıyor. Böylelikle kağıt ve mürekkep israfı da önlenmiş oluyor.

Bilgi: www.hp.com.tr

Microsoft fareler ve ergonomik klavyeler

Lazer fare dönemi

■ Microsoft, bu hafta içerisinde bir dizi yeni fare ve klavyesini tanıttı. Tanıtımın en çok dikkat çeken ürünleri ise ilk lazer fareler oldu. Bunların, ev kullanımı için hem kablolu (Laser Mouse 6000) hem de kablosuz (Wireless Laser Mouse 6000) sürümleri mevcut.

Ayrıca dizüstü kullanıcıları için de kablosuz bir sürüm piyasaya sunulacak. USB alıcı/verici parçayı işiniz bittikten sonra farenin altındaki yuvasına yerleştirerek çantanızda ayrıca yer kaplamasını da engelleye-

bilirsiniz. Natural Ergonomic Keyboard 4000, 14 derece açılı bir klavye alanına sahip. Kullanıcının elleri yazma sırasında yapay deri kaplamalı koruyucu ile destekleniyor. Her iki tuş bloğu arasında ise Microsoft Zoom Slider bulunuyor. Kullanıcılar, bunu kullanarak hem resimleri hem de Office belgelerini yakınlaştı-
rıp uzaklaştırabilirler. Microsoft, Win-

dows Media Center işletim sistemi kullanan bilgisayar sahipleri için de yeni bir klavye piyasaya sundu. Windows XP MCE için Remote Keyboard, kablosuz ve klavye, fare ve uzaktan kumanda işlevlerini tek bir cihaz üzerinde topluyor. Bu sayede hem sesin kısılıp açılması hem de TV programlarının kaydedilmesi mümkün oluyor.

Bilgi için: www.microsoft.com

Amazon müzik mi satacak?

iTunes'a ciddi rakip

Basılı CD'ler üzerindeki müzik artık o kadar iyi satmıyor. Bu gerçeği müzik endüstrisi de kabullendi. Bu yüzden, internetten alışverişin büyük ismi Amazon bu yüzden gümüşü disk satışından daha karlı bir alana kaymak istiyor. Amazon.com, görünüşe göre gelecekte müzik dosyaları satmayı kafasına koymuş. Bu tasarı, Amazon'un yeni bir "Content Acquisition Manager" (İçerik Satın Alma Müdürü) arandığını belirten bir iş ilanı yayınlamasıyla günışığına çıktı.

Bu konumdaki kişinin görevi, dijital müzik satışı için lisans anlaşmalarını hazırlamak olacak. Tahminlere göre yeni sistem, 2005 sonu online olacak. Hem bir abonman modeli, hem de şarkıları teker teker veya albüm halinde satın alma olanağı bulunacak. Amazon bu spekülasyonlar karşısında henüz bir açıklama yapmadı.

Bilgi için: www.amazon.com

Bu CD-R kopyalanamıyor

DMS'den SecuCD-R

Sony DADC tarafından, SecuROM teknolojisi esas alınarak geliştirilen ve DMS tarafından ülkemize getirilen yeni disklerle, Sony tesislerinde SecuCD-R teknolojisi ile bir kod kaydediliyor. Üretim aşamasındaki disklerle eklenen kod, yaklaşık 6 MB alan kaplıyor. Disk, hem CD-ROM, hem CD-R özelliği taşıyor. Diskte kalan boş alan bildiğimiz CD-R disklerle aynı şekilde, CD/DVD yazıcı için kullanılabilir. Windows EXE dosyalarına, yazılım yoluyla bir şifreleyici program eklenerek koruma sağlanıyor. Bu şifreyi açabilmek

ve programı çalıştırabilmek için, üretim sırasında üzerine kod kaydedilmiş SecuCD-R'a ihtiyaç duyuluyor. Şifrelenmiş program, ister HDD'de ister diskte olsun, CD/DVD okuyucusunda özel kodlu SecuCD-R disk olmadan çalışmıyor. Dolayısıyla Sony'nin ürettiği bu özel kodlu SecuCD-R üzerine kaydedilen diğer kopyalar çalışırken, diskin içeriği başka bir boş CD üzerine kopyalandığında, medya üzerindeki kod olmadığı için programlar çalışmıyor.

Bilgi için:

www.datamedya.com

GÜNCEL APPLE

Apple yeni ürünlerini tanıttı

iPod Nano kasırgası

■ Apple, 1.000 şarkı kapasiteli, ancak kurşun kaleminden daha ince ve rakip oynatıcıların yarısı büyüklüğünde tasarlanan "iPod nano"yu tanıttı! Yakında Türkçe menüyle Türkiye'de de satışa sunulacak olan iPod nano, kolay taşınabilirliği, hafif tasarımı, renkli ekranı, Apple patentli "klik tekeri" ve 1.000 şarkı ya da 25.000 fotoğraf saklama kapasitesiyle göz dolduruyor. iTunes ile entegre çalışan iPod nano, 2 ve 4 GB'lık iki modele sahip ve

her iki modelin de etkileyici beyaz veya siyah tasarımları var. Apple'ın CEO'su Steve Jobs, "iPod nano, orijinal iPod'dan bu yana en büyük devrimdir. iPod nano, inanılmaz ölçülerinde, iPod'un tüm özelliklerine de sahip ve tüm taşınabilir müzik pazarında kuralları değiştirecek," dedi. Bugüne kadarki en şık ve zarif iPod olan iPod nano, kulaklık kablolarını "boyun askısı"na entegre ederek boyun çevresinde kulaklık kablolarının sarkmasını önleyen seçilebilir aksesuarlara da sahip. iPod nano'yu renklerle kişiselleştirmek isteyenler için pembe, mor, mavi ve yeşil renklerde piyasaya sürülen seçilebilir ve şeffaf iPod nano kılıfları şık bir koruma sağlarken, "klik tekeri" dâhil tüm işlevlere erişilmesine de izin veriyor. Yine isteğe bağlı olan gri, pembe, mavi, kırmızı ve yeşil renkli kol bantları, iPod nano'nun bir

moda ve spor aksesuarı olarak taşınmasına da olanak sağlıyor. iPod ve iPod mini gibi 30 pin yuva bağlantısına sahip olan iPod nano, iPod için geliştirilen, evde ve arabada kusursuz müzik zevki sağlayan ev stereo hoparlörleri ve iPod otomobil adaptörleri gibi 1.000'den fazla aksesuarla rahatça çalışabiliyor. iPod nano ile entegre çalışan iTunes sayesinde, şarkılar, fotoğraflar ve Podcast'ler, iPod nano bir Mac ya da PC'ye her bağlandığında senkronize olup güncelleniyor. iPod nano'nun yüksek çözünürlüklü ve çarpıcı renkli ekranı, albüm kapağı görüntülemeye, fotoğraflara bakmaya veya oyun oynamaya olanak sağlıyor. 14 saate kadar pil ömrü olan iPod nano, müzik çalarken sarsıntılarda atlamıyor, yeni bir kronometreye, dünya saati ve ekran kilit uygulamalarına da sahip. Bilgi için: www.apple.com.tr

iPodNano: iPod'un yeni sürümü ekranlı "Shuffle"a benziyor.

KISA KISA

► iTunes 5

Dünyanın en popüler dijital müzik programı iTunes, yeni sürümüyle kullanıcıların karşısında. iTunes 5, yeni arama çubuğu ile kullanıcıların aradıklarını daha kolay bulabilmelerini, şarkı listelerini klasörlerde organize edebilmelerini sağlıyor. Ayrıca, akıllı shuffle işleviyle kullanıcıya shuffle edilen şarkıların gelişigüzel sırasını ve Windows kullanıcıları için Outlook'ta bulunan takvim ve kontakları iPod'larına yüklemelerini ve senkronize etmelerini sağlıyor.

Bilgi için: www.itunes.com

► Motorola ROKR

Müzikseverler, Motorola ROKR ile iTunes'dan en sevdikleri 100 parçayı Mac ya da PC'lerine, oradan da cep telefonlarına indirebilecek. Motorola ROKR, kolay kullanımlı bir menüye, seçenekler arasında kolayca geçiş ve müzik "çalma" özelliklerine sahip. Kolay kullanılabilir müzik tuşu sayesinde müzik dinlenirken, tek tuşla telefon görüşmesine geçilip, tekrar müzik dinlemeye dönülebiliyor.

Bilgi için: www.motorola.com.tr

Apple IMC Türkiye'den bir ilk

"Apple Günleri"

■ 27-30 Ekim 2005 tarihleri arasında Apple IMC Türkiye tarafından bu yıl ilk defa düzenlenecek olan "Apple Günleri", Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda Apple ekosisteminin içinde bulunan her türlü firma, kuruluş ve etkinlik ile 7'den 77'ye, amatörlerden profesyonellere teknoloji ile ilgilenen herkesi bir araya getirmeyi hedefliyor.

"Apple Günleri", Apple'ın dünyada her yıl gerçekleştirdiği Apple Expo Paris ve WWDC San Francisco etkinlikleri ile benzer nitelikte olacak. Profesyoneller tüm Apple ekosistemi

temini yazılım ve donanım olarak bir arada bulabilecekleri, teknolojinin tüm yeniliklerini bir araya getiren bir çözüm fuarı ile karşılaşacaklar. Dijital yaşam tarzını benimsemiş bireysel Apple kullanıcıları ise Mac ortamını iLife konsepti çerçevesinde daha yakından tanıyabilecekleri, iPod ile ilgili yenilikleri takip edebilecekleri eğlenceli bir Apple şenliğine katılacaklar.

"Apple Günleri" esnasında, ev kullanıcıları bilgisayarda film ve müzik yapmanın ne kadar kolay olacağını görebilecekleri gibi, iPod tutkunları

da aradıkları her türlü aksesuarı bulacak, iPod'un bilinmeyen yönlerini tanıma fırsatları yakalayacaklar.

"Apple Günleri"ne gelen profesyoneller ses ve video kurgulama, eğitim çözümleri, masaüstü yayıncılık ve kurumsal çözümlerle ilgili seminerlere katılabilecek, Genius Bar'da Apple dünyası ile ilgili

tüm soruların cevaplarını öğrenebilecekler. "Apple Günleri" süresince her gün çeşitli etkinlikler düzenlenecek, hediyeler dağıtılacak. "Apple Günleri"nin bir başka özelliği de bu 4 gün boyunca çeşitli kampanyalarla ürünlere sahip olmak isteyen son kullanıcılara fırsatlar sunacak olması.

Apple IMC Genel Müdürü Tansu Yeğen, "Apple'ın kendisinin bulunmadığı ülkelerde bir ilk olacak bu etkinliğe ev sahipliği yapmaktan gurur duyuyoruz. Teknolojinin hayatımızı nasıl zenginleştirdiğini, ne kadar kolaylaştırdığını görmek isteyen herkesi bu eğlenceli şenliğe davet ediyorum." dedi.

Bilgi için: www.apple.com.tr

GÜNCEL LINUX

Yeni işletim sistemi

Ubuntu: Halkın Linux'u

■ SuSE ve Red Hat, Linux denilince adı hatırlanan en önemli dağıtımlardı. Ancak şimdilerde yeni bir isim, hızla popülerlik kazanıyor. "Ubuntu" kısa süre içinde SuSE, Mandrake ve Knoppix gibi tanınmış dağıtımları geride bıraktı ve şimdi distrowatch.com'un Linux sıralamasında liderlik koltuğuna kuruldu. Aynı zamanda ilk uzay turistlerinden biri olan dolar mil-

yardeni Mark Shuttleworth, Ubuntu'ya finansman desteği sağlıyor. Hatta Shuttleworth bunun için ekstra bir destek firması da kurmuş. İlk bakışta Ubuntu piyasadaki birçok Linux çeşidinden farklı değil. Ürün, kendine Debian dağıtımını temel alıyor. Ubuntu, Debian ile kullanıcı dostu paket yönetimi "APT" (Advanced Package Tool) gibi avantajları da paylaşıyor. Kulağa biraz karmaşık da gelse, aslında dâhice bir fikir yatıyor bunun altında. Kullanıcılar APT üzerinden bilgisayarlara programların yeni sürümlerini yükleyiyorlar, APT terfileri kuruyor ve aynı zamanda da diğer yazılımların da terfi ettirilmesinin gerek- kipping gerektirmediğini sını- rıyor. Böylece, her seferin-

de yeni işletim sistemi kurmak zorunluluğu da ortadan kalkıyor. Ubuntu'nun gücü sadece terfi kolaylığından da gelmiyor: Bu Linux sürümünün kullanılabilirliği de son derece başarılı bulunuyor. Düzenli bir masaüstü ve yazıcı, ağ ve donanımlar içine kolay anlaşılır kurulum programları, kullanıcıların işini çok kolaylaştırıyor. Yeni başlayanların yararlı ipuçları elde ettiği çok iyi yardım forumları da Ubuntu dağıtımının iyi bir nam salmasına katkıda bulunmuş. "Kubuntu", KDE masaüstünün Ubuntu'ya uyarlanmış hali. "Edubuntu" ise okullar ve öğrenciler için özelleştirilmiş bir sürüm. Üstelik bu adım toplumsal imgeye de uyuyor, zira Mark Shuttleworth, Güney Afrika'da okulları ve enstitüleri destekleyen bir vakfın da kurucusu.

Bilgi için: www.ubuntu-linux.org

Ubuntu: Hiçbir Linux dağıtımı Ubuntu kadar büyük bir ilgi görmedi.

KISA KISA

► ABD'de açık doküman

ABD'nin Massachusetts eyaletinin yetkilileri, önümüzdeki 16 ay içinde eyaletin tüm belge ve yazışmalarını açık kaynak kodlu ofis yazılımlarının kullandığı biçimlere çevireceklerini açıkladılar. Ayrıca 1 Ocak 2007'den itibaren artık eyaletteki hiçbir görevlinin lisanslı biçiminde belge üretemeyeceği, tüm belgelerin OpenOffice.org tarafından desteklenen Open-document biçiminde kaydedileceğini ve sunulacağı da bildirildi.

► Vista bir fırsat mı?

Novell başkanı Jack Messman, Windows XP'den Vista'ya terfi maliyetinin pek çok bilgisayar kullanıcısına çok yüksek geleceğini ve güncel bir işletim sistemi ihtiyacı içindeki kullanıcıların Linux'a yönelmesini beklediklerini ifade etti.

Bilgi için: www.novell.com

Endonezya'nın resmî işletim sistemi Linux

Java Desktop System

■ Endonezya Araştırma ve Teknoloji bakanlığı, ülke çapında kullanılması için hazırladıkları Linux tabanlı işletim sistemine, kendi kültürleriyle ve alışkanlıklarıyla örtüşen Java tabanlı bir masa üstü yazılımı yerleştireceklerini ve bu proje için SUN ile işbirliği içinde olduklarını açıkladı. Endonezya, kendi işletim sistemini geliştiren sayılı ülkeler arasında yer alıyor. Ülke, Linux tabanlı projeye "IGOS" yani Indonesia Goes Open Source (Endonezya Açık Kaynağa Geçiyor) adını verdi. Endonezyalılar IGOS ile ülke çapında bir tasarruf ve bilişim atılımı gerçek-

leştirmek istiyorlar ve kullandıkları lisanslı yazılımları, Linux tabanlı sistem ve yazılımlarla değiştirmeyi, bu sayede, büyük bir dış harcama anlamına gelen yazılım telif masraflarını küçültmeyi hedefliyorlar. Bu proje kapsamında SUN da IGOS projesine pazarlama ve danışmanlık hizmeti vererek destek olma sözü verdi. Geçen sene de Japonya, Sun ile yaptığı benzer bir anlaşma ile devlet okullarında öğrencilerin kullandıkları bilgisayarlara Sun'ın ürettiği açık kaynak kodlu bir masaüstü yazılımını yüklemeyi kararlaştırmıştı.

Bilgi için: www.sun.com

İhtiyacınız olan her şey

SUSE Linux 10

■ Popüler Linux dağıtımı Suse'nin 10. sürümü, Ekim ayının ortasında hazır olacak. Suse'nin, yeni sürümde Red Hat'ın beğenilen dağıtımı Fedora Project'ini örnek aldığı anlaşılıyor. Kullanıcılarına internet tarayıcı olarak Firefox'ın son sürümünü, ofis yazılımı olarak da Microsoft Office'e çok benzeyen Open Office 2.0'ı sunacak olan işletim sistemi, deneyimsiz kullanıcıların bile kolayca ayak uydurabileceği kullanışlı bir grafik arayüzü barındırıyor. Ayrıca yine açık kaynak kodlu anın-

da mesajlaşma, grafik düzenleme, müzik ve video oynatma yazılımları da dağıtımına eklenmiş olacak. Bunun yanında, casus ve virüs önleme yazılımları ile güvenlik duvarı da yeni Suse dağıtımı ile birlikte gelecek.

Bilgi için: www.opensuse.org

► Fuarda görücüye çıkan teknolojiler

Bu sene Bilişim fuarında yeni icatlardan çok, mevcut teknolojilerin geliştirilip insan hayatına uyarlandığı uygulamalar ön plana çıktı. CHIP, sizin için göze çarpan en ilginç ürün ve hizmetleri bir araya topladı.

Çift çekirdekli işlemciler kendini gösterdi

► Dijital ev platformu

Mikro işlemci üreticisi Intel'in yeni çift çekirdek teknolojili Pentium D işlemcisine dayanan bilgisayarlar, birden fazla ses, video ve oyunun, aynı anda evdeki farklı kullanıcılara yönlendirilmesine imkân tanıyan iki işlemci çekirdeğine (veya "beynine") sahip olacak. Örneğin, evde çocuk yatak odasında çift çekirdekli Pentium D işlemcisine dayanan bir bilgisayarda oyun oynarken, ebeveynleri de oturma odasında, uzaktan kumandayı ve TV'ye bağlı dijital medya bağdaştırıcısını kullanarak, aynı bilgisayarda bulunan videolara erişebilecek.

Pentium D işlemci, Intel 945G Express yonga setiyle birlikte kullanıldığında, yeni grafik, yüksek tanımlı (HD) video ve ses özelliklerini sunuyor. Böylece kullanıcılar, evlerinde gerçeğe benzer bir sinema deneyimi yaşayabilecek.

Bilgi için: www.intel.com.tr

Kredi kartı yerine cep telefonu

► Turkcell AkıllıCep

Cep telefonuna takılan özel kapaklarla sağlanan bu yakın mesafeli iletişim teknolojisi, cep telefonlarının günlük hayatta kullanılan pek çok gerecin yerini alabilmesini sağlayacak. Turkcell'in tanıttığı "AkıllıCep" servisi sayesinde cep telefonları toplu taşıma araçlarında bilet, turnikelerde kart yerine kullanılacak, çeşitli yerlere yerleştirilecek yongalarla cep telefonundan o yer hakkında bilgi alınabilecek, bir poster üzerinden sanatçıların resimleri, şarkıları indirilebilecek ve pek çok noktada ödemeler cep telefonu ile yapılabilir. Şu anda kısıtlı sayıda telefon modeliyle kullanılabilen bu özel kapaklar, yakında pek çok üretici markanın farklı telefon modelleriyle de çalışıyor olacak.

Bilgi için:
www.turkcell.com.tr

Telefonda canlı video görebildik

► 3GSM uygulamaları

Sadece 7. Salon'u kapsayan "minyatür" 3GSM şebekesiyle ziyaretçiler, Turkcell meydanında bulunan telefonlardan görüntülü konuşma yapabildiler ve TV izleyebildiler. 3GSM'nin sağladığı en önemli avantajlardan biri olan hızlı veri aktarımı da fuar boyunca ziyaretçiler tarafından test edildi. Buna ek olarak, 3G'nin de ilerisinde bir teknoloji olan ve "3.5 G" olarak nitelendirilen HSDPA (High Speed Downlink Packet Access) teknolojisinin de özel bir tanıtımı yapıldı. HSDPA ile bugünkü GSM sisteminin sağladığı veri aktarım hızından 40 ila 50 kat daha yüksek veri aktarım hızı mümkün olabiliyor.

Bilgi için: www.turkcell.com.tr

Fonksiyonel, entegre multimedya cihazlar

► Kablosuz Vestel'ler

Vestel'in bu yıl fuarda tanıtacağı ürünlerin temel paydası entegrasyon oldu. Dünyada yeni bir eğilim haline gelen "farklı ürünleri aynı kutuda birleştirme konsepti"ne paralel olarak Vestel de son dönemde özellikle evde yoğun olarak kullanılan TV, ev sineması sistemi ve dijital uydu alıcısı gibi farklı elektronik cihazları çeşitli kombinasyonlar ile birbirine entegre ederek tek bir kutuda toplamış. Bu entegre teknolojiler son kullanıcılara önemli avantajlar sağlıyor. Öncelikle, tek kutuda birleştirilen ürünler hacim olarak daha az yer kaplıyor. Şık tasarlanmış ürünlerin tüm güzelliğini bozan kablo karmaşası da ortadan kalkıyor. Her işlevin tek bir kumandadan kontrol edilmesi ise hem ürünün kullanımını kolaylaştırıyor hem de kullanım konforunu artırıyor. Kanallar arası geçişlerin hızlanması gibi geliştirmeler de diğer avantajlar arasında yer alıyor.

Bilgi için: www.vestel.com.tr

Çok eğlence, tek kumanda

► Vestel N-Joy

Vestel, Intel'in yeni nesil çift çekirdekli Pentium işlemcisi ve Microsoft Windows XP Media Center Edition Türkçe işletim sistemiyle çalışan, eğlence bilgisayarı kategorisindeki Vestel N-Joy'u, Cebit Bilişim Eurasia 2005'te Microsoft ile beraber tanıttı.

N-Joy, güçlü özelliklere sahip bir PC olmanın yanı sıra, uzaktan kumanda ile yönetilebilen TV, DVD oynatıcı, müzik sistemi, ev sinema sistemi gibi farklı aygıtların işlevlerini tek bir cihazda birleştiriyor. Vestel N-Joy, hem dijital eğlence merkezi hem de yüksek ihtiyaçlara cevap verecek bir bilgisayar olmayı hedefliyor.

Vestel N-Joy ile Microsoft Windows XP Media Center Edition Türkçe işletim sistemi, Intel'in çift çekirdekli işlemcisi ve kablosuz ağ bağlantısı sayesinde, aynı anda birden fazla dijital eğlence işlevinden sorunsuzca yararlanabiliyorsunuz.

Intel'in 3,2 GHZ çift çekirdekli P4 D işlemcisi içeren Vestel N-Joy, 512 MB DDR RAM, 256 MB ekran kartı, 160 GB sabit disk, DVD kaydedici, TV kartı, 5+1 ses sistemi, kablosuz ağ desteği ve kablosuz klavye ve fare ile donatılmış. Cihaz, ekim ayında piyasada olacak.

Bilgi için: www.vestel.com.tr

Sokakta, otobüste, metroda sohbet

► Ogo Messenger

Ogo aslında abonelik mantığı ile çalışan bir servis. Kullanıcılar sisteme abone olduktan sonra, ücretsiz olarak gelen küçük avuç içi cihaz ile otobüste, alışverişte, okulda, kumsalda, GSM kapsama alanındaki her yerde MSN Messenger üzerinden sohbet edebiliyor, kolayca elektronik postalarını okuyabiliyor veya e-posta gönderebiliyorlar. Ayrıca sistem yakında SMS, haber, içerik, oyun gibi servisleri de sunacak. Sisteme abone olmak için ayda 19,99 YTL ödemek gerekiyor. Cihaz içinse ayrıca para verilmiyor.

Bilgi için: www.e-kolay.net

GÜNCEL MOBİL

Samsung'dan hareketleri anlayan cep telefonu

Samsung E760

■ Samsung yeni geliştirdiği E760 modeliyle cep telefonu kullanıcılarına yeni özellikler sunuyor. E760, Motion Recognition olarak bilinen Hareket Tanıma özelliği sayesinde müzik, kamera ve oyun gibi işlevlere telefonunuzu hareket ettirerek ulaşabilmenizi sağlıyor. Örneğin telefonu sağa hareket ettirerek MP3 çaları başlatabiliyor, akabinde yine sağa doğru hızlıca hareket ettirerek bir sonraki şarkıya kolayca geçebiliyorsunuz veya telefonunuzda oyun oynarken sağ ve sol hareketlerle oyun içerisinde istediğiniz yöne doğru ilerleyebiliyorsunuz. Samsung'un cep telefonlarında başarıyla uyguladığı ve cep telefonu kullanıcıları tarafından benimsenen, telefonun dış yüzeyindeki ekran ile istirdiye tasarım bu modelde de yer alıyor. 1.3 mega piksel dahili kamerası ile 3GP biçiminde video kaydı yapılabilen E760, 96,48 MB dahili hafızası ve yüksek dijital ses kalitesi ile telefonda multimedya özelliklere önem verenlerin gözdesi olmaya aday. Bluetooth uyumlu cep telefonunda, kablosuz baskı ve stereo kulaklık gibi özellikler kullanılabilir. 88,4 gram ağırlığına sahip telefonun boyutları ise 87,8 x 45x23,7mm. E760, yumuşak ve ergonomik tuş takımına sahip.

Bilgi için: www.samsung.com.tr

Motorola'dan bir model daha:

İletişimde 360°

■ Motorola V360 Bluetooth teknolojisi, EDGE'e; BasKonuş'tan, Motorola Aktif Ekran özelliğine, VGA kameradan, MP3 çalara kadar uzanan özellikleri ile kullanıcıların iletişim ve eğlence ihtiyaçlarını 360 derece karşılıyor. Modelin tasarım dışında göze hitap eden bir diğer özelliği de VGA kamerası. Video keyfini destekleyen ve V360'ta kulağa hitap eden diğer bir özellik ise MP3 özelliği. Video ve MP3 özelliklerini dolu dolu kullanmak ve daha fazla hafıza isteyenler, 256 mb'a kadar TransFlash hafıza kartı ile aradıklarını buluyorlar. V360'ta kullanılan Motorola Aktif Ekran özelliği de kullanıcının hiçbir tuşa basmadan, haber-eğlence-spor ve etkinlikler gibi özel içerikleri takip etmesini sağlıyor.

Bilgi için: www.motorola.com.tr

GPRS teknoloji ile masaüstü terminalleri

Yapı Kredi'den bir ilk

■ Alışveriş noktalarında, zaman zaman yaşanan sabit hat problemleriyle işlemlerde soruna neden olan, sabit telefon hattına bağlı yüksek maliyetli POS terminallerinin devri kapanıyor. Mobil terminallerden sonra artık Yapı Kredi bünyesindeki Masaüstü POS terminallerinde de, sabit bir hatta ihtiyaç duymadan Turkcell sim kartı ile GPRS teknolojisini kullanarak çok düşük maliyetlerle işlem yapılabilir. Kart pazarındaki bu yenilik ile üye işyerleri, hem yüksek maliyetlerden kurtulacak hem de sabit telefon hattı ile ilgili yaşadıkları tüm problemleri geride bırakacaklar. Masaüstü terminallerinin işlem birim maliyetini diğer seçeneklerin 1/25'ine çeken bu terminaller, gelişen GPRS teknolojisi ile düşük iletişim maliyeti sunuyor. Fiyatlandırılması işlem başına göre değil, gönderilen veri üzerinden olan bu teknoloji ile yüksek işlem hacmiyle çalışan firmalar maliyetlerini büyük oranlarda düşürebiliyor.

Bilgi için: www.ykb.com

Her dili anlayan cep telefonları geliyor

Answers Anywhere 4.0

■ Bir Sybase kuruluşu olan Answers Anywhere Solutions, Answers Anywhere yazılımının en son sürümünü piyasaya çıkardı. Answers Anywhere 4.0 sayesinde, cep telefonları kullanıcıyla "diyalog" kurabilecek. Answers Anywhere, kolay kullanımlı uygulama arayüzleri oluşturulmasını sağlıyor. Bu arayüzler, işlem yapmak için günlük konuşma dili cümlelerini kullanmaya olanak tanıyor. Answers Any-

where sayesinde, SMS servisinin biçimlerini ezberlemeye gerek kalmıyor. Öğrenmek istenilen bilgi, konuşma cümlesiyle sorulabiliyor. Örneğin, başı ağrıyan bir kullanıcının, "eczane" yazıp göndermek yerine "Başım ağrıyor" demesi yeterli oluyor. Hava durumu öğrenilecekse, cevabın cep telefonuna SMS servisi üzerinden gönderilmesi sağlanabiliyor. Havaalanına gidiş yolunu öğrenmek isteyen bir kullanıcı, Answers Anywhere ile yetenekleri geliştirilmiş bir otomatik sesli yanıt sistemi sayesinde, konuşma hızının akıcılığında yönlendirebiliyor. Aynı bilgi, MMS olarak da sağlanabiliyor.

Bilgi için: www.sybase.com

Yeni model ve yeni tasarım

Nokia 8800

■ Nokia son ürünlerinden 8800 ile tasarım meraklılarını hedef alıyor. Tüm zil sesleri ve alarmları ödüllü besteci Ryuichi Sakamoto tarafından oluşturulan, özel ses donanımlarına sahip Nokia 8800, mobil dünyada deneyimi farklı bir kulvara taşıyor. Dinamik çizgilere sahip telefonda, sağlamlığı destekleyen paslanmaz çelik ve organik özellikleri tamamlayan reçine materyaller birleşiyor ve ortaya incelikle sunulmuş tasarım harikası bir ürün olan Nokia 8800 çıkıyor. Geleneksel esin kaynaklarının dışında Nokia tasarımcıları modern saat yapım tekniklerinden esinlenmiş. Üründe kullanılan özel olarak tasarlanmış takviyeli cam, sağlamlık ve çizilmeyi önleyici maddelerle ile kaplanmış ve Nokia yazısı da saat üreticilerinin kullandığı özel bir teknikle arka yüzeye yazılmış.

Bilgi için: www.nokia.com.tr

W800i'ye kardeş geldi

Oyun ve müzik el ele

■ Walkman ailesinin ikinci üyesi W550i'nin yüksek kaliteli stereo kulaklıkları, stereo hoparlörü ve geliştirilmiş dijital müzik çaları, mükemmel müzik keyfini cep telefonuna taşıyor. Disc2Phone PC yazılımı, telefonun 256MB dahili belleğine şarkı yüklemeyi önceki kullanımlara göre daha kolay hale getiriyor. W550i, kopyalama seçimine bağlı olarak arasında MP3 ve AAC biçiminde 60 ile 120 şarkı depolayabiliyor. Müzik modu sayesinde cep telefonunun kapalı olması gereken her yerde müzik keyfi sunan W550i'nin pil ömrü, sinyal kapalıyken 30 saate kadar sürüyor. Çağrı geldiğinde mevcut müziğin durmasıyla zil sesi devreye giren W550i ile çağrılarla kaçırma imkansız hale geliyor. Görüşme sona erdikten sonra, önceden dinlenen şarkı kaldığı yerden çalmaya devam ediyor. W550i'nin doğrudan müzik tuşuyla hafızasındaki şarkılara ulaşmak son derece kolay.

Bilgi için:

www.sonyericsson.com.tr

Bakış açınızla uyumlu!

110 mm'ye kadar yükselir, istediğiniz açıyla dönebilir. Siz kendinizi yormayın diye, o yüzünü size çevirir. İnce ve ergonomik tasarımı, yüksek çözünürlüğü ve NEC kalitesi de cabası...

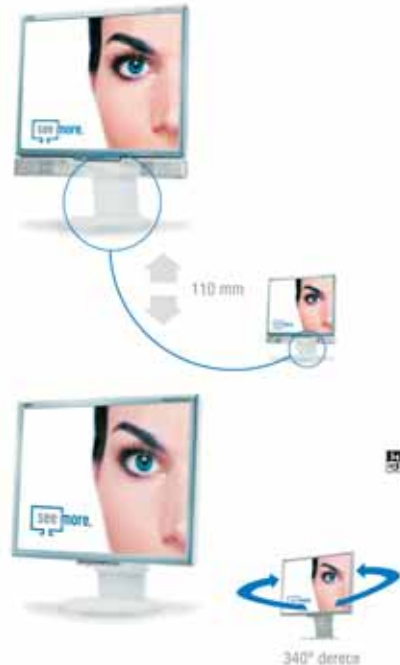
340 derece teknoloji, 340 derece kalite, NEC MultiSync LCD Monitör'lerde!

LCD1770NX 17" Monitör

Ekran tipi	LCD
Ekran boyutu (inç/ölm)	17/43
Nokta Aralığı (mm)	0.264
Tepki süresi	12 ms
Çözünürlük	1280x1024 (60 Hz)
Yatay frekans (Hz)	31.5-81.0
Dikey frekans (Hz)	56-75
Kontrast oranı (maks.)	500:1
Parlaklık (cd/m²)	250
İzleme açısı	140° yatay/120° dikey (10:1 kontrast oranında) 160° yatay/160° dikey (5:1 kontrast oranında)
Yükseklik ayarı	110 mm
Dönüş açısı	340°
Garanti	3 yıl

LCD1970NX 19" Monitör

Ekran tipi	LCD
Ekran boyutu (inç/ölm)	19/48.2
Nokta Aralığı (mm)	0.294
Tepki süresi	25 ms
Çözünürlük	1280x1024 (60 Hz)
Yatay frekans (Hz)	31.5-81.0
Dikey frekans (Hz)	56-75
Kontrast oranı (maks.)	500:1
Parlaklık (cd/m²)	250
İzleme açısı	178° yatay/178° dikey (10:1 kontrast oranında) 178° yatay/178° dikey (5:1 kontrast oranında)
Yükseklik ayarı	110 mm
Dönüş açısı	340°
Garanti	3 yıl

NEC
MultiSync® serisi

NEC Türkiye distribütörü

INDEX
Türkiye'nin Bilgiye Kaynağı

İstanbul: 0 212 312 0505
Ankara: 0 312 483 5656
İzmir: 0 232 489 3210
www.index.com.tr

Güvenlik raporu

Yalnızca para karşılığında güvenlik

Microsoft OneCare: Paran kadar konuş

■ Güvenlik konusunda rakipler hâlâ Microsoft'un önünde gidiyor, ister gayet güvenli Linux ile olsun, isterse anti virüs üreticilerinin olgunlaşmış güvenlik yazılımlarıyla.... Ama Gates'in firması bunu değiştirmek istiyor. "OneCare" ile Redmond'lular hücum borusunu çalıyor.

Microsoft, web sitesinde şu-

nu vaat ediyor: "OneCare virüs gözetleme ve tarama, sabit disk birleştirme, yedekleme ve sistem geri yükleme işlevleri sunuyor." Bunlar, neredeyse günbegün yeni güvenlik açıklarının ve virüslerin tacizine maruz kalan Windows kullanıcıları için umut verici. ABD'de bu yeni güvenlik merkezi çoktan Beta aşamasın-

da, ancak piyasaya çıkması biraz daha zaman alacak. Güvenli Windows'a dair tatlı düşleriyse yalnızca tek bir şey bozuyor: OneCare paralı bir hizmet olacak. Virüs tanımları ve program terfileri yalnızca paralı üyelik karşılığında sunulacak.

Yani, Microsoft kendi ürettiği işletim sistemindeki açıkları kullanan virüsleri durdurmak için müşterilerinden para istiyor. Bu noktada tek teselli Microsoft'un casus yazılımlara karşı koruma sağlayan ücretsiz Microsoft Antispyware aracını da ücretli hale getirmemesi. Yine de, programın ücretli OneCare'e entegre edileceğine dair söylentiler de yok değil.

OneCare bir sonraki adımda kamuoyuna açık Beta aşamasına geçecek. Bu adım için 2005'in sonu düşünülüyor.

Bilgi için:
www.microsoft.com/windows/onecare/default.mspx

► Internet Explorer'da yeni açıklar

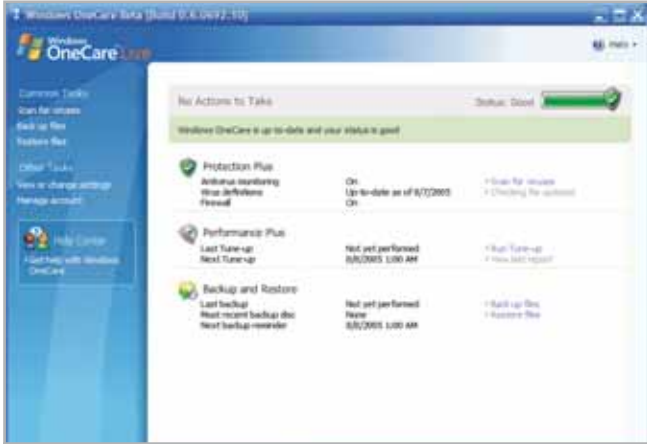
Microsoft tarayıcısının üç yeni açığını, güvenlik işletmesi Secunia "yüksek derecede kritik" olarak derecelendiriyor. Manipüle edilmiş bir JPEG resmi üzerinden saldırganlar PC'de kod yürütebiliyor. Aynı şey COM nesnelerindeki bir hata için de geçerli. Üçüncü hata ise URL'lerle ilgili. Hatalı yorumlama yoluyla Cross-Site-Hacking gerçekleştirilebiliyor. Korunmak için yamaları indirmek gerekiyor.

Bilgi için: www.secunia.com

► Phishing barometresi

Sürekli: Nisan'dan beri saldırılarda hafif bir tırmanış var. Casus programcılardaysa patlama yaşıyor. Casusluk programlarının sayısı yükselmeye devam ediyor. Webroot 2005'in ilk yarısında bu rakamın ikiye katlandığını bildiriyor. Toplam olarak 100.000'in üzerinde casus yazılım çeşidi mevcut.

Bilgi için: www.webroot.com

Bir elden çıkmış: Basit tutulmuş OneCare, arayüzü altında Microsoft güvenlik ve bakım işlevlerini birleştiriyor.

Windows'ta hata

Yeni Script dili için virüs

Avusturya'da yazılan bir virüs, yeni Scripting modülü "Microsoft Shell" in (MSH) virüs yazarları için yeni yollar olanaklar sunuyor. Ancak endişeye gerek yok: Proof-of-Concept (yapılabilirlik kanıtı) amaçlı virüs hemen hiçbir zarar vermiyor, yalnızca yeni Scripting teknolojisinden nasıl yararlanılacağına ilişkin örnek veriyor. Microsoft Shell hem Windows XP'de hem de takipçi Windows Vista'da kullanılabilir. Korunma içinse tek yöntem MSH'yi kurmamak.

Bilgi için:

<http://blogs.msdn.com>

Paralarınızın peşindeler

Yeni Phishing hilesi

Phishing e-postalarının yeni bir türü eBay müşterilerini tehdit ediyor. Haber metnine eklenen bağlantının kişiyi gerçekten önce orijinal eBay Login sayfasına gönderiyor. Kullanıcı gerçek sayfaya giriş yaptıktan sonra Phisher'lerin sayfasına yönlendiriyor. Hatta Netcraft adlı güvenlik firmasının açıklamasına göre, sahtekârlar bu sayede eBay araç çubuğunun verdiği alarmdan da kurtuluyor. Bu yüzden, korunma önlemi olarak eBay'e asla bir e-postadaki bağlantı üzerinden gitmemeli ve sayfayı her zaman doğrudan tarayıcıdan çağırmalısınız.

Bilgi için: www.netcraft.com

Blaster yeniden?

Bir Blaster faciası daha mı geliyor?

PC kullanıcılarının başına bela olan Blaster solucanını hatırlamayan var mıdır? İki günde bütün dünyaya yayılan solucan için yeniden alarm veriliyor. Windows Print Spooler'da ve tak - çalıştır servisinde, solucanların yayılmasına izin verebilecek güvenlik açıkları bulundu. Bu açıklar, Blaster solucanının yayılmasını yol açanlarla benzer nitelik taşıyor ve sorun, 2000 sürümünden itibaren tüm Windows'larda mevcut.

Bilgi için:

www.microsoft.com/technet/security/bulletin/ms05-aug.mspx

Her dili biliyorlar

Türkçe bilen virüs

Virüslerin tanınma yollarından biri de bulaşmak için kendilerini sakladıkları mesajların genellikle İngilizce ve aynı ifadelerle dolu olması. Bu nedenle, ana dili İngilizce olmayan kullanıcılar posta kutularında veya anında mesajlaşma yazılımlarında İngilizce mesajla karşılaştıklarında virüslerin otomatik mesajlarını ayırt edebiliyorlar. Ancak Kelvir.HI isimli yeni bir virüs MSN Messenger üzerinden kurbanlarına, kendi dillerinde mesaj atarak virüslü dosyalar gönderiyor. Virüsün her dile adapte olması, organize ve planlı bir operasyonun parçası olduğu izlenimini doğuruyor.

Cep telefonu saldırıları başladı

Commwarrior virüsü

Zararsız bir denemeden ibaret olan ilk cep telefonu virüsünün ortaya çıkmasından bu yana çok uzun zaman geçmedi. Ancak denemelerini bitiren virüs yazarları artık ciddi saldırılara başlamış görünüyorlar. F-Secure firması, adını açıklamadığı bir İskandinav firmasının çalışanlarının cep telefonlarında toplu olarak virüs saldırısı tespit ettiğini açıkladı. Commwarrior isimli cep telefonu virüsünün neden olduğu saldırı, cep virüslerinin toplu olarak ve belli bir organizasyonu hedef alarak gerçekleştirdikleri ilk saldırı. Symbian 60 işletim sistemi kullanan telefonların hedef olduğu saldırılar Bluetooth ve multimedia mesajlaşma üzerinden gerçekleşti. Virüsün iki varyantı tes-

pit edildi. Commwarrior.A varyantı günün yarısını diğer bilgisayarlara bulaşmak için arama yapmakla geçirirken, bir saati de yaptığı eylemlerin telefonundaki izlerini silmek için harcıyor. Kalan saatlerde ise fark edilmemek için sessizliğe bürünüyor. Commwarrior.B ise günün 23 saati boyunca, aralıksız olarak kendini başka bir bilgisayara göndermeye çalışıyor.

Bilgi için: www.fsecure.com

YENİ GÜVENLİK AÇIKLARI

Windows

Opera 8.x: İki güvenlik açığı Hacker'ların sisteme saldırı düzenlemesine izin veriyor: İlki bir Cross-Site-Scripting saldırısı yoluyla, ikincisiyse dosya indirme yöneticisindeki bir hata yüzünden.

→ Sürüm 8.02'den itibaren açıklar kapatılmış.

Bilgi için: www.opera.com/download/

Sophos Anti-Virus 5.0.4 ve altı: Tampon bellek taşıması hatası içeren Sophos anti virüs ürünleri, potansiyel olarak saldırılara açık.

→ Otomatik terfi işlevi sorunu ortadan kaldırıyor.

Bilgi için: www.sophos.com

Linux

Debian: apt-cacher'daki bir açık yüzünden saldırganlar dışarıdan sistemde kod çalıştırabiliyor.

→ Aşağıdaki bağlantı üzerinden ulaşacağınız güncelleştirilmiş paketleri devreye sokun.

Bilgi için: <http://security.debian.org/pool/updates/main/a/apt-cacher/>

Sizi Oyuna Getirecek!

8 ms geri dönüş hızıyla, içinizdeki oyuncuyu baştan çıkarır!

110 mm'ye kadar yükselebilen, 340 derece dönebilen, 8 ms hızla geri dönüş sağlayan NEC GX Monitör ile oyunu bitirmeden bilgisayarın başından kalkamayacaksınız!

LCD1970GX 19" Monitör

Ekran tipi	LCD
Tepki süresi	8 ms çok hızlı tepki süresi
Kontrast oranı (maks.)	700:1
Parlaklık (cd/m ²)	400
Ekran boyutu (inch/cm)	19/48.2
Nokta aralığı (mm)	0.294
Çözünürlük	1280x1024 (60 Hz'te)
Yatay frekans (KHz)	31.5-81.1
Dikey frekans (Hz)	56-75
İzleme açısı	150° yatay/140° dikey (10:1 kontrast oranında) 170° yatay/155° dikey (5:1 kontrast oranında)
Yükseklik ayarı	110 mm
Dönüş açısı	340°
Garanti	3 yıl

NEC
MultiSync® serisi

NEC Türkiye distribütörü

INDEX
Türkiye'nin Bilgi Kaynağı

İstanbul : 0.212.312 0505
Ankara : 0.312.483 5656
İzmir : 0.232.489 3210
www.index.com.tr

GÜNCEL TEKNOLOJİ

NCQ: Sabit diskler akıllanıyor

İleri düzey kullanıcılar için:
WD'nin 3200'ü ve Samsung'un SP2004C'si gibi sabit diskler NCQ'yu destekliyor.

Adı fazla duyulmamış yeni bir sabit disk teknolojisi, tam bir çığır açıyor. NCQ sayesinde, sabit diskler tam yük altında artık daha etkili çalışıyor. Bundan, özellikle kesintisiz çalışması gereken PC'ler kârlı çıkacak.

■ Nereye baksanız bir “çift çekirdek” furıyasıdır gidiyor. Milyonlarca dolarlık reklam kampanyalarıyla kapışan Intel ve AMD, PC piyasasını çift işlemci teknolojisinin avantajlarına ikna etmek istiyor. Pazarlama stratejisyenlerinin iddiasına bakılırsa, kullanıcıların vazgeçilmez yazılımları eşzamanlı olarak çalıştırabilmesi için çift çekirdekli işlemcilere geçmesi yeterli. Her ne kadar kulağa makul gelse de, aslında bu tamamen doğru değil. Çünkü aynı anda çalışan uygulamaların sayısı arttıkça, dar boğazın yeri de değişiyor ve sabit

diske doğru kayıyor. Aynı anda iki işlemcinin yazma ve okuma görevleriyle başa çıkmaya çalışan sabit disk, bilgisayarın performansını frenleyen bileşen haline alıyor.

Intel de bu durumu önceden sezmiş olacak ki, Seagate gibi sabit disk üreticileriyle bir araya gelerek, güncel S-ATA sabit disklerde sessizce bir devrim yaratılmasına katkıda bulundu. “Native Command Queuing” yani, kısaca “NCQ” adıyla bilinen bu teknolojinin kökleri, sabit disklerin daha zor şartlar altında çalıştığı sunucu alanına

dayanıyor. NCQ, “komutların sabit diskin içinde sıralanması” olarak açıklanabilecek bir şey yapıyor. Geleneksel sabit diskler yazma ve okuma görevlerini, birbirini takip edecek şekilde yerine getiriyor. Buna karşılık, NCQ destekli sürücüler 32 adede kadar komutu arabellekte saklıyor, sonra da sabit diskin en az dönüşle yetineceği bir şekilde, akıllı olarak okuyor ve yazıyor (bkz. aşağıdaki grafik).

Bunun için sürücü, konuma ve dosya saklama tablolarına göre en verimli rotayı saniyenin binde birinde belirlemesini sağ-

layan “Rotational Position Ordering” tekniğini kullanıyor.

Kafa hareketlerinden tasarruf ediyor

Sonuç: Özellikle değişik uygulamaların eşzamanlı istekleri söz konusu olduğunda, bir NCQ sürücüsü istenen verileri daha hızlı teslim ediyor, sistem artık duraksamıyor.

Ayrıca olumlu bir yan etki olarak, sabit disklerin ömrü uzuyor. Çünkü daha az dönüş, mekanik aşınmanın azalması anlamına geliyor. Buraya kadar her şey yolunda. Ne var ki, bu akıllı sabit diskleri mağazalarda aramaya kalkarsanız kafanız karışabilir.

Zira NCQ, S-ATA spesifikasyonunun yalnızca (isteğe bağlı) bir genişlemesi ve yaygın olarak bilinen aksine, S-ATA 2 standardının bir özelliği değil. Hatta ince eleyip sık dokunduğunda, S-ATA 2 ile hiçbir ilgisi olmadığı anlaşılıyor, çünkü bu, sadece S-ATA standardını tasarlamış olan örgütü niteliyor. (bk. www.sata-io.org/namingguidelines.asp) Bu yüzden, NCQ'yu daha şimdiden destekleyen “S-ATA 1” teknoloji sabit diskler mevcut (örneğin Western Digital'in yeni Caviar SE16'sı) ve “S-ATA 2” sürücüsü olarak lanse edilen NCQ'suz sürücüler mevcut. Yani şüpheye düştüğünüzde, internetteki ilgili sayfalara başvurmakta yarar var.

ŞEMA: NATIVE COMMAND QUEUING NASIL ÇALIŞIYOR

NCQ'suz

Uzak yollar: NCQ'suz sabit diskin yazma/okuma kafası, ne kadar uzak olursa olsun bir sonraki veri paketine gidiyor (Sıralama: 1-2-3-4). Örnek senaryoda çalışma süresi: İki dönüş.

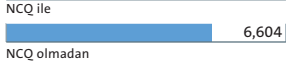
NCQ ile

Akıllıca eklenmiş: NCQ'lu sabit diskin okuma/yazma kafası, “yolunun üzerindeki” elverişli veri paketlerini de beraberinde alıyor (Sıralama: 1-3-2-4). Çalışma süresi, böylece yalnızca bir dönüşe indirgeniyor.

NCQ: TEST SONUÇLARI**PCMark04 (HDD Score)**

Test sistemi: Pentium 4 540J (3,2 GHz) ve 1 GB DDR2-533 RAM'li Asus P5WD2 Premium'da (i955 yonga seti) Maxtor Maxline III 250 GB (7B25050, NCQ ile).

Uygulama yükleme (MByte/s)**Genel HDD kullanımı (MByte/s)**

Bariz yönde: NCQ, sentetik Benchmark'larda yüzde 20 yüksek performans sunuyor.

CHIP'in farklı programlarla zorlu NCQ testi

Doğal olarak biz de CHIP Test Merkezi'nde bu yeni teknolojiyi test etmek için kolları sıvadık. Her şeyden önce, şurası açık ki, örneğin büyük bir dosya yüklenirken, NCQ'nun sıralı verilerin çağırılması sırasında getirdiği

hiçbir performans artışı yok. Sistem açılışı sırasında da NCQ'nun avantajı öylesine düştü ki, ölçüm toleransı içinde kaldı. Ayrıca günlerce süren, birden fazla "Power-User" testiyle gerçekleştirdiğimiz ölçüm dizileri (çok sayıda eşzamanlı, G/Ç yoğunluklu uygulamalar) her bir thread dağılımına göre öylesine güçlüydü ki, NCQ'nun pozitif etkisi tam olarak saptanamadı. Buna karşılık, PCMark04'ün HDD Test Suite'i (soldaki kutu) ya da Intel'in kendi IOMeter'ı gibi sentetik Benchmark'lar bariz sonuçlar sundular. Burada NCQ - öncelikle belirgin açık performans artışı getirdi. Pratikte ortaya çıkan sonuç, tek basamaklı hız kazanımı oldu. Yani aslında NCQ, Intel'in "Hyperthreading" teknolojisine pek benzemiyor. Hyperthreading'in başarısı özel Benchmark'larda kanıtlanabiliyordu.

NCQ ile yalnızca sistemin kendini biraz daha topladığı görülebiliyor.

Sonuç: Yalnızca ileri düzey kullanıcılar için

İnternette sörf yapan ya da ofis programları çalıştıran uygulamalar için NCQ'nun avantajları neredeyse hiç gündeme gelmiyor. Performans farkları neredeyse farkına varılmayacak seviyede. Buna karşılık ileri düzey kullanıcılar Native Command Queuing'den kârlı çıkabiliyor.

NCQ'nun adını ve iddiasını duyup test için hazırlıklara başladığımızda beklentimiz çok büyüktü, ancak yine de sonuçların olumsuz olduğu söylenemez. NCQ, bilgisayarını çok yoğun kullanan ileri düzey kullanıcıları belli bir oranda rahatlatılabilir. Sabit disk üzerinde virüs taraması yaparken aynı anda vide-

oları kodlayıp karmaşık P2P dosyalarını indirenler sistemlerine kesinlikle NCQ özelliği kazandırılmalı. Ya da yeni bir donanım terfisi sırasında sabit diskte NCQ bulunmasına dikkat etmeleri faydalı olacaktır.

Son olarak, NCQ'nun en iyi yanı şu: Bu yeni teknik, orta vadede zaten çığır açacak, çünkü neredeyse ek bir maliyet olmadan gerçekleştirilebiliyor. Böylece NCQ, PC'nin yükünü bazı senaryolarda milyarlık masrafla edinilen çift çekirdekli işlemci gereksiniminden bile kurtarabilecek. ■

DW/GA/CS, cemsanci@chip.com.tr

BAĞLANTILAR

www.sata-io.org
www.intel.com/cd/ids/developer/asmo-na/eng/dc/digitalmedia/66004.htm
www.seagate.com/products/interface/sata/native.html

PRATİKTE NATIVE COMMAND QUEUING**» NCQ'yu devreye sokmak zor değil**

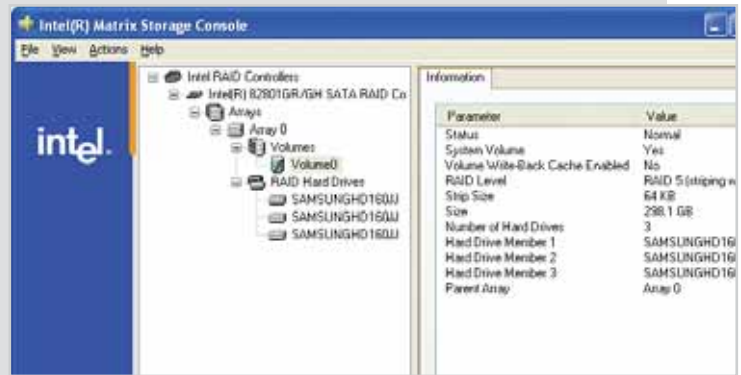
Native Command Queuing'i çalıştırmak için, ilke itibarıyla üç şeye ihtiyacınız var: NCQ destekli bir S-ATA sabit disk, NCQ destekli bir anakart-yonga seti ve her şeyden önce, doğru sürücüler.

Intel PC'ler (i9xx-anakartlar)

Neredeyse Intel'in tüm (i915/25/45/55 yonga setli) yeni anakartları NCQ'yu destekliyor, ama tek şartla: Sabit diski AHCI "Advanced Host Controller Interface" olarak bağlarsanız. AHCI sürücüsünün sistemin temelinde çalışması gerektiği için (şayet daha önce gerçekleşmediyse) Windows'un yeniden kurulması gerekiyor. Bunun için BIOS'ta

IDE Configuration'da Configure S-ATA as altından AHCI seçeneğini seçmek zorundasınız. Akabinde, kurulum sırasında [F6]'ya basılınca XP AHCI sürücüsünü içeren bir disket istiyor (www.intel.com'dan indirilebilir, dosya adı "F6FLPY32.EXE"). Windows XP kurulumundan sonra, ilk önce "Intel Chipset Software Installation Utility" ve bundan sonra "Matrix Storage Manager" yükleniyor. Her ikisi de, Intel sunucularından en yeni sürümleri indirildikten ve sistem sayısız defa yeniden başlatıldıktan sonra yüklenmiş oluyor.

Şimdi Matrix Storage Manager'ı çalıştırırsanız, S-ATA sürücüsü kısmında Native Command Queuing enabled kısmında bir Evet'in işaretli olduğunu görebilirsiniz. AHCI bir kez kurulmuşsa, NCQ'yla birlikte, BIOS'tan iptal edilebilir. Sonra bilgisayar Standart IDE modunda açıp sabit disk için Microsoft'un standart sürücülerini kurduğunuzda, Matrix Storage Console devre dışı kalıyor.

Zahmete değer: NCQ'nun etkinleşip etkinleşmediğini Intel'in "Matrix Storage Manager" sürücüsü ile kontrol edebilirsiniz.

AMD PC'ler (nForce-3 ve 4 anakartları)

Nvidia'nın nForce-3 ve nForce-4 yonga setleriyle sistemlerde NCQ kurulumu çok daha basit bir hal alıyor: Çünkü eğer sabit disk NCQ desteklediği sinyali verirse, yonga seti sürücüsü NCQ'yu otomatikman etkinleştiriyor. Yani ne karmaşık BIOS ayarlarıyla uğraşıyorsunuz ne de yeniden işletim sistemi kurmakla. Şu sıralar www.nvidia.com üzerinde nForce-3

(sürüm 5.10, IDE sürücüler 4.46 ile) ve nForce-4 için sürüm 6.53 (IDE sürücüler 5.18 ile) için iki farklı platform sürücüsü mevcut. Kurulumdan sonra aygıt yöneticisinde IDE ATA/ATAPI controllers altında Nvidia nForce 3/4 ADMA Controller kaydı ortaya çıkıyor ve özellikler kısmında Enable command queuing seçeneği beliriyor. NCQ'yu buradan ihtiyaca göre devre dışı bırakabilir ya da tekrar etkinleştirebilirsiniz.

BIOS-Setup: NCQ için "AHCI" modu etkinleştirilmelidir.

PC FİYAT DANIŞMANI

10/2005

Güncel PC sistemleri

CHIP Test Merkezi her ay üç adet PC sistemi oluşturup bu sayfalardan sizlere duyuruyor. Ofis, Multimedya ve Profesyonel kategorilerine ayırdığımız bu PC sistemleri her kesimden kullanıcıya rehberlik etmeyi hedefliyor.

yaklaşık 675 \$

Ofis PC

Kasa: 300 Watt güç kaynaklı standart ATX kasa

Anakart: Intel 865G yonga seti/ K8T800 ve Lan, Sound, USB 2,0

İşlemci: Intel Celeron D 341 (2,93 GHz) / AMD Sempron 3100+ (socket 754)

Bellek: 512 MB DDR400

Ekrankartı: GeForce FX 5700LT / Radeon X300 128 MB

Sabit Disk: 120 veya 200 GB 7200 RPM

Optik Sürücü: 16X DVD-ROM (Çift katman)

Klavye+Fare: Kablolu klavye ve kablolu scroll fare

Yazılım: Microsoft Windows XP Home

yaklaşık 1.500 \$

Multimedya PC

Kasa: 350 Watt güç kaynaklı Midi-Tower ATX kasa

Anakart: Intel i945P yonga seti/ nForce4 ve Gbit Lan, 7,1 Sound, USB 2,0

İşlemci: Intel Pentium 4 650 (3,4 GHz) / Athlon 64 3700+

Bellek: 1 GB DDR2-533 veya 1GB DDR 400 (2x512MB)

Ekrankartı: GeForce 6600GT / Radeon X800 128 MB

Sabit Disk: 300 GB 7200 RPM

Optik Sürücü: 16X DVD Yazıcı (Çift katman)

TV Kartı: DVB-T / Analog

Klavye+Fare: Kablosuz klavye ve kablosuz scroll fare

Yazılım: Microsoft Windows XP Home

yaklaşık 2.500 \$

Profesyonel PC

Kasa: 420 Watt güç kaynaklı Big-Tower ATX kasa

Anakart: Intel i955X yonga seti/ nForce4 SLI ve Gbit Lan, 7,1 Sound, USB 2,0, Fireware ve S-ATA Raid

İşlemci: Intel Pentium 4 830 (3,0 GHz) / Athlon 64 4000+

Bellek: 2 GB DDR2-667 veya 2 GB DDR 400 (4x512MB)

Ekrankartı: Radeon X850XT ve Geforce 7800 GTX

Sabit Disk: S-ATA 400 GB 7200 RPM

Optik Sürücü: 16X DVD Yazıcı (Çift katman)

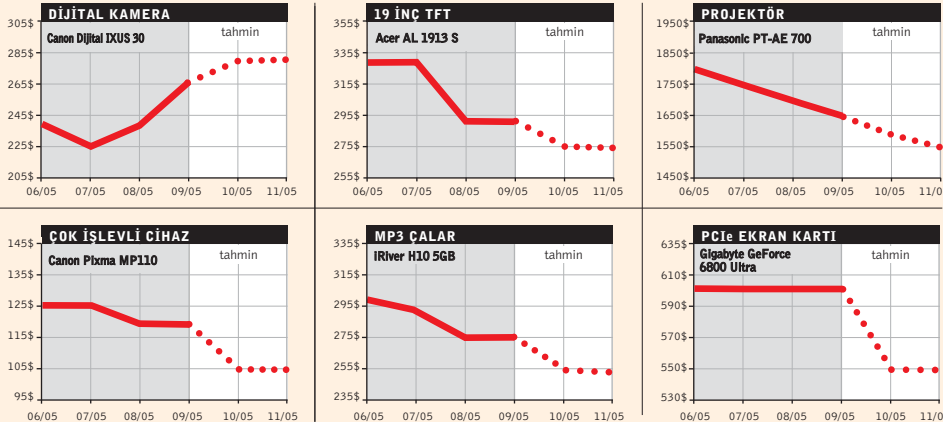
TV Kartı: DVB-T / Analog

Klavye+Fare: Kablosuz klavye ve kablosuz scroll fare

Yazılım: Microsoft Windows XP Professional

BİLEŞENLERDEKİ FİYAT DEĞİŞİMİ

» “PC bileşenleri ve tüketici elektroniğinde fiyat gelişimi”

İxus 30 dijital fotoğraf makinesinin günleri sayılı: Kampanyalı fiyatlarla satış yapan yerlerin stokları erimiş durumda ve artık sadece üst modelleri satışa sunuyorlar; cihazı daha yüksek bir fiyattan satan yerlerse, stoklarında bu ürüne sahip. Tüm TFT ekranlar ve projektörler gibi Acer ve Panasonic de ucuzlamaya devam ediyor. Aynı şekilde çok işlevli cihaz MP110'un, MP3 Player H10'un ve GeForce 6800 Ultra'nın (GF 7800) ardıl modelleri fiyatların düşmesini sağlayacak.

Diyagramlardaki fiyatlar ortalama fiyatları esas alır

Kaynak: CHIP

e-CHIP içeriği

Ekim 2005

Sizler için her ay özenle seçtiğimiz kullanışlı ve ilginç yazılımlarla dolup taşan eCHIP'lerin içeriklerini ve bu CD'lerde yer alan bazı yazılımlara dair açıklamaları bu sayfalarda bulabilirsiniz.

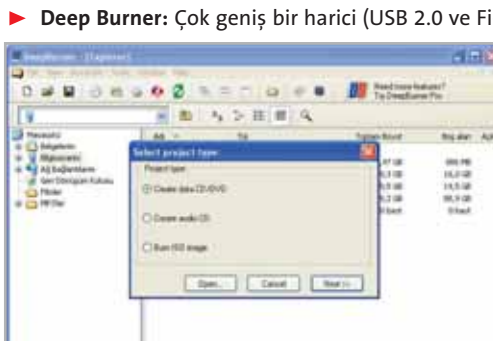
3 TAM SÜRÜM PROGRAM

reWire) veya dâhili CD ve DVD yazıcı desteğine sahip olan program ile müzik ve veri CD'leri hazırlayabilir veya ISO CD'lerini ve DVD'leri sadece birkaç tıklama ile pratik bir şekilde hazırlayabilirsiniz. Programın sahip olduğu sihirbaz yardımıyla hızlı bir şekilde müzik ve veri CD/DVD'leri tasarlayabilir, ISO imajları oluşturabilir veya yazabilir, Autorun Making Wizard ile CD'lerinizin etkileyici bir şekilde otomatik başlatılmasını sağlayabilir ve Insert Making Wizard ile de kapak ve kitapçıklar hazırlayabilirsiniz. Ayrıca Overburn işleviyle disklerinizin hepsini kullanabilir, açılış CD/DVD'leri yazabilirsiniz.

► **Exl-Plan:** Exl Plan, kısa süreli/uzun vadeli projeksiyonlarınız için Excel tabanlı bir finansal planlayıcı. Araç, varsayımlarınıza bağlı olarak altı aylık eksiksiz (gelir durumları, nakit akışı, bilanço vb.) projeksiyonlar hazırlayabiliyor. Exl Plan'ın sunduğu yoğun formülleri, daha önceden programlanmış menü ve düğmeleri kullanabilmek veya profesyonel ve sunuma hazır projeksiyonlar hazırlayabilmek için sadece temel Excel bilgisine sahip olmanız yeterli. Ancak profesyonel kullanıcılar da Exl Plan'ı kendi ihtiyaçlarına uygun bir şekilde değiştirebilir. Programı kaydettirmek için çalıştırdığınızda ekran gelen kodu <http://www.planware.org/exlfree.htm> adresindeki forma girmelisiniz.

► **FineBrowser:** FineBrowser, Internet Explorer'ı eksikliği hissedilen işlevlerle donatan bir eklenti. Bu eklentinin en önemli özelliği, Internet Explorer'da sekmelerin kullanılmasını mümkün kılarak tek bir pencere altında birden fazla web sayfasını rahatlıkla ziyaret edebilmenize izin vermesi. Bunun haricinde, web bağlantılarını Sık Kullanılanlar'a ekleyebilir ve bunlar için kendi yorumlarınızı yazabilir, iyileştirilmiş Sık Kullanılanlar yöneticisi ile kayıtlar arasında kaybolmaz ve çalışmanıza engel olan açılır pencerelerden kurtulabilirsiniz. FineBrowser, sunduğu kullanışlı işlevler ile hem çalışmanızı kolaylaştıracak hem de size vakit kazandıracak.

► **Deep Burner:** Çok geniş bir harici (USB 2.0 ve Fi-

eCHIP'TE YENİLİKLER!

Artık daha renkli!
Yenilenen arabirimiyle daha kullanışlı bir hal alan eCHIP'te programlar yanında eğlenceli bölümler de yer alacak.

► **Flash oyunlar:**
Bilgisayarınızla çalışırken birkaç dakikalık molalarınızda sizi eğlendirebilecek minik oyunlar artık her ay eCHIP'te yer alacak.

► **Film fragmanları:**
Gösterime girecek olan filmlerin yüksek kalitedeki fragmanlarını eCHIP arabiriminden izleyebilir veya bilgisayarınıza kopyalayarak arşivleyebilirsiniz.

► **PCONLINE:** Web sitesi tanıtımları, Studio Web+, Elektronik sözlük

DİKKAT!

Çizik, kırık veya başka nedenlerden dolayı çalışmayan CD'lerinizi değiştiriyoruz. Bunun için yardim@chip.com.tr adresine adres ve telefon bilgilerinizi içeren bir e-posta gönderebilirsiniz.

602PC SUITE

Ücretsiz ofis paketi

Basit ofis işlemlerinizi bu ücretsiz yazılımla yapabilirsiniz. Hemen her bilgisayarda bir ofis yazılımı bulunuyor. Bazen ofisinizde metin yazmanız, bilgilerinizi düzenli bir biçimde saklamanız ve sunumlar hazırlamanız gerekebilir. Eğer ofis işleriniz bu sıralananlardan daha fazlası değilse, ücretli ofis yazılımları da size pahalı geliyorsa, bu ücretsiz ofis paketini deneyebilirsiniz. Tek yapmanız gereken, programı kurduktan sonra kayıt yaptırmanız. 30 gün içinde kayıt olduğunuz taktirde, programı tam olarak kullanabiliyorsunuz.

► **Foto albüm 3:** Programda Microsoft Word ve Excel'in hemen aynı iki yazılım bulunuyor: 602Text ve 602Tab. Bu klasik iki yazılımın yanında, fotoğraf albümleri de oluşturabileceğiniz 602 Album yer alıyor. Programla fotoğraflarınızı klasörler halinde ekleyebilir, menüler oluşturabilir ve slayt gösterileri yapabilirsiniz. Aynı zamanda iş amaçlı sunumlar da hazırlayabilirsiniz. Sayfalar halinde hazırladığınız fotoğrafların arasına metinler ekleyebilir veya fotoğraflarınızın üzerlerine çeşitli açıklamalar ekleyebilirsiniz. Bu programın bir ilginç yanı da, fotoğraflarınıza ses dosyası ekleyebilmeniz. Eğer

PDF çıktısı: 602Text ile metin dosyalarını PDF biçiminde kaydedebilirsiniz.

bir ses kartınız ve mikrofonunuz varsa, sesinizi istediğiniz sayfaya koyabilirsiniz. Programa WMA, MP3, WAV biçiminde ses ve müzikler eklenebiliyor. Tabii isterseniz fon müzikleri de ekleyebilirsiniz.

► **Fotoğraf işleme:** 602PC Suite'in bir diğer yazılımı da 602Photo. Çoğu ofis yazılımında bulunmayan resim işleme işlevi ile basit işlemleri gerçekleştirebilirsiniz. Fotoğrafların renk dengesini değiştirebilir, fotoğrafları kadrilayabilir, boyutlarını ufaltıp büyütebilirsiniz. Programda fazla ayrıntılı olmasa da çeşitli efektler de yer alıyor. Mozaik, kırmızı göz hatasını düzeltme, balıkgözü gibi...

► **TrustWatch 2.0:** TrustWatch, internet kullanıcılarına web sitelerinin güvenilirliği hakkında bilgi veren bir web sitesi. Oylama sistemiyle hizmet veren site, kredi kartı bilgileri gibi özel bilgilerinizi internet üzerinden göndermeden önce, bulunduğunuz sitenin güvenilir olup

Anında kontrol: TrustWatch, şifrelerinizi girmeden önce sitenin güvenilir olup olmadığını gösteriyor.

olmadığını ve gerekli güvenlik önlemlerini alıp almadığını kontrol etmenizi sağlıyor. Tamamen ücretsiz olan site, birtakım güvenlik faktörlerini baz alarak, ilgili site veya alan adı hakkında bir güvenlik derecesi döndürüyor ve buna göre kullanıcıya bilgi veriyor.

mavibilgisayar

www.mavibilgisayar.com
Türkiye'nin Online Alışveriş Sitesi

1329 \$+KDV

Notebookta 64 bit Devrimi!

ATI X700 128MB ve AMD TURION 64 L34 ile Performansın Doruğuna Ulaşın!

Peşin fiyatına 6 taksit ! **maximum** + + +

Peşin fiyatına 6 veya 8 taksit ! **CARDFINANS** *

acer ASPIRE 5024WLMi

AMD Turion 64 Mobile **ML-34**
1.8 GHz, 1 MB - L2 Cache

ATI MOBILITY RADEON **X700 - 128 MB**
15.4" TFT active matrix WXGA

CRYSTALBRITE (1280 x 800) - 24-bit
512 MB (2 x 256 MB) DDR RAM (2 GB max.)
HDD 80 GB

DVD±RW Dual double layer (slot)
Fax / modem - 56 Kbps

Gigabit Ethernet & wireless 802.11g
Card Reader 6 in 1

IEEE 802.11b, IEEE 802.11g

36.3 cm x 27.8 cm x 3.3 cm - 3.1 kg
Acer GridVista / Acer Arcade/ LINUX

Mavi Bilişim Bilgisayar Teknolojileri ve Yazılım Hizmetleri Ltd. Şti.

Kızılay Mağaza
Şehit Adem Yavuz Sok. No:6/D KIZILAY / ANKARA
Telefon: (0312) 418 18 85 Fax: (0312) 418 24 33

Demirtepe Mağaza
GMK Bulvarı No:47/G Demirtepe / ANKARA
Telefon:(0312) 230 10 15 Fax:(0312) 230 10 18

Test: Ekran kartları

Dünyanın en hızlı ekran kartları

nVidia ve ATI arasındaki yarış yıllardır kıyasıya sürerken, her iki firma arka arkaya hızlı grafik işlemciler piyasaya sürerek büyük prestij anlamına gelen en hızlı GPU üreticisi sıfatını elde etmeye çalışıyor. Öte yandan bu iki firmanın arasına başka bir rakibin katılamaması üzücü.

NVidia ve ATI arasındaki rekabet devam ederken yarışta son durum itibarıyla nVidia, GeForce FX 7800 GTX ile önde. 14 adet 300 dolar üstü ekran kartının katıldığı testimiz de bu durumu belgeliyor. nVidia'nın 24 adet piksel işhattına sahip FX7800 GTX işlemcisi, gerçekten de başarılı özelliklere sahip. 302 milyon (ATI Radeon X850XT PE 160 milyon) transistörle bu konudaki rekoru elinde bulunduran GPU, vertex shader 3.0 desteği sayesinde sinematik görüntülere imza atabiliyor.

Aslına bakarsanız nVidia'nın Paris'te gerçekleştirdiği GeForce FX 7800GTX lansmanında da ayrıntılı bir şekilde açıkladığı üzere, sinematik, yani gerçekinden ayırt edilemeyen ve dramatik bir etki yaratan görüntü kalitesi, FX7800 GTX'in en önemli özelliklerinden birisi. nVidia bu özellikleri "CineFX 4.0 Shading Architecture" başlığı altında topluyor.

Daha fazla transistöre rağmen çekilen güç daha az

Bu yeni mimari, zamanla oyun geliştiricilerden yazılım desteği de alınca, oyunlarda elde edeceğimiz görüntü kalitesi bariz bir şekilde yükselecek. Çekirdek hızı itibarıyla nVidia GeForce FX 7800GTX işlemcisinde, FX 6800 Ultra'ya oranla ciddi bir artış görülmesine de, eklenen 80 milyon transistör bu durumu anlaşılabilir kılıyor. FX7800 GTX daha fazla transistör sayısına rağmen, 6800 Ultra'ya göre 10 W daha az güç tüketmesini şüphesiz 0,11 mikron teknolojiyle üretilmesine borçlu.

430 MHz çekirdek hızına sahip GPU'

nun standart bellek hızıysa 1.200 MHz (etkin). G70, yani GeForce FX 7800GTX, ATI Radeon X850 XT PE işlemcisindeki 16 adet işhattı ve 6 adet vertex shader ünitesine, 24 adet işhattı ve 8 adet vertex shader ünitesiyle cevap veriyor. Ayrıca teorik bant genişliği açısından da Radeon'u geride bırakmayı başarıyor.

Kısacası nVidia GeForce, FX 6 serisinden 7 serisine geçişte, ciddi bir ilerleme kaydetti. ATI'nın GeForce FX 7 serisinin karşılık, çıkaracağı GPU konusunda epey spekülasyon yapılıyor, ancak "bekleyelim ve görelim" diyoruz. Testimizdeki kartların hepsinde gelişmiş HDTV desteği bulunuyor.

Gelişmiş HDTV desteğinin pratik faydası, yüksek çözünürlükte video izlerken ortaya çıkıyor. Böylece görüntüler daha akıcı ve yüksek kaliteyle izlenebiliyor. Ülkemizde HDTV destekli TV'ler epeydir piyasada. Tüm bu gelişmeler doğrultusunda HDTV deneme yayınlarının en kısa zamanda başlamasını umuyoruz.

Peki ama üst uç kartlardan beklenti ne ölçüde olmalı?

Ekran kartları ve oyunlar inanılmaz bir hızla gelişiyor. Artan görsel kalite, daha fazla işlem gücü ve doku doldurma oranı (Texture Fillrate) gerektiriyor. Bu noktada ortada ciddi bir darboğaz var. Her ne kadar poligon hesaplamalarının bir kısmı

ekran kartı tarafından yapılsa da, hala bu iş ağır bir şekilde işlemcinin omzuna binmiş durumda. Ekran kartının temel işlevi olan sahneye dokuları yapıştırmak, aslında poligon hesaplamalarıyla koordineli olarak gerçekleşen bir süreç. Dolayısıyla orta halli bir PC'niz varsa, hızlı bir ekran kartı alınca ayağınızın yerden kesileceğini sanmayın. Zira, "sistemin toplam hızı en yavaş bileşenin hızıyla orantılıdır" önermesinin doğruluk değeri burada da geçerli. Yani eğer oyunlarda en yüksek kare/sn oranına ulaşmak istiyorsanız, genel olarak PC'nizde tasarruf yapabileceğiniz bileşen sayısı yok gibi.

En hızlı anakart, en hızlı işlemci ve en hızlı ekran kartı: Uyumlu ve mantıklı bir tablo için bu şart. Buradan hareketle var olan PC'nize bir ekran kartı terfisi dü-

Yeni krala selam: nVidia, GeForce FX 7800GTX işlemcisiyle, ATI'ya kaptırdığı performans koltuğunu geri aldı.

şünüyorsanız, sisteminizi gözden geçirerek duruma göre orta halli bir ekran kartı satın almanız, belki de hiç kullanamayacağınız "sanal performans" için gereksiz yere para ödemekten sizi kurtaracaktır. Testimizde katılan 300 dolar üzeri ekran kartlarından bazıları, özellikle 1.024 x 768 çözünürlükte Pentium 4 EE 3.4 GHz işlemcili test sistemimizin işlem gücünü sonuna kadar kullandı. Yani işlemcimiz eğer 4 GHz olsaydı bu kartlar kendi performanslarını daha rahat ortaya koyabileceklerdi. Ayrıca yüksek çözünürlükte oyun oynayabilmek için en az 19 inç bir monitor şart.

Genel olarak ViVo nedir ve pratikte ne işe yarar?

ViVo, yani Video in/Video, out ekran kartında video görüntüleri için bir analog/dijital çevirici olduğunu anlatır. Yani eski VHS kasetlerinizi ya da analog kamera görüntülerinizi S-Video veya kompozit arabirim üzerinden bir kabloyla ekran kartınız üzerinden PC'nize aktarabilir ve isteğe göre VCD/DVD haline getirebilirsiniz. S-Video ve kompozit arabirim arasındaki fark, en sık sorulan sorulardan biridir. Fiziksel farklılıkların dışında S-Video arabiriminde parlaklık ve renk bilgisi, ayrı kanallar üzerinden aktarılır. Kompozit arabirimdeyse bu iki bilgi birleştirile-

TEKNİK ÖZELLİKLER

	GeForce 6800 Ultra	ATI Radeon X850 XT PE	GeForce 7800 GTX
Transistör sayısı	222 milyon	160 milyon	302 milyon
Üretim teknolojisi	0.13 mikron	0.13 mikron	0.11 mikron
Çekirdek/ Bellek saat hızı	425 MHz/ 1.1GHz	540 MHz/ 1.180 GHz	430 MHz/ 1.2 GHz
Piksel işhattı sayısı	16	16	24
Verteks işhattı sayısı	6	6	8
Maksimum teorik doldurma oranı	6.8G teksel/sn	8.6G teksel/sn	10.32G teksel/sn

Düşük güç tüketimi: 302 milyon transistöre rağmen GeForce FX 6800 Ultradan daha az güç çeken FX7800 GTX Ultra, bunu 0.11 mikron teknolojisiyle üretilmesine borçlu.

rek tek kanal üzerinden gider. Tahmin edebileceğiniz gibi, S-Video arabirimi daha iyi bir görüntü kalitesi sunar. ViVo'nun "Vo" tarafı, yani video çıkışını da benzer şekilde iki arabirimden biri üzerinden TV'ye ya da bir video kaydediciye bağlayabilirsiniz. Ekran kartınıza ek bir işlev katan ViVo, yeri geldiğinde çok işinize yarayabilir. Ekran kartlarındaki bir diğer önemli nokta da, kartın nasıl soğutulduğudur. Hızlı kartlarda genellikle GPU ve bellek modüllerini örten bir soğutucu tasarımı ve fan birleşimi kullanılır. Bu fan fazladan gürültü anlamına gelir fakat ne yazık ki elzemdir. Öte yandan bazı orta seviye kartlarda fansız tasarımlara rastlamak mümkün. Ayrıca testimizdeki Gigabyte ATI Radeon X800 XL'in

özel ısı aktarım boruları ve geniş yüzeyli çift taraflı soğutucularla, fansız çalışabilen istisnai bir model olduğunu hatırlatalım.

Sisteminiz hızlı bir ekran kartına gerçekten hazır mı?

Hızlı ekran kartlarının güç ihtiyacı oldukça fazla. Üreticiler minimum 300 hatta 350W güç kaynağı tavsiye ediyor. Tabii mevcut güç kaynaklarının neredeyse hepsinin üzerinde 300 - 350W yazdığı için, "ne var bunda" diyebilirsiniz. Lakin güç kaynağının üzerinde 300W yazması gerçekten 300W verebileceğini göstermiyor ne yazık ki. Genellikle sistem kurulurken ekonomi yapılacak ilk bileşen gözüyle bakılan kasaların önemi tam da bu noktada →

» TEST BİRİNCİSİ

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

çok iyi

FİYATI
BİLGİ İÇİN

570 \$ + KDV
www.asus.com.tw

Soğutucuya doping: Kart, artırılmış saat hızlarına ve özel bir fan sistemine sahip.

- + Yüksek performans
- + Video girişi
- + Başarılı kutu içeriği

Asus Xtreme N7800GTX Top

Hızlı ve öfkeli

Artırılmış saat hızları (485/1350MHz) ve hızlı GeForce FX 7800 işlemcisiyle bu kart, performans testlerinin altını üstüne getirmeyi başardı.

■ nVidia GeForce FX 7800 testteki en hızlı işlemciyken, Asus'un bu modeli, üstüne üstlük artırılmış saat hızlarına sahip. Bu durum doğal olarak performans testlerinde ürüne çok büyük bir avantaj sağladı ve Asus Xtreme N7800GTX Top açık bir birincilik elde etti. Çift yuva işgal eden kart, tüm testlerde işlemciyi sonuna kadar kullanarak testin tavan değerlerine imza attı. Performans skorları bir yana, kartın video girişi ve çift DVI-I çıkışı da olması, donanım özellikleri puanı açısından kartın hanesine artı olarak yazıldı. Tüm bunlar bir yana, kartın kutusundan çıkan CD çantası ve yazılımlar da ürünün büyük bir özenle hazırlandığını gösteriyor.

DVD izleme yazılımına ek olarak, video işleme yazılımları ve XpandRally, Chaos League, Power Drome, Second Sight, SnowB-lind olmak üzere, tam 5 adet tam sürüm oyunla gelen Asus Xtreme N7800GTX Top, gerçekten de uçlarda bir tablo çizmeyi başarıyor doğrusu. Kart, fiyat açısından tabii ki çok cazip sayılmaz. Fakat bu kart, hızlı bir ekran kartı değil de en hızlısını isteyenler için üretilmiş. Dolayısıyla bütçesi geniş kullanıcıları hedefliyor. Doğrusunu söylemek gerekirse, zaten bu seviyede bir kartı verimli bir şekilde kullanabilmek için işlemcinizin, anakartın, yonga setinin ve hatta sistem belleğinizin de, piyasadaki en hızlı bileşenlerden olması gerekiyor.

Büyük ama çok değil: GeForce FX 7800 GTX işlemcili olan ve standart saat hızlarında çalışan kartlar, tek slot işgal ediyor.

ortaya çıkıyor. Bin dolardan fazla para ödediğiniz PC'nizi 30 dolarlık bir kasaya koyuyorsanız, sermayeyi kediye yüklüyorsunuz demektir. İşlemciden ya da ekran kartından tasarruf edip bir düşük model alırsanız, bunun pratikteki etkisini hissetmeyebilirsiniz. Fakat ucuz bir güç kaynağı size hayatı zindan edebilir. En basitinden sisteminiz sürekli kilitlenir ve bu kilitlenmelerin sebebi olarak güç kaynağına bakmak çoğunlukla akla gelmeyeceğinden, tüm diğer bileşenler boşu boşuna elden geçirilir. Daha da kötüsü, donanımınız zarar görür. En iyi ihtimalse, güç kaynağının diğer bileşenlere zarar vermeden yanmasıdır. Kaliteli bir güç kaynağı alıp sisteminizi bu tehlikelerden korumak

en mantıklısı olacaktır. Kısaca kasa ya da güç kaynağı satın alırken, bilinen markaların dışına çıkmamaya çalışın. Ayrıca bileşenleri kasa içine yerleştirirken serbest bir hava dolaşımı olmasına özen gösterin.

AGP ya da PCI Express yuvasının hemen yanındaki PCI yuvasını boş bırakmanız yerinde bir hareket olacaktır. Testimizdeki bazı kartlar zaten 2 yuva işgal eden bir tasarıma sahip. Bu kartların yanındaki yuvayı da mecbur değilseniz kullanmayın. Gerçi yeni anakart tasarımları zaten PCI yuvalarını ekran kartından uzağa taşıyor, fakat biz yine de uyarılarımızı yapalım.

300 \$ ÜZERİ EKRAN KARTLARI

Gigabyte 7800GTX: Testteki en hızlı ikinci kart olan Gigabyte 7800GTX, aynı zamanda tüm testin en yüksek fiyatlı katılımcısı. Standart saat hızlarında çalışan kartın tek slot işgal ettiğini de belirtelim. Performans değerleri üzerinden söylenecek fazla bir şey yok. Kart birinci sıradaki Asus'un hemen arkasında. Video girişi de

bulunan kartın, iki tam sürüm oyun da dahil olmak üzere yeterli bir yazılım paketiyle satışa sunulduğunu görüyoruz. Testteki kartların çoğu gibi 256 MB GDDR3 bellekle gelen ve çift DVI-I çıkışıyla donatılmış olan kartın fiyatı makul bir seviyede olsaydı, kuşkusuz cazibesi artacaktı.

Sapphire Radeon X800XL: 14 adet PCI-Express ekran kartının katıldığı testimizdeki 512 MB GDDR3 bellekli iki karttan biri olan Sapphire Radeon X800XL, ATI Radeon X800XL işlemcisi üzerine kurulu. 2 adet yuva işgal eden kartın genel toplamda 3. olabildiğinin en büyük sebebi, kuşkusuz yüksek çözünürlüklerdeki başarısı. 512 MB GDDR3 belleğin sağladığı avantaj tabii ki bu noktada tartışılmaz. Çift DVI-I çıkışına sahip olan kartla DVD izleme yazılımı ve 2 adet tam sürüm oyun geliyor. Son olarak, kartta analog video girişi bulunduğunu da belirtelim.

PowerColor X850XT Platinum: ATI Radeon X850XT PE işlemcisini kullanan bu kart, testteki Radeon işlemcili kartlar arasında en yüksek saat hızlarına sahip. 16 adet işhattıyla dikkat çeken GPU, başarılı skorların anahtarıysa da, bu değerler kartın ilk 3 sıraya girmesine yetmiyor. Video girişi ve çift DVD-I çıkışıyla donatılmış →

» UYGUN FİYAT

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

iyi

FİYATI
BİLGİ İÇİN

336 \$ + KDV
www.gigabyte.com.tw

Fansız soğutucu: Çift taraflı soğutma plakaları ve ısı aktarım borularıyla fana gerek kalmıyor.

- + Sessiz
- + Video girişi
- + Mükemmel fiyat/performans

Gigabyte X800XL

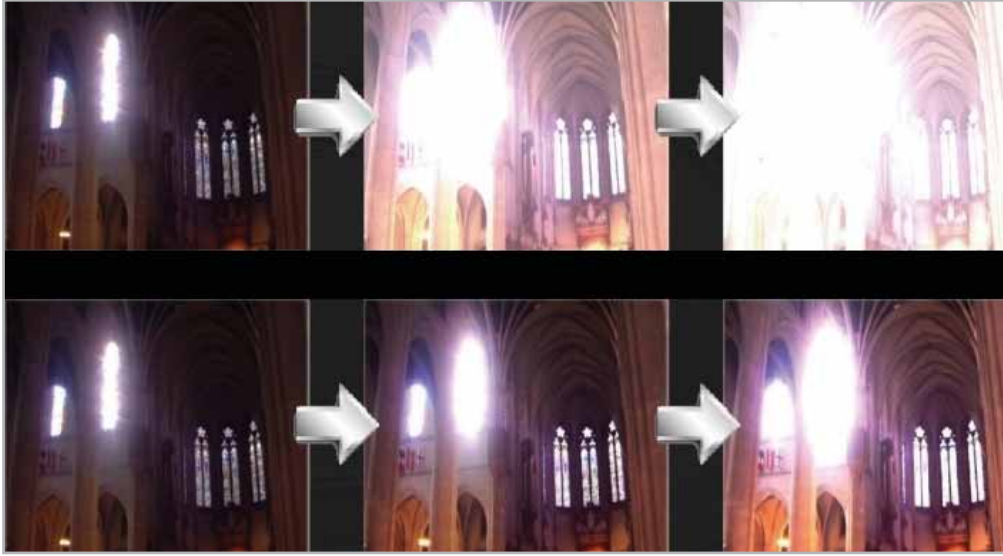
Performans ve konfor

Performans testlerinde makul bir tablo çizen bu kartın en büyük özelliği fansız oluşu. Uygun fiyatı ve video girişi de cabası.

■ 14 adet PCI-Express ekran kartı arasında pasif soğutmaya sahip tek kart olan Gigabyte X800XL, gerçekten özel bir tasarım. Evet yanlış duymadınız; kart üzerinde fan yok. Plaketin her iki tarafında bulunan geniş yüzeyli soğutucu plakalar, ısı dağılımını başarılı bir şekilde gerçekleştiriyor. İki soğutucu plakası arasındaki ısı transferi, iki adet özel boru tarafından sağlanıyor. ATI Radeon X800XL işlemcili kartın en hoş taraflarından biri de tek yuva işgal etmesi. 256MB GDDR3 bellekli Gigabyte X800XL, tüm bunlara ek olarak analog video girişi de sahip. Performans testleri itibarıyla test ortalamasının altına düşmeyen kart, diğer özellikleri dikkate alındığında ön pla-

na çıkıyor. Bırakın üst seviye bir kartı, orta seviye kartlar arasında bile fansız bir tasarıma rastlamak çok güç. Kartın bu noktada sahibine sağladığı ciddi lüks, görmezden gelinemeyecek kadar önemli. Zira yeni ekran kartlarının fanları, çıkarttıkları gürültüyle epey kafa şişirebiliyor. Gigabyte X800XL'i daha da özel yapan bir özelliği var: Fiyatı. 300 doların biraz üzerindeki fiyatıyla mükemmel bir fiyat/performans oranı sunan kart, performans ve konforu aynı anda isteyen kullanıcılar için biçilmiş kaftan. CyberLink PowerDVD, Power Director 3 ME, Thief, Joint Operations yazılımlarıyla gelen kartın, kutu içeriği de tatminkâr.

Gerçek gibi: GeForce FX 7800GTX'in CineFX 4.0 ve HDR (High Dynamic Range Rendering) desteği sayesinde ışık ışınları çok gerçekçi bir şekilde simüle edilebiliyor. Üst tarafta HDR Rendering olmadan elde edilen ekran görüntülerinde ışığın parlaklığı rahatsız ediciyken, alt taraftaki dizide kullanılan HDR Rendering sayesinde çok daha gerçekçi bir sonuç ortaya çıkıyor.

kart 2 yuva kullanıyor ve başarılı bir yazılım paketiyle satışa sunulmuş.

PNY GeForce 7800 GT: nVidia GeForce FX 7800 GT işlemcisi kullanan bu kart'ın bellek hızı 1.000 MHz. Performans testlerinde başarılı sonuçlara imza atarak iddialı bir tablo ortaya koyan ürün, video girişi bulundurmaması sebebiyle donanım özellikleri puanından biraz kaybetti. Eğer bu özellik sizin için önemli değilse, kartın fiyat/performans oranı açısından ortalamanın üzerinde olduğunu aklınızda bulundurun. Öte yandan, bu fiyat kategorisindeki bir ürünle, yazılım olarak sadece sürücü CD'sinin gelmesini biraz tuhaf karşıladık.

Abit RX850XT: ATI Radeon X850 XT işlemcili bu kart, testteki kartların çoğu gibi 256 MB GDDR3 belleğe sahip. Çift yuva işgal eden kart, performans testlerinde nispeten iyi sayılabilecek skorlar elde etti. Çift DVI-I çıkışlı kart, analog video girişiyle donatılmış. Kart genel olarak vasatın

üzerindeyse de, fiyat açısından avantajlı değil. Bu bir yana, kartın beraberinde oyun gelmiyor.

MSI RX850XT: 3'ü tam sürüm olmak üzere beraberinde oyunlarla ve faydalı yazılımlarla gelen ATI Radeon 850 XT işlemcili bu kart, video girişinden yoksun. Performans testlerinde diğer 850 XT işlemcili kartların arasında kalan MSI RX850XT, yüksek fiyatıyla dikkat çekiyor.

Sapphire Radeon X850XT: Diğer ATI Radeon X850 XT işlemcili kartlara nazaran fiyatı uygun gibi görünse de Sapphire Radeon X850 XT'nin analog video girişi olmadığını hatırlatalım. DVD izleme yazılımına ek olarak paketten Splinter Cell, Prince of Persia oyunlarının tam sürümleri çıkıyor. 2 yuva işgal eden kart keşke fiyat avantajı sunabilseydi.

Abit Fatality RX800XL: Testteki ilginç özelliklere sahip kartlardan biri olan Fatality RX800XL, üzerindeki bir anahtar yar-

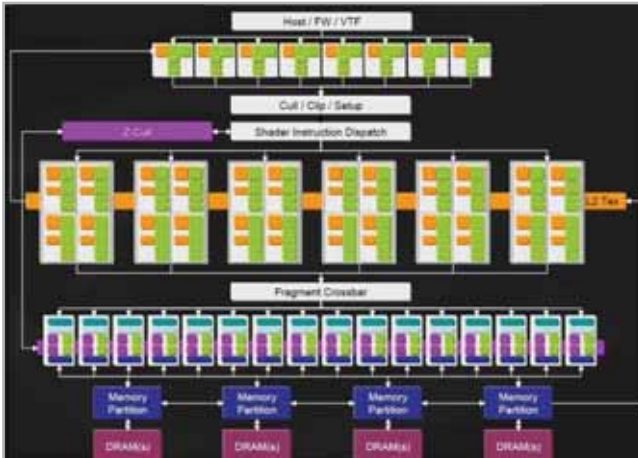
dımıyla turbo moda geçerek, overclock'lu çalışabiliyor. Üzerinde bolca ışık bulunan kart, şeffaf bir kasa kapağınız varsa ortamı yanıp sönen kırmızı ışıklara boğabilir. 512 MB GDDR3 bellekle donatılmış olan kart, ilginç bir şekilde bu yüksek bellek miktarını performans testlerine yansıtamadı. Video girişi olmayan kart, tek yuva işgal ediyor.

PowerColor X850 Pro: ATI Radeon X850 Pro işlemcisine sahip olan bu kart, performans testlerinde vasatı aşamadı. Video girişine sahip olan kart, video işleme yazılımlarıyla geliyor. Kartın fiyat/performans oranı iyi sayılabilir fakat testte daha cazip katılımcılar da yok değil.

Sapphire Radeon X800XL: Fiyat/performans oranı açısından oldukça başarılı bir tablo çizen ve testimizden bir ödülle çıkmayı ucu ucuna kaçırarak Sapphire Radeon X800XL, tek yuva kullanıyor ve video girişi bulunmuyor.

Abit RX800XL: Performans testlerinde varlık gösteremeyen Abit RX800XL, tahmin edebileceğiniz gibi, ATI Radeon X800 XL işlemcisi ve 256 MB GDDR3 bellekle donatılmış. Tek genişletme yuvası işgal eden kartın video girişi de var ve fiyat/performans oranı açısından fena değil.

Leadtek Winfast PX 6800TDH: Testteki tek nVidia GeForce FX 6800 işlemcili kart olan Leadtek Winfast PX 6800TDH, genel toplamda sonuncu olmasına rağmen, testteki en uygun fiyatlı katılımcı olmasıyla takdirimizi kazanmayı başardı. Video girişi olmayan kart, tek yuva işgal ediyor ve 256 MB GDDR3 bellekle donatılmış.

24 adet işhattı: nVidia GeForce FX 7800 GTX'in tamamen yeniden tasarlanmış bir GPU olduğunu savansa da eski mimariyle benzerlikler büyük. Öte yandan 24 adet piksel işhattının performansa etkisi oldukça fazla.

NASIL TEST ETTİK?

■ 14 adet PCI-Express ekran kartını test ederken, iki ayrı çözünürlük ve kalite ayarı kullandık. Tüm sentetik test yazılımları ve oyunlar 1.024 x 768 ve 1.600 x 1.200 piksel çözünürlükte test edildi. 1.600 x 1.200 çözünürlükte ayrıca 4X Antialiasing ve 8X Anisotropic Filtering kullanıldı. Özellikle yüksek kalite ayarları, testteki hızlı ekran kartlarının tüm becerilerini sınavabilme-miz için ciddi bir sınav niteliğindedir.

► **Performans (%70):** Genel toplamda %70'lik dilime sahip olan bu kategori, tabii ki testimizin temelini oluşturuyor. 2 ayrı çözünürlükte 3D Mark03, 3D Mark05, Unreal Tournament 2004, Doom3, Far Cry ve Half-Life 2'nin kare/sn oranlarına bakıldı. Bu yazılımların tümü, Doom 3'ün OpenGL kullanması dışında, DirectX'le ça-

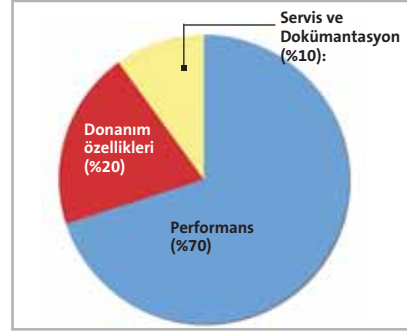
lıyor. DirectX 8.1'den 9.0c'ye kadar farklı API özellikleri kullanan test yazılımları-mız, bu özelliklere ait donanım desteği açısından en yeni özellikleri sinamamıza imkan sağladı.

► **Donanım özellikleri (%20):** Kartın bellek miktarı, ViVo özellikleri, tek ya da çift yu-vayı işgal etmesi, soğutma türü, fan gürültüsü gibi başlıklar, bu testin ölçütlerini belirliyor. Donanım özellikleri puanı toplam %20 oranında etkide bulundu.

► **Servis ve dokümantasyon (%10):** Kartların kutu içeriğine, yani birlikte gelen yazılımların sayısına, niteliğe ve kablolar ek olarak, dağıtımçı desteği de bu kategorinin içindeydi. Servis ve Dokümantasyon, toplam puanı %10 ağırlıkla etkiledi.

Test Sistemi:

Pentium 4 EE 3.4GHz
Gigabyte GA-81955X Royal anakart
2x512 MB Corsair PC4300 DDR2 bellek
Seagate Barracuda7200.8 250 GB SATA disk
WinXP SP2
nVidia 78.01 ForceWare sürücüler
ATI Catalyst 5.8 sürücüler

SONUÇ: En hızlısı nVidia GeForce FX 7800 GTX

Şahin Ekşioglu,
CHIP Test Merkezi Editörü
esahin@chip.com.tr

■ Test tablosundan da görebileceğiniz gibi, temel fark, yüksek çözünürlük ve kalite ayarlarında ortaya çıkıyor. GeForce FX 7800GTX işlemcisinin tartışılmaz bir üstünlüğü var. Test birincisi olan Asus Xtreme N7800GTX Top, üstüne üstlük overclock'lu bir kart ve bu da performans puanlarına avantaj olarak yansıyor. Bu kart gerçekten sıra dışı sonuçlara imza attı. Dramatik bir ifadeyle, masaüstü sistemler için şu an için paranın satın alabileceği belki de en hızlı ekran kartı. 2. sıradaki Gigabyte 7800GTX de, işlemcisinin bir getirisi olarak çok başarılı sonuçlar elde ettiyse de, fiyatı çok yüksek.

Akabinde gelen Sapphire Radeon X800XL, 512 MB belleğiyle büyük sükse yaparak ilk üçe girmeyi başarıyor. X850 XT'lerin en hızlısı olan PowerColor X850 XT Platinum da, yüksek fiyatıyla dikkat çekerken, 5. sıradaki PNY sahip olduğu FX 7800GT işlemcisiyle, FX7800GTX işlemcisinden per-

formans açısından ne kadar farklı olduğunu ortaya koyuyor. Bu kartın bellek hızı Gigabyte 7800GTX'den 200 MHz daha az. Kısaca tek bir "X" 200 MHz fark ettiriyor. Tabii GeForce FX 7800GT işlemcisinin FX7800 GTX'den farkı sadece saat hızı değil. GT işlemcisinde GTX'deki 24 yerine 20 adet işhattı bulunuyor. Testimizden ödülle çıkan 9. sıradaki Gigabyte X800 XL, hem çok uygun fiyatıyla hem de fansız (yani gürültüsüz) soğutma tasarımıyla gönülleri fethediyor. Kartta video girişi de bulunduğunu hatırlatalım.

Eğer güç kaynağınız sessizse ve CPU işlemci fanınızdan da şikayetçi değilseniz bu kartla dikensiz gül misali mutlu olmanız işten bile değil. Son sıradaki Leadtek Winfast PX 6800TDH, test ortalaması itibarıyla biraz demode gibi görünsün de, tüm testin en uygun fiyatlı katılımcısı olarak dikkat çekici. Her halükarda keseyi biraz daha açıp X800XL işlemcili bir kart satın almak daha cazip olabilir.

MINİ SÖZLÜK

KaAnisotropic Filtering: 3B sahnelerdeki perspektif hissini korumak için uzaktaki objelerin doku kalitesini, isteğe bağlı ölçüde değiştirebilen dinamik filtreleme yöntemi.

Antialiasing: 3B sahnelerdeki obje kenarlarında görülen tırtıkların yumuşatılması. API (Application Programming Interface): Yazılımın ilgili donanıma ait özellikleri kullanabilmesi için hazırlanan spesifik platform. Örneğin: DirectX ya da OpenGL.

Doku (Texture): Objelere gerçekçi görünüm vermek için kullanılan kaplamalar. Shader denilen matematiksel ifadeler şeklinde de olabilir, bitmap resimler şeklinde de.

Doldurma oranı (Fill Rate): Ekran kartının belli bir zaman dilimi içinde işleyebildiği piksel sayısı.

İşhattı (Pipeline): Birim zamandaki hesaplama yükünün paylaştırdığı küçük hesaplama birimlerinden her biri.

PCI Express: Mevcut x16 sürümüyle AGP8x'ten teoride yaklaşık 2 kat daha hızlı veri aktarımı sunan arabirim.

Piksel: Ekranda gördüğümüz resimleri oluşturan en küçük birim, nokta.

Rendering: 3 Boyutlu bir sahnenin tüm doku ve ışık özellikleriyle görüntülenmesi.

Teksel: Doku ile kaplanmış piksel.

1

2

3

4

5

6

Ürün	ASUS Xtreme N7800GTX	Gigabyte 7800GTX	Sapphire Radeon X800XL	Powercolor X850XT Plat.	PNY GeForce 7800GT	ABIT RX850XT
Firma	Boğaziçi, Çizgi Elek.	Hızlı Sistem, Kont	Datagate	Vega	Prodigi	Prodigi, Koyuncu
Telefon	(212) 217 29 29, (212) 356 70 70	(212) 671 03 51, (212) 444 00 52	(212) 321 41 41	(212) 266 92 00	(212) 272 18 18	(212) 272 18 18, , (216) 528 88 88
Fiyat	570 \$ + KDV	679 \$ + KDV	480 \$ + KDV	555 \$ + KDV	480 \$ + KDV	570 \$ + KDV
Internet (www.)	asus.com.tw	gigabyte.com.tw	sapphiretech.com	powercolor.com	pnny.com	abit.com.tw
Toplam puan	99	94	91	86	85	84
Performans (%70)	98	93	88	82	87	79
Donanım özellikleri (%20)	100	100	100	99	86	98
Servis / Dökümantasyon (%10)	90	93	90	90	74	85
Fiyat / Performans	72	58	79	65	74	61
Teknik veriler						
Grafik işlemci	GeForceFX7800 GTX	GeForceFX7800 GTX	ATIRadeonX800 XL	ATRadeonX850XTPE	GeForce FX 7800 GT	ATI Radeon X850 XT
Bellek / Bellek veriyolu	256 MB / 256bit	256 MB / 256bit	512 MB / 256bit	256 MB / 256bit	256MB / 256bit	256MB / 256bit
İşlemci / Bellek frekansı (MHz)	485 / 1.350	430 / 1.200	400 / 985	540 / 1.180	400 / 1.000	520 / 1.080
GPU ışıltısı sayısı	24	24	16	16	20	16
İşgal ettiği slot sayısı	2	1	2	2	1	2
S-video / kompozit çıkış	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●
S-video / kompozit giriş	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●
HDTV bağlantısı	●	●	●	●	●	●
Monitör çıkışları	Çift DVI-I	Çift DVI-I	Çift DVI-I	Çift DVI-I	Çift DVI-I	Çift DVI-I
BİRLİKTE GELENLER						
Yazılım	MediaShowSE, PowerDirector SE+, AsusDVD, Virtual Drive, XpandRally, Chaos League, Power Drome, Second Sight, SnowBlind	CyberLink PowerDVD, Power Director 3 ME, Xpand Rally, Joint Operations	PowerDVD 5, Splinter Cell, Prince of Persia	CyberLink PowerDVD, Power Producer, Power2Go, MediaShowSE, PowerDirector SE+, Pacific Fighters	Sürücü CD'si	CyberLink PowerDVD, Power Director
Donanım	HDTV, DVI-I ve kompozit adaptörü, ViVo kabloları, CD çantası	HDTV, S-Video, kompozit, DVI-I, ve ViVo adaptörü	HDTV, DVI-I ve kompozit adaptörü, ViVo kabloları	HDTV, DVI ve kompozit adaptörü, ViVo kabloları	HDTV, S-Video, DVI-I ve kompozit adaptörü,	HDTV, DVI-I ve kompozit adaptörü, ViVo kabloları
PERFORMANS DEĞERLERİ						
3D Mark 2003 1024 x 768	17,921	16,305	11,105	13,306	14,662	12,731
1600 x 1200 4xAA / 8xAF	7,191	6,372	7,024	5,191	5,584	4,870
3D Mark 2005 1024 x 768	7,553	7,228	4,753	6,293	6,681	6,013
1600 x 1200 4xAA / 8xAF	6,135	5,473	4,057	3,367	4,748	3,201
UT 2004 1024 x 768	170	170	173	175	170	174
1600 x 1200 4xAA / 8xAF	165	159	161	135	147	129
Doom 3 1024 x 768	90	90	71	87	85	85
1600 x 1200 4xAA / 8xAF	59	52	57	37	47	35
Far Cry 1024 x 768	76	76	76	74	76	74
1600 x 1200 4xAA / 8xAF	64	57	74	55	50	52
Half-Life 2 1024 x 768	50	47	49	50	47	50
1600 x 1200 4xAA / 8xAF	49	47	49	44	47	42

● = var — = yok

7

8

9

10

11

12

13

14

MSI
RX850XTSapphire Rade-
on X850XTGigabyte
X800XLABIT Fatalty
RX800XLPowercolor
X850 ProSapphire Rade-
on X800XLABIT
RX800XLLeadtek
PX 6800TDH

Datagate, Multimedya

Datagate

Hızlı Sistem, Kont

Prodigi, Koyuncu

Vega

Datagate

Prodigi, Koyuncu

Multimedya, Kont

(212) 321 41 41,
(212) 479 46 46

(212) 321 41 41

(212) 671 03 51,
(212) 444 00 52(212) 272 18 18,
(216) 528 88 88

(212) 266 92 00

(212) 321 41 41

(212) 272 18 18,
(216) 528 88 88(212) 479 46 46,
(216) 528 55 00

580 \$ + KDV

520 \$ + KDV

336 \$ + KDV

475 \$ + KDV

399 \$ + KDV

335 \$ + KDV

375 \$ + KDV

300 \$ + KDV

msi.com.tw

sapphiretech.com

gigabyte.com.tw

abit.com.tw

powercolor.com

sapphiretech.com

abit.com.tw

leadtek.com.tw

82

81

80

79

78

77

77

70

Puan 0 50 100

Puan 0 50 100

Puan 0 50 100

Puan 0 50 100

Puan 0 50 100

Puan 0 50 100

Puan 0 50 100

Puan 0 50 100

80

79

73

74

71

73

67

62

83

83

100

94

98

85

100

85

95

90

93

85

90

90

85

93

59

65

100

69

82

96

84

97

ATIRadeonX850 XT

ATIRadeonX850 XT

ATI Radeon X800 XL

ATI Radeon X800 XL

ATIRadeonX850 Pro

ATI Radeon X800 XL

ATI Radeon X800 XL

GeForceFX6800 GTX

256 MB / 256 bit

256 MB / 256bit

256 MB / 256 bit

512 MB / 256 bit

256 MB / 256 bit

256 MB / 256 bit

256 MB / 256 bit

256 MB / 256 bit

520 / 1.080

520 / 1.080

400 / 985

420 / 1.100

507 / 1.040

400 / 985

400 / 985

400/600

16

16

16

16

12

16

16

16

2

2

1

1

1

1

1

1

●/●

●/●

●/●

●/●

●/●

●/●

●/●

●/●

●/●

●/●

●/●

-/-

●/●

-/-

●/●

-/-

●

●

●

●

●

●

●

●

DVI-I, D-Sub

DVI-I, D-Sub

DVI-I, D-Sub

DVI-I, D-Sub

DVI-I, D-Sub

DVI-I, D-Sub

Çift DVI-I

DVI-I, D-Sub

PowerCinema,
Power2Go,
VirtualDrive,
RestoreIT, URU,
Splinter Cell, XIIIPowerDVD 5,
Splinter Cell, Prince
of PersiaCyberLink
PowerDVD, Power
Director 3 ME,
Thief, Joint
OperationsCyberLink
PowerDVD, Power
DirectorCyberLink
PowerDVD,
PowerProducer,
Power2Go,
MediaShowSE,
PowerDirector SE+,
Pacific FightersPowerDVD 5,
Splinter Cell, Prince
of PersiaCyberLink
PowerDVD, Power
DirectorCyberLink
PowerDVD,
Muvvee3,
WinFastPVR,
Splinter Cell, Prince
of PersiaHDTV, S-Video ve
kompozit kablolu,
DVI-I ve kompozit
adaptörüHDTV, S-Video ve
kompozit kablolu,
DVI-I ve kompozit
adaptörüHDTV, S-Video,
kompozit, DVI-I,
kompozit ve ViVo
adaptörüHDTV, S-Video ve
kompozit kablolu,
DVI-I ve kompozit
adaptörü,HDTV, DVI-I ve
kompozit adaptörü,
ViVo kablolarıHDTV, S-Video ve
kompozit kablolu,
DVI-I ve kompozit
adaptörüHDTV, S-Video,
kompozit, DVI-I,
kompozit ve ViVo
adaptörüHDTV, S-Video ve
DVI-I adaptörü

12,810

12,685

11,163

11,358

11,527

11,137

11,111

9,031

4,876

4,822

4,226

4,465

3,797

4,192

4,042

2,827

6,027

5,960

5,053

5,166

5,301

5,047

5,022

3,811

3,189

3,155

2,701

2,831

2,667

2,696

2,470

2,295

174

174

172

175

173

171

171

169

129

128

116

122

107

115

92

93

85

85

80

68

79

79

66

81

35

35

30

31

26

30

23

23

76

76

76

76

74

79

76

76

51

51

44

46

41

43

39

27

50

50

50

50

50

49

51

46

43

43

38

40

38

39

32

27

■■■■■ Değerlendirmedeki kutucuklar, CHIP'in buradaki puanlama anahtarına göre belirleniyor.

100-90 Puan = 5 Kutucuk, 89-75 = 4 Kutucuk, 74-60 = 3 Kutucuk, 59-45 = 2 Kutucuk, 44-20 = 1 Kutucuk, 19-0 = 0 Kutucuk.

İnce ayar ve overclock

Ekran kartlarına turbo güç

Ekran kartınızın 3B performansından memnun değilseniz veya daha yüksek hızlarda ve kalitede oyun oynamak istiyorsanız, bunun için özel olarak programlanmış araçlarla ince ayar yapmanız gerekiyor.

CHIP, bu yazıda hangi ekran kartını nasıl daha verimli kullanabileceğinizi açıklıyor.

Her ekran kartı, öngörüldüğü hızdan daha yüksek hızlarda çalıştırılabilir. Bazı ekran kartı modelleri overclock'a daha yatkınken, bazılarının potansiyeli ise o kadar yüksek olmayabiliyor. CHIP, doğru overclock için en iyi ipuçlarını, en yaygın ekran kartı modelleri için overclock potansiyelleriyle birlikte dev bir tabloda veriyor.

Overclock ve garanti sorunu

Bir ekran kartı, overclock ettiğiniz anda yasal olarak garanti kapsamı dışında kalacaktır. Her ne kadar ekran kartı üreticisi kartla birlikte overclocking programları verse de, bu overclock için gerekli serbestliğe sahip olmanız anlamına gelmez. Mesela Gigabyte, kartla verilen kitapçıklarında, V-Tuner adındaki overclock aracının kullanımının kartın garanti kapsamı dışında kalmasına neden olacağını belirtiyor.

Öte yandan, ismini vermek istemeyen bazı ekran kartı üreticileri de, kartın overclock dolayısıyla hasar görmesi durumunda, kullanıcı tarafından overclock edildiğinin ispatlanmasının pek de mümkün olmadığını ifade ediyor. Ekran kartının overclock edildiği, zahmetli ve pahalı yöntemlerle, teorik olarak kontrol edilebilse de, üreticiler için böyle bir kontrol maddi açıdan pek mantıklı değil. Yani bir müşteri bozuk bir ekran kartını ge-

ri gönderdiğinde, genelde kendisine yeni bir ekran kartı veriliyor. Ancak kart üzerinde yapılan fiziksel yapı değişiklikleri anında tespit ediliyor ve garanti yanıyor. Bunun için de mesela kırık bir kondansatör veya orijinal fanın başka bir fanla değiştirilmesi yeterli.

HIS gibi bazı üreticilerde ise durum daha farklı. Bu firmalar bazı ürünlerde daha yüksek saat hızlarını garanti ediyor. Overclock için HIS, Iturbo adında bir program sunuyor. Garanti süresi boyunca bu durumda güvence altında oluyorsunuz. Ancak bir ekran kartını uzun yıllar boyunca kullanmayı düşünüyorsanız, overclock edilmiş 3B bir ekran kartı ömrünün normal bir karta göre daha kısa olacağını unutmayın. Öte yandan, bir kartın ne kadar dayanacağını kesin olarak söylemek mümkün değil, zira burada ekran kartı ve kasa soğutması, saat hızının yüksekliği ve 3B kullanım süresi gibi etkenler devreye giriyor.

Sürücü üzerinden overclock

Detonator Unlock adındaki bir aracı kullanarak Nvidia ekran kartlarını doğrudan Forceware sürücülerinden overclock edebilirsiniz de, bu tavsiye ettiğimiz bir yöntem değil. Zira saat hızını sadece birkaç MHz artırdığınız anda bile bir hata mesajıyla karşılaşabiliyorsunuz. Aynı zamanda bazen de ekran tazeleme

Radeon araçları: Ati Tool ve Ati Tray Tools ATI yongalı bir ekran kartını overclock etmek için ideal programlar.

hızı 60 Hz'e düşüyor. Aynı şekilde, ATI ekran kartları için Catalyst Control Center (CCC) üzerinden yapılan overclock da pek sağlıklı yürümüyor. Catalyst 5.3 sürücüleriyle sunulan manuel overclock işlevi, sadece Overdrive destekleyen ekran kartlarında (X850 XT-PE ve X850 XT AGP gibi) kullanılabilir. Ancak 3B hızlandırıcınız Overdrive desteklese bile, her kartta manuel overclock için ilgili menü gösterilmiyor. ATI, bunun nedenini bazı modellerde (X700) soğutucunun her zaman bellek üzerinde bulunmamasına ve bu yüzden bellek sıcaklığının algılayıcı tarafından kontrol edilememesine bağlıyor. Yani burada, yeni sürücüyle birlikte de halen eski Overdrive sürümü kullanılıyor.

Doğru ve sorunsuz overclock

Ekran kartı sürücüleri üzerinden overclock pek tercih edilmediği için, bu iş için özel olarak programlanmış araçları kullanmanız gerekiyor. Ancak ekran kartı üreticilerinin sunduğu programlar (V-Tuner, Smart Doctor, Expertool gibi) da istediğiniz sonuçları vermeyecektir, zira kartla birlikte genelde eski sürümler veriliyor. Overclock'tan en iyi sonucu almak istiyorsanız şu adımları izlemeniz gerekiyor:

- Uygun overclock aracını kurun,
- Overclock potansiyelini tespit edin,
- Uzun süreli dayanıklılık testleri yapın,
- Saat hızını sabitleyin.

ATI Radeon kullanıcıları burada nVidia kullanıcılarına göre daha şanslı, zira çok iyi 3 overclock aracından birini seçebilirler: ATI Tool, ATI Tray Tools ve Powerstrip (her üç programı da eCHIP'te bulabilirsiniz, (© eCHIP-Code Ekran kartı)). Powerstrip (<http://www.entehtaiwan.net/util/ps.shtm>) shareware bir program ve uzun süreli kullanım için, 30 dolar karşılığında kayıtlı kullanıcı olmanız gerekiyor. Bilgisayarınızda bir GeForce ekran kartı varsa, Riva Tuner (© eCHIP-Code Ekran kartı) veya Powerstrip programlarından birini kurup deneyebilirsiniz.

Overclock için Ati Tool programını kullanacaksanız, programı çalıştırdıktan sonra Core ve Memory altındaki ayar çubuğunu istediğiniz pozisyona getirip Set Clock düğmesine tıklamanız yeterli. 60'taki tablolardan, hangi ekran kartı modeliyle yaklaşık olarak hangi hızlara çıkabileceğinizi görebilirsiniz. Alternatif olarak (denemelere meraklı biriyse) Ati Tool'da Find Max Core ve Find Max Mem düğmeleriyle de olası maksimum saat hızlarını kendiniz tespit edebilirsiniz. Overclock'ta 10

SHARP

OFİSLERİN KÜÇÜK JOKER'

FOTOKOPİ + FAKS + LAZER YAZICI + RENKLİ TARAYICI

Farkı,
eşsiz
görüntü
kalitesi!

AM 400

Fotokopi • Faks • Lazer Yazıcı • Renkli Tarayıcı

- 12 sayfa/dk. baskı hızı • 20 sayfalık otomatik doküman besleyici
- 250 adetlik kağıt besleme (retes ve try pass • 800 x 800 dpi çözünürlük
- %25 - %400 zoom • 33.600 tps hızında (Super G3) baskı
- 2 MB hafıza, gövde gönderim

HER EVE BİR SİNEMA

XG MB70X

Projektor - DLP - Carl Zeiss Jena

- 3000 AL ışık gücü • XGA • 2000:1 Yüksek Kontrast • Network Bağlantı LAN
- 3000 Saati benzer ömür • Mouse Entelektör

28 YILLIK DENEYİM VE ZENGİN ÜRÜN PORTFÖYÜ

PROMOSYONA YÖNELİK

FAKS

RENKLİ İHESAP MAKİNELERİ

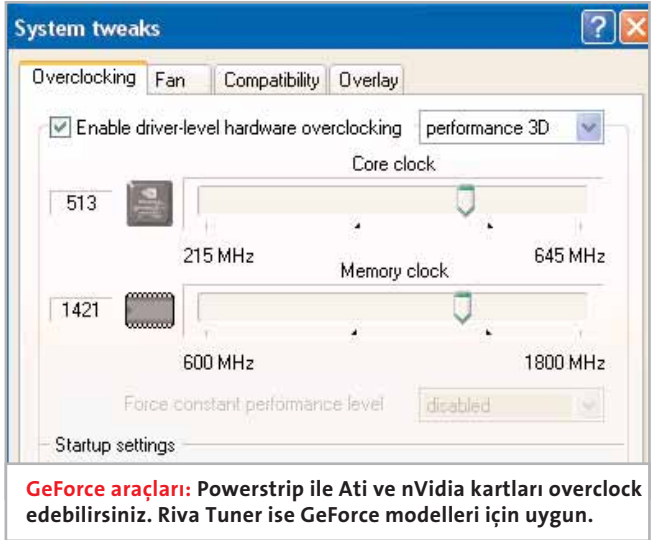
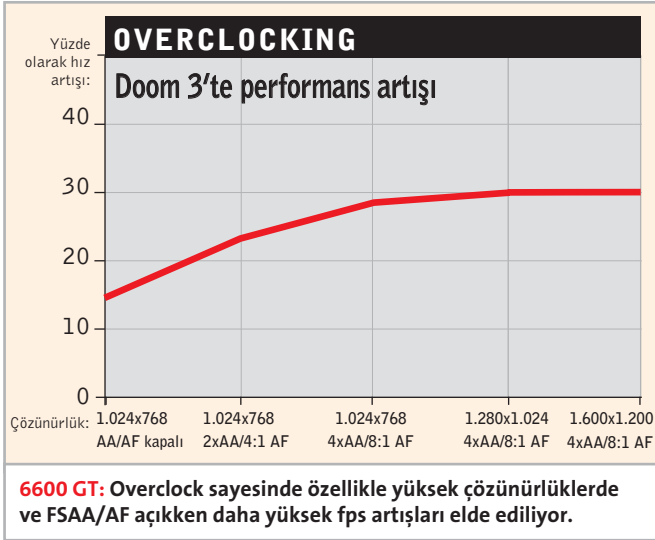

MABAÜSTÜ İHESAP MAKİNESİ

mitasan
MITASAN.COM.TR
(0212) 275 64 64

**BAYİLİKLER
VERİLECEKTİR.**

ADANA 254 01 07 4153 05 57 ADAPAZARI 270 19 17 ADIYAMAN 218 01 14 AFYON 218 01 01
ANKARA 499 06 44 ANKARA 274 04 04 ANKARA 243 02 02 AYDIN 212 10 24 BALIKESİR 232 00 14
BOLU 217 06 79 BURSA 239 04 25 ÇANAKKALE 211 41 21 ÇORUM 212 04 54 DENİZLİ 212 75 14
DİYARBAKIR 228 00 04 GAZİANTEP 228 02 80 GİRESUN 212 48 00 GÜMÜŞHANE 218 76 28 ELAZIĞ
713 31 51 İCİDİR 227 25 81 İSPARTA 221 21 01 İSTANBUL 012 171 275 64 64 - 32218 418 77 57 İZMİR
493 03 05 İZMİR/GEZİT 040 70 61 İZMİR 204 24 87 KAHRAMANMARAŞ 221 20 12 KAYSERİ 200 00 70
KIRGIZ 227 04 25 KIRSEHİR 212 24 35 KONYA 312 16 16 MALATYA 101 04 53 MARDİN 212 05 25
MİTİLA 214 20 44 MİS 212 10 25 RAMSİN 200 04 00 SİVAS 223 02 11 TEKİRDAĞ 200 00 70 TRARZON
1021 42044 UTM 212 05 12 VAN 212 25 32 ZONGULDAK 122 57 88

MHz'lik adımlarla hızı artırın ve öncelikle bellek hızını artırmakla başlayın. Maksimum bellek hızını bulduktan sonra yonga frekansını adım adım yükseltin. Burada dikkat edilmesi gereken bir diğer nokta da, her artırımdan sonra kısa bir 3B testi (mesela 3DMark 05) uygulamanız ve ekrandaki görüntü hatalarına dikkat etmeniz gerekliliğidir. Artifact'lar (görüntü bozulmaları) veya daha da kötüsü, kilitlenmeler meydana geliyorsa overclock sınırını bulduunuz demektir.

Bu durumda en son kararlı yapılandırma ile uzun süreli bir dayanıklılık testi yapın ve birkaç dakika sonra ekran hataları veya kararlılık sorunları ortaya çıkıp çıkmadığını kontrol edin. Yeni saat hızlarındaki ayarların bir sonraki yeniden başlatmada da geçerli olması için, Ati Tool ile bir profil oluşturmalsınız. Bunun için New düğmesine tıklayın ve istediğiniz bir profil adını girin. Daha sonra Settings'e tıklayıp açılan menüden Startup'ı seçin. Bu pencerede her üç seçeneğe de bir onay işareti koyun ve az önce oluşturduğunuz profili seçin.

Riva Tuner ile GeForce ekran kartlarını kolayca overclock edebilirsiniz. Programı çalıştırdıktan sonra Driver settings altında Customize yanındaki düğmeye tıklayın ve ilk simgeyi seçin. Overclocking sekmesinde Enable driver-level ... seçeneğinin önü-

ne bir onay işareti koyun. Uyarı penceresinde daha sonra Detect now düğmesine tıklayın. Şimdi ayar düğmeleriyle GPU ve bellek saat hızlarını istediğiniz gibi ayarlayabilirsiniz. Pencerenin sağ üstünde Performance 3D'nin seçili olmasına dikkat edin, zira bazı nVidia kartlar 2B modunda daha düşük saat hızlarıyla çalışıyor. Kartı her sistem açılışında yeniden overclock etmek istemiyorsanız, Apply overclocking at Windows startup seçeneğini işaretleyin.

Soğutma ve güç sarfıyatı

Bir GeForce 6600 GT ve Radeon X850 XT ile grafik yongalarının overclock sonrasında ne kadar ısındıklarını araştırdık. 6600 GT, 570 MHz/650 MHz DDR'da 3DMark03'te 83 derecelik bir maksimum GPU sıcaklığına çıktı. Standart frekanslarında (500/450) ise bu değer yaklaşık 5 derece daha düşük. 6600 GT'nin overclock edilmesinden sonra, PC'nin harcadığı güç 10 Watt'lık bir artışla 200 Watt'a yükseldi. X850 XT'de ise overclock sonrasında sadece 2 derecelik bir ısı artışı ölçtük. Ancak bu modeldeki hız artışı da nispeten daha düşüktü: 520 MHz / 540 MHz DDR'dan sadece 550/630'a çıkabildi. PC'nin güç sarfıyatı ise bu sırada 225'ten 232 Watt'a yükseldi.

NVIDIA EKRAN KARTLARI İÇİN OVERCLOCK POTANSİYELİ*

Ekrana kartı modeli	5600	5700	5700 Ultra	5900 XT	5900	5900 Ultra	FX 5950 Ultra
Saat hızı (standart)	325/275 MHz	425/275 MHz	475/453 MHz	390/325 MHz	400/425 MHz	450/425 MHz	475/475 MHz
Kolayca mümkün	360/280 MHz	430/290 MHz	520/495 MHz	450/405 MHz	470/465 MHz	490/440 MHz	530/500 MHz
Zor ama mümkün	400/365 MHz	500/350 MHz	580/540 MHz	490/475 MHz	500/485 MHz	540/485 MHz	570/540 MHz
Ekrana kartı modeli	6200	6600	6600 GT	6800 LE	6800	6800 GT	6800 Ultra
Saat hızı (standart)	300/250 MHz	300/275 MHz	500/450 MHz	300/350 MHz	325/350 MHz	350/500 MHz	400/550 MHz
Kolayca mümkün	350/300 MHz	350/300 MHz	530/600 MHz	350/390 MHz	360/420 MHz	390/600 MHz	440/620 MHz
Zor ama mümkün	400/330 MHz	400/365 MHz	570/650 MHz	370/410 MHz	400/465 MHz	420/650 MHz	470/650 MHz

ATI EKRAN KARTLARI İÇİN OVERCLOCK POTANSİYELİ*

Ekrana kartı modeli	X300 (SE)	9600 Pro	9600 XT	9800 Pro	9800 XT	X700 Pro	X800
Saat hızı (standart)	325/200 MHz	400/300 MHz	500/300 MHz	380/340 MHz	412/365 MHz	425/430 MHz	392/350 MHz
Kolayca mümkün	350/210 MHz	470/330 MHz	520/330 MHz	400/350 MHz	420/365 MHz	450/480 MHz	410/450 MHz
Zor ama mümkün	380/220 MHz	500/380 MHz	580/360 MHz	450/370 MHz	460/400 MHz	480/560 MHz	430/480 MHz
Ekrana kartı modeli	X800 SE	X800 Pro	X800 XL	X800 XT	X800 XT-PE	X850 Pro	X850 XT-PE
Saat hızı (standart)	425/400 MHz	472/446 MHz	400/493 MHz	520/560 MHz	520/560 MHz	506/520 MHz	540/590 MHz
Kolayca mümkün	520/420 MHz	520/510 MHz	420/540 MHz	540/580 MHz	540/570 MHz	540/550 MHz	550/610 MHz
Zor ama mümkün	560/440 MHz	550/520 MHz	440/600 MHz	560/600 MHz	580/600 MHz	560/590 MHz	580/630 MHz

* Tüm değerler (chip/bellek frekansı) tespit ettiğimiz ortalama değerlerdir, ekran kartınız farklılık gösterebilir.

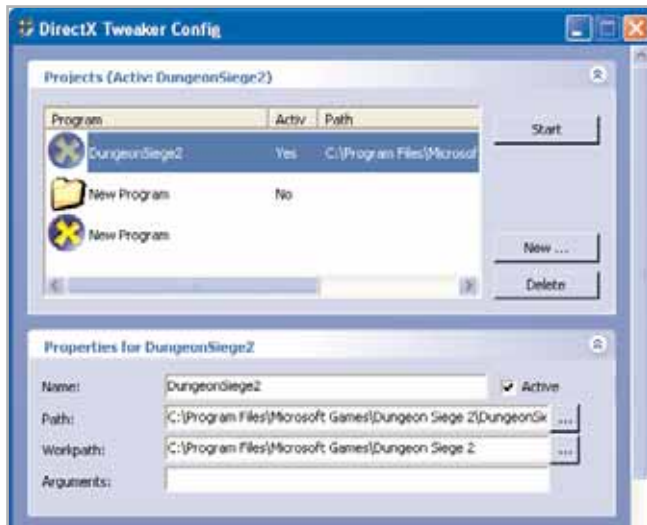
DirectX Tweaker ile sinematik oyunlar

Ekran kartlarında görüntü kalitesini artırmak veya daha fazla bilgi almak isteyenler için DirectX Tweaker müthiş özellikler sunuyor. CHIP, bu aracın en önemli işlevlerini açıklıyor.

DirectX Tweaker'ın programcısının da belirttiği gibi, bu program DirectX/Direct3D ile asıl 3B uygulama arasında köprü kuruyor. Bu sayede DirectX Tweaker ile Direct3D arayüzünün sunduğu tüm aksiyonlar üzerinde değişiklik yapılabilir. Mesela bu yazılımla bir oyunu belirli Shader modellerini kullanmaya zorlayabilir veya bunları okutabilirsiniz. Aynı şekilde optik olarak daha iyi sonuçlar veren "Super Sampling" yöntemi de bu programla birkaç adımda etkinleştirilebilir. Tüm bunlar için neler yapmanız gerektiğini ve DirectX Tweaker'ın başka ne gibi imkanlar sunduğunu burada anlatacağız.

1 DirectX Tweaker'ın kurulumu ve kullanımı

(© eCHIP-Code Ekran kartı) altında bulabileceğiniz "tweaker.rar" arşivini DirectX Tweaker'ın kaydedileceği herhangi bir dizine açtıktan sonra, ayrıca bir kurulum rutini çalıştırmaya gerek kalmıyor ve programı doğrudan çift tıklayıp kullanmaya başlayabiliyorsunuz. Ancak programı çalıştırmadan önce sisteminizde .NET Framework 1.1'in kurulu olduğundan emin olun (<http://www.microsoft.com/downloads/details.aspx?displaylang=tr&FamilyID=262d25e3-f589-4842-8157-034d1e7cf3a3> adresinden yüklenebilir). "DXTControl.exe" dosyasına çift tıklayın veya isterseniz dosyaya masaüstünde bir kısayol oluşturun. Daha sonra bu araçtan faydalanacak her oyun için bir profil oluşturmanız gerekiyor. Bunun için New düğmesine tıklayın ve Path altında istediğiniz oyunun EXE dosyasına giden yolu girin. Half-Life 2 gibi bazı oyunlar çalışmak için "-applaunch 220" gibi parametrelere ihtiyaç duyuyor. Bu gibi parametreleri Arguments satırına girmeniz gerekiyor. Ayrıca seçili modüllerin kullanılabilmesi için Active seçeneğini de işaretleyin. Oyunu çalıştır-

DirectX Tweaker: Aracın çoğu seçeneğini ve modülünü kullanabilmek için, her oyuna ayrı bir profil oluşturmanız gerekiyor.

mak için üstteki Start düğmesine tıklamanız yeterli. Ancak önce tek tek modüller hakkında bilgi sahibi olmanız ve bunları ayarlamanız gerekiyor.

2 Alpha Test Anti Aliasing

Alpha Test AA ile geometrik figürlerden oluşmayan, bunun yerine bir transparan testi nedeniyle ortaya çıkan (yaprak, çit gibi) kenarlar düzeltiliyor. Alpha Test AA'yı ATI veya nVidia yonga setli tüm yeni ekran kartlarında, hatta eski bir GeForce 4'te bile kullanabilirsiniz. *Modules to load* altından *Alpha Test AA*'yı seçin. Modül özelliklerini es geçebilirsiniz. Burada unutmamanız gerek nokta şu: Bu yöntem sadece Anti-Aliasing'i kart sürücüsü üzerinden değil de oyunun içinden ayarladığınızda çalışıyor. Oyunun içinden Anti-Aliasing'i açmak mümkün değilse DirectX Tweaker'dan yardım alabilirsiniz. Bunun için ek olarak *Present Changer* modülüne onay işareti koyun ve *Type* alanında Anti-Aliasing örnekleme derecesini seçin.

Bu yöntem donanım desteği olmayan salt bir yazılım çözümü olduğu için, kart performansında belirgin bir düşüş olabilir. İşlemci de bu sırada daha fazla zorlanacaktır. Mesela Far Cry oyununda Alpha Test AA açıldığında hız %60'ın üzerinde düşüyor. PC'nizin performansı güncel oyunların üstesinden kolayca gelebiliyorsa ve daha fazla zorlamak istiyorsanız, Alpha-Test AA'yı açıp görüntü kalitesini artırabilirsiniz.

3 Super Sampling Anti Aliasing

Kenar düzeltmesini daha da iyileştirmek için Super-Sampling yönteminden faydalanabilirsiniz. Ancak ATI veya nVidia sürücülerini Super-Sampling'i doğrudan Control Panel'den etkinleştirmek için bir seçenek sunmuyor. Burada da DirectX Tweaker yardımcı oluyor. Yeni Anti-Aliasing modunu (4x Super-Sampling) kullanmak için "SuperSampling AA"ya ("Modules to load" altında bulunuyor) bir onay işareti koyun. ATI kartlarda burada bir sınırlama var, zira SSAA sadece 1.024 x 768 çözünürlüğüne kadar uygulanabiliyor. Super-Sampling, Multi-Sampling'e göre daha fazla performansa mal oluyor ve böylece oyunlar bir Radeon X800 XL'de bile, 4x Multi-Sampling AA'lı moda

Alpha-Test Anti-Aliasing: Otların kenarları da düzleştiriliyor (alttaki resim). Ancak bu işlem performansı düşürüyor.

Shader zorlama: Caps Changer ile bir oyuna, ekran kartının bir Shader sürümünü desteklemediği zorla kabul ettirilebiliyor.

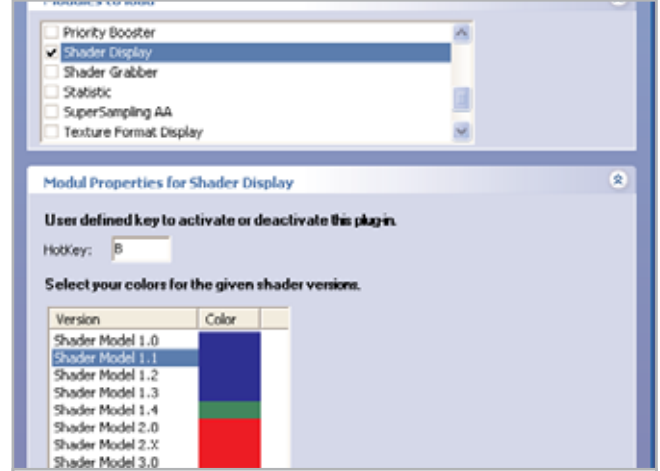
göre yaklaşık olarak %50 daha yavaş çalışıyor. Bu yüzden bu yöntem sadece çok hızlı bir 3B ekran kartına sahip olanlara ve eski oyunlarda tavsiye ediliyor. Buna karşın Super-Sampling bir GeForce4 Ti'de bile kullanılabilir.

4 Shader'lara ince ayar

DirectX Tweaker ile Shader programlarını değiştirmek veya analiz etmek için çeşitli seçenekleriniz. Caps Changer adındaki eklenti sayesinde bir uygulamayı daha düşük Shader sürümlerini kullanmaya zorlamak mümkün. Bu sırada uygulamaya, ekran kartının sadece belli bir piksel ve vertex shader sürümünü desteklediği bildiriliyor. Daha düşük shader sürümleri daha kötü bir ekran kalitesine neden oldukları için bu işlem sadece yavaş DirectX9 ekran kartları için tavsiye edilebilir. *Caps Changer* modülünü etkinleştirin ve modül özellikleri altında *Vertex Shader* sekmesine geçin. *Max. Version* altında örneğin 1.1 gibi bir sürüm seçin. Aynı işlemleri *Pixel Shader* sekmesinde tekrarlayın. *Force Shader PP* modülü üzerinden de bir performans artışı elde etmek mümkün. Sürücü bu sayede Pixel Shader 2.0/3.0 uygulamalarında daha fazla ayrıntıyı görüntülemek zorunda kalmıyor. Bu özellikten yararlanmak için GeForce FX serisinden

Wireframe: Kısayol tuşuyla wireframe moduna geçiş yapabilirsiniz, böylece sadece tel ızgara modeli görünür.

Shader boyama: Değişik Shader programlarını görüntülemek istiyorsanız, bunları Tweaker ile renkli olarak gösterebilirsiniz.

veya GeForce6/7 yongalı bir nVidia ekran kartına ihtiyaç var. Buna karşın *Force Shader FP* modülüyle Pixel-Shader programlarında gösterilen detaylar artırılıyor. Bu sayede biraz daha iyi bir görüntü kalitesi elde edilebilir. Yaptığımız testlerde bu modül etkinleştirildiğinde performansın %20'ye kadar düştüğünü gözlemledik.

5 Shader görüntülenmesi

Bir oyunda kullanılan Shader modelini öğrenmek istiyorsanız *Shader Grabber* modülünü etkinleştirebilirsiniz. Daha sonra modül özellikleri altında bir dosya adı girin ve dosyanın nereye kaydedileceğini belirleyin. *Start* düğmesine tıklayarak, Shader'ın okunabilmesi için 3B uygulamayı çalıştırın. Dosyayı daha sonra bir metin editörüyle açabilirsiniz. Burada özellikle en alttaki istatistiksel bilgiler ilginç, zira burada kullanılan Shader sürümlerinin sayısı listeleniyor. Shader programları, *Shader Display* modülü etkinleştirildiğinde oyun içinden de görüntülenebiliyor. Bu sırada Shader sürümleri kendilerine özel bir renkle görüntüleniyor. Eklentiye açıp kapatmak için bir kısayol tuşu atamayı unutmayın.

6 Wireframe modu

Directx Tweaker, bir tuşla wireframe moduna geçiş yapmayı sağlıyor. Bu modda sadece kaplamaları olmayan çıplak bir tel kafes modeli görünüyor (ekran görüntüsüne bakınız). Bir oyun profili oluşturduktan sonra *Wireframe* modülünü seçin. Modül özelliklerinde ayrıca bu modu açıp kapatmak için bir tuş tanımlayın (mesela boşluk). Ancak her tuşun bu iş için uygun olmadığını aklınızdan çıkarmayın. Artık 3B uygulamada bu tuş birleşimiyle tel kafes modunu açıp kapatabilirsiniz.

7 Post Filter

Post Filter modülü sadece eğlenceli denemeler yapmak için kullanılabilir, bu modül ATI'nin Smart-Shader efektleri gibi görüntü filtreleri kullanıyor. Böylece, örneğin sadece gri bir görüntü elde edebilirsiniz. Filtreler tüm yaygın ATI ve nVidia artlarla kullanılabilir. ■

Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr

İÇİNDEKİLER

- 72 Intel Developer Forum
Intel'den teknoloji şovu
- 76 Donanım inceleme
Yeni donanımlar testte
- 94 Playstation Portable
Taşınabilir PS incelemede
- 102 Çok fonksiyonlu cihazlar
Satınalma rehberi
- 106 Dijital video kameralar
En iyi ve ucuz kameralar
- 112 Korsan kopyaya son
Korsanın sonu gelecek mi?
- 116 Test: Sabit diskler
24 disk karşılaştırmalı testte
- 132 CHIP TOP 10

Toza, böceğe, kesintiye aldırmayan “arazi” bilgisayarı

“Topluluk Bilgisayarı” görücüye çıktı

Intel yeni geliştirdiği teknolojilerle dizüstü bilgisayarları baştan aşağıya yeniledi. Artık hareket halinde bilgisayar kullanmak daha farklı.

■ Dokuzuncu yılında olan IDF, (Intel Developer Forum) Intel temelli platformların, teknolojiler ve çözümlerin sunduğu kullanım modelleri üzerine donanım ve yazılım geliştiricilerin tartıştıkları küresel bir teknoloji forumu. Teknoloji dünyasının geleceğini şekillendiren fikirlerin birçoğu bu toplantılar sırasında ortaya çıkar veya yakın zamanda hayatın bir parçası olacak yeni teknolojiler sergilenir.

Hindistan'dan canlı yayın ile sunum

Bu seneki IDF sırasında Intel'in en dikkat çeken sunumlarından biri “Topluluk Bilgisayarı” üzerineydi. Az gelişmiş ülkelerde kırsal kesimdeki halkı bilgisayar teknolojisi ile buluşturmayı hedefleyen proje, sert koşullara hazır, ucuz ve dayanıklı bilgisayarlar üretmeyi hedefliyor. Intel başkanının Hindistan'da bir köye bağlanarak canlı video sunumu ile tanıttığı Topluluk Bilgisayarı (Community PC), internete kablosuz erişebiliyor. Ürün kötü hava koşulları, sık sık kesilen elektrik, toz ve böcek gibi sorunları ortadan kaldıran filtrelerle donatılmış, kalkınmakta olan ülkeler için geliştirilmiş bir tasarım. Bu çalışma aslında şirketin dünyanın her yerinde, bölgeye özgü coğrafi ve tek-

nolojik ihtiyaçları daha iyi karşılama stratejisinin bir parçası. Hindistan'dan yapılan video yayını ile Intel Developer Forum'da gösterilen Intel temelli “Topluluk Bilgisayarı”, kırsal bölgelerdeki veya uzak alanlardaki tüm topluluklara veya köylere internet erişimi sağlayabiliyor. Elektrikğin sık sık gelip gittiği durumlarda bir otomobil aküsü ile çalıştırılabilen bilgisayar, cihaza girip sorun yaratacak toz ve böceklerden korumak için de özel ekranlar ve filtreler içeriyor.

Bilgisayar ayrıca, 38 C'nin (100o F) üzerindeki hava sıcaklığında aşan yüksek sıcaklıkları da idare edebilecek şekilde tasarlanmış.

Sağlam, kablosuz, ekonomik

Tanıtımı yapılan Topluluk Bilgisayarı, Internet WiMAX (Worldwide Interoperability for Microwave Access) kablosuz ağı yoluyla bağlandı. WiMAX, evlere, topluluklara, kurumlara ve kilometrelerce alana yayılmış mobil kablosuz ağlara yüksek hızlı internet erişimi sağlayan standart temelli bir kablosuz geniş bant teknolojisi. Bu yapısıyla tüm topluluklar ve şehirler için ideal bir kablosuz bağlantı sunuyor.

Bilgi için: www.intel.com

Temponuz tavana vursun!

HP f2105: 21 inçlik TFT

İnce ve geniş ekran arayana

Masaüstü sistemlerde monitörler en önemli bileşenlerden. Donanım üreticisi HP, hesaplı bir 21 inçlik ekran duyurdu. F2015'in çözünürlüğü 1.680 x 1.050 piksel. Geniş ekran TFT, üretici verilerine göre DVI ve D-Sub girişine, 16 ms tepki süresine, 900:1'lik kontrast oranına ve 300 cd/m²'lik azami bir aydınlık değerine sahip.

Bilgi için: www.hp.com

Fujitsu-Siemens bilgisayarları artık Esprimo

ESPRIMO P5950

Profesyonel PC markalarının yerine tek bir yeni profesyonel PC markası ESPRIMO'yu duyuran Fujitsu Siemens Computers'ün, en sessiz modeli olan ESPRIMO P5905, Green PC özelliklerini de taşıyor. Yüksek performansı ile

dikkat çeken ESPRIMO P5905, 3 yıllık uluslararası garanti ile 1.095 \$ fiyatla (KDV hariç) satışa sunuldu. Intel Pentium D 820 işlemciyle çalışan ESPRIMO P5905, 512 MB DDR2 RAM, Combo optik sürücü, 80 GB SATA sabit disk, 33 dil seçeneği ve Windows XP Pro işletim sistemine sahip. ESPRIMO P5905, isteğe bağlı olarak 17 inç CRT monitör ile 1.259 \$ fiyatla da satın alınabilecek.

Bilgi için: www.fujitsu-siemens.com.tr

Transcend: 150 x hızında SD kartları

Saniyede 22,5 MB

Transcend firması, dizüstü bilgisayar sabit diskleriyle yarışacak kadar hızlı SD bellek kartlarını tanıttı. "Transcend 150x" serisinin modelleri, üreticiye göre, saniyede 22,5 MB'a kadar veri

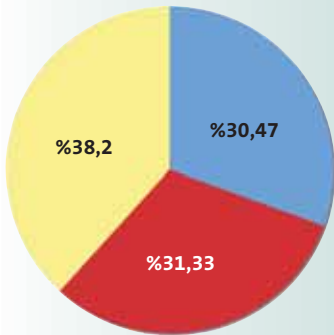
oranlarının üstesinden gelen bir 150x denetleyiciye sahip. 2 GB'lık bir Flash bellek kartı için Transcend yaklaşık 160 Euro fiyat biçmiş.

Bilgi için: www.transcend.com

DIVX BİÇİMİ

Divx oynatıcınız var mı?

- Evet %30,47
- Hayır, almayı düşünüyorum %31,33
- Hayır, almayı düşünmüyorum %38,2

Kaynak: CHIP ONLINE

Yaygınlaşmadı: DivX oynatıcıya sahip katılımcılar toplamın üçte birinden az. Bilgisayarlarında film seyretmeyi tercih edenlerin de özel bir cihaz almaya gerek duymadığı anlaşıyor.

SanDisk™'ten müzik tutkunları için harika bir MP3 çalar. Tek bir AAA pil ile 15 saat kesintisiz, kristal berraklığındaki ses kalitesiyle müzik dinleyebilirsiniz. SanDisk® Digital Audio Player, MP3, WMA, WMA-DRM gibi tüm yaygın müzik formatlarını destekler. Beraberinde gelen şeffaf kılıfı ve kol bandı her ortamda müzik dinleyebilmenizi kolaylaştırır. Geliştirilmiş dijital FM Stereo Radyosu ve ses kayıt özelliğinin yanı sıra, şarkıcı ve şarkı isimlerini görebileceğiniz aydınlatmalı, çoklu satırlı LCD grafik ekranıyla, SanDisk™'in MP3 çalar standartlarını ne kadar yükselttiğini görün.

SanDisk
STORE YOUR WORLD IN OURS™

turanlı

Turanlı Elektronik İthalat San. ve Tic. Ltd. Şti.
Tel: (0212) 216 05 20 (pbx) Faks: (0212) 216 05 25
www.turanli.com.tr e-mail: SanDisk@turanli.com.tr

KISA... KISA...

► **Mobil Athlon 64 4000+**
AMD, yüksek performanslı ve tam boyutlu dizüstü bilgisayarlar için geliştirdiği Mobil AMD Athlon 64 4000+ işlemcisiyle, mobil ortamda 64 bit bilgi işlemde çitayı yükseltti. Yeni mobil işlemci, hem 32 bit, hem de 64 bit ortamda çok yüksek performans gösteriyor, bazı zararlı virüslerin yayılmasını engellemek için tasarlanmış Geliştirilmiş Virüs Koruması (EVP) sistemini barındırıyor. Fujitsu Siemens Computers, önümüzdeki ay Avrupa'da piyasaya sunulması beklenen yeni AMILO A1667G dizüstü modelinde Mobil AMD Athlon 64 4000+ işlemcisini kullanmayı planlıyor.
Bilgi için: www.amd.com

EDİTÖRLERDEN NOTLAR

Cem Şancı
Haber Müdürü

Uyum

Hayatımız hızla dijitalleşirken sahip olduğumuz donanımlar arasındaki uyum da önem kazanıyor. Yeni bir ürün satın alırken kullanılan diğer ürünleri de göz önünde bulundurup, mevcut sistemlerinizle uyumlu bir ürün satın almak daha fazla fayda sağlayabilir. Örneğin, dijital fotoğraf makinesi satın alırken kullandığınız bellek kartı biçiminin cep telefonunuzun kullandığıyla aynı olmasına dikkat ederseniz, bir seferde çekebileceğiniz fotoğraf sayısının daha fazla olacağını veya kameranızla çektiğiniz kaliteli bir fotoğrafı telefonunuz üzerinde bir arkadaşınıza veya kendinize e-posta ile kolayca gönderebileceğinizi tahmin edebilirsiniz.

Kingston DataTraveler renklendi Her rengin bir anlamı var

Kingston, popüler DataTraveler USB Flash sürücüsünün performansını artırdığı ürün serisini, hız ve kapasite ifade eden yeni bir renk kodlu tasarımla geliştirdiğini duyurdu. DataTraveler USB sürücüler için geliştirilen renk kodlu tasarımı şöyle: 128 MB - kırmızı, 256 MB yeşil, 512

MB mavi, 1 GB gri. DataTraveler'ın küçük boyutları (66,9 mm x 20,4 mm x 9,0 mm) ve Plug-And-Play Teknolojisi, yeni seriyi, kolay taşınabilirlik ve hızlı veri aktarım oranını depolama kapasitesiyle birleştiren dikkat çekici bir çözüm haline getiriyor.

Bilgi için: www.kingston.com

Hızlı ve hünerli

Samsung fotoğraf yazıcıları

Samsung Electronics, yeni fotoğraf yazıcısı modelleri SPP-2040 ve SPP-2020'yi Türkiye pazarına sundu. Samsung'un yazıcı modelleri, işlevsellik, kalite ve güvenilirliği bir arada sunmayı hedefliyor. Samsung'un geliştirdiği fotoğraf yazıcısı modelleri, A6 boyutunda 60 saniye ile pazarın en hızlısı konumunda bulunuyor. Kameralı cep telefonlarına, PDA'lara ve dijital fotoğraf makinelerine, Bluetooth teknolojisiyle veya USB arayüzünden fotoğraf yazıcılarına bağlanan ürün-

ler, bilgisayara ihtiyaç duymaksızın kolaylıkla çıktı alabiliyor. Gelişmiş baskı teknolojisi kullanan Samsung fotoğraf yazıcısı modelleri, fotoğrafları 300 dpi çözünürlükte laboratuvar kalitesinde basmaya olanak tanıyor. Ayrıca, sudan ve parmak izinden etkilenmeyen, solmayan fotoğraf kağıdına baskı yapan bu modeller, böylece fotoğraflarınızın uzun süre yıpranmadan korunmasını da sağlıyor.

Bilgi için: www.samsung.com.tr

Ödüllü DVD kaydedici DVR-530H-S ile 455 saat kayıt

2005-2006 yılının en iyi DVD kaydedicisi ödülünü alan Pioneer DVR-530H-S, sağladığı kolaylıklarla dikkat çekiyor ve dünyanın en uzun süre kayıt yapabilen DVD kaydedicisi olarak biliniyor. DVR-530H-S diğer kaydedicilere oranla daha uzun zamanlı, 100 kat daha hızlı, ses ve görüntü kaydetme özelliği ile ön plana çıkıyor. 160 GB'lık sabit disk sürücüsüne 455 saatlik kayıt yapabilen DVR-530H-S ile aynı zamanda çift katmanlı DVD-R/DVD-RW disklerine 24 saate yakın kayıt yapmak mümkün. Müzik CD'lerini, HDD üzerine kopyalayabilme ve kaydediciyi dijital müzik kutusu şeklinde kullanabilme özelliği ile de dikkat çeken DVR-530H-S'yi dijital video kamera ya bağlamak ve kameradaki filmleri aktarmak da mümkün.

Fiyatı: 1,700 YTL

Bilgi için: www.digicom.com.tr

İnfronic'ten üç yeni masaüstü bilgisayar

Her bütçeye ve her profile

Acer ve Dell bilgisayarlarının Türkiye genelinde dağıtımını yapan İnfronic, üç yeni model masaüstü bilgisayarın satışına başladı: Dell Optiplex GX620, Dell Dimension 5100 ve Acer Aspire T130. Dell'in iki yeni modelinden Optiplex GX620, özellikle kurumsal kullanıcılara yönelikken, Dell Dimension 5100

ve Acer'ın AMD işlemcili yeni modeli ise ev kullanıcılarını hedefliyor. İnfronic Ürün Müdürü Gonca Güleş, yeni üç model masaüstü bilgisayarla hem kurumsal hem de ev kullanıcıların beklentilerine yanıt vermeyi umduklarını söylüyor. Özellikle Acer'ın AMD işlemcili yeni modelinin alternatif arayan kulla-

nıcılar için cazip bir ürün olduğunu belirten Güleş, "LCD ekranı ve şık kasası ile bu ürün ev kullanımı düşünülerek tasarlanmış ve üretilmiş" diyor.

Bilgi için:

www.infronic.com

TEKNİK ÖZELLİKLER

► **MODEL 1:** Dell Optiplex GX620: Intel 945G yonga seti, Intel Pentium P4 531 işlemci (3,0 GHz, 800 FSB, 1 MB ön bellek, EM64T), 17 inç Dell CRT ekran, 512 MB DDR2 533 bellek, 80 GB SATA sabit disk, CD-ROM ve disket sürücü

► **MODEL 2:** Dell Dimension 5100: Intel 945G yonga seti, Intel Pentium P4 541 işlemci (3,2 GHz, 800 FSB, 1 MB ön bellek, EM64T), 17 inç Dell CRT ekran, 512 MB DDR2 400 bellek, 80 GB SATA sabit disk, DVD-RW ve disket sürücü

► **MODEL 3:** Acer Aspire T130: AMD Sempron 3000 işlemci, 17 inç Acer LCD ekran, 512 MB bellek, 80 GB sabit disk, DVD/CD-RW combo sürücü, 128 MB harici ATI ekran kartı, stereo hoparlör, 56k faks/modem, AGP grafik kartı

AMD/Intel

Yeni fiyatlar, yeni işlemciler

Dünyanın en büyük iki yonga üreticisi Intel ve AMD ürün portföylerini elden geçirdi. AMD'nin Turion 64, Sempron, Athlon 64 ve çift çekirdekli X2 modelleri artık ortalama yüzde 15 daha ucuz. Buna ek olarak, AMD kısa bir süre önce yeni bir Sempron işlemcisi (Model 3400+, 2 GHz saat frekansı oranı) tanıttı. Aynı şekilde, 2 GHz saat frekanslı Athlon 64 X2

3800+ da yeni işlemcilerden. Rakip Intel yeni işlemci duyurmadıysa da, mobil işlemcilerin ve Celeron D'nin fiyatını ortalama yüzde 10 geri çekti. Pentium 4, Pentium D ve Pentium XE bu fiyat indiriminden etkilenmedi. Intel'in 4 GHz saat frekansına sahip bir Pentium 4 işlemcisi daha tanıtacağına dair belirtiler mevcut. Bu işlemciyi bazı online dükkanlar çoktan ön sipariş listesine almış bile. Ama Intel, henüz böyle bir işlemci üretmediğinin altını çiziyor.

Bilgi için:

www.amd.com, www.intel.com

W-LAN'lı fotoğraf makinesi

Nikon Coolpix P2

Şu an piyasanın hiçbir kesiminde, kompakt dijital fotoğraf makinelerinde yaşanana benzer bir mücadeleye rastlamak mümkün değil. Nikon şimdiye kadar sadece pahalı profesyonel aygıtlarda bulunan bir özelliği kompakt makinelere aktararak, rakiplerini zora sokuyor: Kablosuz ağ bağlantısı üzerinden PC'ye fotoğraf aktarımı. Kablosuz modüle sahip iki model mevcut: Yaklaşık 350 Euro'ya alabileceğiniz, 16 MB dahili bellekli 5 Megapikselli Coolpix P2

ve 450 Euro'ya 8 Megapikselli Coolpix P1 (32 MB bellekli). Bunun dışında kalan donanım her iki modelde aynı: 3,5x optik zum, 2,5 inçlik ekran, 16 çekim programı ve beş ayrı flaş modu. Gerçi Kodak daha yılın başında entegre W-LAN'lı küçük bir fotoğraf makinesi (Easy Share One) tanıtmıştı ama ürün, yaklaşık 650 dolarlık fiyatından dolayı ilgi görmemişti. Nikon, hesaplı modelleriyle diğer üreticilerin de yeni modellerle piyasaya hücum etmesine yol açabilir.

Bilgi için: www.nikon.com

iRiver

MP3 çalar 53 saat çalışacak

İki yumurta birbirine ne kadar benzerse, piyasadaki MP3 çalarlar da çoğunlukla birbirine o kadar benzer. iRiver'in T10'u ise bu kitleden farklı olmak istiyor; hem görsel olarak alışılmadık bir tasarımla hem de teknik olarak görülmemiş bir çalışma süresiyle. Üretici verilerine göre, aygıt tek pille 53

saate kadar çalışıyor. Benzer USB-2.0 müzik çalarlarsa, yaklaşık on saat çalışabiliyor. MP3, WMA ve OggVorbis'in yanı sıra, T10 DRM korumalı Windows Media 10 biçiminde destekliyor. Fiyatlar: 120 Euro (256 MB), 140 Euro (512 MB) ve de 190 Euro (1 GB).

Bilgi için:
www.iriver.com

Daha güvenlisi var!

Sandisk® Cruiser® Titanium

Cruzer® Titanium. Sadece SanDisk®'ten. Nihayet en zor şartlara bile göğüs gerecek bir USB 2.0 Flash bellek geliştirildi. Neredeyse yok edilemez bir Titanium kasa içine yerleştirilmiş, yaklaşık 1000 kg basınca dayanıklılığı bağımsız laboratuvarlarca* da onaylanmıştır. Aynı zamanda 15 MB/s (100x) hızıyla standart USB belleklerden 3 kat daha hızlıdır. Güvenliği olağanüstü yükseltilmiş CruiserLock™ yazılımı ile şifrelemek istediğiniz çok özel dosyalarınıza sadece sizin ulaşmanızı sağlar. Bir USB bellekte aradığınız, yüksek performans, inanılmaz mekanik dayanıklılık, geliştirilmiş güvenlik ve çok şık bir tasarım ise, 5 yıl garantili SanDisk® Cruiser® Titanium tam size göre.

*Daha detaylı bilgi için www.turanli.com.tr web sitemize bakabilirsiniz.

Sandisk® Cruiser® Mini ve Micro

Tarz ve sağlamlık arayanlara iki farklı seçenek... SanDisk® Cruiser® Mini ve Micro serileri ile tüm önemli dosyalarınızı cebinizde taşıyabilirsiniz. Bir kaç gram ağırlığında olan Cruiser® Mini ve Micro USB 2.0 belleklerin kullanımı da son derece basittir. Cruiser® Mini ve Micro USB portu olan tüm bilgisayarlara kolayca takılır ve kullanılabilir. Böylece önemli verilerinize, resimlerinize, müzik dosyalarınıza anında ve hızlı bir şekilde erişebilirsiniz. SanDisk® Cruiser® Mini ve Micro serisi ile dosyalarınız her gittiğiniz yerde yanınızda ve güvende.

SanDisk
STORE YOUR WORLD IN OURS™

turanlı

Turanlı Elektronik İthalat San. ve Tic. Ltd. Şti.
Tel: (0212) 216 05 20 (pbx) Faks: (0212) 216 05 25
www.turanli.com.tr e-mail: SanDisk@turanli.com.tr

KISA KISA...

► Türk teknoloji yıldızı

Vestel, dünyanın en büyük ticari fuarı IFA'da yeni nesil entegre elektronik ürünleriyle göz doldurdu. Vestel, LCD TV, plazma TV, CRT TV, DVD, DVB ve diğer dijital ürünlerde dünyanın teknoloji devi firmalarıyla yarıştı. Elektronik ve beyaz eşya ürünlerini dünya genelinde 100'ü aşkın ülkeye pazarlayan Vestel Dış Ticaret, geçen yılı yaklaşık 2 milyar 100 milyon dolar ihracat ile kapatmışken, bu yıl ihracat rakamını yüzde 20 oranında artırmayı hedefliyor.

Bilgi için: www.vestel.com.tr

► 300 dolara PC

ABD'de büyük bilgisayar üreticileri arasındaki rekabet, bilgisayar fiyatlarının 300 dolara kadar düşmesine neden oldu. Rekabet nedeniyle fiyatlardaki düşüşlerin daha ne kadar süreceği tahmin edilemiyor. Firmaların, rakiplerinin pazar payını düşürmek için maliyetinin altında satış yaptıkları düşünülüyor. Rekabet ortamında Dell, fiyatlarını 299 dolara kadar çekmişken daha pahalı bilgisayarlarla tanınan Apple'ın ise 500 dolara bile tam donanımlı bilgisayar sattığı görülüyor.

► 2 Aralık'ta Xbox 360

Microsoft'un oyun konsolu Xbox'un yeni sürümü Xbox 360'ın piyasa çıkış tarihi resmen açıklandı. Microsoft yeni nesil oyun konsolunu ABD'de 22 Kasım tarihinde piyasaya sürecek. Cihazın Avrupa ve Japonya'da piyasaya çıkış tarihi ise yıl sonunu bulacak. Türkiye'de de Xbox meraklıları yeni nesil konsolu 2 Aralık'tan itibaren edinebilecekler. Fiyatının ise 300-400 Euro civarında olması bekleniyor.

Bilgi için: www.microsoft.com

Olympus mju-600

Gece hayatını sevenler, dikkat!

Olympus teknolojisinin en son ürünü olan 6.0 milyon piksel çözünürlüklü mju-600; fotoğrafçılıkta yeni bir çığır açan Bright Capture Teknolojisi sayesinde düşük aydınlatmalı ortamlarda rakiplerine göre geniş 2,5 inç LCD ekranında, 4,5 kat daha parlak ve net görüntü verebiliyor. Bu teknoloji ile konser ve parti gibi ortamlarda da parlak fotoğraflar çekmek mümkün oluyor. Üç farklı renge ve orijinal bir tasarıma

sahip mju-600, neme dayanıklılığı ve 3x optik zum özelliği ile dikkat çekiyor. Olympus'lara özgü TruePic Turbo işlemcisi sayesinde fotoğrafların netliği değil, kameranın hızlı açılması ve çabuk tepki vermesi de garantilenmiş. 23 adet ön fotoğraf ayarı ise farklı ortamlarda (portre, gece, 40 m su altı - Olympus PT-029 su altı kasesi ile) iyi sonuç almayı sağlıyor.

Bilgi için:

www.beyazteknoloji.com

Creative Soundblaster X-Fi-Serisi

Ses meraklılarına müjde

Terratec'in Aureon 7.1'i ve Creative'in Audigy4'ünden sonra PC için ses alanında artık gidilecek daha ileri bir nokta kalmadığı düşünülüyordu. Oysa Creative, yeni X-Fi serisiyle, dünyaya aksini ispatlıyor. PC'de sesin eski ustası Creative, X-Fi kartlarına şimdiye kadar ses kartlarında hiç görülmemiş çapta bir

hesaplama gücü kazandırmış. X-Fi işlemci 51 milyonun üzerinde transistöre sahip ve böylelikle neredeyse bir Intel Pentium 4'ü (55 milyon) yakalıyor. Birden fazla yeni ses teknolojisi, dinleyiciye etkileyici tınılar sunmak için bu hesaplama gücünü kullanıyor.

Bilgi için: www.creative.com

Orite DV6025

Yedisi bir yerde CCD video kamera!

Beyaz Bilgisayar ve Orite Dijital, video kamera serisini 10 Megapiksel CCD algılayıcıya sahip Orite DV6025 modeli ile genişletiyor. 7 işlevi tek bir cihazda toplayan DV6025; TV'den kayıt cihazı, dijital video kamera, dijital fotoğraf makinesi, USB 2.0 web kamerası, MP3 çalar, ses kayıt cihazı ve USB depolama aygıtı olarak kullanılabiliyor. 32 MB dahili bellek ile gelen, ancak SD Kart yuvasıyla 1 GB'a genişletilebilen DV6025, 3.720 x 2.790 çözünürlükte fotoğraf çekebiliyor ve 640 x 480 çözünürlükte, MPEG4 biçiminde sesli video kayıt yapabiliyor. Orite DV6025 dijital video kamerasının en dikkat çekici özelliklerinden biri de TV-IN girişi ile TV'den doğrudan video kayıt yapabilmesi. Üründe 1 GB'lık bir bellek kartı ile TV'den yaklaşık 90 dakika kayıt yapmak mümkün.

Bilgi için:

www.beyazteknoloji.com

Kişisel fotoğraf laboratuvarı

Epson PictureMate 500

10 x 15cm boyutunda profesyonel laboratuvar kalitesinde fotoğraflar basan yazıcı, bir adet fotoğrafın basılma maliyetini yaklaşık 48 kuruşa getiriyor. Adım adım kullanım talimatlarını gösteren 2,4 inçlik LCD ekranı kullanıcılara kolaylık sağlıyor. Fotoğraflara çerçeve ekleme, siyah-beyaz ya da sepya renk uygulama ve fotoğrafın bir alanı-

na zum yapma gibi çeşitli efektler de cihazla mümkün. Piyasada bulunan hafıza kartlarının çoğuna uyum sağlayan Epson PictureMate 500'e görüntüler USB ara bağlantısıyla veya seçilebilir Bluetooth adaptörüyle de aktarılabilir. Hızlı baskı özelliğiyle Epson PictureMate 500, sadece bir dakikaya yakın bir zamanda kaliteli fotoğraf

baskısı yapıyor. Su, çamur ve parmak izine karşı dayanıklı fotoğraf kâğıdı sayesinde fotoğrafların uzun ömürlü olmasını sağlıyor.

Bilgi için: www.epson.com.tr

TEKNİK ÖZELLİKLER

- Epson'ın eşsiz Micro Piezo teknolojisi ile yüksek kalite, 10 x 15cm fotoğraf baskısı
- Kenar boşluksuz görüntü için 6 renk parlak mürekkep
- Yüksek kaliteli ve uzun ömürlü baskı, 5.760 dpi değere kadar

- baskı çözünürlüğü ve 2 pl damlacık boyutu
- Yeni PicturePack her bir fotoğraf için 48 kuruşluk makul düşük fiyatı ile satın alınabilir bir paket
- 100 yıla kadar dayanıklı, uzun

ömürlü fotoğraf baskısı

- Daha çok bağlanabilirlik: Üzerindeki yuvalar sayesinde popüler tüm bellek kartları, PictBridge, USB Direct Print, DPOF ve Print image Matching desteği

Dünya lansmanı Türkiye'de

Canon, yazıcılarını tanıttı

Üretici, Pixma serisinin sekiz yeni modelini tanıttı. Bunların arasında bütçeye uygun mürekkep püskürtmeli iP1600 (yaklaşık 60 Euro), iP2200 (yaklaşık 80 Euro) ve de biraz daha pahalı ama buna karşılık PictBridge uyumlu "iP6210D (yaklaşık 100 Euro) ve iP6220D (yaklaşık 150 Euro) bulunuyor. Çok işlevli ay-

gıtlar arasında, 8,9 cm'lik bir ekrana, dialar ve negatifler için bir ışıklandırma birimine sahip MP800 de yer alıyor (yaklaşık 350 Euro). Yaklaşık 100 Euro'ya ise Pixma MP150 mevcut. Bu aygıt bir LED göstergesi ve hızlı çoklu tarama özelliği sunuyor, azami çözünürlüğü ise 4.800 x 1.200 dpi.

Bilgi için: www.canon.com

Hollywood stüdyosu gibi web kamerası

WebCam Live Effects

Creative'in yeni kamerası sayesinde, Yahoo veya MSN Messenger gibi mesajlaşma programlarında karşınızdaki kişi sizin resminizi farklı ortamlarda görebiliyor. Örneğin, Özgürlük Heykeli'nin yanındaymışsınız veya bulunduğunuz ortamda kar yağmış gibi. Bu sıra dışı özelliğinin yanı sıra, WebCam Live Ef-

fects, oldukça iyi bir görüntü kalitesine sahip. USB 2.0 desteği sayesinde 640 x 480 çözünürlükte 30 fps görüntü kalitesi sunan ürünün, akıllı yüz izleme özelliği de mevcut. Bu sayede, siz ne kadar hareketli olursanız olun, Web kamerası sizi sürekli kadrada tutuyor.

Bilgi: www.creative.com.tr

Acer'in dijital fotoğraf makinesi

CCD mercekli Acer CE-5330

Acer'in Türkiye dağıtıcısı Infronic, ilk kez Acer marka bir dijital fotoğraf makinesinin satışına başlıyor.

Acer'in CE-5330 modeli CCD algılayıcı dijital fotoğraf makinesi 5 milyon piksel çözünürlüğe sahip ve üzerinde 2 inç büyük LCD ekran bulunuyor. Infronic Ürün Müdürü İlhan Aydın, başlangıçta tek bir model getirdiklerini ve bu modeli sadece Carrefour mağazalarında satışa sunduklarını söyleyerek, "Bu cazip kampanyaya tüketicilerin yoğun ilgi göstereceğini düşünüyoruz. Önümüzdeki günlerde de Acer'in farklı kamera modellerini Türkiye'ye getirip, daha yaygın bir satış kanalıyla satmayı planlıyoruz." diyor.

Fiyat: 299 YTL (KDV dahil)

Bilgi için: www.infronic.com

TEKNİK ÖZELLİKLER

- ▶ 5 milyon piksel çözünürlük
- ▶ Sharp CCD algılayıcı
- ▶ 3X optik, 4X dijital zum
- ▶ 2,0 inç (5cm) TFT renkli LCD ekran
- ▶ Video kayıt, TV çıkışı yuvası
- ▶ 16 MB dâhili bellek ve SD kart yuvası
- ▶ 130 gram ağırlığında
- ▶ 91x61x27 cm boyutunda
- ▶ Şarj edilebilir 2xAA pil
- ▶ USB arabirimi

billionton

Cep telefonunuzun* kablosuz bilgisayar bağlantısı!

Billionton Bluetooth çözümleri:

**USB Adaptör,
CF Adaptör,
PCMCIA Adaptör**

Bluetooth

Billionton Bluetooth, Notebook ve PC'nizin kablo bağlantısı olmadan cep telefonunuzla haberleşmesine olanak sağlar.

Oyun, mp3, resim, melodi yüklemek artık çok kolay...

Bluetooth sayesinde bilgisayarınızdaki cep telefonuna uygun oyun, mp3, resim ve melodileri cep telefonunuza yükleyebilir, e-postalarınızı kontrol edebilir ve internete bağlanabilirsiniz. Nerede olursanız olun e-posta ya da internete bluetooth ve cep telefonu yardımıyla girebilirsiniz. Network ağına bağlanabilmeniz yanı sıra bluetooth olan başka cihazlarla da bağlantı kurabilirsiniz.

**Bluetooth Class2
10m USB Adaptör**

Özellikleri:

- Class2
- Bluetooth V 1.1 uyumlu
- UB UHCI/OHCI spec 1.1 uyumlu
- USB arayüz
- 10 metre uzaklıkta çalışma

**Bluetooth Class1
100m USB Adaptör**

Özellikleri:

- Class1
- Bluetooth V 1.1 uyumlu
- UB UHCI/OHCI spec 1.1 uyumlu
- USB arayüz
- 100 metre uzaklıkta çalışma
- Tek, Çift Kutuplu Anten

**Bluetooth Class1
100m PCMCIA Adaptör**
Gizlenebilir anten

**Bluetooth Class2
10m CF Adaptör**

*Bluetooth uyumlu cep telefonu ve operatör desteği gerektirir.

**3YIL
GARANTİ**

Turanlı Elektronik İthalat San. ve Tic. Ltd. Şti.
Selahattin Pınar Cad. No: 4 Kat: 2 Mecidiyeköy 34387 İstanbul
Tel: (0212) 216 05 20 (pbx) Faks: (0212) 216 05 25
e-mail: billiontone@turanlı.com.tr www.turanli.com.tr

turanlı

IDF 2005 Sonbahar

2006'ya az kaldı

23 Ağustos'ta San Francisco'da gerçekleştirilen ve 3 gün süren Intel Developer Forum-Sonbahar'ın sürprizi, hiç kuşkusuz 2006'da bizi yeni bir işlemci mimarisinin bekliyor olması. Tüm platformlarda kendini gösterecek olan bu mimari oldukça ilginç özelliklere sahip

Bir IDF, yani Intel Geliştiriciler Forumu daha geride kaldı. 3 gün süren etkinliğin oldukça yoğun geçtiğini söyleyebiliriz. IDF 2005'in en ilginç taraflarından biri, işlemci üreticisi olarak bilinen Intel'in, sağlık ve eğlence gibi sosyal konulara da yoğun bir şekilde eğildiğini görmek oldu. Bu aslında oldukça mantıklı, zira bilgisayarlar hayatımızın her alanına girmişken, işlevsellikleriyle yakından ilgili işlemcileri de bu evrimin kalbi olarak düşünmek mümkün. Intel'in davetiyle gittiğimiz ve 23-25 Ağustos tarihleri arasında San Francisco şehrinde gerçekleştirilen Intel Developer Forum'da, teknoloji devi Intel'in 2007'ye kadar olan vizyonuna tanık olduk ve ilerleyen satırlarda bunu sizinle paylaşacağız.

Intel'in yeni planları çoklu çekirdek üzerine

Intel masaüstü ve mobil işlemcilerde 2007 sonuna kadar %90 ağırlıklı çoklu çekirdeğe geçileceğini öngörüyor. Sunucu pazarında ise bu rakam %100! Bunun altındaki sebep sadece Moore

yasası değil. Çoklu çekirdekli işlemciler, giderek artan yazılım desteğiyle daha yüksek bir performans sunuyor. Bu performans artışı, özellikle çok görevli sistemlerde göze çarpıyor. Ayrıca performans/güç tüketimi açısından çok çekirdekli işlemciler tek çekirdekli işlemcilere göre çok daha avantajlı bir tablo çiziyor. Intel'in halihazırda devam eden 15 adet çoklu çekirdek projesi de, zaten şirketin bu konudaki niyetini ortaya koyuyor.

Intel çoklu çekirdeğin pratikteki faydasını anlatırken basit bir örnek veriyor: İki ya da daha fazla aşçının tek bir pasta üzerinde çalışması yerine her aşçının kendi başına bir pasta yapması, toplamdaki verimi ve performansı nasıl artıracaksa, aynı durumun işlemciler ve thread'ler, yani görevler için de söz konusu olduğunu varsayabiliriz. Çoklu çekirdek yeni bir haber sayılmaz, öte yandan Intel'in ayrıntılarını verdiği yeni işlemci mimarisi, etkinliğin en fazla ilgi çeken konularından biriydi. Bu yeni işlemci mimarisinin masaüstü, mobil ve sunucu kesimlerine damgasını vuracağını söylersek yanlış olmaz.

Netburst'ün son silahşorları:
90nm tek çekirdekli Pentium 4 ve 90nm çift çekirdekli Pentium D ile günümüze gelen Intel'in Netburst mimarisi, 65nm tek çekirdekli Cedar Mill ile 2006'da da varlığını sürdürecektir.

Mobil ve masaüstü karışımı yeni bir mimari

Intel'in yeni CPU mimarisini tanımlarken, varolan Pentium 4 Netburst mimarisi ile Pentium M mobil mimarisinin en iyi taraflarını kullandığını söyleyebiliriz. Yeni mimariye daha az güç tüketilmesinin sebebi de bu zaten. Bu mimariyi kullanan işlemciler, tahmin edebileceğiniz gibi EM64T (64bit desteği), Virtualization (Sanallaştırma-aynı anda birden fazla işletim sistemi çalıştırabilme), LaGrande (gelişmiş güvenlik), ve Intel'in etkin yönetim teknolojisi özelliklerini, bütünleşik ve gelişkin bir şekilde kullanıyor. Mobil platform için Merom, masaüstü platformu için Conroe ve sunucu platformu içinse Woodcrest kod adını taşıyan yeni işlemci aileleri, ilk başta 65nm teknolojisiyle üretilcekse de Intel'in yeni mimarisi, pratikte zaman içinde 45nm hatta 32nm üretim planlanarak tasarlanmıştır.

IDF'in babası mutlu: IDF, yani Intel Geliştiriciler Forumu'nun fikir babası olan intel, kurumsal teknolojiler başkan yardımcısı Pat Gelsinger, sunumdan sonra sorularımızı içtenlikle yanıtladı.

oynat **kaydet** kullan dep
çek kullan **taşı** oynat kaydet kulla
depola çek **depola** kayde

SanDisk CompactFlash®, SD™, MultiMediaCard, SmartMedia™ ve Memory Stick™'leri ile yeni nesil dijital cihazların ihtiyaç duyduğu en yüksek performansı en geniş ürün yelpazesiyle sunmayı sürdürüyor...

Artık kart okuyucuları ve dijital fotoğraf görüntülüne cihazları ile birlikte herkes için uygun bir taşınabilir bellek çözümü bulmanız mümkün... Östelik flash bellek standartları yaratıcısı ve dünya lideri SanDisk güvencesiyle...

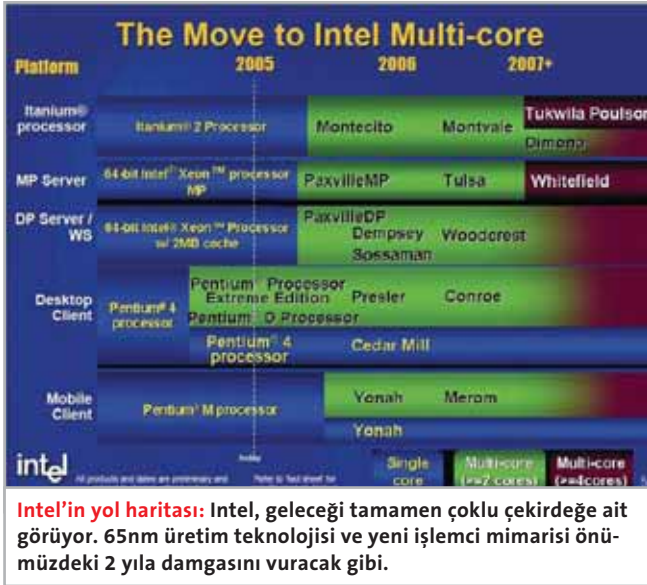
**Orijinal Memory kullanın,
SanDisk kullanın.**

SanDisk
More Memory. More Possibilities.

Turanlı Elektronik İthalat San. ve Tic. Ltd. Şti.

Selâhattin Pınar Cad. No: 4 Kat: 2 Mecidiyeköy 34387 İstanbul
Tel: (0212) 216 05 20 (pbx) Faks: (0212) 216 05 25
e-mail: SanDisk@turanli.com.tr www.turanli.com.tr

turanlı

Yeni işlemcilerde çift çekirdek daha etkin kullanılıyor

Önemli bir konu da, yeni nesil işlemcilerde çekirdeklerin paralel çalışma için optimize edilmiş olması. Öyle ki, mevcut çoklu çekirdekli işlemcilerde çekirdekler, (FSB dışında) öz kaynaklarını birbirleriyle paylaşma konusunda çok becerikli değilken, yeni mimaride bu konuda önemli adımlar atılmış. L2 ön bellek için çekirdekler arasında tam bir paylaşım söz konusu. Ayrıca çekirdeklerin bant genişliği de önemli ölçüde artmış. L1 ön bellek hâlâ her çekirdeğe ayrı ayrı adanmış olarak çalışmakta. Fakat çekirdeklerden biri, diğerine ait L1 ön bellekteki bilgiyi kendi L1 ön belleğine aktarabiliyor. Mevcut işlemciler bir seferde 3 komut girişine izin verirken, yeni nesil işlemcilerde bu sayı 4'e çıkmış. Ayrıca 31 aşamalı Pentium 4 ve Pentium D işlemcilerinin aksine, yeni mimaride 14 aşamalı bir iş hattı kullanılıyor.

Tüm bu özellikler, yeni nesil işlemcilerin döngü başına yapılan iş açısından önemli bir performans artışı sağlayacağına işaret ediyor. Öte yandan Intel, ilginç bir şekilde yeni mimarinin ilk örneklerinde HyperThreading'e çok sıcak bakmıyor. Büyük ihtimalle bunun altında yatan, mevcut çift çekirdekli Extreme Edition işlemcilerin, iki çekirdek ve HT kombinasyonu ile ortaya çıkan toplam 4 adet görevi işlemekte beklenildiği kadar verimli olamaması.

Intel'in yeni işlemci mimarisinin sunucu tarafındaki temsilcilerinden Woodcrest, 4 MB ön belleğe ve iki çekirdeğe sahipken, Sossaman çift çekirdeğe ve 2 MB ön belleğe sahip. Sunucu kategorisinde üst uçta ise 2/4 adet çekirdekli ve 8/16 MB L2 ön bellekli Whitefield bulunuyor.

Yeni mobil ve masaüstü işlemcilere ait ayrıntılar

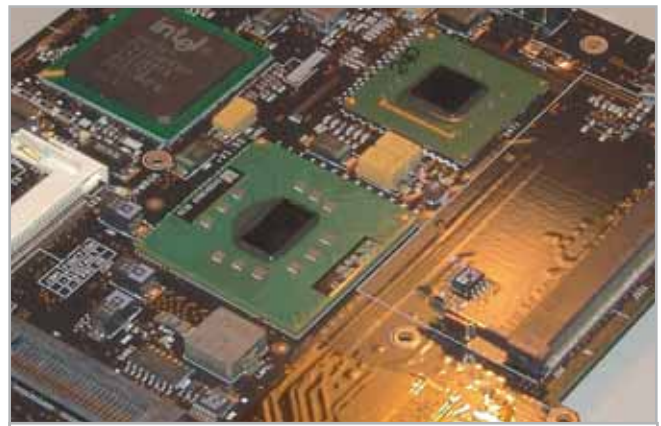
Intel'in yeni mimarisinde düşük güç tüketimi için ciddi bir Ar-Ge emeği harcadığı kesin. Zira Conroe kod adlı yeni masaüstü işlemci ailesi 65 W güç tüketiyor. Mevcut Pentium Extreme Edition 840 işlemcisinin 130 W tükettiği dikkate alınırsa Conroe'nun bu noktada ne kadar önemli bir adım olduğu anlaşılabilir. Conroe, LGA775 yapıda olmasına rağmen mevcut 945/955 yonga setiyle uyumsuz.

Intel'in 65nm teknolojisiyle üreteceği işlemcilerin ilk örnekleri 2006 yılı içinde kendini gösterecek. Intel'in yeni mobil işlemcisi Yonah (ki kendisi Napa platformuna ait), yeni nesil mobil işlemci olan Merom'dan önce arz-ı endam ederek 2006'ya

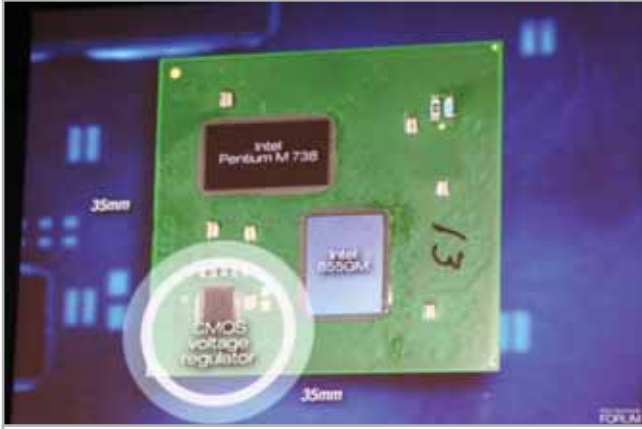
merhaba diyecek. Yonah ilginç bir işlemci. Hem tek çekirdekli hem de çift çekirdekli sürümleri üretilecek olan Yonah, ilk 65nm işlemci olacak. Yonah'ı Intel'in yeni mimarisiyle mevcut Pentium M mimarisi arasında bir köprü olarak düşünebiliriz. Bu işlemcinin ön bellek kullanımı Dothan'dan çok daha verimli. Zira Intel, Yonah'ın sahip olduğu çift çekirdeğin 2 MB L2 ön belleği paylaşımlı olarak kullandığını ve bu tür bir sistemin, mevcut çift çekirdekli masaüstü işlemcisi Smithfield'daki sistemden daha performanslı olduğunu belirtiyor. Smithfield işlemcisinde her çekirdek için ayrılmış bağımsız 1MB L2 ön bellek bulunuyor. Bu tür bir L2 ön bellek kullanımı, güç tüketimi açısından da Yonah için önemli bir kazanç sağlıyor. Buna ek olarak daha az güç tüketimi için Intel'in kullandığı bir başka metod daha var: Intel "derin uyku" adını verdiği bir yöntemle CPU meşgul değilken L2 ön bellekteki veriyi aşamalar halinde tüm L2 ön bellek boşaltılıyor ve işlemci L2 ön belleği tamamen kapatıyor. Intel'in genel olarak "Smart Cache" başlığı altında topladığı bu özellikler, yeni mimarinin en önemli kozlarını oluşturuyor.

Yonah'ın özellikleri saymakla bitmiyor

Yonah'ı Pentium M'den farklı kılan pek çok özellik var. Geliştirilmiş 128bit SSE2 desteği bir yana, işlemci SSE3 komutlarını da destekliyor. Artırılmış vektör hesaplama kapasitesi ve kayar nokta işlemlerinde daha iyi bir kontrol sunan işlemci, ayrıca veri dallanma tahmini konusunda da önemli gelişmelere sahip. Bu özellikler pratikte, özellikle multimedya uygulamalarında ciddi bir performans artışı sağlıyor. Yonah'tan bu kadar bahsetmişken, biraz da Yonah'ın ait olduğu platform Napa'dan bahsedelim. Merom işlemcisinden önce Yonah'a ev sahipliği yapacak olan Napa, aslında bir anlamda i945 Express yonga setinin mobil sürümü olarak tanımlayabileceğimiz Calistoga yonga setini kullanacak. 667 MHz FSB hızını destekleyen bu yonga seti, gelişmiş güç tüketim yönetimi özelliklerine ek olarak, ortam ışığındaki değişikliklere göre otomatik LCD aydınlatma denetimi gibi ilginç özelliklere de sahip. Ayrıca 250 MHz çekirdek hızında çalışan GMA 950 grafik birimi, DX9 ve MPEG2 desteğine ek olarak Windows Vista'nın gelişkin görsel yönetim özelliklerinden biri olan Aeroglass'ı da donanımsal olarak destekliyor. 1,66 GHz ile 2,33 GHz arası modellerle üretilmesi planlanan Yonah'ın düşük ve ultra düşük voltajlı modelleri de olacak.

2006'nın mobil platformu: Intel'in pek çok yeni özellikle tanıtımını yaptığı yeni mobil platformu Napa, 2006'da Yonah'la gözünü açacak. Yıl ortasında Merom işlemcisi gündeme gelecek.

Anakartlarda ekonomi: Voltaj regülasyonu için anakartlarda kullanılan güç transistörleri ve büyük kondansatörler, Intel'in yonga seti- ne entegre CMOS voltaj regülatörü sayesinde tarihe karışacak.

Intel'in akıllı ve eğlenceli ev konsepti: VIIV

Yazımızın başında Intel'in işlemci ya da yonga seti gibi doğrudan kendisiyle ilgili konulara ek olarak, sağlık ya da eğlence gibi sosyal konulara da ciddi anlamda önem verdiğini belirtmiştik. VIIV (vayv okunuyor) adı verilen yeni bir ev PC'si platformu da bu konuyla yakından ilintili. Intel, mobil ve masaüstü platformları ya da kablosuz bağlantı teknolojilerini geliştirip sunarken bir anlamda kullanım alışkanlıklarımızı da şekillendiriyor. VIIV başlığı, evimizde kablosuz olarak oyun oynama, müzik dinleme ya da video izleme gibi eylemler için hazırlanmış PC'leri ve ortamları anlatıyor. Salon ortamında TV üzerinden internete bağlanarak MP3 indirmek, alışveriş yapmak, canlı TV görüntülerini kaydetmek ya da geri almak, VIIV teknolojisini kullanan bir PC'niz varsa çok kolay. Daha önce test merkezimize gelen Intel Media PC ile VIIV teknolojisini yavaş yavaş piyasaya süren Intel, IDF 2005'te baklayı ağızından çıkardı.

Genel olarak özetlersek, VIIV, hızlı bir CPU üzerine kurulu entegre ses, görüntü ve kablosuz donanım özelliklerine ve tüm bu özellikleri kolayca yönetmeye imkan sağlayan yazılım çözü- müne sahip bir ev/eğlence platformu. VIIV'in en güzel özellikle- rinden biri de aynı anda farklı video ve ses dosyalarını ya da oyunları kolayca oynatabilmesi. Bu, yeni platformun evin farklı odalarındaki aile bireylerine aynı anda farklı eğlenceler sunabi- leceği anlamına geliyor. VIIV destekli PC'leri 2006 başında piya- sada görebileceğiz. ■

Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr

Tüm dijital ihtiyaçlar için: VIIV: 2006 başında piyasaya çıkacak olan VIIV platformunu destekleyen PC'ler, ev ortamı içinde kullandığımız pek çok elektronik cihazın işlevini tek başına yerine getirebiliyor.

Ultra-fast DDR2 Memory

Gamers & Power users' Best Choice

Lead-Free & ROHS Compliance

Lifetime Warranty

DDR2 667/533

All Lead-free
Extraordinary performance
Exclusive anti-counterfeiting technology

EDITOR'S CHOICE	EDITOR'S RECOMMENDATION	HOT PRODUCT	HOT PRODUCT	EDITOR'S CHOICE	BEST HARDWARE	RECOMMENDATION	RECOMMENDATION
PCnet (Turkey)	ComputerPress (Russia)	TestPC (Germany)	TestPC (Germany)	PC Magazine (Middle East)	3D Italia (Italy)	3DNEWS (Russia)	pcspot (Croatia)

1GB

DDR2 533

SO-DIMM

KINGMAX®

Yours forever

Tel: +886-3-5985288 / Fax: +886-3-5981143
Sales contact: kelly.lin@kingmax.com.tw
<http://www.kingmax.com>

Distributor & Partners Wanted

Global Technical Support

http://www.kingmax.com/support/supor_dtech.htm

Distributor:

INDEX
The Source of IT products

ISTANBUL
TEL : (212) 312 0505
TEL : (212) 321 4151

ANKARA
TEL : (312) 472 8220
TEL : (312) 472 8236

IZMIR
TEL : (232) 489 3210
TEL : (232) 489 3530

<http://www.index.com.tr>

İÇİNDEKİLER

77

Nokta vuruşlu yazıcı
Seiko Precision SP-2400
ADSL modem / yönlendirici
Billion BiPAC 5102S
Multimedya oynatıcı
INFOTEKS Multifunction HDD

78

Bluetooth adaptör
EPOX Bluetooth yazıcı adaptörü
TFT LCD monitör
Hyundai B91A
TFT LCD monitör
Sony SDM-HX95

80

Dizüstü bilgisayar
Vestel Bizz
ADSL modem
CNET WIRELESS-G ROUTER
Hoparlör seti
Microlab PRO-I

82

TFT LCD monitör
LG L1940B
MP3 çalar
Samsung YH-J70
Mini PC
SHUTTLE - XPC SD31P

84

Projektör
Epson EMP-S3
TFT LCD monitör
AGneovo M-17
ADSL modem
Origo ASR-8400

86

Cep telefonu
Motorola V3
Ses kartı
Creative X-Fi XtremeMusic
Kablosuz ağ kartı
NetMaster W54P

88

Güç kaynağı
Tagan TG580-U15
Dizüstü bilgisayar
Arma Inspector J539
Su soğutma sistemi
Gigabyte 3D Galaxy GH-WIU01

90

PC Sistemi
Intel Entertainment PC

92

Cep telefonu
Sony Ericsson W800i

CHIP ONLINE

Geçmiş sayılarda tanıtılan ürünlerden bazılarını www.chip.com.tr/donanim adresinde bulabilirsiniz.

Yeni Donanım TESTLERİ

Bilgisayar piyasasına her ay yeni ürünler katılıyor. CHIP Test Merkezi olarak, bu ürünleri mümkün olduğunca tanıtmayı hedefliyoruz. Her ay bu sayfalarda yeni ve ilginç donanım ürünlerinin incelemelerini bulabilirsiniz.

■ DVD, müzik, TV, radyo gibi teknolojileri bilgisayarla buluşturan ve tüm bunları alıştığımız dev kasalar yerine aşağı yukarı bir DVD çalar ebatlarında bir PC ile oturma odamıza getiren ev eğlencesi konsepti, Windows'un işletim sistemi desteğiyle kullanışlı bir hal alıyor. Intel'in yeni Entertainment PC'si, farklı yapılandırmalarla piyasaya sunuldu. Bu sistemin test merkezimize gönderilen bir örneği, güçlü işlemcisi, sahip olduğu teknik özellikleri ve Windows Media Center Edition işletim sistemiyle, ayın ürünü seçimlerimizden biri olmayı başardı. Diğer seçimimiz de Sony'nin yeni cep telefonu. Bundan on küsur sene önce, Walkman icadı ile dünyayı kasıp kavuran Sony, bu konsepti Ericsson ile ortaklaşa hazırladığı W800i modeline entegre etmiş. Cep telefonu içerisine tam işlevli bir MP3 çalar

yerleştiren Sony Ericsson, 2 megapiksel-lik bir dijital kameraya da sahip.

Beğenimizi kazanan diğer ürünlerin başında Infoteks'in sabit diskli medya oynatıcısı geliyor. Eğer video ve müzik dosyalarını oynatabileceğiniz, hafif ve kullanışlı bir aygıt arıyorsanız bu ürünün incelemesine göz atmanızda fayda var. AMD'nin yeni mobil işlemcisi olan Turion'un en üst modelini taşıyan Arma Inspector J539, masaüstü PC'lerin yerini almaya aday. Ses kartları anakartlara tümleşik olarak sunulmasından bu yana, PCI ses kartı sektörü büyük bir durgunluk içerisindeydi. Audigy ile adını herkesin duyduğu Creative, yeni ses kartı ailesi olan X-Fi'nin XtremeMusic modeliyle geri döndü.

Aytun Çelebi, aytun@chip.com.tr,

Yavuz Şahin, yavuz@chip.com.tr

DEĞERLENDİRME

Donanım test sayfalarında, ürünler hakkında detaylı bilgi ve ürünleri puanlandıran bir not sistemi bulabilirsiniz. Puanlama sisteminin karmaşık olmaması için iki kategori oluşturduk. Bunlar "CHIP Puanı" ve satın almada önemli bir rol oynayan "Fiyat/Performans Oranı".

Tüm ürünleri daha önce belirlediğimiz test platformu ve test kriterlerine uygun olarak inceleyip değerlendiriyoruz. Böylece önceki aylarda yer alan benzer ürünleri de birbirleri ile karşılaştırma fırsatını yakalayabilirsiniz. Bu yeni puan sisteminin ürünleri daha kolay

değerlendirip sıralandırmak için uygun gördük. Böylece puanlandırdığımız ürünleri başka ürünler ile kıyaslayıp size göre bir alternatif oluşturup oluşturmadığını belirleyebilirsiniz. Ürünlerin teknik verilerini ayrıca bir kutu halinde vermemizin sebebi ise, ürünler arasında karşılaştırmayı kolaylaştırmak. Burada test edilen ürünler, eğer puanları tutarsa her ay güncellediğimiz TOP 10 listelerimizde yer alabilecekler. Bu sayede piyasada bulunan en iyi 10 ürünü bir bakışta görebilirsiniz. Top 10 listelerinin tamamına www.chip.com.tr adresinden de ulaşabilirsiniz.

TOPLAM CHIP PUANI

çok iyi	■ ■ ■ ■ ■	(100–90 Puan)
iyi	■ ■ ■ ■ ■	(89–75 Puan)
orta	■ ■ ■ ■ ■	(74–60 Puan)
vasat	■ ■ ■ ■ ■	(59–45 Puan)
kötü	■ ■ ■ ■ ■	(44–20 Puan)
çok kötü	■ ■ ■ ■ ■	(19–0 Puan)

FİYAT/PERFORMANS

çok iyi	■ ■ ■ ■ ■	(100–90 Puan)
iyi	■ ■ ■ ■ ■	(89–75 Puan)
orta	■ ■ ■ ■ ■	(74–60 Puan)
vasat	■ ■ ■ ■ ■	(59–45 Puan)
kötü	■ ■ ■ ■ ■	(44–20 Puan)
çok kötü	■ ■ ■ ■ ■	(19–0 Puan)

Nokta vuruşlu yazıcı**SEIKO PRECISION SP-2400**

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Kabim Elektronik
BİLGİ İÇİN (216) 523 48 03
WEB www.kabim.com.tr
FİYAT 173 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Arabirim	Paralel, seri
Hızı	Maks. 300 cps
Yazıcı kafası	9 iğneli
Emülasyon	EPSON, IBM
Kâğıt besleme	Sürekli ve tek
Kâğıt genişliği	4,5 – 10 inç

ADSL modem / yönlendirici**BILLION BIPAC 5102S**

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Çözüm
BİLGİ İÇİN (216) 540 64 74
WEB www.cozum.com.tr
FİYAT 80 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Arabirim	1 port Ethernet
Standart	ADSL 2/2+
Download hızı	maks. 24 Mbps
Upload hızı	1 Mbps
Güvenlik	NAT Firewall, Packet Filter
Boyutu	132 x 94 x 35 mm

Multimedya oynatıcı**INFOTEKS MULTIFUNCTION HDD PLAYER**

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Infotek
BİLGİ İÇİN (312) 230 12 13
WEB www.infotek-turkey.com
FİYAT 269 \$ +KDV

TEKNİK VERİLER

Kapasite	40 GB
Arabirim	USB 2.0
Ses Desteği	AC3, MP3, WMA, WAV
Güç kaynağı	5,6V DC
Boyut	130 x 80 x 20 mm
Ağırlık	210 g

FATURA VE İRSALİYELERE ÇÖZÜM: Muhasbe ortamlarının vazgeçilmezlerinden biri olan nokta vuruşlu (dot matrix) yazıcılar, günümüzün modern yazıcılarından çok farklı. Bu yazıcılarda bir karakter basılacağı zaman, bellekten o karakterin kalıbı çıkartılıyor ve 9 ya da 24 iğneli yazıcı kafaları kâğıda basıyor. Baskı kalitesini ise sütundaki iğne sayısı belirliyor. Seiko Precision SP-240, üzerinde beş adet yazı tipi ve iki yönlü 9 iğneli yazıcı kafası barındıran bir ürün. 300 cps'ye kadar çıktı vermesinin yanında cihaz, vuruşlu yazıcı mekanizması sayesinde, çok nüshalı formları düzgün bir şekilde basabiliyor. Çıktının fazla olduğu durumlarda sürekli kâğıt besleme moduna geçebiliyor. Buna ek olarak sahip olduğu paralel ve seri arabirim, EPSON ve IBM emülasyonları ile geniş bir yazılım ve donanım uyumluluğu gösteriyor. Yazı tiplerinin cihazın ön tarafta bulunan butonlarla kolayca ayarlanabilmesi, güzel düşünülmüş bir özellik. Ayrıca, SP-2400'ün kendi sınıfındaki yazıcılara kıyasla sessiz çalışıyor.

SONUÇ: SP-2400, uygun ortamlarda hızlı sonuç almak ve esneklik için tasarlanmış yüksek hızlı bir nokta vuruşlu yazıcı.

- + Hızlı baskı
- + Nispeten sessiz çalışma
- + Sürekli kâğıt besleme ünitesi

KÜÇÜK İŞ GRUPLARINA ADSL2+: BIPAC 5102S daha çok ev kullanıcılarına hitap eden bir ürün. Hemen söyleyelim, 5102S'deki S harfi, Single Port için kullanılıyor. Bunun anlamı, bu ürünün sadece bir adet Ethernet girişine sahip olması. 5102S, geleceğin ADSL standardı olan ADSL2/2+'yı destekliyor. ADSL2/2+ standardı 8 Mbit'lik download'un yanı sıra, ADSL2'de 12 Mbit, ADSL2+'ta da 24 Mbit'lik bir aktarım hızı sunuyor. Buna karşın upload hızı saniyede 1 Mbit. BIPAC 5102S, aynı zamanda bir yönlendirici gibi de çalışarak, NAT özelliğiyle tek bir IP adresi üzerinden birçok kullanıcının aynı anda internete bağlanmasını sağlıyor. BIPAC 5102S, güvenliği de elden bırakmıyor ve NAT Firewall ile potansiyel saldırılara karşı koruma sağlıyor. Sözü geçen bu ayarlar, ürünün sahip olduğu web tabanlı menüden ayarlanabiliyor. Üründe beğendiğimiz bir diğer özellik ise yüksek performansta oldukça güvenilir çalışması. Yaptığımız dosya indirme testlerinde neredeyse paket kaybına uğramaması beğenimizi kazandı.

SONUÇ: Ev kullanımı ve küçük ağ grupları için de başarılı bir çözüm.

- + ADSL2/2+ standardını destekliyor
- + Yüksek performansla çalışıyor
- Tek Ethernet yuvası var

AVUÇ İÇİNDE MULTİMEDYA MERKEZİ: Multimedya oynatıcılar artık bir trend halini aldı. Böyle olmasının sebebi, bu ürünlerin DVD, VCD, DivX ve MP3 gibi birçok biçimi çalıştırabilmesinin yanında, dosya arşivi, media changer ve fotoğraf albümü olarak da kullanılabilmesi. Yüksek kapasitelerine rağmen ufak ve hafif olmaları da bu ürünlere büyük bir avantaj kazandırıyor. Piyasaya yeni giriş yapan Infotek'in 2,5 inç'lik sabit diske sahip HDD Center ürünü, VGA çıkışıyla projeksiyon aygıtına ve monitöre bağlanabiliyor. Türkçe ekran menüsü ve kitapçığı ile telefon ve web desteği de sunan HDD Center, OTG teknolojisiyle USB üzerinden kamera ve fotoğraf makinelerine doğrudan bağlanabiliyor. Üzerindeki tuşlar veya beraberindeki kumandayla rahatlıkla kontrol edilebilen ürün, yaptığımız testlerde yüksek çözünürlüklü bir video çıkışı verdi. Ürün ayrıca, OTG teknolojisini oldukça başarılı bir şekilde çalıştırdı. Buna karşın orta seviyede bir ergonomiye sahip olması, zaman zaman aşırı ısınması ve güç adaptörüne bağımlı olması ürünün zayıf yönleri arasında bulunuyor.

SONUÇ: Multimedya özellikleri ile dolu, cebe sığabilen tam bir eğlence istasyonu. .

- + Türkçe menü ve dokümantasyon
- + AC3, DivX ve altyazı desteği
- + Uzaktan kumanda ve araç kiti

Bluetooth adaptör

EPOX BLUETOOTH YAZICI ADAPTÖRÜ BT-PA03A

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Mascom
BİLGİ İÇİN (212) 321 17 00
WEB www.mascom.com.tr
FİYAT 45 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Protokol	Bluetooth v1.1
Bluetooth sınıfı	Class 1
Arabirim	USB 1.1
Frekans genişliği	2,4 – 24.835 GHz
Etki alanı	300 m
Boyut	88 x 37 x 18 mm

TFT LCD monitör

HYUNDAI B91A

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Multimedya
BİLGİ İÇİN (212) 479 46 46
WEB www.multimedya.com
FİYAT 510 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Ekran	TFT LCD
Görüntü alanı	19 inç
Maksimum çözünürlük	1.280 x 1.024 piksel
Güç tüketimi	35 Watt
Boyut	412 x 428 x 200 mm
Ağırlık	3,5 kg

TFT LCD monitör

SONY SDM-HX95

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Sony Türkiye
BİLGİ İÇİN (216) 531 98 00
WEB www.sony.com.tr
FİYAT 489 Euro+KDV

TEKNİK VERİLER

Ekran	TFT LCD
Görüntü alanı	19 inç
Tazeleme oranı	12 ms
Maksimum çöz	1.280 x 1.024 piksel
Kontrast	1.000:1
Parlaklık	450 cd/m ²

YAZICILARA KABLOSUZ BAĞLANTI: Bluetooth teknolojisi W-LAN'a rağmen gelişimini sürdürüyor. Gün geçtikçe bu teknolojiye sahip farklı ürünler piyasaya sunuluyor. Cep telefonlarında büyük sükses yapan megapiksel çözünürlüklü kameralarla çekilen fotoğrafları, dijital ortamlara taşıma ihtiyacı ortaya çıkıyor. Bluetooth teknolojisi işte burada devreye giriyor. Bilgisayarında bir Bluetooth adaptörü olan kullanıcılar, çekilen resimleri saklayıp, ardından baskıya yollayabiliyor. Peki bu resimleri doğrudan baskıya yollamaya ne dersiniz? Epox'un BT-PA03A adlı ürünü, işte bunun için geliştirilmiş. Class 1 ve Bluetooth v1.1 protokolünü destekleyen ve bir Bluetooth yazıcı adaptörü olan Epox BT-PA03A, açık alanda 300 metreye kadar PC, dizüstü, PDA ve cep telefonlarından resimleri basabiliyor. Bunun için yapmanız gereken tek şey, BT-PA03A'yı yazıcının USB girişine bağlamak. Sonraki işlemde ise EPOX'u tanıtarak, dosyaları 723 Kbps'lik bir veri aktarım hızı ile baskıya gönderebiliyorsunuz.

SONUÇ: Birçok yazıcıyı Bluetooth teknolojisi ile tanıştıran bu ürün, yüksek performanslı ve kurulumu kolay.

- ⊕ Kolay kurulum ve kullanım
- ⊕ 128 bit şifreleme tekniği
- ⊖ Bazı yazıcılar için ek kablo gerekiyor

ANALOG BAĞLANTILI LCD: Tüplü cihazlardan, likit kristal görüntü panellerine geçiş tamamlanmak üzere. LCD ekranlar da görüntü panellerinin, bilgisayar alanındaki uzantıları. Hyundai, farklı LCD modelleriyle karşımıza çıkmayı sürdürüyor. Bu ay incelediğimiz model, analog bağlantıya sahip olmasıyla her türlü sisteme hitap ediyor. Dolayısıyla eski ekran kartları olan kullanıcılar, bir çeviriciye ihtiyaç duymadan bu monitörü kullanabilirler. Siyah ve gri renklerdeki B91A, kompakt bir yapıya sahip. Yükseklik ayarı yapılamaması, esnek bir kullanımın önüne geçiyor. Ayrıca ayar düğmelerinin arka yan panelde bulunması nedeniyle, ön panelde düğmelerle ilgili bir işaret bulunmuyor. Hoparlör bulundurmayan ve dahili adaptör kullanan B91, 300 cd/m²'lik güçlü parlaklık değeri ve 700:1 kontrast oranıyla, kaliteli bir görüntü sağlıyor. Maksimum çözünürlüğü 1.280 x 1.024 piksel olan Hyundai'nin 8ms'lik düşük görüntü tazeleme oranıysa en önemli avantajı.

SONUÇ: Düşük görüntü tazeleme hızı ve parlaklığıyla oyun severleri cezbedecek bir ürün.

- ⊕ Başarılı parlaklık ve kontrast
- ⊕ 8 ms'de görüntü tazeleme
- ⊖ Kontrol paneli arka yüzde

X-BLACK İLE RAKİPLERİNE FARK ATIYOR: Sony SDM-HX95 profesyonel kullanıcıların ihtiyaçlarını karşılamak için tasarlanmış bir TFT LCD ekran. 12 ms'lik bir tazeleme oranına sahip olan bu monitör, X-Black teknolojisi sayesinde özellikle çoklu ortam uygulamalarında ve oyunlarda yüksek bir çözünürlüğe ulaşıyor. Ürünün bu kadar başarılı olmasının sebebi kontrast değerinin 1.000:1, parlaklık değerininse 450 cd/m² olması. Üzerinde DVI-D girişine ek olarak 3'er Watt gücünde ve SRS WOW çevresel ses teknolojisini destekleyen iki adet hoparlör bulunduran monitörde, dijital girişin yanı sıra iki adet analog giriş mevcut. Böylece aynı anda iki PC sistemine bağlanabiliyor. Sony'yi farklı kılan diğer bir özellik, X-Black LCD teknolojisiyle daha gerçekçi, parlak, net ve zengin kontrastlı bir görüntü oluşturmaları. Bu avantaj, özellikle dijital resim işleme, video ve oyunlarda kendisini belli ediyor. Kullanıcılara avantaj teşkil eden diğer bir özellikse 170 derecelik görüş açısı ile LCD monitörlerin yayıflığını kapatması.

SONUÇ: Multimedya ve oyun sevenlerinin gözden kaçırmamaları gereken bir ürün.

- ⊕ Yüksek kontrast ve parlaklık
- ⊕ Kaliteli görüntü, SRS destekli hoparlör
- ⊕ İki adet analog girişe sahip

Dizüstü bilgisayar**VESTEL BIZZ**CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■

FİRMA Vestel
BİLGİ İÇİN (800) 219 01 12
WEB www.vestel.com.tr
FİYAT 2.607 YTL +KDV

TEKNİK VERİLER

İşlemci Intel Centrino 1,8 GHz
Bellek 512 MB DDR
Kapasite 80 GB
Ekran 15" SXGA+ TFT
Boyutu 330 x 268 x 27,6 mm
Ağırlığı 2,48 kg

ADSL modem**CNET CWR-854
WIRELESS-G ROUTER**CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■

FİRMA Armada
BİLGİ İÇİN (212) 230 89 80
WEB www.armada.com.tr
FİYAT 72 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Arabirim 4 adet 10/100 Ethernet, 802.11b/g
Standart ADSL
Download hızı 8 Mbps
Upload hızı 1 Mbps
Erişim mesafesi 100/500 m
Boyut 180 x 110 x 13 mm

Hoparlör seti**MICROLAB PRO-I**CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■

FİRMA Segment
BİLGİ İÇİN (212) 266 62 90
WEB www.segment.com.tr
FİYAT 125 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Hoparlör 1 udu, 1 subwoofer
Subwoofer çıkışı 30 W
Uydu çıkışı 30 W
Güç çıkışı 7.000 W (PMPO)
Frekans aralığı 45 Hz - 20 KHz
Subwoofer boyutu 315 x 90 x 252mm

VESTEL'DEN CENTRINO ATAĞI: Intel'in Centrino konsepti ile yakaladığı başarıyı artık anlatmaya gerek yok. Gün geçtikçe bu konsepti benimseyen yeni markalardan birisi de, ülkemizde ev elektroniği ile büyük başarılar yakalayan Vestel. Dizüstü alanında işi sıkı tutan Vestel, ürün portföyünü büyük çoğunluğu Centrino konseptine uygun ürünlerle genişletiyor. Tıpkı bu ay incelediğimiz Bizz adlı modeli gibi. PentiumM 745 işlemcisine sahip olan Bizz, 512 MB bellek ve 80 GB'lık bir sabit disk ile geliyor. Bizz güçlü bileşenleri ile göz dolduruyor: Örneğin DVD yazıcının yanı sıra Firewire, Modem, PCMCIA kart yuvası, TV-OUT, 802.11 b/g W-LAN standardı ve üçlü kart okuyucusu, ürüne güç katan bileşenlerden sadece birkaçı. 64 MB Radeon 9700 Mobility grafik işlemcisinin bulunması dizüstü sistemlerde karşılaşılan düşük oyun performansı sorunu çözüyor. Buna karşın ürünün tasarımına pek özen gösterilmediği gözden kaçmıyor.

SONUÇ: Güçlü donanım birleşenleriyle, ince ama hafif olmayan ürün, fiyat politikasıyla da kullanıcıları bir kez daha düşündürmeye zorluyor.

- ⊕ Yüksek performans
- ⊕ Radeon 9700 Mobility grafik işlemcisi
- ⊖ Zayıf ergonomi, ağır

STABİL ÇALIŞMA VE KOLAY KULLANIM: ADSL ve kablosuz iletişim teknolojilerinin ülkemizde iyice oturmuş olduğunu söylemek mümkün. Dolayısıyla taşınabilirliğe önem veren kullanıcılar, bu nimetlerden faydalanmak istiyorlar. CNet'in bu ay inceleme fırsatı bulduğumuz CWR-854 adlı ADSL modemi, bu ihtiyaçlara karşılık verebilecek bir ürün. Çünkü CWR-854'ün özelliği, ev ve ofis kullanımı için güvenli bir ağ geçidinin olmasının yanı sıra, ADSL ile dört portlu 10/100 Mbit/s Ethernet-Switch ve 802.11b/g kablosuz teknolojilerini birleştirmesi. Birçok üründe olduğu gibi CNet de uzmanlaşmış kişiler için güvenlik duvarı özelliğinin yanı sıra, çeşitli şifreleme teknikleri sağlıyor. Stateful Packet Inspection (SPI) ile IP ve MAC tabanlı adres filtreleme teknikleri kullanarak birçok güvenlik ayarını etkinleştirebilirsiniz. Buna ek olarak 54 Mbit'lik kablosuz iletişim için, 40/64/128 bit WEP ve 256-bit WPA şifreleme işlevleri de bulunuyor.

SONUÇ: ADSL modem ve aynı zamanda kablosuz erişim noktası olarak birçok ihtiyaca rahatlıkla cevap vermeyi başaran bir ürün.

- ⊕ Aynı zamanda switch ve erişim noktası
- ⊕ Güvenlik işlevleri
- ⊕ Kolay kurulum ve yönetim

OYUN SEVERLER İÇİN 2.0 SES ÇÖZÜMÜ: Microlab PRO-I, 30 Watt gücünde siyah ahşap dokulu bir subwoofer ve 30 Watt gücünde bir adet hoparlörden oluşan bir ses sistemi. Toplam çıkış gücüne baktığımızda PMPO 7.000 Watt ve RMS 60 Watt olduğunu görüyoruz. Subwoofer'ları 45 Hz - 20 KHz frekans aralığına sahip olan Microlab PRO-I üzerinde, denge, bas, ses, tiz, güç kontrol ayarları yapabileceğiniz bir panel yer alıyor. Bu kontrolleri, çok işlevli uzaktan kumanda üzerinden de yapabilirsiniz. Hoparlörlerde manyetik alan koruması da bulunuyor. Kurulumu kolay ve uzaktan kumandası sayesinde kullanımı da oldukça rahat olan Microlab PRO-I, şık tasarımıyla dikkat çekiyor. Güçlü bas sesleri ile oyunları ve müzikleri belli kalitede dinlemek isteyen bilgisayar kullanıcıları için tasarlanan ürünün teknik özelliklerine baktığımızda, ise çok fazla teknik detaya ihtiyacı olmayan kullanıcılara daha çok hitap ettiğini görüyoruz. Ayrıca ürünü CD/VCD, TV, müzik seti ve DVD oynatıcıya da bağlamanız mümkün.

SONUÇ: Çok büyük bir ses sistemi arayan, ancak ses kalitesine önem veren kullanıcıların ilgisini çekebilir.

- ⊕ Fiyat performans oranı iyi
- ⊕ Derin ve yumuşak baslar veriyor
- ⊕ Uzaktan kumanda ile kontrol edilebiliyor

TFT LCD monitör

LG L1940B

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Ufotek
BİLGİ İÇİN (212) 3366100
WEB www.ufotek.com.tr
FİYAT 529 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Ekran	TFT LCD
Görüntü alanı	19 inç
Maksimum çözünürlük	1.280 x 1.024 piksel
Güç tüketimi	43 Watt
Boyut	442 x 165 x 507 mm
Ağırlık	7,3 kg

MP3 çalar

SAMSUNG YH-J70

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Kont
BİLGİ İÇİN (216) 528 55 00
WEB www.kont.com.tr
FİYAT 499 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Kapasite	20 GB
Desteklenen biçimler	MP3, WMA, OGG, ASF, JPEG, MPEG4, TXT
Arabirim	USB 2.0
Pil	Entegre Li-Ion
Ağırlık ve boyutlar	134 g, 100 x 62 x 16mm
Diğer	Şok koruması, USB host, oyunlar

Mini PC

SHUTTLE - XPC SD31P

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Hızlı Sistem
BİLGİ İÇİN (212) 454 99 00
WEB www.hs.com.tr
FİYAT 579 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

İşlemci desteği	Soket 775
Bellek desteği	DDR2, SDRAM
Anakart yonga seti	Intel i945G / ICH7R
Boyutları	220 x 210 x 325 mm
Ağırlık	4,5 kg
Diğer	ICE Heat Pipe soğutması

UYGUN FİYAT, ŞIK TASARIM: LG L1940B, multimedya kullanımı için uygun, yeni bir LCD ekranla karşımızda. Başarılı ergonomisi ve şık tasarımı ile dikkatimizi çeken L1940B'nin üzerinde, bir adet analog bağlantı yer alıyor. 19 inçlik görüntü alanına sahip olan yeni ürün, 178 derece yatay ve dikey görüntü açlarına sahip. Bunun oldukça geniş bir görüntü alanı olduğunu belirtelim. Bu da video sevenler için oldukça büyük bir avantaj, çünkü çoğu monitöre tam karşıdan bakılmadığında renkler soluyor ve görüntü, keskinliğini kaybediyor. Teknik verilere baktığımızda kontrast değerinin 500:1, parlaklık değerinin de 250 cd/m² olduğunu görüyoruz. L1940B'nin tepki süresi 25 ms. Bu sürenin yüksek olması oyun severleri biraz üzecek, ama 19 inçlik görüntü alanı düşünüldüğünde ortalama bir değer. LG L1940B'nin üzerindeki dahili güç adaptörü de ufak da olsa bir fark yaratmayı başarıyor. OSD Lock özelliği de yaptığınız ayarları kilitleyerek daha sonra yanlışlıkla değiştirmenizi engelliyor.

SONUÇ: LG L1940B uygun fiyatı ile, 19 inç LCD monitör satın almayı düşünenler için piyasada iyi bir seçenek oluşturuyor.

- ⊕ Şık tasarım
- ⊕ Uygun fiyat
- ⊕ OSD kilidi

ÇOK YÖNLÜ VE ESTETİK: Samsung, MP3 çalar piyasasında emin adımlarla ilerliyor. Hem tasarım hem de özellikler açısından başarılı ürünlere imza atan şirketin test merkezimize ulaştırdığı YH-J70 MP3 çaları, birçok özellik sunarken, estetik ve ergonomik tasarımıyla da göz dolduruyor. 20 GB depolama kapasitesi bulunan cihaz FM radyo ve ses kaydediciye sahip olmanın yanı sıra, fotoğraf, metin ve video dosyalarını da gösterebiliyor. Ürünle gelen yazılımı kurduğumuzda, herhangi bir video dosyası (DivX, XviD vs.) .SVI biçimine dönüştürülerek, oynatılabilir hale geliyor. P4 3 GHz işlemcili bir makinede, 100 dakikalık bir filmin dönüştürülmesi yarım saat civarında sürüyor. Kullanılan malzemenin kalitesinin de oldukça iyi olduğunu belirtelim. Genel olarak etkileyici bir tablo çizen Samsung YH-J70, 1,8 inç boyutunda 260 bin renk gösteren parlak bir ekrana sahip. USB host özelliği de bulunan ürünün tek eksiği, uygun fiyata sahip olmayışı.

SONUÇ: Yüksek kapasitesi ve zengin özellikleriyle dikkat çeken bu ürün, parlak ekranı ve çok yönlü kullanımıyla oldukça başarılı.

- ⊕ Zengin özellikler
- ⊕ Başarılı tasarım
- ⊖ Yüksek fiyat

Mini PC'de PCI-EXPRESS DEVRİ: Kaliteli Mini PC modelleriyle tanıdığımız Shuttle firması, bu kez XPC SD31P modeliyle mercek altında. Üründe, i945G / ICH7R yonga setli Shuttle FD31 anakart tercih edilmiş. Bu anakartı diğer ürünlerden ayıran en önemli özellik, üzerinde PCI-E x16 yuvası bulundurması. Böylece kullanıcıya, dilerse tümleşik Intel GMA 950 grafik kartı yerine, daha güçlü bir ekran kartı takarak oyunlardan daha fazla performans alma seçeneği sunuyor. Ürün iki adet çift kanal DDR2 bellek yuvasıyla maksimum 2 GB kapasiteyi destekliyor. Üç adet Seri ATA yuvası ve Seri ATA2 desteği bulunan SD31P, ATA100 yuvasına da sahip. Ayrıca dört adet USB 2.0, optik S/PDIF giriş ve çıkışı, tümleşik 8 kanal (Creative Sound Blaster Live 24 bit) ses, Gigabit Ethernet ve Firewire gibi bağlantılar, kullanıcılar için iyi bir çözüm sunuyor. Kasa'nın üzerinde ise 1 x 5,25 inç, 2 x 3,5 inç büyüklüğünde genişleme yuvası var. Ayrıca kasa'nın içini soğutmak için ICE Heat Pipe Soğutma Teknolojisi kullanılmış. Bu teknoloji sayesinde, ürün sessizce çalışıyor.

SONUÇ: Gelişmiş teknik özellikleriyle masaüstü PC'nizin yerini almaya aday.

- ⊕ PCIe x16 yuvası
- ⊕ Seri ATA2 desteği
- ⊕ Sessiz soğutma sistemi

Projektör

EPSON EMP-S3

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Epson
BİLGİ İÇİN (212) 336 03 03
WEB www.epson.com.tr
FİYAT 799 Euro + KDV

TEKNİK VERİLER

Parlaklık 1.600 ANSI lümen
Kontrast 500:1
Fan gürültüsü 36dB
Açılış süresi 5 sn
Boyut 246 x 327 x 86 mm
Ağırlık 2,5 kg

TFT LCD monitör

AGNEOVO M-17

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Multimedya
BİLGİ İÇİN (212) 479 46 46
WEB www.multimedya.com
FİYAT 316 \$ +KDV

TEKNİK VERİLER

Ekran TFT LCD
Görüntü alanı 17 inç
Maksimum çözünürlük 1.280 x 1.024 piksel
Güç tüketimi 50 Watt
Boyutlar 426 x 398 x 63 mm
Ağırlık 5 kg

ADSL modem

ORIGO ASR-8400

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Kont
BİLGİ İÇİN (216) 528 55 00
WEB www.kont.com.tr
FİYAT 75 \$ +KDV

TEKNİK VERİLER

Arabirim Ethernet, USB
Standart ANSI T1.413 ve ITU-T G.992.1 / G.992.2
Dosya indirme hızı 8 Mbps
Upload hızı 1 Mbps
Diğer DHCP, NAPT, NAT, SNMP

KÜÇÜK TASARIM, YÜKSEK PERFORMANS:

Ev, ofis ve sınıf gibi birçok farklı ortam için tasarlanan yeni Epson EMP-S3 projektör, küçük tasarımı ve geliştirilmiş özellikleriyle farklı uygulamaları hayata geçirerek kullanıcılara yüksek kaliteli görüntüler sunmayı hedefleyen bir aygıt. Bu projektör basit çalıştırma için tasarlanmış. Kullanışlı kumanda paneli ile güç, durum, ayarlamalar, kumandalar ve kapsamlı bir yardım işlevi de dahil olmak üzere, ürünün çok çeşitli özelliklerine kolayca ulaşabiliyorsunuz. Epson'un çift optimize yansıtma lambası (E-TORL) teknolojisine sahip olan EMP-S3, kendi fiyat sınıfındaki en hafif ve en parlak 3LCD projektörlerden biri. E-TORL, elipsoidal bir yansıtıcıyı, küresel olmayan bir mercek ve özel açılı bir aynayla bir araya getirerek, ışık sızmasını ve kırılmasını en aza indiriyor. Böylece ışığı daha verimli bir şekilde toplayip yansıtıyor. 1.600 ANSI lümenlik lamba ve 500:1'lik yüksek kontrast oranı, EMP-S3'ün keskin ve net görüntüler sağlamasını daha da kolaylaştırıyor.

SONUÇ: Mobil bir kullanım için tasarlanan ürün, 2,5 kg ağırlığı, şık ve küçük tasarımı sayesinde beğenimizi kazandı.

- + Düşük fan sesi
- + Başarılı parlaklık değeri
- + Hızlı başlatma

DÜŞÜK TEPKİ SÜRESİ İLE DAHA HIZLI:

AGNeovo test merkezimize ilk kez gelen bir marka. M-17 modeli üzerinde dijital ve analog olmak üzere iki adet giriş bulunuyor. 300 cd/m² parlaklık ve 500:1 kontrast değerleriyle, ortalama bir LCD monitörün yeteneklerine sahip. 17 inçlik ürün, 12 ms'lik tepki süresiyle benzerlerinden farkını ortaya koyuyor. Kullandığı yüksek kaliteli PVA paneli 1.280 x 1.024 piksel çözünürlükte görüntü sunuyor. Siyah ve gri olmak üzere iki farklı renkte piyasaya sunulan ürünün, ön paneli üzerinde 2 watt gücünde iki adet hoparlör bulunuyor. Ön panelde Line-in girişi, ses çıkışı ve iki adet USB port bulunması faydalı. Ayrıca monitörün menüsü de rahat bir kullanım sağlıyor. Güç adaptörü, çoğu LCD monitördeki gibi harici olarak yer almış. Sabit ayağı bulunan AGNeovo, duvara da rahatlıkla monte edilebiliyor. Ayrıca Kensington Security Slot sayesinde, monitörü bulunduğu yere sabitleyerek hırsızlığa karşı koruyabilirsiniz.

SONUÇ: Standart LCD monitör özelliklerini barındıran AGNeovo M-17, başarılı tasarımı ile gözden kaçmaması gereken bir seçenek.

- + 12 ms'lik erişim zamanı.
- + Başarılı ergonomi ve tasarım
- + Kullanışlı ön panel

DİLİNİZDEN ANLAYAN ADSL MODEM:

Ev veya ofisinize ADSL bağlantısı almayı düşünüyorsanız, ADSL modem seçimi yapmak biraz kafa karıştırıcı olabilir. Zira, piyasada sayısız marka ve modelde ADSL modem bulunuyor. Bu markalardan birisi olan Origo, daha önce inceleme fırsatı bulduğumuz ASR-8400 modelinin yazılımını yenileyerek tekrar test merkezimize gönderdi. 4 adet Ethernet ve 1 adet USB portuna sahip olan ve harici güç adaptörüyle çalışan ASR-8400, Türkçe Kolay Kurulum özelliği sayesinde modem ayarlama işini oldukça kolay bir hale getiriyor. Bu işlemi yapmak için, web arayüzü veya beraberindeki CD'de yer alan yazılım kullanılabilir. Tek yapmanız gereken bu arabirimlerden birine kullanıcı adı ve şifrenizi girerek, internete bağlanmak. Origo kullanıcılara NAT, NAPT özellikleriyle birden fazla PC'yi aynı IP üzerinden sorunsuzca internete bağlama imkanı sağlarken, donanımsal güvenlik duvarı ile kullanıcıların güvenliğini elden bırakmıyor.

SONUÇ: USB ve Ethernet üzerinden bağlantı kurabilen modem en büyük artısı Türkçe arayüzü.

- + Güvenlik duvarı
- + Türkçe arayüzle kolay kurulum
- + Kutuda splitter unutulmamış

Cep telefonu

MOTOROLA V3

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Motorola
BİLGİ İÇİN (212) 317 45 95
WEB www.motorola.com.tr
FİYAT 375 EURO + KDV

TEKNİK VERİLER

Bekleme süresi 200 saate kadar
Konuşma süresi 7 saate kadar
Şebekeler GSM 850 / 900 / 1800 / 1900
Boyut 98 x 53 x 14 mm
Ağırlık 95 g
Diğer Bluetooth, MMS, GPRS

Ses kartı

CREATIVE X-FI
XTREMEMUSIC

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Koyuncu, Kont, Multimedya
BİLGİ İÇİN (216) 522 99 00,
499 62 99, (212) 479 46 46
FİYAT F.A.

TEKNİK VERİLER

Ses yongası Creative X-Fi
Arabirim PCI
Ses çıkışları Ön/Arka/Subwoofer/Arka orta
Ses girişleri S/PDIF, Line in, Mikrofon, MIDI
Diğer bağlantılar Kart üzerinde AUX girişi

Kablosuz ağ kartı

NETMASTER W54P

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Deponet
BİLGİ İÇİN (212) 213 66 24
WEB www.deponet.com.tr
FİYAT 27 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Arabirim PCI
Haberleşme standardı 802.11b/g
Aktarım hızı 54 Mbps
Etki alanı 25-310 metre
Veri güvenliği 64 / 128 / 256-bit WEP
İşletim sistemi Windows 98 / ME / 2000 / XP

V3 KARALARA BÜRÜNDÜ: Uzun süredir kapaklı cep telefonu modelleri hazırlayan Motorola, geçen sene piyasaya çıkarttığı en ince kapaklı cep telefonu olan V3'ün siyah renk seçeneğiyle karşınızda. Oldukça ince (13,9 mm) fakat benzerlerinin çoğundan geniş olan bu cihazın kapağında, 96 x 96 piksellik, 4.096 renkli, 3 satır yazı görüntüleyebilen bir ekran bulunuyor. Ayrıca ön kapaktaki VGA kamerasının yandaki tuşlarla kullanılabilmesi, sunduğu en büyük avantaj. İçteki ekran ise 172 x 220 piksel çözünürlükte, 262 bin renkli bir TFT panel. Mavi arka ışıklı tuş takımına baktığımızda, telefonun üçte birini kaplayan nümerik kısım, boyutlarının aksine oldukça kullanışlı. Mesajlara ve internete erişebilen kısayol tuşları iyi düşünülmüş. Eski yazılımını koruyan Motorola, hareketli arka plan ve polifonik/MP3 zillerin dahil olduğu temalarla size özel bir telefon haline geliyor. Bluetooth bağlantısı ve doğrudan USB üzerinden şarj olması da avantajları arasında.

SONUÇ: Kapaklı telefon sevenler için en ince alternatifi hazırlayan Motorola, V3'te teknik özellikleri ve dış görünümü de ihmal etmemiş.

- ⊕ Sağlam ve ergonomik yapı
- ⊕ Bluetooth, uzun konuşma süresi
- ⊖ Video kayıt edemiyor

CREATIVE'İN YENİ SES CANAVARI: Bundan birkaç sene öncesine kadar, ses kartı seçiminin, ekran kartı seçimi kadar önem taşıdığını söylersek herhalde yanlış olmayız. Artık anakartlarda bulunan entegre ses kartları çoğu kullanıcı için yeterli ses kalitesi sunuyor. Ses işleme gibi daha profesyonel amaçlara yönelik ses kartına ihtiyaç duyan kullanıcılar için entegre çözümler ise yetersiz kalıyor. Bu konuda en bilindik firmalardan birisi olan Creative'in yeni ses yongası X-Fi, üzerinde dahili bellek, harici panel ve kumandası bulunan farklı modellerle karşımıza çıkıyor. Test merkezimize gönderilen XtremeMusic modeli ise sadece PCI arabirimine takılan klasik bir ses kartı görünümünde. Ancak Audigy'nin yaklaşık 13 katı (51,1 milyon) transistöre sahip bu ürünü eğlence, oyun ve ses yaratma modlarında kullanabilirsiniz. Ürün, 24 bit 96 KHz kalitede dijital/analog ses çevrim yapabildiği gibi SoundFont ve ASIO desteğine de sahip.

SONUÇ: Profesyonel kullanıcıların ihtiyaçlarına göre tasarlanan X-Fi, farklı kullanımlar için çalışabilmesiyle beğenimizi kazanıyor. Ancak sadece müzik ve oyun kullanımı için entegre ses kartları yeterli.

- ⊕ Zengin özellikler
- ⊕ SoundFont ve ASIO desteği
- ⊕ Benzerlerinden daha ekonomik

MASAÜSTÜNE KABLOSUZ BAĞLANTI: Dizüstü ve avuçiçi bilgisayarlar gibi mobil cihazların büyük çoğunluğu tümleşik kablosuz bağlantı özelliği taşıyorlar. Eğer böyle bir özellik yoksa da, PCMCIA veya bellek kartı yuvalarına takılabilen kablosuz ağ kartları mevcut. Bu durum, masaüstü bilgisayarların kablolu iletişime mahkûm olduğunu göstermiyor. Eğer PC'nize kablosuz ağ özelliği kazandırmak istiyorsanız, NetMaster W54P bu sorunu çözebilir. PCI yuvasına takılan kart, 802.11b ve 802.11g haberleşme standardındaki kablosuz ağlara bağlanabiliyor. Beraberindeki yazılım çevredeki ağları tarayarak, bunlara bağlanmanızı sağlayacak profiller yaratabiliyor. Böylece bir ağdan diğerine geçiş zahmetsiz bir hal alıyor. Eğer arada bir erişim noktası olmadan bir başka mobil cihazla haberleşebilmesini istiyorsanız, yazılımdan Ad-Hoc ayarını seçmek yeterli. Veri güvenliği de unutulmamış. 64, 128 ve 256-bit WEP şifrelemesi ile oluşturduğunuz ağı, yabancının girmesini engelleyebilirsiniz.

SONUÇ: Harici anteni, Türkçe kurulum kılavuzu ve kolay kullanımıyla PC'nize taşınabilirlik kazandırabilecek faydalı bir donanım.

- ⊕ Yazılımının kullanımı kolay
- ⊕ Ad-Hoc ile doğrudan bağlantı
- ⊖ Sadece WEP şifreleme mevcut

Güç kaynağı

TAGAN TG580-U15

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Dijital Trend
BİLGİ İÇİN (212) 266 87 70
WEB www.dijitaltrend.com.tr
FİYAT 157 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Toplam çıkış gücü 580 Watt
AC girişi 100 - 240 VAC
Çalışma ısısı 0 C – 50 C
Ömrü 100.000 saat
Boyutlar 150 x 86 x 160 mm
Diğer Yüksek voltaj/ kısa devre koruması

Dizüstü bilgisayar

ARMA INSPECTOR J539

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Sayısal Bilgisayar
BİLGİ İÇİN (216) 418 78 80
WEB www.armacomputer.com
FİYAT 2.470 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşlemci AMD Turion 2,4 GHz
Bellek 1 GB DDR SDRAM
Kapasite 100 GB
Ekran 12,1 inç TFT LCD xbrite
Boyut 303 x 225 x 28 mm
Ağırlık 1.760 g

Su soğutma sistemi

GIGABYTE 3D GALAXY GH-WIU01

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

-

FİRMA Hızlı Sistem, Kont
BİLGİ İÇİN (212) 454 99 00,
(216) 528 55 00
FİYAT F.A.

TEKNİK VERİLER

Uyumlu işlemciler Intel (Soket 478/775),
AMD (Soket 754/939)
Fan boyutu 80 x 80 x 25 mm
Fan hızı 2.000 devir / dakika
Pompa kapasitesi 400 litre / saat
Ömür 70 bin saat

580 WATT GERÇEK GÜÇ: Bilgisayar kasalarıyla gelen isimsiz güç kaynağı ünitelerinin (PSU) artık çoğu sistem için yeterli olduğunu söyleyemeyiz. Tek başına güçlü bir ekran kartı, ikiden fazla depolama cihazı veya ikiden fazla sistem fanını beslemek için yetersiz kalan bu PSU'lar günümüzdeki üst sınıf PC'lerin ihtiyacını görmekte de yetersiz. Özellikle nVidia SLI (sistemde tek kart gibi çalışan çift ekran kartı) gibi teknolojiler en az 450 Watt güç kaynağına ihtiyaç duyuyor. Overclock ve modding ile uğraşanların yakından tanıdığı Tagan, 580 Watt'lık güç kaynağı ile incelememizde. Güç kaynakları yüzünden birçok kablo kasa içerisinde bulunduğundan, hava dolaşımı ve dolayısıyla bileşenlerin soğuması güçleşiyor. Tagan bunu düşünerek hazırladığı Easycon serisinde farklı bir yol izlemiş ve sadece ihtiyaç duyulan bağlantıları takmanız için kabloları PSU'dan ayırmış. Kutuda bulunan 2 VGA, 4 SATA, 4 IDE kablosundan ihtiyacınız olanları takarak, kullanmaya başlayabilirsiniz.

SONUÇ: PC'nize istediğiniz kadar bileşen yüklemesi yapabilirsiniz. Tagan bu yükü sırtlamaya hazır bir güç kaynağı.

- ⊕ Güvenlik özellikleri
- ⊕ Her tür sistemi besleyebiliyor
- ⊕ Sessiz çalışma

DİZÜSTÜNDE TURION RÜZGARİ: AMD'nin yeni mobil işlemcisi olan Turion, hız ve pil ömrü açısından umut verirken, 64 bit komut setiyle ileriye dönük bir özellik taşıyor. Yaptığımız testlerde 2,4 GHz'lik işlemci performansının, 2 GHz hızındaki bir Centrino ile başabaş olduğunu gördük. Bellek kapasitesinin 1 GB olması, sunucu uygulamalarını bile sorunsuz çalıştırmasını sağlıyor. Mobil cihazların en büyük getirisi ise ufak ve uzun pil ömrüne sahip olmaları. 12,1 inç boyutlarındaki ekranı, hafif olması ve yaklaşık 2,5 saatlik pil ömrüyle J539, bu alanda kendisini kanıtlamayı başarıyor. Üzerine 80 GB kapasiteli sabit disk ve çift katman DVD yazıcı eklenmiş. Inspector J539'un getirileri bunlarla da sınırlı değil. Kablosuz ağ kartına ek olarak Bluetooth bağlantısı da bulunan J539'u, CRT çıkışı üzerinden ek bir monitöre veya projektörle kullanmak mümkün. Ekran kartı olarak 128 MB belleğe sahip ATI X200 kullanan ürün, bu sayede oyunlarda ana belleğin değerlerini düşürmüyor.

SONUÇ: Profesyonel kullanıma uygun, hafif ve küçük bir cihaz. Sistem performansı genel olarak yüksek. Bir tek oyun severlere hitap etmediğini söyleyebiliriz.

- ⊕ Bluetooth ve çift katman DVD yazıcı
- ⊕ Genel performansı çok iyi
- ⊖ Yeni oyunlar için yetersiz

SESSİZ VE ETKİLİ SOĞUTMA: Anakart ve ekran kartı alanında önde gelen isimlerden olan Gigabyte, soğutucu cihazlarla da karşımıza çıkmaya başladı. 3D Galaxy adlı su soğutma sistemi, işlemcinin etkin bir şekilde soğutulmasını sağlıyor. Zahmetli bir kurulum gerektiren su soğutma sistemi, kasa fanı yerine dış kısma takılan bir radyatör, iç kısma yerleştirilen bir su pompası ve işlemcinin üzerine gelen bir fanın oluşuyor. Piyasada bulunan benzer ürünlerin aksine, 3D Galaxy MOSFET, işlemci ve arka panel arasındaki kısmı da soğutabiliyor. Üründe Türkçe dokümantasyon bulunması iyi, fakat kurulumu anlatan dokümanda fotoğrafların biraz küçük olduğunu belirtelim. Ürün, uzun ve geniş sıvı aktarım boruları kullandığından kasa içerisinde çok sayıda donanım bulunduranlar için, pek uygun değil. Yaptığımız testlerde, bize gönderilen Soket 775 uyumlu 3D Galaxy'nin işlemci fanlarına oranla daha az gürültü çıkarak, on derecenin üzerinde ek bir soğutma yapabildiğini gördük.

SONUÇ: MOSFET soğutmasıyla patent almayı bekleyen Gigabyte, ilk kez el attığı su soğutma işinin üstesinden gelmeyi bilmiş.

- ⊕ MOSFET bölgesini soğutuyor
- ⊕ Sessiz çalışma
- ⊖ Zahmetli kurulum

AYIN ÜRÜNÜ
CHIP
10/2005

PC sistemi	
INTEL ENTERTAINMENT PC L8D915P0MS2P3S	
CHIP PUANI	★★★★★
FİYAT/PERFORMANS	-
+	Yüksek performans, başarılı ergonomi
+	İhtiyaç duyulan tüm giriş ve çıkışlar var
+	Uzaktan kumanda, sessiz çalışma
FİRMA	Intel Türkiye
BİLGİ İÇİN	(212) 349 15 00
WEB	www.intel.com.tr
FİYATI	F.A.
TEKNİK ÖZELLİKLER	
İşlemci	Intel LGA-775
Anakart	Intel Desktop Board 915P/ICH6
Bellek	DDR 400
VGA	ATI Radeon X300LE
Ses	8 kanal Intel High Definition Audio
Ağırlık	7 kg

Intel Entertainment PC L8D915P0MS2P3S

Ev eğlencesinde Intel farkı

OTURMA ODASINDA YENİLİKÇİ TASARIM:

Bilgisayarlar ofis kullanımının ve oyunların dışında farklı amaçlarla da hayatımıza etki eder oldu. Çoğumuzun bilgisayarında DVD okuyabilen bir cihaz yer alıyor. Bu sayede DVD filmleri izleyebiliyoruz, müzik CD'lerini MP3'e dönüştürerek bilgisayarda depolayabiliyoruz. Bir TV kartı takarak, aynı bilgisayarda TV de seyredebiliyoruz.

Ancak, iş evdeki birçok cihazın yapıldığını tek başına gerçekleştirebilen PC'leri oturma odasına taşımaya gelince, kimse buna yanaşmıyor. Farkındaysanız bilgisayar kasaları kullanıcılara büyük gelmeye başladı bile. Yani televizyona bağlı kocaman bir bilgisayar kasası, oturma odanızda pek şık durmayacaktır. Ayrıca saydığımız tüm işleri yapmak için farklı yazılımlar kullanılıyor ve bu da bir TV, müzik seti veya DVD çalar gibi kolayca kumanda edilebilmelerinin önünde bir engel teşkil ediyor.

Hepsi bir cihazda birleşiyor

Tüm bu uğraşları tek bir ad altında birleş-

tiren ev eğlencesi konsepti, sıradan bir bilgisayarla estetik açıdan fayda sağlamadığı gibi, çok da kullanışlı değil. Dilerse- nüz ev eğlencesi için hazırlanan PC'lerden bahsetmeye başlayalım. Birincisi, bu PC'ler sıradan bilgisayar kasalarına oranla daha az yer kaplıyor, ayrıca daha güzel bir görünüme sahip. İkincisi, bir yazılım veya işletim sistemi yardımıyla tüm işlevleri uzaktan kontrol edilebiliyor.

Bu alana yeni, fakat oldukça güçlü bir giriş yapan bir ürün, ayın ürünü tercihi- miz oldu. Evet, Intel'in Entertainment PC'sinden bahsediyoruz. Intel'in L8D 915P0MS2P3S numaralı yeni Entertain- ment bilgisayarı, değişik tasarım ve donanım özellikleri ile kullanıcıların ilgisini çekmeyi hedefliyor. L8D915POM S2P3S, yüklü istekleri olan kullanıcılar için hazırlanmış üst sınıf bir PC. Öyle ki, gümüş renkli alüminyum kalıptan yapılmış çeki- ci tasarım, kullanıcı dostu yapılandırma ve modem, ethernet, 8 kanal ses gibi ana- karta tümleşik donanım bileşenleri gibi geniş özelliklere sahip bir ürün. E-PC üzerinde bulunan Dolby Digital ses, Fire-

wire, USB 2.0 ve TV gibi bir çok giriş / çı- kış sayesinde, sistem Hi-Fi müzik setin- den tutun, radyo hatta DVD oynatıcıya kadar farklı cihazların yerini tutuyor.

Farklı yapılandırmalar mevcut

Bu bilgisayar sistemi temel olarak kasa ve anakarttan oluşuyor. Bunun dışındaki bi- leşenler tamamen seçimlik. Örneğin bi- zim incelediğimiz üründe 3,4 GHz'lık bir Pentium 4 işlemcisi yer aldı. 1 GB DDR400 bellek, ATI Radeon X300LE ek- ran kartı, 250 GB kapasiteli sabit disk ve DVD-RW sürücüsü ile güçlendirilmiş olan bu ürün, üzerinde bulunan bellek kartı yuvalarıyla da ilimizi çekti. Buna ek olarak müzik, film ve fotoğraf gibi içerik- lerin giderek daha fazla dijitalleşmesiyle birlikte, kullanıcıların da bu dijital içerik- lere bir ev ağı üzerinden, evlerindeki fark- lı cihazlarla serbestçe ulaşabilmek isteme- leri çok doğal. Bu sebeple, üründe W- LAN desteği de bulunuyor. Windows'un Media Center Edition işletim sistemi bu ürünü tamamlıyor. Çünkü bu işletim sis- temi sayesinde oturduğunuz yerde en sevdiğiniz programları Timeshifting yön- temi ile kayıt etmekten tutun, internette sörf yapmaya kadar geniş bir kullanım alanına sahip olunabiliyor. Buna ek ola- rak internetten müzik dosyası indirirken bir yandan film seyredebilir veya oyun oynayabilirsiniz. Tabii bunların hepsinin bir uzaktan kumanda ile kontrol edilebil- mesi de önemli bir artı.

SONUÇ: Birçok isteği karşılamak için tasarlanmış bir bilgisayar sistemi. Yüksek performansta bile oldukça sessiz çalışıyor.

Windows, bu cihazlar için özel bir işle- tim sistemi hazırlayarak, ev eğlencesinin önünü açıyor. Windows XP'ye dayanan bu işletim sistemi, yeni bir arabirimle medya dosyalarının oynatılmasını ve kay- dedilmesini sağlıyor. Buna ek olarak, uzaktan kumandayla kontrol edilebilmesi kullanımını oldukça kolaylaştırıyor.

Ses ve video girişleri: Arka panelin bir yanı tamamen görüntü ve ses giriş/ çıkışlarına ayrılmış.

Cep telefonu

SONY ERICSSON W800I

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

- + Zengin özellikler
- + Yüksek çözünürlük
- + Başarılı tasarım

FİRMA Sony Ericsson
BİLGİ İÇİN (212) 473 77 77
WEB www.sonyericsson.com.tr
FİYAT 495 EURO + KDV

TEKNİK VERİLER

Ekran	176 x 220 piksel TFT, 262K Renk
Bellek	32 MB + 512 MB
Frekans bandı	900/1.800/1.900 MHz
Boyutlar ve ağırlık	100 x 46 x 20,5 mm; 99 g
Konuşma süresi	9 saate kadar
Diğerleri	GPRS, Bluetooth, RDS destekli FM radyo, 2 MP fotoğraf makinesi, video kaydı

ra kulaklık aynı zamanda anten görevi görüyor. W800i'nin radyosunda RDS sistemi olduğunu ve radyo sinyal kalitesinin çok iyi olduğunu da belirtelim. Dinlediğiniz radyo kanalı RDS destekliyse, telefon ekranında çalan müziğe ait tanıtıcı mesajları ya da anonsları görebilirsiniz.

Fotoğraf çekimi konusunda da iddialı olan ürün, 2 Megapiksel çözünürlükte çekim yapabiliyor ve dahili aydınlatma ışığı bulunuyor. 9 saatlik konuşma ve 400 saatlik bekleme süresi ise telefonun diğer avantajları arasında. 262 bin renkli 176 x 220 çözünürlüklü ekran oldukça kaliteli bir görüntü sunuyor.

Yuvarlak hatlar ve kaliteli malzeme

W800i'nin yuvarlak hatları ve küçük boyutları her cebe girebilmesi açısından önemli. Fotoğraf makinesini açan anahtarın küçük olması bize göre çok isabetli bir seçim. Ayrıca ekranın görece büyük olmasına rağmen, tuşlara basmakta ya da genel olarak telefonu kontrol etmekte güçlük çekmeyeceğinizi rahatlıkla söyleyebiliriz. Walkman özelliğinin tek tuşla kolayca devreye sokulabilmesi de, telefonun konseptini tamamlayan özellikler arasında. Telefonun zengin donanım ve yazılım özellikleri bir yana, cihazı elinize aldığınızda tam bir bütünlük hissediyorsunuz. Sağamlık hissine ek olarak, kemik rengi tuş takımı ve metal kaplama kontrol tuşları, oldukça uyumlu ve estetik bir tablo çiziyor. Yanında başarılı bir yazılım suiti gelen W800i'yi, USB bağlantısı ile de şarj edebiliyorsunuz.

SONUÇ: Sony Ericsson W800i, yeni bir telefon almayı düşünmüyor olsanız bile, bütçeniz el veriyorsa aklınızı çelebilecek, gerek özellikleri gerekse tasarımıyla beğenimizi kazanan oldukça başarılı bir ürün.

Dahili ışık: Telefon üzerindeki dahili ışıkla, tamamen karanlıkta bile 3 metreye kadar çekim yapabiliyor.

Cep telefonu: Sony Ericsson W800i

Walkman cep telefonu

HEPSİ BİR ARADA: Sony Ericsson cep telefonu arenasına yeni bir soluk getirdi. Cep telefonları kullanıcılara artık Walkman özellikleri de sunacak.

Sony Ericsson cep telefonu alanındaki başarısını sürdürebilmek için, sadece yeni ve gösterişli modeller piyasaya sürmenin yeterli olmadığını çoktan kavramış. W800i bunun en iyi göstergesi. Şirket bu telefonla kullanıcılara sadece yeni bir model değil, yeni bir konsept sunuyor. Sony'nin hayatımıza kazandırdığı "Walkman" markası artık bazı Sony Ericsson telefonlarda entegre olarak karşımıza çıkıyor. W800i'ye baktığımızda, ürüne sadece cep telefonu demenin haksızlık olduğunu söylersek yanlış olmayacaktır. Öte yandan gerekli gereksiz bir sürü işlevle donatılmış ancak asıl işlevi unutulmuş bir tasarım da değil. W800i, her şeyden önce başarılı bir telefon. Tuşlara ulaşım ve kullanım, menüler, pil tüketimi, bellek, boyutlar, kullanılan malzeme ve tabii ki tasarım açısından iyi bir cep telefonu arıyorsanız (diğer tüm gelişkin özellikleri bir yana) W800i'yi beğeneceksiniz.

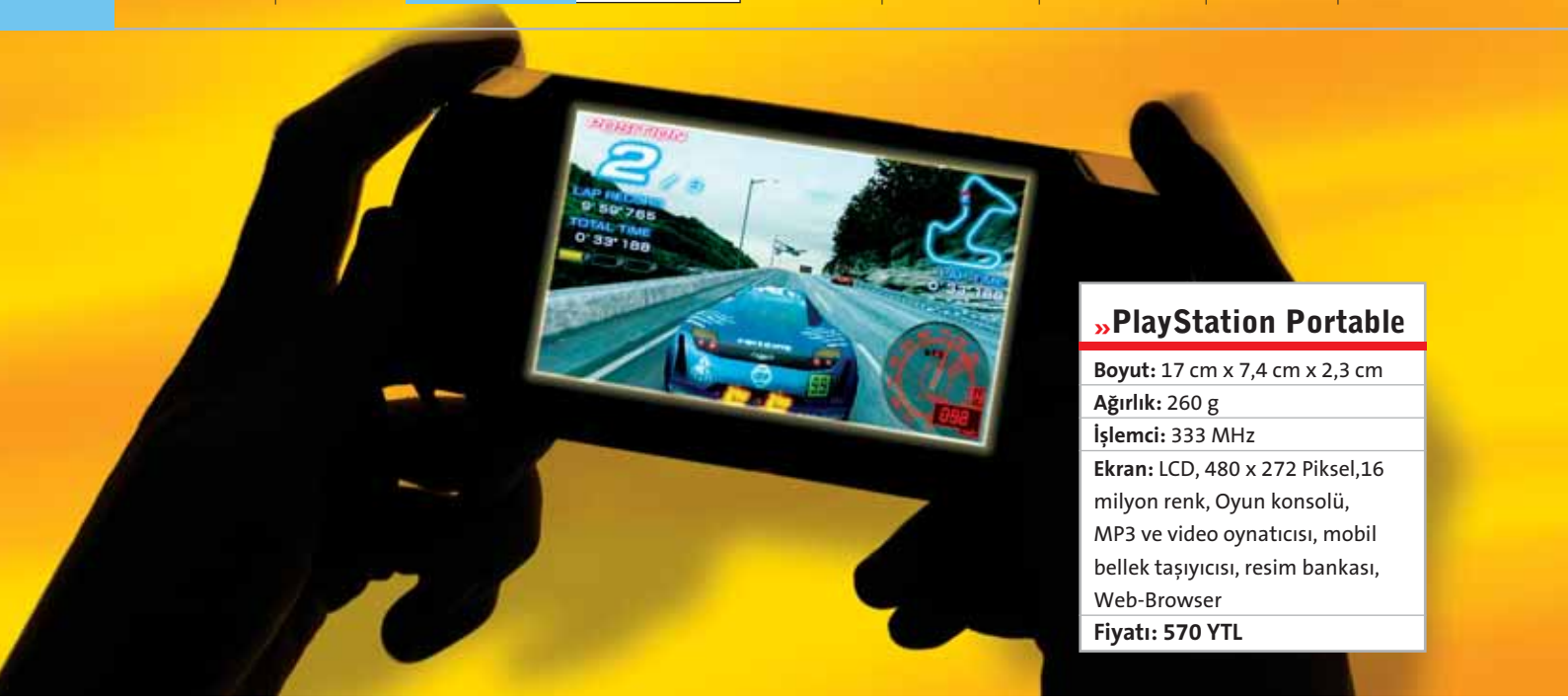
Fantezi dünyanız ne kadar geniş?

Gelişen teknoloji ve firmalar arası rekabet sayesinde kullanıcılar daha müşkülpeşent oldu. İki yıl öncesine kadar cep telefonu gibi bir cihazın içine sığması mümkün olmayan pek çok özelliğe, artık orta seviye telefonlarda bile rastlamak mümkün.

Sony Ericsson W800i'yi günümüz itibarıyla diğer telefonların yer aldığı bir karşılaştırma tablosuna yerleştirdiğimizde, ürünün özellikler açısından kesinlikle tepede durduğunu söyleyebiliriz. Telefonla gelen 512 MB Memory Stick Duo bellek (1GB'a kadar artırılabilir) içine MP3'lerinizi ve diğer dosyalarınızı kaydedebilirsiniz. Ürünün en güzel tarafıysa MP3 çaların telefondan bağımsız çalışabilmesi. Böylelikle, örneğin uçak ya da otobüs gibi ortamlarda cep telefonunuzu kapatarak sadece walkman özelliğini kullanabilirsiniz.

MP3 için kulaklık şart değil

Üründeki dahili hoparlör sayesinde, kulaklık olmadan da müzik dinlemek mümkün. Fakat radyo için bu geçerli değil. Zi-

» PlayStation Portable

Boyut: 17 cm x 7,4 cm x 2,3 cm

Ağırlık: 260 g

İşlemci: 333 MHz

Ekran: LCD, 480 x 272 Piksel, 16 milyon renk, Oyun konsolü, MP3 ve video oynatıcısı, mobil bellek taşıyıcısı, resim bankası, Web-Browser

Fiyatı: 570 YTL

Playstation Portable

Şimdi taşınabilir Playstation zamanı

Playstation Portable, 1 Eylül'den beri tüm Avrupa'da satışta. Sony bu ürün ile sunduğu taşınabilir oyun, film, resim ve müzik'lerdeki yüksek kalite sunması ile oldukça iddialı. Bu yüzden de PSP'yi merak edip inceleme altına aldık. Ayrıca Sony'nin gizlediği PSP ipuçlarını da açıklıyoruz.

PSP için söylenebilecek ilk fley Playstation 2'den çok daha hızlı olduğu. Benzer bir durum görüntü kalitesi için de geçerli. Dolayısıyla ürünün teknolojisi merak konusu oluyor. Bu yüzden ilk olarak PSP'nin donanım birleşenlerinden söz etmekte fayda var.

Oyun konsollarının en önemli bileşenleri arasında kuşkusuz sahip oldukları işlem gücü ve bellek kapasitesi bulunuyor. Sony yeni ürününde, kendi geliştirdiği çift çekirdekli bir işlemciyi kullanıyor. Şaşırtıcı, değil mi? Üstelik işlemci, üzerinde entegre olarak bulunan 4 MB büyüklüğünde bir DRAM (EDRAM) bellek ile çalışıyor. PSP'nin 32 bit'lik çekirdeği ise, oyunlar sırasında FPU ve vektör hesapları gibi işleri üstleniyor. 333 MHz'lik bir değere ulaşan dinamik frekans, doğrudan 3B motorunu etkiliyor.

EDRAM'in yarısı video bellek kullanımına ayrılmış, bu sayede PSP saniyede 33 milyon poligon işleyebiliyor. Bu işlem,

PS2'nin 250 MHz frekans değerinde çalıştığı göz önüne alınırsa, ciddi bir avantaj sağlıyor. Yukarıda, üründe kullanılan işlemcinin çift çekirdekli olduğunu belirtmiştik.

Şimdi de diğer çekirdeğin işlevlerini belirtmekte fayda var. Diğer çekirdeğin görevi, multimedya uygulamaları çalıştırmak. eDRAM'in kalan 2 MB'ını kullanan bu çekirdek, aygıtın H264 biçimli videoların kodunu çözmesini ve göstermesini sağlıyor.

4 MB'lık EDRAM birçok kişi için düşük gelebilir. Ama bu belleğin sistem belleği olmadığını hatırlatmalıyız. Çünkü Playstation Portable toplamda 32 MB'lık bir sistem belleği kullanıyor.

Diğer teknik özellikler

Geniş ekran, UMD desteği

Bu konsolun bir diğer önemli özelliği, oldukça büyük bir ekrana sahip olması. Bu

ekranın diyagonal (köşeden-köşeye) değeri, 11 cm (4,3 inç). Ayrıca 16,77 milyon renkte, 480 x 272 piksele (16:9 biçimi) kadar bir çözünürlük değerine çıkabiliyor. Parlaklık, üzerindeki tuşlar sayesinde dört seviyede ayarlanabiliyor. Pili kullanımında bu değer 180 cd/m² civarında. PSP, adaptör ile kullanıldığında, parlaklık değeri 200 cd/m²'ye ulaşabiliyor. Söz konusu değerlerin, konsol ürünleri için hayli başarılı olduğunu söylemeliyiz. Buna karşın, ekran her ne kadar başarılı bir kalite sunsa da, ışığı yansıtabiliyor. Bu da, gün ışığına maruz kaldığında, ekrandakilerin zor seçilmesine ve oyundan alınan zevkin azalmasına yol açıyor.

PSP, harici bellek olarak Sony Universal Media Disk (UMD) ürünlerini destekliyor. Sadece okunabilir olan UMD, 1,8 GB'lık bir kapasiteye sahip. Tabii desteklenen bellek türü sadece bununla sınırlı değil: Sony ürünlerinden aşına olduğumuz Memory Stick Pro bellekleri, PSP ta-

» Bu aksesuarlar PSP'nizi daha da geliştirecek

PSP Metal Case: Oldukça şık olan bu metal kutu sayesinde PSP'yi çiziklerden korumak mümkün.
Fiyatı: 12 Euro, Bilgi için: www.madrics.de

Logitech PlayGear Amp: : PSP için tasarlanan hoparlör sistemi ses kalitesini en üst noktaya taşıyor.
Fiyatı: 60 Euro, Bilgi için: www.logitech.com

Logitech PlayGear Street: Bu kullanışlı çanta PSP ile çok sayıda UMD medyasını taşımaya sağlıyor.
Fiyatı: 30 Euro, Bilgi için: www.logitech.com

rafından da destekleniyor. Bunu küçümsememek gerek çünkü Memory Stick Pro 32 MB'tan 4 GB'a kadar geniş bir kullanım olanağı sunuyor.

PSP'de yer alan diğer bir yenilik ise, internet ya da diğer oyun konsolları ile haberleşmeyi sağlamak için W-LAN 802.11b standardını destekliyor olması. Evet, yanlış duymadınız: PSP bu kablosuz haberleşme standardı ile internet üzerinden güncellenebilen, 16 kullanıcıyı destekleyen çoklu oyun partilerine bağlantı kurabiliyor. Yüksek veri aktarım hızı için düşünülen diğer bir arabirim ise USB 2.0. Ayrıca kızılötesi haberleşmeden de vazgeçilmemiş.

PSP'de ses çıkışı, cihazın üzerinde bulunan iki adet hoparlör ile gerçekleşiyor. Kullanıcılar bu üründen kulaklıkla da yararlanabiliyor. PSP, 5-6 saatlik bir çalışma performansı gösterebiliyor. Bu değer, sadece müzik dinlenecekse 10 saate kadar çıkabiliyor.

İşlevler

Oyun, film, müzik ve fotoğraflar

PSP temelde bir oyun konsolu. Farkı ise, konsol ürünler için yeni kalite standartları oluşturmasından kaynaklanıyor. Buna ek olarak, film oynatması ve istenildiğinde bir MP3 oynatıcı olarak görev yapması, cihazı benzer ürünlerden ayırıyor. Tabii fotoğrafları gösterebilmesini de unutmamak gerek.

PSP piyasaya çıktığında, en az 20 adet oyun da beraberinde satışa sunuldu. Aldığımız duyumlara göre 2006'nın başında piyasadaki oyun sayısı 50'yi bulacak. Oyun çılgınlığının bekledikleri "Ridge Racer" adlı yarış oyunu ile "MediEvil: Resurrection" ve "Tony Hawks", "Underground 2 Remix" oyunları da bu yelpaze içinde yer alacak.

Video alanında da benzer gelişmeler yaşanmakta. 1 Eylül'den itibaren UMD biçiminde 20 adet film piyasaya sürülmüş

durumda. Alien, Hitch ve I Robot, UMD biçimindeki filmler arasında. Ürünlerin fiyatları ise 20 dolar civarında. Gösterim ise, PSP'nin üzerinde bulunan oynatma, durdurma, duraklatma, ileri ve geri tuşları ile gerçekleştiriliyor. Ürün ayrıca, ağır çekim, tek kare oynatma ve tekrarlama işlevleri de sunuyor.

Zaman değeri ile filmler istenilen yerden başlatılabiliyor. PSP Video 9 ya da Nero Vision Express adlı yazılımlar ile filmler PSP'ye aktarılabilir. Burada dikkat edilmesi gereken tek nokta, filmlerin 320 x 240 çözünürlüğünde ve H 264 biçimine göre ayarlanmış olması. Bu videoların, bit oran değerinin 1.500 Kbit/sn, ses verilerinin de 128 Kbit/sn değeri ile sınırlanmış olduğu unutulmamalı.

Sony'nin belli bir ücret karşılığında satılan yazılımlarını ve ücretsiz programlarını kullanmak istemeyen kullanıcıların, film izlemek için, PSP'nin klasör yapısını yeterince bilmeleri gerekiyor. PSP istenirse müzik kutusu olarak da görev yapıyor. MemoryStick ile müzik dinlemek isteyen kullanıcılar, ATRAC3plus ve MP3 biçimlerine uygun dosyalar kullanmak durumundalar. WAV desteği ise UMD kullanıldığında ortaya çıkıyor. Oynatım esnasında yukarıda saydığımız kontrol işlevlerine ek olarak, tek şarkı tekrarlama, tüm şarkıları tekrarlama, karışık çalma ve Shuffle işlevleri de ekleniyor. MemoryStick'e klasör olarak kopyalanan MP3'ler, gruplar halinde gösteriliyor. MP3'ler için ise etiket gösterimi mevcut.

Buna karşın, resim söz konusu olduğunda, sadece JPEG biçimi görüntülenebiliyor. Resimler büyütülüp çevrilebiliyor →

TEKNİK VERİLER: SONY PSP

İşlemci	Çok çekirdekli PSP-CPU, 333 MHz
Bellek	32 Mbyte
Entegre DRAM	4 Mbyte
Ekrani	4,3 inç geniş ekran-TFT-LCD
Çözünürlük	480 x 272 Piksel, 16,77 Milyon renk
Parlaklık	180/130/80 cd/m ² (Pil ile kullanıldığında), 200/180/130/80 cd/m ² (Adaptör ile)
Ses	Entegre stereo hoparlörler
Haberleşme	WLAN 802.11b, USB2.0, Kızılötesi
Girişler	Memory Stick Duo-Slot, DC In 5V, Kulaklık, USB2.0
Bellek kartları	UMD (1,8 Gbyte), Memory Stick Duo (32 Mbyte - 4 Gbyte)
Erişim kontrolü	Ülke kodu (UMD), Çocuk koruması
Boyut	17 x 7,4 x 2,3 cm
Ağırlık	280 gram (Pil ile)
Pil kullanım süresi	Video/oyunda maks. 6 saat, müzik dinlerken maks. 10 saat

ya da yinelenen gösterim olarak ayarlana-biliyor. Yalnız burada da klasörlerin or-ganizasyonuna dikkat edilmesi şart.

Oyunlar

En beğenilen PSP oyunları

PSP'yi başarıya taşıyacak en önemli özel-liklerden biri kuşkusuz oyunlar. Bu böl-ümde olmazsa olmaz olarak değerlendirdiğimiz bazı oyunları kısaca tanıttık. Bunlardan ilki, oldukça ilgi çeken GTA: Liberty City Stories.

GTA: Liberty City Stories: GTA'nın bu sürümünün PS2'dekilerden çok farklı ol-duğunu hemen söylemeliyiz. Çünkü bu-rada mafya babası Toni Cipriani'yi can-landırıyorsunuz. Amaç da Liberty Ci-ty'nin sokaklarını mümkün olduğunca güvensiz hale getirmek. Oyun GTA3 ile kıyaslandığında, uçak ve helikopter yeri-ne sokaklarda motorsiklet kullanımı ter-cih edilmiş. Bu konsept PSP için özel ola-rak tasarlanmış. Bölümler orjinallerden çok daha kısa. Ayrıca bölüm kayıtları da daha sık yapılabilir. GTA Liberty City Stories'i oynayabilmek için ekim sonuna kadar beklemelisiniz.

Ridge Racer:

Aksiyon dolu yarış oyunlarını sevenler için

"Best of Ridge Racer" adıyla piyasaya sü-rülen bu oyun, tekli yarışlardan, zaman kısıtlı yarış ve World Tour modlarına ka-dar, geniş seçenekler sunuyor. Turnuva-lara yedi farklı araç ile katılınabiliyor. Ya-rış pistleri görsellikle dolu. Köprüler, tü-neller, şelaleler, kumsallar ve alçaktan uçan jetler bunlardan sadece birkaçı. Ama dikkat! Oyun sevenler Ridge Racer'a gerçeğe yakın bir yarış beklentisiyle yö-

Memory Stick: PSP de diğer Playstation modelleri gibi küçük bir bellek kartı yuvasına sahip.

nelmemeliler. Çünkü Ridge Racer'da ile virajlara tam gaz girmek mümkün. Hatta nitro tanklarıyla rakiplere fark bile atıla-biliyor.

FIFA 2006: Ekim sonu piyasaya sunula-cak olan FIFA oyunlarının en günceli olan 2006, tam bir futbol şöleni sunuyor. Oyunda toplam 21 ligden 10.000 oyuncu-nun istatistikleri tutuluyor. Şut, pas ve ikili mücadelelerin kontrolü daha basite indirgenmiş durumda. Buna ek olarak ye-ni bir yönetici modu yer alıyor. Bu mod-da 15 yıllık bir kariyer sonrası sahip olu-nan kulübün geleceğini belirlemeye çalış-ıyorsunuz.

Oyunda, sponsorlar... Sponsorlar ara-nıyor, taktikler belirleniyor ve yeni oyun-cular için pazar araştırmaları yapıyor. Oyunun işlevleri isteğinize göre değiştiri-lebilir. Örneğin sizin belirlediğiniz bir oyuncu, FIFA 2006'nın yıldız futbolcusu olabilir.

Satın alma rehberi

Her eğlencenin bir fiyatı var

PSP tüm Avrupa'da ilk olarak "Value-pack" olarak satışa sunulacak. Bu Value-pack'in içeriği PSP, 32 MB Memorystick, kulaklık, uzaktan kumanda ile pil, adap-tör, koruma çantası, temizleme bezi, ay-rıntılı bir kullanma kılavuzu ve bir adet UMD Demo Disc'ten oluşuyor. Va-luepack'in satış rakamı 570 YTL. Ürüne yakından baktığımızda birlikte gelen kulaklıkların çok başarılı olmadığını söyle-meliyiz. Ayrıca şeffaf çanta, za-man zaman rahatsız edici olabi-liyor. Buna karşın PSP'nin işçiliği kendisinden söz ettiriyor.

Bazı satıcılar PSP'yi, Value Pack Game Bundle olarak satışa sunuyor. Bu seçenek yukarıda saydığımız Va-luePack ile benzer özellikte. Farkı ise

fazladan iki adet oyunla gelmesi. Bu oyunlar genelde Ridge Racer ve MediEvil oluyor. Ama bazı satıcıların farklı oyunlar sunduklarını da duyduk. Tabii daha yük-sek bir fiyat ile.

PSP ile satın alabileceğiniz ürünler bunlarla sınırlı değil. Oyun dışında çeşitli donanım birleşenleri de alınabiliyor. Do-layısıyla, yakın zamanda, tıpkı iPod için geliştirilen ürünlerde olduğu gibi PSP'de de benzer ürünler görülebilecek. Örneğin Logitech'in 20 Euro'ya satışa sunduğu ve PSP için geliştirdiği PlayGear Pocket adlı ürün gibi. PlayGear Pocket, Polikarbonat tabanlı bir koruma kabı. PSP'nin barındı-ğı bu kullanışlı koruma kabının avantajı, ürünü çıkarmadan da oyun zevkine izin vermesi.

PlayGear Pocket'in diğer bir avantajı, kapağı sayesinde günışten koruma sağla-ması ve masaüstü destek olarak da görev yapması. PSP için geliştirilen başka bir ürün de, müzik tutkunları için düşünülen PlayGear Amp. 60 Euro fiyatla edinilen PlayGear Amp, rahatlıkla taşınabilen ve üzerinde dört adet hoparlör bulunduran bir hoparlör sistemi. PlayGear Share ise (yaklaşık 10 Euro) video zevkinin iki kişi tarafından paylaşılmasını sağlayan bir ku-laklık sistemi.

Özetle

Can sıkıntısına son

Playstation Portable, günümüzün konsol ürünlerine başarılı bir referans sunuyor. PSP'nin rakipleriyle arasında belirgin bir açıklık var. Müzik ve resim işlevleri her ne kadar orta seviyede olsa da, oyun zevki bu ürünü üst seviyelere taşıyor.

PSP'de yer alan teknoloji entegrasyo-nu gerçekte iyi düşünülmüş. Çift çekir-dekli işlemci mimarisinin uygulamalara yönelik olması, performansı önemli dere-ce artırıyor. Bununla birlikte oyun zevki hiçbir şekilde kısıtlanmıyor. Ürün, ek

PSP: Sony bir kez daha büyük bir teknolojiyi küçük bir cihaza sığdırıyor.

olarak film, müzik ve fotoğraf desteği ile can sıkıntısının önüne geçmeyi başarıyor.

PSP'nin işçiliğine olan beğenimizi dile getirmeden geçemeyeceğiz. Görselliğin öne çıkması ve bununla birlikte kullanım tuşlarının iyi konumlandırılması büyük bir avantaj. Ancak bazı düğmelerde tıklama sesinin duyulması ve ekranın özellikle güneşli ortamlarda ayna gibi parlaması PSP'nin dezavantajları arasında. PSP'nin donanım desteğinin ise hızla artması bekleniyor. Burada oluşacak birçok seçeneğin, ileride önemli bir avantaja dönüşeceğine kesin gözüyle bakılıyor.

Piyasada şu an için yaklaşık 20 adet oyunun bulunması normal. Bu oyunların yüksek bir fiyatla pazarda yer alması ise büyük bir dezavantaj. Benzer bir durum video filmler için de geçerli. Yine de bunun çok sorun olmayacağını söylemeliyiz. Çünkü kendi oluşturduğunuz filmleri, MemoryStick yardımı ile kopyalayıp izleyebiliyoruz.

Universal Media Disc (UMD)'in küçük ama yüksek kapasiteli olması, PSP için sevindirici. Yalnız medyaya kopyalama işleminin yapılamaması birçok kişi için bir eksi. Yine de Sony UMD medyalarına kopyalama özelliğini koymamakta kararlı. Nedeni ise, Sony'nin film ve yazılımların Memorystick'lere kopyalanmasını istememesi.

PSP'nin müzik işlevlerine gelince, ürünün, Ogg Vorbis ve Musepack gibi codec'leri desteklemesini beklerdik. Benzer bir durum video için de geçerli. Bu üründe adres kısmının da girilebileceği bir internet tarayıcısının olmaması oldukça şaşırtıcı. Ama aldığımız duyumlara göre Sony ileride çıkartacağı bir Firmware güncellemesi ile bu soruna bir çözüm getirecek.

Sonuçta PSP'ye entegre edilen teknoloji ve kullanılan büyük ekran sayesinde oyun ve video keyfi en üst seviyeye taşıyor. Yalnız PSP için geliştirilen donanım bileşenlerin gün geçtikçe çoğalmasının ve çıkan her oyunun ekstra bir maliyet tutmasının, ürünün fiyatını sürekli artırdığını unutmamak gerek. İşin ilginç tarafı ise, bu dezavantajlara rağmen PSP'nin rakipsiz olması.

PSP'nin gizli işlevleri

PSP, iPod, PC ve oyun konsollarının üstün özelliklerini bir arada bulunduran bir

Taşınabilir Playstation: PSP, taşınabilir bir konsol için oldukça büyük bir ekrana sahip.

ürün. Ama hepsi bununlada sınırlı değil. Yazımızın bu kısmında Sony'nin açıklamadığı gizli kalmış işlevlerin nasıl kullanabilir hale geldiğini anlatıyoruz. Bekleyiş nihayet sona eriyor. Çünkü Sony'nin PlayStation Portable (PSP) oyun konsol, 1 Eylül'den itibaren piyasada. CHIP Test Merkezi olarak, bu ürünü satıştan önce mercek altına aldık.

Bu ürün için söyleyebileceklerimizin başında, oldukça yüksek bir potansiyele sahip olmasına karşın sadece küçük bir kısmını kullanması geliyor. Bu yüzden biz de gizli kalmış olan işlevleri, çeşitli yöntemlerle nasıl gün ışığına çıkartabileceğinizi göstereceğiz.

Bu yazıyı okuduktan sonra PSP ile kendi video ve müzik dosyalarınızı nasıl kopyalayıp oynatabileceğiniz hakkında bilgi sahibi olacaksınız. Buna ek olarak, yazılım kurulumunu ve masaüstü resimlerinin nasıl değiştirilebileceğini de öğreneceksiniz. Üstelik bunu korkmadan yapabileceksiniz. Çünkü bizim yöntemlerimizle garanti süresi etkilenmiyor. Sony'nin bu işlevleri gizli tutmak isteği, sitesine yeni eklediği firmware güncellemesi ile kendini belli ediyor. Çünkü 2.0 sürümüne sahip olan bu yeni yazılım güncellemesi, farklı code'ların kurulmasını engelliyor. İstedığınız yazılımları nasıl kurabileceğiniz ise yazımızın iki numaralı ipucunda yer alıyor.

Buna ek olarak 1,5 sürüm yazılım güncellenmesi ile neler yapabileceğinize ileri ki sayfalarda değiniyoruz. Bu yüzden de PSP satın almayı düşünenler için tavsiyemiz, firmware 1,5 yazılım sürümüne sahip olan bir ürün edinmeleri.

1 PSP'de video keyfi

İhtiyaç duyulanlar:

- PSP Video 9 (© eCHIP-Code PSP)
- Memory Stick Pro Duo (Ör.1 GByte)
- USB kablosu, USB-A - USB-mini B

Playstation sadece oyun kullanımına sunulmuş değil. Örneğin oyun oynamanın →

Value Pack: Aksesuarlarıyla birlikte PSP'nin fiyatı 600 YTL'yi kolayca geçiyor.

yanı sıra, çeşitli videolar da seyretmek mümkün. Sony'nin belirtmediği nokta ise, bu işlemi gerçekleştirebilmek için yaklaşık 20 Euro değerinde bir yazılıma ihtiyaç duyulması. Tabii bu yeni kullanıcılar için geçerli. Çünkü CHIP, PSP'ye videoları uygun bir biçime aktarılmasını sağlayan bir yazılım buldu. Üstelik ücretsiz ve çok daha iyi kalitede. Evet, şimdi sözü daha fazla uzatmadan PSP'de nasıl video seyredebileceğinizi kısaca anlatalım.

Profil oluşturma: Yapmanız gereken ilk iş, PSP Video 9 yazılımını çalıştırdıktan sonra 4:3 ve 16:9 için profilleri belirlemek: Bu çok önemli. Çünkü ancak o zaman veri dosyaları doğru biçime göre dönüştürülüyor. Bu yüzden ilk olarak *Setup Profiles* ve buradan da *New Profile* seçeneklerine tıklayın. Burada *Profile Name*'in altına 4:3 değerini girin. Karşınıza çıkan *Video Settings* seçeneğinden *Resolution* alanını seçin ve 320 x 240 değerini girin. *Framerate* seçeneğini 29.97 fps olarak belirleyin.

Diğer bir ayar da, *Bitrate* değerini *Variable* olarak girip, buradan da 512 kbps'i seçmek. Sağ tarafta yer alan *Options* seçeneğindeki *Min/Max* değerini de *Min.Rate* olarak belirleyin ve buraya 300 sayısını yazın. *Max. Rate*'i de 800 yapmanız gerek. Ayrıca *Audio Settings* altında yer alan *Bit-*

rate kutucuğuna 64 kbp yazmalısınız. Buna ek olarak *Passes* altında *Two* değeri yazılmalı. Bunun dışında kalan ayarlar olduğu gibi bırakılmalı. Son olarak *Apply*'ı tıklamanız yeterli. Oluşturacağınız ikinci profil, 16:9 biçiminde filmler için gerekli. Burada 4:3 profilinde attığımız tüm adımlar aynen uygulanıyor. Tek bir fark ile: *Video Settings* altında yer alan *Resolution* değeri 368 x 208 olarak belirlenmeli. Bu ayarlar genelde yeterli kalıyor. Bu sayede, 1 GB'lık bir Memorystick'e toplam 4 saatlik bir film sığdırılabilir.

Dönüştürme işlemi: Dönüştürme işlemi, ayarlar yapıldıktan sonra devreye giriyor. Sağ üst kısmında yer alan seçeneklerde *Convert* alanında *New Job* seçeneğinden istediğiniz videonun yolunu belirleyin. PSP Video 9'un özelliği AVI ve MPEG'in dışında DVD'leri de VOB biçiminde tanıması. 4:3 ya da 16:9 profiline göre *New Job* altında *Quality Profile*'i etkinleştirin. Sıradaki işlem ise *Convert New Video* seçeneği ile dönüştürmeyi başlatmak.

2 İstenilen yazılımları çalıştırmak

İhtiyaç duyulanlar:

- KXploit (pdp-dev.1emulation.com)
- Memory Stick Pro Duo (Ör. 1 GByte)
- USB kablosu, USB-A - USB-mini B

PSP için geliştirilen oyunların fiyatı 60 Euro'ya kadar çıkabiliyor. Her seferinde bu kadar para vermek istemeyen kullanıcılar, çeşitli web sitelerinden, yasal olarak ücretsiz oyunlar ve yazılımlar indirebilirler. PSP her ne kadar yeni olsa da, örneğin Nintendo-Emulator gibi, birçok adanıklı oyun ve yazılımın bulunabileceğini göz ardı etmemek gerekiyor.

Bahsi geçen bu yazılım ve oyunlar (<http://konsolenprofis.de/downloads>) adlı sitede yer alıyor.

! Dikkat: Bu programlar sadece PSP'nin 1,50 firmware sürümü ile çalışıyor. PSP'nin ne tür bir firmware'e sahip olduğunu *Ayarlar / Sistem Ayarları / Sistem bilgisi* altındaki bilgi ekranından öğrenmek mümkün.

► PSP'ye oyun yüklemek: PSP'yi ilk olarak, birinci ipucunda anlattığımız gibi, USB kablosunu bağlayın ve USB modunu çalıştırın. Ardından PC'den KXploit yazılımını çalıştırın ve menüden dili İngilizce olarak belirleyin. Ad sekmesine ardından PSP'de görmek istediğiniz açıklamayı girin. Burada karşınıza çıkan *PBP File* seçeneğinde internetten indirdiğiniz oyun verisini girmeniz gerekiyor. *PSP Unit* altında PSP sürücüsü işaretleyin. Böylelikle *Generate Files* seçeneği aktif hale getirilir.

► Bazı uygulamaların çalışması için ekstra verilere ihtiyacı var. Bu verileri kendiniz kopyalamanız gerekebilir. Bunların hangi veriler olduğunu birlikte gelen Readme dosyalarından öğrenebilirsiniz. Bu dosyaları açmak için MemoryStick Windows Explorer yardımını kullanabilirsiniz. Buradan *GAMES \ PSP \ <Uygulama adı>* uzantısına bakın. Bu uzantıya istenilen dosyalar kopyalandığında, PSP'nin oyun klasörü altında fazladan listeler oluşur. Bu listelerden biri oyun verilerini gösterirken, diğeri de sözde bozuk dosyaları belirtiyor.

Böyle olmasının sebebi, burada yüklenen oyun dosyalarının yer alması ve bu dosyalarının Sony kaynaklı olmamasından dolayı bozuk dosya olarak tanımlanması. Bundan rahatsızlık duyabilecek kullanıcılar, isteğe bağlı olarak bu klasörü saklayabilirler. Bunun için yapılması gereken USB modunda *GAMES \ PSP* klasörünü Windows Explorer yardımı ile açmak. Burada yer alan *SNES*'i 23 boşluk ve sonuna eklenen 1 rakamı ile yeniden adlandırın. Bu işlem ile % işareti bulunan klasörlerin arkasına 1~1 değeri girmiş olacaksınız. Örneğin *SNES1~1%* gibi.

! Dikkat: Bu çözüm her oyun ve uygulama için geçerli olmayabilir. Bu işlemi yaptıktan sonra program çalışmıyorsa, tüm ayarları geri almak gerekebilir.

3 PSP ile internette sörf

İhtiyaç duyulanlar:

- PSP oyunu Wipeout (www.amazon.com)
- W-LAN ağ

Firmware sürüm 2'ye sahip PSP ürünlerde, internet tarayıcı desteği bulunuyor.

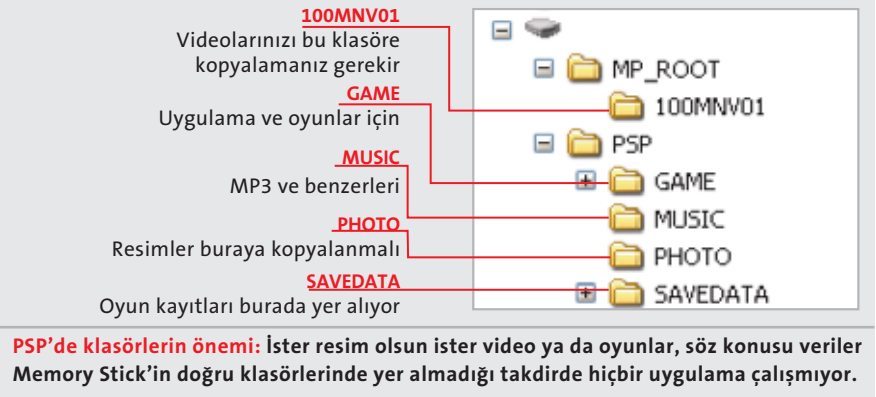

Bu tarayıcının amacı, Sony sistesinden en güncel yazılım güncellemelerini indirmekten başka bir şey değil. Buradaki handikap ise tarayıcı üzerinde adres giriş alanının olmaması. Dolayısıyla internet üzerinde sörf de yapılamıyor. Bu bizim için sorun değil. Çünkü küçük bir değişiklik ile internet tarayıcısını dilediğimiz gibi çalıştırmak mümkün.

► PSP'de önceden ayarlanan bir DNS sunucusu sayesinde, Sony'nin web sitesi yerine bir PSP programlama sayfası açılıyor. Bunun olmaması için menüden ağ ayarlarına girmelisiniz. Burada çıkan *Infrastructure- Mode* seçeneğine yeni bağlantı konumunu yazın. Ardından çıkan pencerede sağ ok tuşunu kullanılarak *Scan* komutunu çalıştırın. Bu işlem, etrafındaki W-LAN ağlarını aramayı başlatacak. Bulunan ağ bağlantılarında istediğiniz ağı seçip onaylayın. Ardından sağ ok tuşu ile geçerek kendi W-LAN ağındaki WEP anahtarını girmeniz gerekiyor. Tekrar sağ tarafa geçildiğinde, ortaya çıkan *Special* kutucuğunu da işaretleyin. IP adres bölümüne *otomatik* seçeneğini girin ve *X* tuşuna basın. DNS ayarlarında ise *Manuel*'i seçmelisiniz. Bu seçimden sonra DNS sunucusu olarak 64.5.48.92 değerini girin. Proxy sunucu alanını ise Proxy sunucu kullanma komutu ile ayarlayın. Son olarak sağ ok tuşuna basarak, tüm ayarları kaydedin.

► Bu ayarlar yapıldıktan sonra Wipeout adlı oyunu çalıştırın. Oyunun menüsünde yer alan *Downloads* bölümünde, daha önce ayarladığınız bağlantıyı seçin. Hepsi bu kadar. Açılan web sayfasındaki adres çubuğuna artık istediğiniz adresi elle gir-

PSP'DE YER ALAN ÖNEMLİ KLASÖRLER

meniz mümkün. Buna ek olarak, sık kullandığınız web sayfaları da *Favorite* bölümüne eklenebiliyor.

4 PSP masaüstü resimlerini değiştirmek

İhtiyaç duyulanlar:

- PPSPersonalize (<http://dual-scene.com>)
- KXploit (psp-dev.1emulation.com)
- Memory Stick Pro Duo (Ör. 1 GB)
- USB kablosu, USB-A - USB-mini B

Sony'nin tasarımcıları PSP'nin zamanla sıkıcı hale gelmemesi için ürüne hoş bir sürpriz eklemiş: PSP her ay masaüstü resmini otomatik olarak değiştiriyor. Buradan yola çıkarak bu fikri biraz daha geliştirmeye karar verdik. Yapacağımız şey, bu masaüstü resimlerini istediğimiz gibi değiştirmek.

Bu oldukça basit çünkü bunun için gerekli olan tek şey KXploit (psp-dev.1emulation.com) ve PPSPersonalize (<http://dual-scene.com>) adlı yazılımlar.

! Dikkat: Bu programlar da sadece PSP'nin Firmware 1,5 sürümü ile çalışıyor. Ama bu çok da sorun değil. Çünkü bu sorunun üstesinden nasıl gelebileceğimize ikinci ipucumuzda zaten değinmiştik.

► İlk yapmanız gereken iş, kullanmak istediğiniz masaüstü resimleri belirlemek. Buarada dikkat etmeniz gereken husus, bu resimlerin BMP biçiminde olması. Dikkat edilmesi gereken diğer bir nokta ise, sözü edilen resimlerin 24 bit renk derinliği ile 300 x 170 piksel çözünürlüğün üstünde olmamaları. Ardından hangi ayda hangi resmi görmek istediğinizi belirlemeniz gerekiyor. Örneğin eylül ayında görmek istediğiniz bir resmi 09.bmp, ocak ayı için de 01.bmp olarak adlandırılmalısınız.

► Resimler belirlendikten sonra sıra geldi KXploit yazılımını kurmaya. KXploit yazılımı kurulduktan sonra *PBP File* altında *PPSPersonalize* verisini atamalısınız. Bu veri `\PPSPersonalize_v1.0\MS1\PSP\GAME\PPSPersonalize\EBOOT.PBP` altında bulunuyor. Burada *Name* yerine *PPSPersonalize* yazmalısınız. Bu işlemden sonra PSP'yi USB kablosu yardımı ile PC'ye bağlayın. Ardından da programın *Refresh* butonuna basın. Çıkan seçenekte sürücüyü belirleyin ve *Generate Files* komutunu verin.

► Resim dosyalarını ilk olarak Memory Stick'in ana dizinine atın. PSP'nin üzerinden *PPSPersonalize* yazılımını çalıştırın. Bu yazılım, oyunlar bölümünün altında yer alıyor. Karşınıza çıkacak olan güvenlik sorusunun ardından masaüstü resimleri kopyalanmaya başlanacak.

5 Ekrandaki çizikleri temizlemek

İhtiyaç duyulanlar:

- Displex-Acrylicpaste (www.displex.de)

PSP üstün donanım birleşenleri ile donatılmış durumda. Ama Sony bir hususu unutmışa benziyor. O da çizilmeyen bir ekran. Ekran üzerinde bir çizik çoğu zaman oyun zevkini kaçırmaya yeter olabiliyor. Bu oyun sevenlerin hiç istemedikleri bir durum. Bunun için değişik çözümler mevcut. Örneğin Profesyonel kullanıcılar Playstation ürünlerini toz ve kumdan koruyan alüminyum kasalar (MaDricks, www.madrics.de, 12 Euro) kullanıyorlar. Ama ekranda bir çizik oluştursa Displex firmasının Acrylicpaste ürününü kullanmaktan başka bir seçenek görünmüyor. Bu ürün ile ince çizgiler silinebiliyor. Yapmanız gereken tek şey kuru bir bez ile bu ürünü ekranın üstüne dökmek ve çizikler gidene kadar silmek. ■

FV/ Ecevit Bıktım ecevitb@chip.com.tr

Pratik: PSP için sağlam muhafazalar ve daha rahat kullanım için çeşitli aksesuarlar mevcut.

Çok işlevli aygıtlar

Tek cihazla faks, tarama, yazdırma

İş yerinizde veya evinizde sadece yazıcıdan çıktı almak değil, aynı zamanda doküman taramak, fotokopi çekmek ve faks göndermek mi istiyorsunuz? Masanızın üstünü bir sürü cihazla donatmadan ve kesenin ağzını açmadan önce bu yazıyı okuyun: Size çok işlevli bir aygıt gerek...

Anahtar kelime “Planlama”: Basit bir yazıcının özelliklerini temel alarak tasarlanan çok amaçlı bir aygıt, tarayıcı, fotokopi ve faks cihazının yerini tutabiliyor. Bu bileşim sayesinde birçok avantaj sağlamak mümkün: Zarif ve kapsamlı tasarımları sayesinde mekândan tasarruf sağlamanın yanı sıra, bireysel cihazlara ek olarak beraberlerinde yeni işlevler de sunuyorlar.

Bu özelliklere sahip her “mucizevi” araç tüm işleri yapamıyor elbette. Bu ürünleri; kategorisine, fiyat seçeneklerine ve üreticisine göre dikkatlice analiz etmek gerekiyor. Aksi takdirde bu avantajların bazılarının tadına varmak mümkün olmuyor.

CHIP olarak sizleri, lazer mi yoksa mürekkep püskürtmeli modellerin mi tercih edilmesi gerektiği, satın alırken nelere

dikkat edilmesi ve hangi aksesuar seçeneklerinin size daha uygun olabileceği konularında aydınlatmayı planlıyoruz.

Kimler mürekkep püskürtmeli modelleri seçmeli?

Şayet sergi açabilecek kadar iddialı fotoğraflarınız varsa ve bunları kaliteli bir biçimde yazdırmayı arzuluyorsanız en kısa zamanda mürekkep püskürtmeli bir mo-

Çok fazla fotoğraf basanlar için: Epson her bütçeye hitap eden farklı, çok işlevli cihazlar sunuyor.

del almanızda fayda var. Özellikle son dönemlerdeki uygun fiyat aralıklarıyla, mürekkep teknolojisi hassas ve yüksek kalite gerektiren metin ve grafik yazdırma ihtiyaçları olan iş yerleri için de mantıklı bir seçim olacaktır.

Ancak şu noktayı mutlaka önemle vurgulamamız gerekiyor: Bu seçimin mantıklı olabilmesi için az sayıda çıktı aldığınızı varsaymamız gerekiyor. Çünkü uygun satış fiyatına karşın yüksek çıktı sayısı ile artan kartuş ve diğer giderler, bu çözümü yüksek bedelli bir konuma getiriyor.

► **Avantajları:** Kısaca bahsetmeye çalıştığımız sebeplerden ötürü, mürekkep püskürtme özelliğine sahip olan çok amaçlı cihazlar uygun fiyatları sayesinde oldukça yaygın bir biçimde kullanılıyor. Bu tür cihazların en önemli rekabet avantajı ise, gittikçe daha uygun bir konuma gelen fiyat aralıkları ve yeni eklenen işlevsel özellikleri.

Tüm mürekkep püskürtmeli modeller orta kalitedeki fotoğrafları rahatlıkla yazdırabiliyor. Hatta bazı istisnalar haricinde bunların arasındaki birçok model, yüksek kaliteli resim ihtiyaçları için de çözüm sunabiliyor; bunun en önemli sebebi ise neredeyse aynı fiyatlara satışa sunulan Foto-Yazıcı cihazları ile süregelen çetin rekabet.

Bunun yanı sıra, CD ve DVD yazdırma gibi ek özelliklere sahip olan bazı modeller ise son zamanlarda oldukça sık rastlanıyor.

► **Dezavantajları:** Mürekkep tekniğinin bilinen iki büyük dezavantajı bulunuyor: Birincisi, özellikle düşük satış fiyatına sahip modellerdeki yüksek yazdırma maliyeti. Bu durum tüketicileri, henüz satın alma esnasında bu maliyetleri göz önünde bulundurmaya zorluyor. Bu aşamada, de-

ğerli okurlarımız için özel olarak hazırlanmış olduğumuz ve test edilen cihazlara ait gerçek yazdırma maliyetlerini görüntüleyen listemize mutlaka göz atmanızı öneriyoruz.

Bir diğer dezavantaj ise; noterler, avukatlar ve resmi kurumlar için büyük önem taşıyan yasal evrakların usulüne uygun olarak yazdırma işlemlerini desteklemiyor olması.

Fotoğraf mı basacaksınız, faks mı çekeceksiniz?

Tıpkı basit yazıcılarda olduğu gibi, çok amaçlı cihazlarda da fotoğraf ve iş yer için uzmanlaşmış modeller bulunuyor. Yüksek kalitede fotoğraf basımı için, özellikle Epson firmasının ürettiği modeller ön plana çıkıyor. Bu modellerde, kenarsız ve CD kapak basımı özellikleri standart olarak sunuluyor. Buna karşılık, Epson'un modellerinde faks özelliğini bulmak mümkün değil. Öte yandan, HP'nin özellikle Officejet serisindeki neredeyse tüm modellerinde faks gönderme özelliğinin yanı sıra LAN(Local Area Network – Yerel Ağ Bağlantısı) desteği ve otomatik kâğıt besleme özellikleri de bulunuyor.

Peki, ne zaman lazer cihaz almaya değer?

Şayet yüksek çözünürlüğe sahip fotoğraflar basmayacağım diyorsanız, o halde lazer cihazları öneriyoruz. Satın aldığınızda daha pahalı görünmekle birlikte, bakım ve işletme giderleri açısından değerlendirildiğinde oldukça uygun bir seçim olabiliyor.

Hızlı ve yüksek oranda baskı denince aklı ilk onlar geliyor. Ancak son dönemde renkli yazdırma özelliğine sahip lazer cihazlar da gündemdeki yerlerini alıyor.

Ekonomik baskı çözümü: Diğer çözümlerle karşılaştırıldığında, düşük bakım giderleri sayesinde en uygun olanı lazer cihazlar.

Renkli çıktı ve fotokopi alabilmenin yanında, fiyatları şu an için hem satın alma hem de işletme giderleri açısından biraz pahalı. Tek renkli 'meslektaşlarına' kıyasla, renkli lazer yazıcılar iki üç kat daha yüksek fiyattan satışa sunuluyor.

Peki lazer yazıcıları farklı kılan özellikler neler? Yazdırma hızı ve bakımı açısından mürekkep püskürtmeli modellerden önde gidiyorlar. Bu sayede, özellikle yüksek oranda faks ve metin yazdırma maliyetlerinin bulunduğu ortamlarda ideal bir çözüm oluşturuyorlar.

Yüksek hız: Lazerin en büyük avantajı

Teorik olarak; mürekkep püskürtmeli yazıcılar, aynı yazdırma kalitesindeki metin işlemlerinde lazer yazıcılara oranla aynı hız performansını sunabiliyorlar. Ancak,

Ağ desteği: Bazı çok amaçlı araçlar yerel ağ bağlantısı desteği veren ağ bağdaştırıcıları ile birlikte sunuluyor.

yazdırılan dokümanların içerisinde resim veya gölgeli bir çizim gibi kompleks nesneler olduğu takdirde lazer yazıcıların farkı bariz bir biçimde ortaya çıkıyor. Mürekkep püskürtmeli sistemlerin aksine, her sayfayı içeriğinden bağımsız olarak aynı baskı süratinde işleyebiliyorlar.

Çok işlevli aygıtlar için ek donanımlar

Çok işlevli aygıtlar, birçok farklı kombinasyona ve alternatife sahip olabiliyorlar. Sizleri, bu konuda hızlıca bilgilendirmek istiyoruz.

! DİKKAT: Satın aldıktan sonra yeni donanımlar eklemek bazen imkânsız olmakla beraber, bunun bir de oldukça yüksek bedeli bulunuyor.

► Erişilebilirlik

Çok işlevli araçları diğer ortamlara dâhil edebilmek için farklı seçenekler bulunuyor. Genellikle USB çıkışının standart olduğu bu sistemlerde, LAN (Yerel ağ), WLAN (Kablosuz yerel ağ) ve hatta Blueto-

YAZICI TEKNOLOJİLERİ

	Avantaj	Dezavantaj
Mürekkep püskürtme	Uygun satış fiyatı, çok yönlü özellikler, yüksek kalitede fotoğraf yazdırabilme	Yasal evrak basmaya elverişli değil, Yüksek bakım ve işletme giderleri
Tek renkli lazer	Hızlı ve başarılı yazdırma performansı	Kısıtlı işlevler
Renkli lazer	Hızlı ve başarılı yazdırma performansı	Yüksek fiyat, renkli olmasına rağmen vasatın altında kalitede fotoğraf yazdırma

oth bağlantıları kurmak bile mümkün olabiliyor. Yüksek hız seçeneği sunan USB teknolojisi sayesinde, yazdırma hızından ödün vermeden hızlı bir şekilde evrak tarayabilirsiniz.

Satın almadan önce, gelecekte ne tür ihtiyaçlara sahip olabileceğinizi iyi düşünerek, ilgili bağlantı seçeneklerini planlamanız faydalı olacaktır. Şayet iş yerinizde küçük de olsa bir yerel ağ kurmayı planlıyorsanız, o halde LAN desteği olan bir model tercih etmenizde fayda var.

► **Scanner (tarayıcı):** Çok amaçlı cihazlarda standart olarak bulunan yazdırma işleminin yanı sıra; küçük bir işyerinin gelişen teknoloji sayesinde evrak tarama hatta fotoğraf ve dıalarını dijital ortama

olarak alması ve bunları seri bir şekilde kopyalaması ya da taraması mümkün olabiliyor. Bu, özellikle fotokopi amaçlı cihazlar için olmazsa olmaz bir özellik.

► **Faks:** Genellikle tüm renkli modellerde faks gönderme özelliği de bulunuyor. Siyah beyaz modellerde de renkli faks göndermek mümkün olabiliyor; ancak tabii ki renkli olarak yazdırıyorsunuz. Şayet renkli olarak faks göndermeyi planlıyorsanız, alıcı tarafında renkli faks desteği bulunması gerekiyor.

Eğer yoksa ilgili evrak klasik yöntemle telefon kablosu üzerinden tek renkli olarak gönderiliyor.

► **Duplex birimi**

Bu özellik sayesinde kâğıda çift taraflı baskı yapılabilir. Ancak, mevcut teknolojik imkânlarla çift taraflı fotokopi çekmek mümkün değil.

► **CD'ye baskı**

Mürekkep püskürtmeli sistemlerde, CD ve DVD sırtına baskı yapılabilir. Bazı özel DVD'ler için doğrudan kapak yazdırma da mümkün.

► **Ek kâğıt tepsisi**

Örneğin, arada sırada zarf bastırıyorsanız,

bu özellik size büyük rahatlık sağlayabilir. Bastırmak istediğiniz zarfları, ikinci ek kâğıt kutusunda muhafaza ederseniz, gerekli olduğu zaman yazdırma sürücünden ayarlamasını yaparak yazdırmaya başlayabilirsiniz.

Son olarak: Hizmet ve destek

Çok işlevli cihazlarda, üretici firma tarafından sunulan hizmet ve destek oldukça önemli bir rol oynuyor. Şayet cihazın bir parçası zarar görürse, ilgili birimin tamamının kontrolden geçirilmesi ve tamir edilmesi gerekiyor.

İşte bu tarz durumlarda, üretici firmasının ilgili sorunu yedek parça hizmeti veya yerinde destek vererek kolayca halledebilmesi büyük önem taşıyor. Birçok üretici, iki senelik standart bir garanti sunuyor; ancak bazı markalar garanti süresini üç seneye kadar çıkarabiliyor.

Sonuç: 'Vakit nakittir', gecikmeden siz de alın

Şayet iş yerinizde veya evinizde sadece yazdırmak değil, evrak taramak, fotokopi çekmek veya faks göndermek ihtiyacı duyuyorsanız, o halde bu ihtiyaçlarınızı çözebilecek bir çok işlevli aygıtı bir alternatif olarak dikkate almanızı öneriyoruz.

İşlevlerin tümleşik olması sayesinde bir sinerji (bütün, parçaların toplamından daha büyüktür) oluşuyor.

Örneğin, fotokopi çekmek istiyorsanız, bilgisayarınızı hiç açmadan bunu yapabiliyorsunuz. Ancak, böyle bir cihazı satın almadan önce iyice düşünmeniz gerekiyor. Buradaki temel karar ölçütü, yazdırma seçenekleri: Şayet yüksek kaliteli fotoğraflar basmak istiyorsanız, o zaman tercihiniz mürekkep püskürtmeli bir sistem olmalı.

Fakat öte yandan, çok miktarda metin dosyasını hızlıca yazdırmak ve aynı zamanda faks gönderebilmeyi arzuluyorsanız, size lazer teknolojisi kullanan bir model tavsiye ediyoruz.

Tarayıcı konusunda ise oldukça farklı modeller ve seçenekler olmasına rağmen, hatalı bir seçim yapmanız kolay gözüküyor. İyi düşünün, hangi özelliklerden vazgeçebileceğinize karar verin, bu sayede tasarruf edin.

Ama dikkat: Şayet böyle bir cihaz için karar verdiğinizde, satın aldıktan sonra yeni bir donanım eklemek neredeyse imkânsız! O yüzden satın almadan önce bir kez daha düşünmekte fayda var. ■

Samir Nas, sami@chip.com.tr

Çok fazla fotokopi çekenler için:
Otomatik kâğıt besleme desteği olan çok işlevli cihazlar mevcut.

aktarma imkânları sunan bir model de size anahtar teslimi komple bir çözüm sunabilir.

► **Aydınlatma:** Çok amaçlı cihazların sunduğu aydınlatma teknolojisi sayesinde, di-a ve negatif filmlerinizi dijital ortama aktarmak ve hatta birebir kopyalar üretmek mümkün. Bu özelliğe sahip olan ve tarafımızdan test edilmiş olan tüm ürünler bu konuda çok iyi sonuçlar verdiler.

► **Otomatik kâğıt besleme:** Bu özellik, lazer çok amaçlı cihazlarda standart, yüksek fiyatlı mürekkep püskürtmeli modellerde ise ek bir özellik olarak sunuluyor. Bu işlev sayesinde, aygıtın kâğıtları otomatik

Çok fazla fotokopi çekenler için:
Otomatik kâğıt besleme desteği olan çok işlevli cihazlar uygun.

Uygun fiyatlara hareketli resimler

Top 10: 600 Euro'dan ucuz dijital kameralar

Dijital video kameralar her geçen gün daha küçük, daha hafif ve daha ucuz bir hale geliyor. Yaklaşık 300 Euro karşılığında iyi bir performansla sahip son model bir dijital video kamera sahibi olmak mümkün. CHIP sizler için 600 Euro'nun altında satışa sunulan video kameraları ve olması gereken özellikleri inceledi.

Mükemmel görüntü

► Test birincisi: Panasonic NV-GS75

420 gram ağırlığında, 76 mm genişliğinde olan Panasonic NV-GS 75 hem yaptığımız testin galibi oldu; hem de bir kameranın ne kadar iyi tasarlanabileceğini gösterdi. Panasonic firmasının üretmiş olduğu bu model, görüntü alma mekanizmasını 3 farklı yonga sayesinde gerçekleştiriyor.

Bu özellik, genellikle sadece çok pahalı profesyonel modellerde bulunuyor. Görüntü almakla görevli olan her algılayıcı, 540 Piksel çözünürlükte işlemleri gerçekleştiriyor. Bu yongalardan bir tanesinin tek görevi ise, sadece spektrum renklerini kaydetmek. Bu sayede yüksek kalitede renk ayrıştırması mümkün olabiliyor. Dış mekândaki aydınlıktan zayıf olduğu ortamlarda ise, bu model bazı görüntüleri daha karanlık ve

net olmayan bir biçimde kaydedebiliyor.

► **Yüksek kayıt süresi:** Yüksek kalitede resim işleme yeteneğine sahip üç tane yonganın yanı sıra, Panasonic NV-GS 75 içerisinde çok başarılı bir pil barındırıyor. Şarj olmadan, yaklaşık 3 saat boyunca çekim yapmak veya arşivdeki filmleri izlemek mümkün olabiliyor.

► **Tek yönlü bağlantı:** Çekim yapılan görüntüleri montaj yapabilmek amacıyla bilgisayarınıza aktarmak istiyorsanız, iki farklı seçeneğiniz bulunuyor: Birinci seçenek USB çıkışı; ikincisi ise Firewire bağlantısı. USB üzerinden film aktarımı yapabilmek için bu ürün ile gelen ve daha önceden kurulumunu

yapmanız gereken yardımcı bir yazılıma ihtiyaç duyuyorsunuz. Maalesef, çekmiş olduğunuz bu filmi aygıtın üzerinden oynatmanız mümkün olmuyor; çünkü cihazda ilgili video girişleri bulunmuyor.

Fiyatı: Yaklaşık 500 Euro

Panasonic NV-GS 75: Tek şarjla 3 saat boyunca çekim yapabiliyor.

Ucuz ama fotoğraf çekemiyor

► Uygun fiyat: Sony DCR-HC17

Sony'nin video kaydedicisi iyi bir görüntü kalitesinin yanında çok başarılı bir ses kalitesi de sunuyor. Bu modeldeki tek eksik ise fotoğraf çekilme özelliği.

Yapılan testimizde 91 puan alarak oldukça yüksek bir ses kalitesine sahip olduğunu kanıtlayan bu model, 800.000 piksellik görüntü kalitesiyle de beğeni topladı. Sony'nin touchscreen (dokunmatik ekran) teknolojisi

Sony DCR-HC17:
Uygun fiyata pratik çözüm.

ile donatılmış arabirimi sayesinde cihazının ayarlarını basit bir biçimde yapabiliyorsunuz. Güneş ışınlarının yoğun olduğu mekânlarda ise, çekim yaparken yüksek kaliteli görüntü almak için zorlanabileceğinizi belirtmemiz gerekiyor.

► İkinci seçenek

DCR-HC17, yan tarafından açılan ikinci ekranı sayesinde esnek çekim imkânı sağlıyor. Ayrıca, bu modele harici mikrofon ile ek video ışığı eklemek de mümkün olabiliyor.

► Eksik yönleri

Aydınlatmanın zayıf olduğu mekânlarda, otomatik odaklama özelliği iyi bir performans sergileyemiyor. Ancak belki de en büyük dezavantajı, fotoğraf çekme kabiliyetinin bulunmaması.

Fiyat: Yaklaşık 400 Euro

En iyi dijital video kameralar (600 euro altı)

► Bir bakışta ilk beş

İlk 10 içerisinde yer alan ürünler, yüksek çözünürlük ve üstün görüntü kaliteleriyle ön plana çıkıyor. Bazılarının fiyatı ise, 500 Euro'dan daha düşük...

Panasonic NV-GS75: Uygun fiyata iyi performans sunuyor.

Yüksek çözünürlük ve pil ömrü

► Şampiyon: Panasonic NV-GS75

Bir tanesinin fiyatına üç tane algılayıcı: Panasonic'ın bu ürününü bu şekilde tarif etmek mümkün. 3 x 540.000 piksel çözünürlüğün yanı sıra, uzun süre dayanan şarj mekanizması da parmak ısırtıyor. Şarj olmadan üç saat boyunca film keyfi sunuyor. Aynı zamanda fiyat açısından en uygun modellerden biri.

Fiyat: Yaklaşık 500 Euro

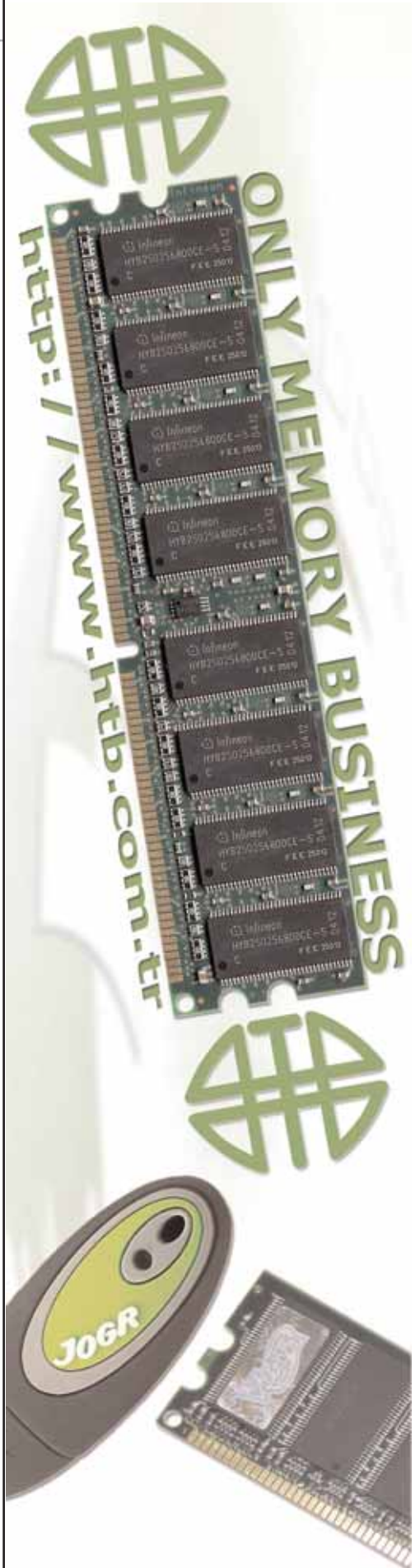
Sony DCR-HC42: 16:9 görüntü ve 1,07 megapiksel çözünürlük.

En yüksek görüntü kalitesi

► 2.Sıra: Sony DCR-HC42

1,07 megapiksel çözünürlük ile test edilen cihazlar arasındaki en yüksek görüntü kalitesi. 16:9 LCD ekranı sayesinde, ideal ölçülerde film çekme imkanı sunuyor. Ayrıca, dokunmatik ekran özelliği sayesinde cihazın tüm ayarları kolayca yapılabilir. Kameralara takılabilen objektif, son kullanıcıyı adeta büyülüyor. Sony kullanıcının ihtiyaçlarına göre hem dahili hem de sonradan eklenen objektif alternatiflerini sunuyor.

Fiyat: Yaklaşık 550 Euro

HTB ELEKTRONİK VE BİLGİSAYAR
BÜYÜKDERE CAD. SOMER APT. KAT:8 DAİRE:19
TEL: 0 212 288 5254 FAX: 0 212 288 5273
MECİDİYEKÖY / İSTANBUL
WWW.HTB.COM.TR | HTB@HTB.COM.TR

Canon MVX 330i: En yüksek çözünürlüğe sahip model.

En yüksek çözünürlük ve fiyat

► 3.Sıra: Canon MVX 330i

1,3 megapiksel ile test yapılan cihazlar arasında en yüksek çözünürlüğe sahip olan model. Ancak, görüntü kalitesi olarak 77 puan alarak vasat bir tablo çiziyor. 600 Euro civarındaki fiyatıyla aynı zamanda en pahalı model. 1,3 megapiksel çözünürlük ile çekilen fotoğraflar da SD veya MMC kartlara aktarılabilir. Ayrıca, 18x zum özelliği ve 123.000 piksel LCD ekranı ile adeta göz dolduruyor.

Fiyatı: Yaklaşık 600 Euro

Sony DCR-HC17: Fotoğraf çekme özelliği bulunmuyor.

Ses kalitesi şaşırtıyor

► 5.Sıra: Sony DCR-HC17

Sony'nin ekonomik bir çözümü; ancak fotoğraf çekme yeteneğinin olmayışı ona puan kaybettiriyor. Onun haricinde, 800.000 piksel çözünürlük ve dokunmatik ekran özellikleri gayet başarılı. Görüntü kalitesi iyi, ama ondan evvel özellikle ses kalitesi gerçekten şaşırtıcı düzeyde. 400 Euro'luk fiyatıyla, film meraklılarının gözdesi olacak gibi görünüyor.

Fiyatı: Yaklaşık 400 Euro

JVC GR-D230: 1,3 megapiksel çözünürlüğe sahip.

Görüntü güzel, ses vasat

► 4.Sıra: JVC GR-D230

Fotoğrafları 1,3 megapiksel çözünürlük ve yüksek resim kalitesi ile çekebiliyorsunuz: keskin, optimize edilmiş kontrast ve yüksek renk kalitesi. Karanlık ortamlarda bile sınırları zorluyor. Ses kalitesi ise bize göre ancak 'vasat' seviyesinde. Cihazın ayarlama menüleri, pek kullanıcı dostu olmamakla birlikte zum özelliğinin biraz daha güçlü olması daha iyi bir çözüm sunabilirdi.

Fiyatı: Yaklaşık 470 Euro

Ürün	Panasonic NV-GS75	Sony DCR-HC42	Canon MVX 330i	JVC GR-D230	Sony DCR-HC17
Fiyat	500 Euro	540 Euro	600 Euro	470 Euro	400 Euro
Teknik veriler					
Görüntü kalitesi	84	86	77	85	81
Ses kalitesi	82	89	80	76	91
Ergonomi	93	76	86	63	77
Donanım	54	65	67	72	43
Şarj	85	54	59	56	67
Toplam puan	80	78	75	74	73

► Bir bakışta 6.'dan 10.'ya en iyiler

Şayet aşağıdaki kameralardan birini seçerek yolculuğa çıkarsanız, valizinizde biraz daha büyük bir yer ayarlamamız gerekiyor.

Cihazlar fiziksel olarak daha büyük ve daha ağır olmakla birlikte Sony'nin DCR-PC53 modeli bir istisna oluşturuyor.

Sony DCR-PC53: 360 gram ağırlığı ile oldukça hafif.

Hafif ve kaliteli ses

► 6.Sıra: Sony DCR-PC53

Sony'nin bu modeli rahatlıkla iki ayrı kategoride tüm listeyi değiştirebilirdi. 360 gram ağırlığı ile test edilen cihazlar arasında en hafif olma özelliğini taşıırken, bir yandan da en iyi ses kalitesine ulaşan model oldu.

Ayrıca, 7,62 cm genişliğinde dokunmatik bir LCD ekrana ve 800.000 piksel çözünürlüğe sahip. Ancak, fotoğraf çekimini maksimum 640 x 480 çözünürlükte yapabilmesi ve resim arama işlevi olmaması en büyük dezavantajları.

Fiyatı: Yaklaşık 560 Euro

JVC GR-DF470: Özel mikrofona rağmen düşük ses kalitesi.

Mikrofona rağmen zayıf ses

► 7.Sıra: JVC GR-DF470

JVC'nin bu modeli 800.000 piksel çözünürlüğe sahip; ayrıca 1.024 x 768 çözünürlükte fotoğraf çekme özelliği de bulunuyor. USB ve Firewire çıkışları sayesinde filmleri hem bilgisayarınıza, hem de bilgisayarınızdan tekrar kameranıza aktarmak mümkün. Ancak ses kalitesi maalesef biraz düşük. Kameramanın kulağı için özel olarak hazırlanmış olan özel mikrofona rağmen, test edilen cihazlar arasında en düşük ses performansını gösterdi.

Fiyatı: Yaklaşık 440 Euro

Sony DCR-TRV270: Ağır bir Digital 8 kamera.

Digital 8 çekim

► 9.Sıra: Sony DCR-TRV270

Test edilen cihazlar arasında Digital 8 çekim yapabilen, model. 540.000 piksel çözünürlüğü her türlü aydınlatma ortamında aynı renk kalitesini sağlamayı hedefliyor. Ayrıca, 780 gram ile test edilen cihazlar arasında en ağır olanı. Buma karşılık 20x zum özelliği belgesel film hazırlamayı planlayanlar için ideal bir çözüm sunuyor.

Fiyatı: Yaklaşık 300 Euro

JVC GR-D53: Aynı zamanda webcam olarak da kullanmak mümkün.

Webcam ve VHS

► 8.Sıra: JVC GR-D53

JVC'nin bu modeli de 800.000 piksel çözünürlüğe sahip. Bir önemli ek özelliği ise, analog girişleri otomatik olarak dijitalle dönüştüren VHS bandı. Bir diğer farkı ise, USB bağlantısı üzerinden web kamera olarak kullanılabilir olması. Yarı profesyonel çekim yapan kullanıcılar için, 16x optik zum ve ayarlanabilir bir resim merceği bulunuyor.

Fiyatı: Yaklaşık 440 Euro

Sıradışı özellikler

► 10.Sıra: Canon MV700

800.000 piksel çözünürlük, 18x optik yakınlaştırma, LCD ekran ve renkli arama seçeneği. MV700 bu özellikleri ile sıra dışı bir konuma sahip. 720 x 575 çözünürlükte fotoğraf çekme özelliği ve firewire bağlantısı ile bilgisayara aktarma özellikleri etkileyici.

Fiyatı: Yaklaşık 440 Euro

Canon MV700: LCD ekranı ve renkli arama seçeneği.

Ürün	Sony DCR-PC53	JVC GR-DF470	JVC GR-D53	Sony DCR-TRV270	Canon MV700
Fiyat	560 Euro	440 Euro	440 Euro	300 Euro	440 Euro
Teknik veriler					
Görüntü kalitesi	82	78	85	71	71
Ses kalitesi	98	56	75	80	69
Ergonomi	81	77	59	67	64
Donanım	41	66	57	47	41
Şarj	53	53	61	57	56
Toplam puan	73	70	70	65	62

Sonuç: Üç algılayıcı modeller önde gidiyor

■ CHIP test merkezinin yapmış olduğu bu çalışmaya göre, fiyatı 600 Euro'nun altında olan dijital video kameralarda fark yaratan en önemli özellik üç adet algılayıcı yongaya sahip olmak.

Panasonic NV-GS75 sadece yüksek görüntü kalitesi değil, aynı zamanda uzun ömürlü şarj yeteneği ile de rakiplerinden rahatça sıyrılıyor.

Aynı zamanda 500 Euro civarında olan satış fiyatı ile de başarılı bir fayda/performans grafiği çiziyor. 400 Euro satış fiyatı ile Sony'nin DCR-HC17 modeli büyük bir rekabet avantajı sağlıyor. Ancak, fotoğraf çekme özelliğinin eksik olması bu modelin genel havasını negatif yönde etkiliyor. Sadece film çekmeyi düşünenler için olmazsa olmaz bir model.

1. ve 5.sıra arasındaki modellerin işlevselliği arasında büyük fark bulunmamakla birlikte, çözünürlük aralığı 800.000 piksel ile 1,3 megapiksel arasında değişiyor. Sadece 3 x 540.000 çözünürlüğe sahip olan test şampiyonumuz, net bir biçimde açık ara önde gidiyor.

6. ve 10.sıra arasındaki modellerde ise ortalama çözünürlük 800.000 piksel.

Akıllı denetim sistemleri

Kopyalamanın sonu mu geldi?

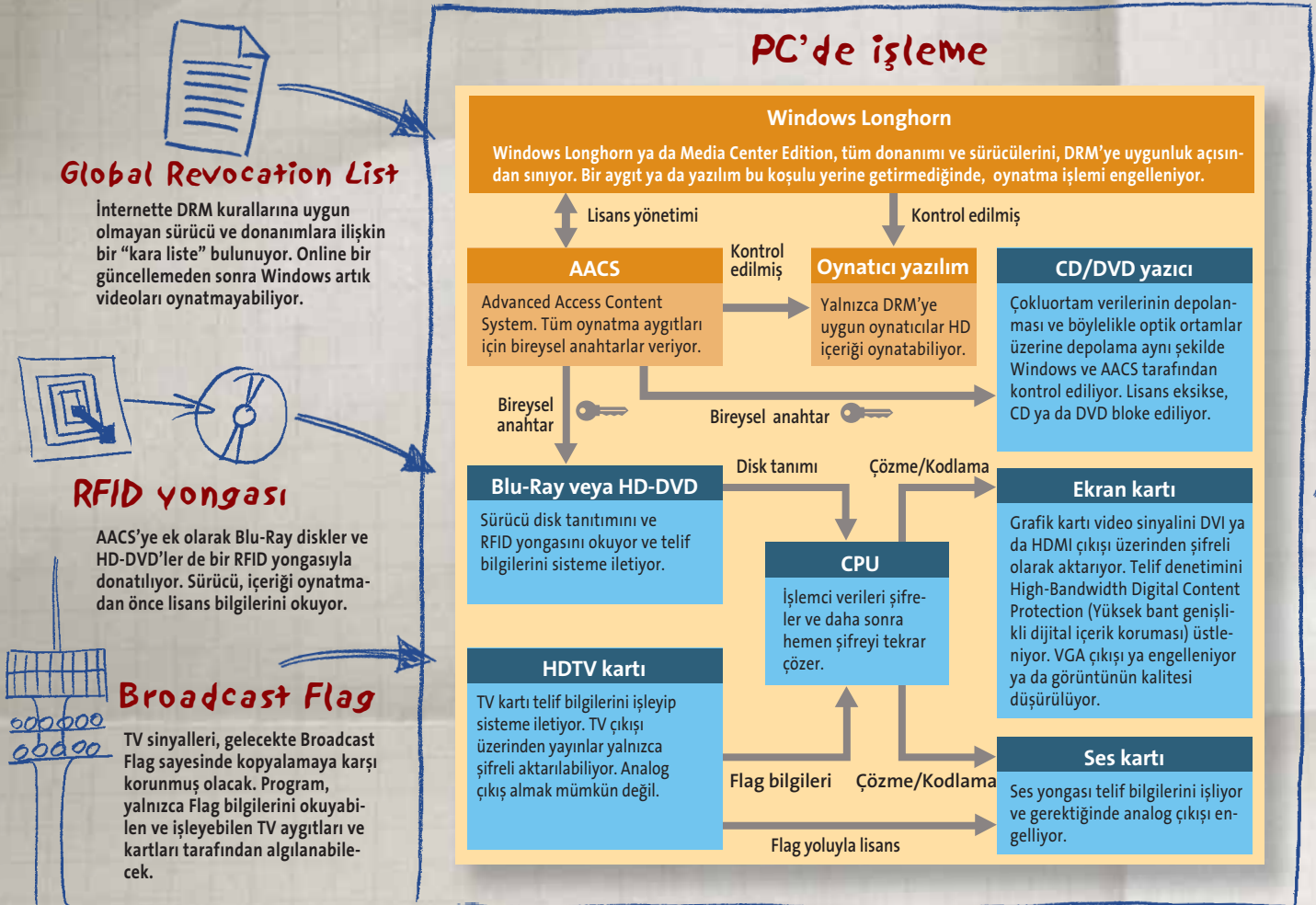
İş artık ciddiye biniyor: Hollywood ve Microsoft, yakında korsan kopyaları tümüyle engelleyecek akıllı bir denetim sistemi geliştiriyor. Bu işbirliği sayesinde, kullanıcıların lisanslı içerikleri serbestçe kopyalamasının ve internetten dağıtılmasının önüne geçilmesi hedefleniyor.

Düffünün ki, yeni aldığınız bir filmi DVD oynatıcınıza yerleştiriyorsunuz, ancak ekranınıza görüntü gelmiyor ya da kaydettiğiniz bir TV yayını yeniden izlemek istediğinizde, ekranda sadece karmakarışık renkler görüyorsunuz. “Olmaz öyle şey” mi diyorsunuz? Büyük konuşmayın! Film stüdyolarına ve donanım üreticilerine göre, yakın bir gelecekte her televizyonda, kayıt cihazında, PC’de, PDA’da ve cep telefonunda, kopyalamaya karşı koruma işlevli bir entegre bulunacak. Ayrıca her bir DVD’de, disk kimlik bilgilerinin saptanabilmesi için ufak bir telsiz modülü olacak. Kopyalamaya karşı önlemler,

benlarla da sınırlı kalmıyor: Televizyon ve monitör kablosu dahil olmak üzere tüm TV sinyalleri şifrelenecek.

Şüphesiz PC’de kopyalama, eğlence endüstrisine çok ağır bir darbe indirdi. Bunu engellemeye yönelik girişimler ise hayal kırıklığından öteye geçemedi. Film DVD’lerinde kopyalamaya karşı geliştirilen Content Scrambling System (CSS) isimli koruma yöntemi, 1999 yılında Norveçli Jon Lech Johansen tarafından kırılmıştı. Müzik CD’lerindeki koruma yöntemlerinin başına gelenler de çok farklı değildi. En yeni projelerden Sony’nin geliştirilme aşamasındaki Extend Copy Protection (XCP) dahi,

Kopyalamaya karşı yeni koruma yöntemleri böyle çalışıyor:

ancak bilgisayara yeni başlayanları kopyalamadan alıkoyabilecek nitelikteydi.

Broadcast Flag: TV'de kopyalama önleminin yeni adı

Bu tasarımlar daha geliştirilmeden eskidi bile. Film stüdyoları ise yeni arayışların peşinde; özellikle de televizyon yayınlarındaki yüksek çözünürlüklü, dijital programlarda. Çünkü yayıncılar, ABD yapımı ünlü dizi "24" gibi pek çok dizi filmin, henüz yayına girmeden diğer ülkelerde internette yer almasının önüne geçmek istiyor. Dijital TV sinyallerindeki bir işaretleme sistemi olan Broadcast Flag, kayıt yapmayı engellemeyi ya da büyük ölçüde kısıtlamayı hedefliyor. Ürün sayesinde, filmler yalnızca posta kartı büyüklüğündeki resimler olarak kaydedilebiliyor.

Ancak film endüstrisinin önünde, aşılması gereken iki önemli engel bulunuyor. Bunlardan ilki: Broadcast Flag programının, yalnızca destekleyen aygıtlarda işlemesi. Böylece bir grafik ya da TV kartı, örneğin analog çıkışı bloke etmek ve TV çıkışını şifrelemek için Flag'den lisans bilgilerini okumak durumunda. Film üreticileri için ikinci engel ise, bir ABD mahkemesinin kısa bir süre önce Flag'in aygıtlarda zorunlu kullanımını yasaklamış olması. Şimdilerde ise Hollywood, ABD kongresine ve endüstri-

nin tüm TV aygıtlarının, PC'lerin ve kayıt aygıtlarının donanımını gönüllü olarak değiştireceğine bel bağlamış durumda.

Buna karşın, firmalar tereddütlü davranıyor çünkü Flag'in entegrasyonu beraberinde yüksek maliyet getiriyor. ABD'deki yasal durumun ise nasıl değişeceği, daha doğrusu değişip değişmeyeceği henüz belli değil. Buna karşın ulusal yayın yapan bir Alman kanalı, test olarak Flag işaretli bir filmi yayınlamış durumda. Ancak 2007'den önce Avrupa'da, Flag'e start verilmesi pek de olası görülüyor.

AACS: "Kırılmaz" kopya önleme yöntemi

Üreticiler için Broadcast Flag, korsan kopyalara karşı mücadelede bir sapandan daha fazlası değil. Üreticiler, çok daha kuvvetli bir silah olan Advanced Access Content System (AACS) üzerinde çalışıyor. Bu şifreleme sistemi, üreticilere ev sineması kurulumunda ya da kullanıcının PC'sinde bir (HD)-DVD, Blu-Ray-Disc (BD) ya da CD ile kullanımın belirlenmesine tam olarak imkan sağlıyor.

AACS ile, 128 bit AES anahtarı üzerinden içerikler güvence altına alınıyor. Üretici, bir aygıt üzerinde bir kerelik oynatmadan sınırsız çoğaltıma kadar, tüm öngörülen kısıtlamaları prog-

rama dahil edebiliyor. Buradaki püf noktası ise, ortam üzerindeki anahtar donanımın bireysel anahtarlar uyması. Bu anahtar kırılacak olursa, aygıt, üretici tarafından bloke ediliyor. Yani daha sonra izlemek istenen DVD'ler artık bu sürücü üzerinde oynatılamıyor. Bunun tersine, bir donanım anahtarı kırılacak olsaydı, bunun kopyalama meraklıları için hiçbir değeri olmazdı. Çünkü o zaman, bir film yalnızca belirli bir oynatıcı üzerinde engellenmiş olur ve CSS'te olduğu gibi diğer aygıtlarda çalıştırılabildi. Ayrıca oynatıcı teorik olarak bir yazılım terfisi ya da internet güncellemeyle tamamen engellenebilirdi. Olanaklar neredeyse sınırsız.

Tüm bu nedenlerden ötürü, AACS'nin, HD-DVD ve Blu-Ray ile kullanılacağına kesin gözüyle bakılıyor. Yeni standartın arkasında en önemli donanım ve yazılım firmalarından Microsoft, Sony, IBM, Matsushita ve film endüstrisinden Disney ile Warner Bros.'dan oluşan bir konsorsiyum bulunuyor.

RFID: Bundan böyle DVD'ler de casus olacak

Sektörü yakından tanıyanlara göre, birçok korsan kopya kişisel kullanıcılar tarafından değil, tam aksine basın ya da film kiralayan müessese çalışanları tarafından çoğaltıldığından, AACS yeterince yaygınlaşmıyor. Üreticiler, her bir diske, korsan kopyaları kaynağına kadar takip edecek dijital bir tanıttıcı yerleştirmek istiyorlar. Kaliforniyalı WIN-MEC adlı bir araştırma gurubu ise, Intel, HP ve diğer üreticilerin sponsorluğunda, film DVD'leri ve oynatma aygıtları için bir telsiz modülü üzerinde çalışıyor. Böylelikle, sistemdeki radyo frekansı tanımlaması (RFID) yoluyla, disk önce DVD oynatıcıda →

kendini tanıtacak ve eğer bir korsan kopya sözkonusu değilse araç çalışacak. İnternet üzerinden tanıtma yoluyla, DVD hakkında satın alma tarihi gibi bilgiler edinilebiliyor. Ayrıca izinsiz çoğaltımları derhal durdurmak ya da oynatmayı yalnızca alıcının aygıtlarına uyarlamak için, DVD satın alınırken müşterinin kişisel verilerinin modül üzerine depolanması da düşünülüyor. Projeden sorumlu Dr.Rajit Gadh'a göre, sistem henüz gelişme aşamasında, ancak yıl sonuna kadar ilk aygıtlar kullanıcılara tanıtılacak.

Bununla birlikte, DVD'ler için RFID modüllerinin ne zaman piyasaya çıkacağı belirli değil. Buna karşılık dijital disk tanıtımları yıl sonuna geldiğimizde, çoktan kullanıma geçebilir.

Longhorn'la PC'de kopyalamaya son

Tüm güvenlik yöntemleri, DRM'yi destekleyen bir işletim sistemini varsıyor. Microsoft'un, Next Generation Secure Computing Base (NGSCB) konseptine devam kararıyla, bir sonraki Windows sürümü Longhorn'un dijital içeriklere donanımı da dahil etmesiyle, yüzeysel bir korumanın gündeme getirileceğine dair korkular da dağıldı.

Microsoft'un bu yılki donanım geliştiricileri konferansı WinHEC 2005'te, tam da bunun planlanmış olduğu açıklık kazandı. Microsoft'un Windows-Media-Technologies departmanından Dave Marsh'ın belirttiğine göre, "PC'deki her şey, arka taraftaki tüm bağlantılardan çevre aygıtlar ve takılı kartlardan, sabit disk üzerindeki ya da anabellekteki en küçük dosyaya kadar her şey dijital korumayla donatılacak."

Longhorn'un piyasaya sunulmasıyla (yaklaşık olarak 2006 ortası) film ve müzikler, bilgisayarlarda ve dizüstü bilgisayarlarda sıkı bir biçimde kontrol altında tutulacak. Yalnızca tüm program ve donanımların kopyalamaya karşı korumayı desteklediği durumda, oynatma serbest bırakılacak. Örneğin DVI bağlantısı taleplere uygun değilse, görüntü karacak. Ama bu güvenlik önlemi, eğer Windows donanımın ve yazılımların DRM'ye uygun olduğunu belirleyebiliyorsa işliyor. Bu yüzden Windows'a, içinde istenmeyen donanım ve yazılımların bulunduğu online bir kara liste (Global Revocation List) yerleştirilecek. Longhorn her yeniden başlatılıştta PC'yi ya da dizüstü bilgisayarı bu veritabanıyla uyumlu hale getirecek.

Bu yaklaşımla Microsoft, tamamen eğlence endüstrisinin isteğine boyun eğmiş görünüyor. Benzer şekilde, piyasanın baskısı karşısında donanım üreticilerinin de aynı şekilde bu uygulamalara katılmasının bir anlamda zorunlu olacağı düşünülüyor.

Sinema gözetleme: Kopyacılar karşı gece görüşü

Sinema işletmecileri ve film kiraya veren müesseseler, kopyalamaya karşı başka koruma önlemleri geliştiriyor. Almanya çapında yaklaşık 600 gece görüş aygıtıyla, sinemalardaki kopyalamanın önüne geçilmek isteniyor. Ancak bu, tüm sinema ziyaretçilerinin mahrem alanlarına yönelik ciddi bir müdahale. Ne var ki, Zukunft Kino Marketing GmbH sekreteri ve gece görüş aygıtları savunucusu Elke Esser aksi görüşte: Uygulamanın, sinema ziyaretçilerinin mahremiyetini hedef almadığını, öncelikle korsan kopyacıların gözetlenmesinin amaçlandığını vurguluyorlar. Telif hakları ihlallerinin takibatı şirketi (GVU) başkanı Bodo Schwartz da, gece görüş aygıtlarının kullanımını olumlu karşılıyor. Schwartz, "Korsan kopyalama hakkı, otomobil hırsızlığı hakkı kadar saçma" diyor.

Bu yaklaşımlara karşın, korsan kopyaların genellikle sinema

» Yeni kopyalamaya karşı koruma yöntemlerinin işleyişi

Patrick von Braunmühl
İktisadi sorunlar yöneticisi,
Tüketici Merkezi Federal Birliği

CHIP: Broadcast Flag HDTV, etkin koruma için son kertede bir yöntem şeklinde düşünülemez miydi?

Braunmühl: Biz buna karşı çıkıyoruz çünkü bir Flag, kaydetmeyi engeller. Bunu ayrıca Almanya'daki kamusal ve hukuki müesseseler de böyle görüyor. Maalesef Cenevre'de web yayıncılığı için bile bir Broadcast Flag üzerinde görüşmeler yürütülüyor, ki bu daha da büyük bir felaket olurdu.

CHIP: AACs aracılığıyla gelecekte oynatıcılar bloke edilebilecek. Bu tüketiciyi korumaya yönelik bir uygulama mı sizce?

Braunmühl: Kopyalamaya karşı koruma aslında yasal, ama tüketicinin haklarını elinden almamalı. Bir oynatma aygıtının engellenmesi, bir mal tahribatı ve bir garanti vakasıdır. Büyük olasılıkla buna karşı hukuki müdahalede bulunacağız.

CHIP: Kullanılması planlanan RFID yongalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Braunmühl: Eğer veriler sırf alıcının elinde olsaydı, sorun daha az veri koruması olurdu. Ama satın alınmış DVD'lerin artık yalnızca kendi oynatıcısı üzerinde oynatılabilmesi kısıtlaması, müşterinin yüzüne inen bir tokattır.

CHIP: Film endüstrisi, sinemaların gece görüş aygıtlarıyla gözetlenmesini planlıyor. Bu uygulamayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Braunmühl: Eğer izleyici önceden bilgilendirilirse, bu hukuken sakıncalı bulunamaz.

çalışanları tarafından projektör odasında imal edildiğini düşünürsek, gece görüş aygıtların korsancılığın önüne nasıl geçeceğini tam olarak anlayabilmiş değiliz.

Savaş gittikçe kızışıyor

Film kopyaları ve TV kayıtları internetten ya da evdeki PC'den tamamen kaldırılmayacak. Ancak bariz biçimde azalacakları da bir gerçek. Böylelikle film endüstrisi savaşın tamamını değilse bile önemli bir cephesini kazanmış olacak. Microsoft da bu cephede yer alıyor ve donanım üreticilerini DRM'ye yatırım yapmaya zorluyor. Sonuçta bu hizmeti müşteri ödemek zorunda. Böylelikle müşteriler HD filmlerini izleyebilecek, ama kullanım alanı iyice kısıtlanmış PC'lerle baş başa kalacak ya da Linux gibi alternatif işletim sistemlerine yönelecek. O zaman da kullanıcıların HD filmlerden tamamen vazgeçmesi gerekecek, çünkü açık kaynak kodlu işletim sistemi, film endüstrisinin gözünde çok güvensiz. ■

DG,TF/ Garo Antikacıoğlu, agaro@chip.com.tr

BAĞLANTILAR

www.eff.org: Dijital dünyada özgürlük hakları mücadelesi verenler

www.aacsla.com: AACs için lisans verenler

www.drmwatch.com: DRM'ye ilişkin güncel haberler ve analizler

www.trustedcomputinggroup.org: Microsoft'un güvenlik vizyonu

www.wireless.ucla.edu/rfid: WINMEC'in RFID geliştirmeleri

Test: Sabit diskler

Veri ambarları testte

Depolama aygıtları için kullanılan SATA platformu daha tam olarak yaygınlaşmadan, SATA 3GB/s duyuruldu. Depolama cihazı satın almadan önce, piyasada bulunan 25 adet IDE, SATA ve SATA 3GB/s sabit diskin zorlu bir maratona katıldığı testimizi inceleyin.

Bilgisayarlar içinde bulunduğumuz çağın “bilgi çağı” olarak adlandırılmasında büyük etkiye sahip. Çoğumuz evde veya ofiste bir bilgisayar kullanıyoruz. Her ne kadar dizüstü satışları son yıllarda ivme kazanarak artıyor olsa da, dünyadaki bilgisayarların toplamına bakıldığında masaüstü bilgisayarlar hâlâ sayı üstünlüğünü koruyor. Bu bilgisayarların performansı, yaygın olarak, işlemci ve bellek miktarıyla ölçekleniyor. Sabit diskler ise ne yazık ki bu tip karşılaştırmalarda, etkileri büyük olmasına karşın genellikle göz ardı ediliyor.

Kullanılan anakartın desteklediği depolama platformları, takılacak sabit diskin tipini belirlemeye yarıyor. Uzun yıllar kullandığımız paralel arabirim olan IDE (Paralel ATA) artık modası geçmeye yüz tutmuş durumda. Paralel ATA'nın saltanatını yıkan ise, birkaç yıl önce hazırlanan Seri ATA, yani SATA oldu. Şimdi ise SATA 3GB/s'nin varlığından bahsediliyor. Peki tüm bunların arasındaki fark ne?

Seri ATA ve Paralel ATA: İki arabirim arasındaki temel farklar

Paralel ATA arabirimi şu an varolan tüm masaüstü sistemlerde kullanılıyor. Tek kablo üzerinde en fazla iki cihazın sisteme paralel olarak bağlanmasını sağlayan bu arabirim, bu cihazları “master” ve “slave” olarak tanımlıyor. Anakartlar üzerinde iki adet PATA arabirimi bulunuyor. Böylece toplam 4 cihaz bilgisayara eklenebiliyor. 40 ve 80 iğneli kablolar üzerinden veri akışı gerçekleşiyor. Arabirimin hızı ise tipine göre değişiyor. ATA33, ATA66, ATA100 ve ATA133 tiplerinden en sık ATA100 kullanılıyor. Bu da saniyede 100 MB veri aktarımı yapılabildiğini gösteriyor. Ancak arabirimin dezavantajı, paralel olmasından dolayı,

aynı kablo üzerindeki bağlı iki cihaza toplam 100 Mbit/sn veri aktarım imkânı tanınması.

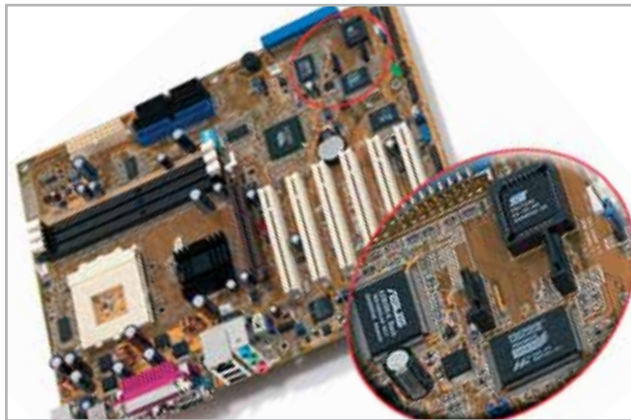
Seri ATA ise işleyiş biçimi açısından büyük bir farklılığa sahip. Her depolama cihazı ayrı ayrı bağlanıyor ve her biri 150 MB/sn'ye kadar veri aktarım hızına sahip oluyor. Seri ATA'da daha ince ve uzun veri kabloları kullanıldığından, kasa içerisindeki kablo sıkışıklığı azalıyor ve hava dolaşımının etkisi artıyor. Bu arabirim, güvenlik açısından da daha fazla şey sunuyor. Paralel ATA'da sadece veri hatalarını bulmak için kullanılan Cyclic Redundancy Check (CRC), Seri ATA'da veri, komut ve bilgi aşamalarında kullanılıyor. Depolama cihazlarının ayrı ayrı bağlanması, her cihaza kendine tahsis edilmiş bir hız sağlıyor. Yani iki disk arası veri aktarım yaparken bile performans farkı ortaya çıkıyor. Bazı anakartların “hot plug” desteğine sahip olması da, disklerin harici olarak kullanılabilmesine olanak sağlıyor. Yani anakartınızın arka panelinde SATA veri ve güç kablosu için bir çıkış yer alıyorsa, ikinci bir SATA diski sistem açırken bile buraya takabilirsiniz.

Depolama yeni trendi ise SATA 3GB/s oluşturuyor. Bu arabirimin ismi

sık sık SATA II olarak anılıyor, ancak bu, arabirim üzerinde çalışan Serial ATA Working Group II'den kaynaklanıyor. Yani arabirimin doğru ismi SATA 2 değil, Serial ATA 3GB/sn. Bu arabirimde aktarım hızı iki katına çıkıyor: 150 MB/sn yerine 300 MB/sn'ye çekilmiş durumda. Ancak teste baktığımızda bunun henüz %100 performans getirmediğini görüyoruz. Burada iş, üreticilere kalıyor. Teorik olarak 300MB/sn hız kullanılabilir durumda, fakat diskler bu hız kapasitesinden tam olarak faydalanamıyor. Ayrıca ileriye ve geriye dönük uyumluluğa sahip. Yani bir SATA sürücüyü SATA 3GB/s arabiriminde kullanabileceğiniz gibi, SATA 3GB/s sürücüyü SATA arabiriminde kullanabilirsiniz.

Seri ATA 3 GB/sn ile 300 MB/sn hızına erişilebiliyor.

Buradaki 3 GB/sn ibaresi kafa karıştırıcı olabilir. Aslında tüm arabirim gerçekten saniyede 3 GB aktarım yapabilecek kapasitede, fakat veriler kodlanarak aktarıldığından, her byte'ın 8 bit'i 8b10b kodlamasını taşıyor. Dolayısıyla, hız en fazla 300 MB/sn olabiliyor. Yeni arabirimde bunun dışında bir değişiklik bulunmuyor. Seri →

Her cihaz için farklı yuva: Seri ATA depolama cihazları Paralel ATA'dakinin aksine anakarta teker teker bağlanıyor.

ATA'ya anakartınızı değiştirmeden geçiş yapmanız mümkün. PCI yuvasına takılan bir Seri ATA adaptörü, Seri ATA disklerin her sistemde kullanılmasına olanak sağlıyor. Ancak PCI arabirimi 133 MB/sn hızında veri aktarımı yapabildiğinden, bu adaptörle kullanacağınız disk Seri ATA arabiriminin kendisi kadar performanslı olmayacaktır.

Kurumsal uygulamalar için yeni anakartların getirisi ise RAID. RAID yapılandırmasını çalıştırmak için eskiden olduğu gibi ek bir kart kullanmanıza gerek kalmıyor çünkü BIOS altından ayar yapılabilir. Intel Matrix Storage gibi teknolojilerle performans ve güvenlik açısından gelişen RAID, Seri ATA disklerle kullanıldığında oldukça yüksek hızlara erişilebilir.

SERİ ATA SABİT DİSKLER

Samsung HD120IJ: Test birincisini rastgele okuma hızında elde ettiği en yüksek değerle geçen ürün, genelde aynı başarıyı yakalayamıyor. Düşük güç tüketimi, gürültü oranı ve çalışma ısısı açısından da başarılı bulduğumuz Samsung HD120IJ, SATA 3GB/sn desteğine sahip. 120 GB kapasiteli sabit disk, okuma hızının yüksekliği göz önüne alınacak olursa geniş bir

depolama disk arayanlar için güçlü bir seçenek. Ayrıca Hot Plug ve Hot Swap ile sisteme dışarıdan eklenme kolaylığı sağlıyor. Fiyatı da oldukça uygun.

Samsung HD080HJ: Ses ve ısı, sabit disklerde büyük bir problem. 80 GB kapasiteye sahip olan HD080HJ, kategorideki en az ısınan disk olmasıyla dikkat çekiyor. Ayrıca en düşük güç tüketimine sahip disklerden birisi. Sıralı ve sırasız veri erişiminde ilk iki sıradaki disklerle eşdeğer puanlar almasına rağmen, genel veri aktarım testlerinde daha az başarılı olarak üçüncü sıraya yerleşebildi. Ancak rastgele okuma hızının test birincisinden önde olduğunu belirtmeliyiz. Fiyat/performans ödülünü az bir farkla kaçıran ürün, SATA 3GB/sn spesifikasyonunda uygun fiyatlı bir disk arayanları sevindirecek.

Seagate ST3250823AS: Bu kategorideki tüm diskleriyle sadece Seri ATA destekleyen Seagate, çok yüksek sonuçlar elde edemedi. Bu ürünü genellememizin dışında bırakıyoruz, zira eski Seri ATA spesifikasyonuna sahip olmasına rağmen, genel veri aktarımı test puanları oldukça iyi. Ancak sıralı ve sırasız veri erişiminde çok yüksek bir puan alamayarak testin 4. sırasını elde ediyor. NCQ desteği bulunan 250

PCI üzerinden RAID: Anakartınız desteklemese bile, bir RAID kartı kullanarak daha fazla hız elde edebilirsiniz.

GB kapasiteli bu disk, biraz gürültülü çalışmasına karşın, geniş depolamaya ihtiyaç duyanları tatmin edecek.

Western Digital WD1600JS: Yeni Seri ATA'yı desteklemesine ve Seri ATA disklerin çoğundan yüksek hızda veri aktarım yapabilmesine karşın, 40 C'ye kadar çıkan çalışma ısıyla testin bu kriterinde düşük bir puan alıyor. Bu da genel puanlamada düşük bir puan almasında etkili. Eğer güçlü bir kasa içi soğutmanız veya sabit disk soğutma cihazınız varsa, 160 GB kapasiteli bu diskle çalışmak sizin için sorun olmayacaktır.

» TEST BİRİNCİSİ

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

iyi

FİYAT
BİLGİ

93 \$+ KDV
www.westerndigital.com

İki farklı güç girişi: Western Digital sabit disklerde eski tip güç bağlantısı da mevcut.

- + Klasik güç girişi de var
- + Sessiz ve ısınmadan çalışma
- + Uygun fiyat, yüksek performans

SERİ ATA SABİT DİSKLER

Western Digital WD1200JS

Her yönüyle üstün

Yeni SATA spesifikasyonunu taşıyan bu ürün, tüm kriterlerden aldığı dengeli ve yüksek sonuçlarla birincilik ipini göğüslemeyi başardı.

■ 120 GB kapasiteli WD1200JS, Western Digital'ın Caviar SE serisine ait bir model. Bu serinin özelliği de zaten sessiz çalışma, fazla ısınmama ve hızlı veri erişimi özelliğine sahip modelleri bulundurması. Test tablosuna baktığımızda çok mütevazı gözükten değerler elde etmiş olsa da, Western Digital WD1200JS toplam puanlamada birinciliğe yerleşmeyi başarıyor. İlk olarak veri erişim hızına dikkat çekmek istiyoruz. Bu değer düşük olması önemli çünkü kullandığınız sabit disk ne kadar hızlı olsa da, veri erişim hızı yüksekse, sürekli olmayan kullanımlarda sistemde bir yavaşlama ortaya çıktığını fark edebilirsiniz. Neyse ki, WD1200JS bu sorunu aşılıyor. Veri okuma testi kadar, yazma testinde de ba-

şarılı olan bu ürünün bir diğer avantajı, sessiz çalışması ve çalışırken fazla ısınmaması. Seri ATA 3GB/sn platformundaki benzerleri gibi, daha düşük bir güç tüketimine sahip olduğu da tabloda hemen göze çarpıyor. Western Digital'ın bu diskle birlikte sunduğu farklılıkların başında, şok koruması, çevre faktörlerine karşı koruma, otomatik hata tanıma ve düzeltme işlevlerini birleştiren Data Lifeguard teknolojisi geliyor. Bunun dışında Data Lifeguard araçları da kurulum, yönetim ve hata onarım aşamalarında yardımınıza koşuyor. SATA güç kablosunun yanı sıra PATA güç kablosuna sahip olması, ürünün beğenimizi kazanan bir diğer özelliği. Kısacası, bu ürün hem masaüstü hem de kurumsal kullanım açısından uygun.

Daha ince, daha uzun: Yanda da görebileceğiniz gibi Seri ATA kablosu Paralel ATA kablosuna göre daha ince. Bu kablounun uzun olması, aynı zamanda kasa içindeki sıkışıklığı azaltıyor ve sabit disk yerleştirmeyi kolaylaştırıyor.

GB kapasiteli ürün, Seri ATA 3GB/sn spesifikasyonunda çalışıyor. Dolayısıyla üst sıralardaki ürünlerle yakın hızlara erişiyor. Hız her şeyden önemli diyorsanız, gönül rahatlığıyla kullanabilirsiniz.

Seagate ST3200826AS: Seagate'in 200 GB kapasiteli Seri ATA disk, performans olarak ortalama değerler elde ederken, sessiz çalışan donanım bileşenleri arayıcıları sevindiriyor. Kategorideki en düşük gürültü oranına sahip olan ST3200826AS, ısınma problemine de sahip değil. Seagate'in gelişmiş darbe koruması ve veri güvenirliliği açısından sunduğu tüm işlevlere de sahip.

Seagate ST3400832AS: Depolama alanına her şeyden fazla önem verenlerin tercihini bu diskten yana kullanacağından eminiz. 400 GB ile Seri ATA diskler arasında en geniş kapasite bu üründe bulunuyor. Rastgele erişim hızı dışında diğer değerleri de ortalamanın üzerinde olan ST3400832AS, fiyatı en yüksek katılımcı olsa da, MB başına düşen fiyata bakıldığında, maliyetinin abartılı olmadığını görebilirsiniz.

Western Digital WD2500JS: Western Di-

gital kategori genelinde hız olarak iyi sonuçlar aldı. Düşük veri erişim hızı ve tatmin edici bir rastgele okuma hızına sahip olan ürün, benzerlerinden yaklaşık 7-8 derece daha fazla ısınması yüzünden alt sıralara yerleşiyor. 250 GB kapasiteli WD2500JS, sunduğu geniş depolama alanı karşılığında, kabul edilebilir bir fiyatlara satılıyor.

Western Digital WD2000JS: Testteki en yüksek okuma ve yazma değerlerini yakalayan bu ürün de biraz fazla ısınıyor. 200

Seagate ST3300831AS: En geniş kapasiteli ikinci katılımcı olan ST3800831AS, 300 GB veri depolama alanıyla ortalama bir performans sunuyor. Seri ATA spesifikasyonunu düşük güç tüketimiyle birleştiren üründe, ısınma ve gürültü sorunu bulunmuyor.

Seagate ST3160827AS: En yüksek veri erişim hızına ulaşan ST3160827AS, 160 GB kapasitede. Ortalama bir performans elde etmesine rağmen, performansı etkileyen bir özellik bu. 8 MB tampon belleği →

» UYGUN FİYAT

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

çok iyi

FİYAT
BİLGİ

69 \$+ KDV
www.seagate.com

Şok koruması: Taşıma esnasında ortaya çıkan veri kayıplarının önüne geçilebiliyor.

- + Ekonomik bir ürün
- + NCQ ve hızlı veri erişimi
- Yüksek kapasiteli değil

SERİ ATA SABİT DİSKLER

Seagate ST380817AS

Giriş seviyesinde uygun fiyat

Seagate ekonomik ve verilere erişim hızı açısından başarılı, ancak yüksek kapasite arayışına cevap veremiyor.

■ En yüksek fiyat/performans değerini elde etmesinin yanı sıra, kategorisindeki en uygun fiyatlı ürün olma özelliğini de taşıyan Seagate ST380817AS, 80 GB kapasiteye sahip. Seri ATA spesifikasyonundaki ürün, testte sahip olduğu en iyi puanı veri erişim hızında elde ediyor. Bunun dışındaki sonuçlara baktığımızda, rastgele okuma hızının 133,7 MB/sn olduğunu görüyoruz. Bu da aslına bakarsanız maksimum 150MB/sn veri akışına izin veren Seri ATA için oldukça iyi bir rakam. Ancak testteki katılımcıların büyük çoğunluğunun Seri ATA 3GB/sn destekli olması da, ürünün alt sıralarda olmasının bir sebebi. Dikkatimizi çeken bir nokta da ürünün test ortalamasının üzerinde bir güç tüketimi yapması. Seagate'in bul-

duğu Native Command Queuing (NCQ) teknolojisini taşıyan ilk sabit disk olan ST380817AS, böylece kendisine sistemden gelen komutları sıraya koyuyor ve sistemin ağırlaşmasını önüyor. Bu teknolojinin en büyük getirisi aynı anda farklı disk bölgelerinden veri aktarımı yaparken ortaya çıkıyor. Ürün, güvenlik açısından da başarılı özelliklere sahip. Örneğin 350 G gücündeki şokları bertaraf ediyor. Veri güvenliği açısından da 3D Defense System adlı bir teknolojiden yararlanılmış. Eğer sisteminiz yeni Seri ATA spesifikasyonunu desteklemiyorsa ve yüksek bir depolama kapasitesine ihtiyaç duymuyorsanız, seçiminizi ST380817AS'den yana kullanabilirsiniz.

bulunan sabit disk, fiyat/performans oranına önem veren kullanıcıların dikkatini çekebilir.

Seagate ST3120827AS: Seagate'in bu kategorideki son katılımcısı olan ST3120827AS, aslında önünde yer alan disklerden performans bakımından geri değil. Bu ürünün testte alt sıralara yerleşme sebebi, gürültü oranı en yüksek katılımcı olmasından kaynaklanıyor. 120 GB kapasiteli az sayıdaki katılımcıdan biri olan ST3120827AS, uygun bir fiyatla satılıyor.

Samsung SP1614C: Samsung'un SP1614C modeli, Seri ATA 1.5 GB/sn spe-

Değişen veri ve güç kablosu: Seri ATA sabit diskler farklı veri ve güç kablosu kullanıyor.

sifikasyonu taşıdığından ve Native Command Queueing desteklemeyen tek katılımcı olduğundan, okuma dışındaki değerlerde Paralel ATA disklerden farksız bir performans ortaya koyuyor. Ürünün bir dezavantajı da gürültü oranının yüksek olması.

PARALEL ATA SABİT DİSKLER

Western Digital WD3200JB: WD3200JB, 320 GB kapasitesiyle teste katılanlar arasında çok büyük depolama alanı sunan az sayıda diskten birisi. MB başına düşen fiyat olarak da uygun bir seçenek. Performansına baktığımızda, veri aktarım hızının bu kategorinin en iyisi olduğunu görüyoruz. Rastgele veri erişim hızı ise ne yazık ki aynı başarıyı yakalayamıyor. 8 MB tampon belleği bulunan 3200JB, üyesi olduğu Caviar serisinin en üst modeli olma özelliğini taşıyor. Gürültü oranı açısından kategorideki en iyi sonuçlardan birisine imza atan donanım, ısınmadan çalışmasıyla da göz dolduruyor.

Seagate ST3400832A: Bu kategorinin dev kapasiteli diski de Seagate'e ait. 400 GB depolama alanı, 8 MB tampon bellek ile birleştirilerek güçlü bir disk oluşturulmuş.

SATA dönüştürücüsü: Üstteki gibi bir cihazla Paralel ATA disklerinizi Seri ATA arabiriminde kullanabilirsiniz.

Eğer şimdiye kadar ısı yüzünden sabit diskinizle sorun yaşıyorsanız, Seagate size bu sorunları kolayca unutturabilir, zira ürün en başarılı çalışma ısıya değerine sahip. Fiyatı ve MB başına düşen fiyatın yüksek olmasını, yüksek performans kadar taşıdığı çok koruma ve güvenlik özellikleriyle telafi ediyor.

Western Digital WD1600JB: Caviar serisindeki WD1600JB modeli, 24 derecede çalışmasıyla en iyi ısı değerini Seagate ile paylaşıyor. Sessiz bir şekilde çalışan ürün, üst sıraları zorlayacak hız sonuçları elde etti. Rastgele erişim hızını başarılı bulduğumuz ürün de eski ATA spesifikasyonu olan ATA-5 desteğine sahip.

» TEST BİRİNCİSİ

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

Çok iyi

FİYAT
BİLGİ İÇİN

114 \$+ KDV
www.samsung.com

Düşük güç tüketimi: Güç ihtiyacının azalması donanım bileşenlerinin az ısınmasını sağlıyor.

- + Gürültüsüz ve ısınmadan çalışma
- + Yüksek kapasite
- + Üstün performans

PARALEL ATA SABİT DİSKLER

Samsung SP2014N

Seri ATA'yı aratmıyor

Eski ATA arabiriminden vazgeçmeyenlerdenseniz, Samsung'un yüksek ve sessiz bir performans sunan bu ürününü mutlaka inceleyin.

■ Paralel ATA diskler kategorisinde birinciliği elde eden ve Samsung SpinPoint serisinde yer alan SP2014N modelinin, genel veri aktarım testlerinde iyi bir puan elde ederken, rastgele okuma söz konusu olduğunda kategorideki diğer ürünlerden yaklaşık yüzde 20 daha yüksek bir puan aldığını gözlemledik. Bu hızın Seri ATA disklerle çok yakın olduğunu hemen belirtelim. Testteki en düşük güç tüketimine sahip olan SP2014N'nin, 200 GB'lık kapasitesiyle büyük bir depolama çözümü arayanların derdine derman olacağı aşikâr. Böyle bir kapasiteye işletim sistemi ve çok sayıda programın yanında geniş bir film, müzik ve yazılım arşivi sığdırılabilir. Samsung bu seride, eski 5.400 RPM dönüş hızındaki disklerden

bu yana vazgeçmediği High Speed Dual Digital Signal Processor (DSP) mimarisini korurken, Fluid Dynamic Spindle adındaki teknolojiyle sessiz bir çalışma sağlıyor. Bunun yanında gürültü oranının düşük olmasında NoiseGuard ve SilentSeek teknolojileri de işe yarıyor. Artık neredeyse her sabit diskte yer alan S.M.A.R.T. modu ise ortaya çıkabilecek disk hatalarını öngörerek kullanıcıya daha sağlıklı bir ömür sunmayı amaçlıyor. Çünkü sabit disklerde hatalar, çoğunlukla anlık olarak değil uzun bir süreçte ortaya çıkıyor. Çalışır durumda 65 G, çalışmadığı durumda ise 350 G şoka dayanıklı olan SP2014N, Paralel ATA arabiriminden vazgeçmeyen kullanıcılar için testimizde yer alan en hızlı seçenek.

Seagate ST3300831A: Seagate Barracuda ST3300831A veri aktarım hızı kriterinde oldukça yüksek bir puan elde ederken, rastgele veri erişiminde aynı başarıyı göstermiyor. 300 GB'lık dev kapasitesiyle, geniş bir depolama çözümü arayanlar için uygun olan ürün, yüksek performanslı bir masaüstü PC oluşturmak isteyenler kadar, medya PC'leri, RAID kullanan sunucularda da kullanılabilir.

Western Digital WD2500JB: Paralel ATA arabirimindeki diskler hız açısından önceki testlerimize baktığımızda çok büyük ilerlemeler kaydetmedi, ancak bir getirileri var ki, önemi yadsınmaz: Evet, kapasiteden bahsediyoruz. 250 GB'lık bu sabit disk, 24 derece çalışma ısıyla kategorisinde en az ısınan ürün. Ayrıca SilentSeek teknolojisinin de yardımıyla oldukça sessiz bir kullanım olanağı sunuyor.

Seagate ST3200822A: Barracuda serisinin Plus modeli, testimizde performans, gürültü ve akustik açısından ortalama değerler elde etti. En yüksek güç tüketimine sahip katılımcılardan birisi olan ürün 200 GB kapasiteye ve 8 MB tampon belleğe sahip.

Western Digital WD2000JB: Caviar

Artık RAID daha kolay: Yeni nesil anakartlarda RAID desteği mevcut. Böylece sadece diskleri RAID yuvasına takmak yeterli.

WD2000JB, kendi kapasitesindeki katılımcılara oranla en düşük puanı elde ediyor. Düşük bir güç tüketimine sahip olan ürün, veri aktarım hızı ölçümlerimizde ortalama sonuçlar aldı. Fiyatının yüksek olmasını bir dezavantaj olarak görüyoruz.

Seagate ST3160023A: Bir diğer Barracuda Plus modeli olan ST3160023A, testlerimizde ortalamanın altında skorlar elde etti. 160 GB kapasitesi farklı kullanımlara

açık, ayrıca uygun fiyatı da ürünün az sayıdaki avantajından birisi.

Samsung SP1614N: Testin son sırasına yerleşen ürünün en başarılı yanı, düşük güç tüketimine sahip olması. Performans konusunda düşük sonuçlar elde eden SP1614N, sessiz çalışan ürünlerin başında geliyor. Eğer sessiz bir ürün ve 160 GB kapasite, performanstan önemliyse, SP1614N tercih edilebilir.

» UYGUN FİYAT BİRİNCİSİ

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

Çok iyi

FİYAT
BİLGİ İÇİN

64 \$+ KDV
www.samsung.com

Dengeli sonuçlar: SP0822N giriş seviyesi için uygun bir Paralel ATA disk seçeneği.

+

En uygun fiyatlı seçenek

+

Ses ve ısı konusunda sorunsuz

-

Tampon bellek ve kapasitesi az

PARALEL ATA SABİT DİSKLER

Samsung SP0822N

Ekonomik depolama çözümü

80 GB kapasitesiyle daha çok giriş seviyesi sistemlere uygun olan ürün, katılımcılar içerisinde en sessiz ve en uygun fiyata sahip seçenek.

■ Samsung, Paralel ATA arabirimli disklerde hem performans hem de fiyat/performans ödülleri aldı. Bunun sebebi, bu ürünlerin bir yandan okuma değerlerinde uygun sonuçlar alırken, diğer yandan gürültü ve ses konusunda da başarılı olması. SpinPoint serisinde yer alan SP0822N modeli de, sıralamanın altlarında yer alsa da ortalama hız değerleri elde ediyor. 80 GB kapasitesiyle ofis ve ev bilgisayarlarında kullanım için uygun olabilecek bu sabit disk, çok sayıda film ve müzik dosyasını saklamak için bir depo diski arayışınızı karşılayabilir. Katılımcılar içerisinde en düşük güç tüketimine sahip olan donanım, Samsung'un Fluid Dynamic Bearing Spindle Motor teknolojisini kullanan ve High Speed

Dual Digital Signal Processor (DSP) mimarisine dayalı yapısıyla sessiz ve kararlı bir çalışma ortamı sağlıyor. Veri güvenliğini en üst düzeyde tutmak için S.M.A.R.T. uyumluluğu bulunduran SP0822N'in, benzerlerinden farklı bir yönü 8 yerine 2 MB tampon belleğe sahip olması. 7.200 RPM dönüş hızı bulunan ürün, ATA-6 desteklemesiyle hayal kırıklığı yaratıyor. Bu kategoride ürünlerin büyük çoğunluğu ATA-7 spesifikasyonunda. Desteklenen ATA spesifikasyonunun eski olması, yeni aktarım ve kullanım modlarının kullanılamayacağı anlamına geliyor. Ancak bu, genel kullanımda hız dışında bir etkiye sahip değil. Özetle, SP0822N ekonomik fiyatı kadar, ısınmadan, sessiz bir şekilde çalışabilmesiyle de beğenimizi kazanan bir ürün.

SATA DİSKLER

1

2

3

4

5

6

Ürün	Western Digital WD1200JS	Samsung HD120IJ	Samsung HD080HJ	Seagate ST3250823AS	Western Digital WD1600JS	Seagate ST3400832AS
Firma	Infronic, Logosoft	Armada, Kont	Armada, Kont	Datagate	Infronic, Logosoft	Datagate
Tel	(216) 317 96 50, (212) 217 55 85	(212) 230 89 80, (216) 528 55 00	(212) 230 89 80, (216) 528 55 00	(212) 321 41 41	(216) 317 96 50, (212) 217 55 85	(212) 321 41 41
Fiyat	93 \$ + KDV	97 \$ + KDV	72 \$ + KDV	145 \$ + KDV	106 \$ + KDV	305 \$ + KDV
MB başına düşen fiyat	0.775	0.808333333	0.9	0.58	0.6625	0.7625
Internet (www.)	wdc.com	samsung.com	samsung.com	seagate.com	wdc.com	seagate.com
Toplam puan	93	91	90	90	89	89
Veri aktarım hızı	96	92	89	98	96	94
Sıralı ve sırasız veri erişim hızı	92	92	92	77	92	75
Gürültü oranı	90	91	85	95	91	97
Çalışma sıcaklığı	92	92	100	96	55	96
Servis/Dokümantasyon	90	90	90	90	90	90
Fiyat/Performans	79	75	100	49	67	23
Teknik veriler						
Arabirim	SATA 3 GB/Sn	SATA 3 GB/Sn	SATA 3 GB/Sn	SATA	SATA 3 GB/Sn	SATA
Kapasite	120	120	80	250	160	400
Tampon bellek	8	8	8	8	8	8
Dönüş hızı	7200	7200	7200	7200	7200	7200
Disk sayısı	2	2	2	2	2	2
Kafa sayısı	4	4	4	4	4	4
Harcadığı güç	9,5	8,5	8,5	9,9	9,5	9,9
Test sonuçları						
Veri erişim hızı	13.2	14.7	14.8	15.1	13.2	15.6
Rastgele okuma hızı	169	189.3	188.7	135.1	169.9	134.9
Okuma testi						
Ortalama veri aktarım hızı	55.1	51	49.6	59.5	55.1	56.9
Yazma testi						
Ortalama veri aktarım hızı	47.1	46.1	45.1	45.4	47.1	43.9
Gürültü oranı	65.8	65.2	70	62.3	64.8	61.1
Çalışma sıcaklığı	24	24	22	23	40	23

• = var — = yok

NASIL TEST ETTİK?

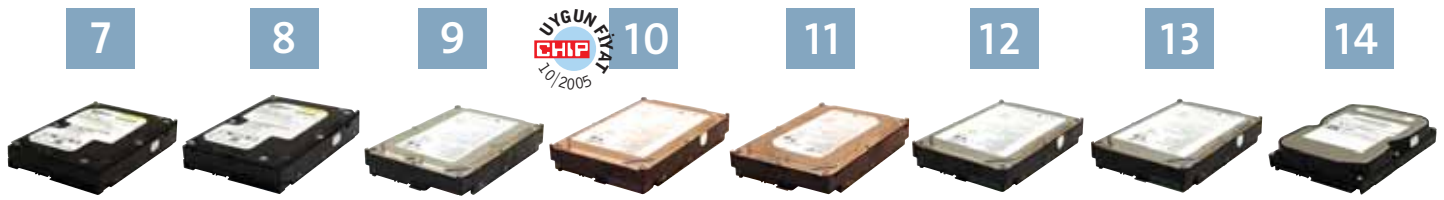
■ 11 adet paralel ATA, 14 adet seri ATA diskin katıldığı testimizde, en sık kullanılan test yazılımlarından biri olan HD Tach yazılımından faydalandık. Sabit diskleri test ederken puanlama sırasında aslan payını tabii ki performans kategorisine ayırdık. Fakat testimizde pek çok test sırasında ihmal edilen test başlıkları da vardı. Örneğin genelde ölçülmesi kolay olmayan ses ve ısı gibi parametreleri de genel toplama dâhil etmeyi uygun gördük.

► **Performans:** HD Tach programı sayesinde disklerin performanslarına ait farklı kıstasları doğru bir şekilde ölçmemiz mümkün oldu. Veri erişim hızı (bu değerin düşük olması arzu edilir), burst okuma hızı, ortalama okuma ve yazma hızları bu kategoride ölçerek puanlamaya dahil ettiğimiz başlıkları oluşturuyor. Burst hız, ortalama okuma hızından farklı olarak kısa bir süre içinde diskten akan maksimum veri anlamına geliyor. Ortalama okuma hızı ise, belli bir zaman dilimi boyunca diskin

farklı bölgelerinde yapılan okuma işlemleri sonucunda elde edilen hızı işaret ediyor. Bu kategorinin toplamı, genel toplama % 70 oranında etkide bulundu.

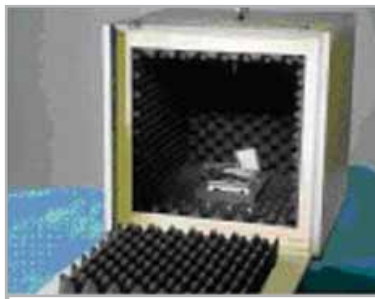
► **Isınma:** Disklerin ne kadar ısındığı önemlidir. Teste katılan disklerin çalışma sırasında ortaya çıkardığı ısı, hassas bir ölçüm cihazı ile ölçüldü. Bu ölçüt, toplam puana % 10 oranında etkide bulundu.

► **Gürültü oranı:** Disklerin çalışma sırasında

7	8	9	10	11	12	13	14
Western Digital WD2500JS	Western Digital WD2000JS	Seagate ST3200826AS	Seagate ST380817AS	Seagate ST3300831AS	Seagate ST3160827AS	Seagate ST3120827AS	Samsung SP1614C
Infronic, Logosoft	Infronic, Logosoft	Datagate	Datagate	Datagate	Datagate	Datagate	Armada, Kont
(216) 317 96 50, (212) 217 55 85	(216) 317 96 50, (212) 217 55 85	(212) 321 41 41	(212) 321 41 41	(212) 321 41 41	(212) 321 41 41	(212) 321 41 41	(212) 230 89 80, (216) 528 55 00
151 \$+ KDV	122 \$+ KDV	127 \$+ KDV	69 \$+ KDV	184 \$+ KDV	101 \$+KDV	95 \$+KDV	110 \$+KDV
0.604	0.61	0.635	0.8625	0.6133	0.6312	0.791666667	0.6875
wdc.com	wdc.com	seagate.com	seagate.com	seagate.com	seagate.com	seagate.com	samsung.com
89	89	88	87	86	86	85	77
Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100
93	96	88	81	86	80	81	76
91	92	78	85	76	86	85	62
88	84	100	92	95	89	82	83
71	65	96	96	96	92	96	96
90	90	90	90	90	90	90	90
47	58	55	100	37	68	71	55
SATA 3 GB/Sn	SATA 3 GB/Sn	SATA	SATA	SATA	SATA	SATA	SATA
250	200	200	80	300	160	120	160
8	8	8	8	8	8	8	8
7200	7200	7200	7200	7200	7200	7200	7200
2	2	2	2	2	2	2	2
4	4	4	4	4	4	4	4
9,5	9.5	9,9	12	9,9	12	12	8,5
13.4	13.2	15	12.5	15.3	12.4	12.6	14.3
168.8	169.3	137.3	133.7	135.1	134.5	134.5	70
52.9	55.1	53.1	48.3	51.4	48	48.2	48
45.5	47.2	41.4	38.2	40.2	37.8	38.1	33.7
67.6	70.8	59.2	64.1	62.4	66.2	72.4	71.3
31	34	23	23	23	24	23	23

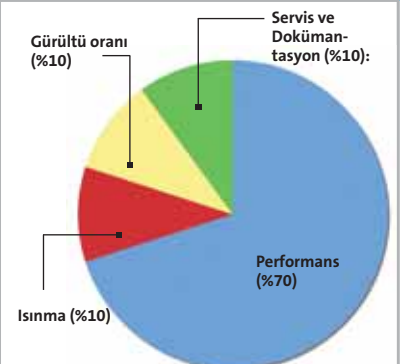
■ ■ ■ ■ ■ Değerlendirmedeki kutucuklar, CHIP'in buradaki puanlama anahtarına göre belirleniyor. 100-90 Puan = 5 Kutucuk, 89-75 = 4 Kutucuk, 74-60 = 3 Kutucuk, 59-45 = 2 Kutucuk, 44-20 = 1 Kutucuk, 19-0 = 0 Kutucuk.

Test kutusu: Test sırasında sabit disklerin gürültü seviyeleri ölçülüyor.

ortaya çıkardığı ses miktarı, ölçülerek puanlamaya katıldı. Bu ölçüm sırasında, diskler ses geçirmez özel bir muhafaza içinde tutuldu. Ses ölçümünden elde edilen değer toplam puana % 10 oranında etki etti.

► **Servis ve dokümantasyon:** Toplam puana % 10 oranında etki eden bu kategoride, diskleri gönderen dağıtıcıları sıradan bir kullanıcı gibi arayarak sorular sorduk ve elde ettiğimiz cevaplara ve süreye göre puanlama yaptık.

PATA DİSKLER

1

2

3

4

5

Ürün	Samsung SP2014N	Western Digital WD3200JB	Seagate ST3400832A	Western Digital WD1600JB	Seagate ST3300831A
Firma	Armada, Kont, Koyuncu*	Infronic, Logosoft, R&K**	Datagate	Infronic, Logosoft, R&K**	Datagate
Tel	(212) 230 89 80, (216) 528 55 00	(216) 317 96 50, (212) 217 55 85	(212) 321 41 41	(216) 317 96 50, (212) 217 55 85	(212) 321 41 41
Fiyat	114 \$ + KDV	184 \$ + KDV	295 \$ + KDV	101 \$ + KDV	171 \$ + KDV
MB başına düşen fiyat	0.57	0.575	0.7375	0.6312	0.57
Internet (www.)	samsung.com.tr	wdc.com	seagate.com	wdc.com	seagate.com
Toplam puan	93	93	91	90	90
Veri aktarım hızı	89	97	97	84	95
Sıralı ve sırasız veri erişim hızı	97	86	80	88	81
Gürültü oranı	98	97	95	98	93
Çalışma sıcaklığı	89	92	100	100	92
Servis /Dokümantasyon	90	90	90	90	90
Fiyat/Performans	60	37	23	66	39
Teknik veriler					
Arabirim	PATA	PATA	PATA	PATA	PATA
Kapasite	200	320	400	160	300
Tampon bellek	8	8	8	8	8
Dönüş hızı	7200	7200	7200	7200	7200
Disk sayısı	2	2	2	2	2
Kafa sayısı	4	4	4	4	4
Harcadığı güç	7	8,6	9,5	8,6	9,5
Test sonuçları					
Veri erişim hızı	13.9	13.4	15.5	13.2	15.1
Rastgele okuma hızı	123.2	93.2	93.9	96	93.9
Okuma testi					
Ortalama veri aktarım hızı	50.9	56.9	60.6	52.8	59.7
Yazma testi					
Ortalama veri aktarım hızı	45.9	49.1	45.9	40	45.4
Gürültü oranı	60.7	61.4	62.7	61.2	64
Çalışma sıcaklığı	27	26	24	24	26

• = var — = yok

■ ■ ■ ■ ■ Değerlendirmedeki kutucuklar, CHIP'in buradaki puanlama anahtarına göre belirleniyor.
100-90 Puan = 5 Kutucuk, 89-75 = 4 Kutucuk, 74-60 = 3 Kutucuk, 59-45 = 2 Kutucuk, 44-20 = 1 Kutucuk, 19-0 = 0 Kutucuk.

SONUÇ: Geleceğin depolama arabirimi: SATA 3GB/sn

Yavuz Şahin,
CHIP Test Merkezi Editörü
yavuz@chip.com.tr

Aytun Çelebi,
CHIP Test Merkezi Editörü
aytun@chip.com.tr

■ Sabit diskler büyük bir ilerleme içerisinde. Daha Seri ATA standardı oturmadan, yeni olan SATA 3GB/sn destekli anakartlar ortaya çıktı ve bu spesifikasyona uygun sabit diskler piyasaya sunuldu. Testimiz hem bu iki

arabirim arasındaki farkları ortaya koyuyor hem de piyasada hala tercih edilen Paralel ATA diskler arasından seçim yapmak isteyen kullanıcılara yardım eli uzatıyor. 14 Seri ATA ve 11 Paralel ATA sabit diskin katıldığı testin Seri ATA kategorisi, yeni ve eski Seri ATA diskleri kapsıyor. İlk olarak, yeni spesifikasyonun faydasını tam olarak göremediğimizi belirtelim. Yeni diskler, eski Seri ATA'lara göre en fazla yüzde 25 hızlılar. Bu hız farkı da sadece belirli testlerde ortaya çıkıyor, yani genelde sağlanan fayda yüzde 25'in altında.

Seri ATA kategorisinde birinciliği, 14 diskin 8'inin sahip olduğu SATA 3 GB/sn spesifik-

kasyonunu taşıyan Western Digital WD1200JS elde etti. Üzerinde PATA disklerde yer alan güç girişi de bulunan WD1200JS, performansı kadar sessiz çalışması ve az ısınmasıyla da rüştünü kanıtıyor. Geniş kapasite arayanlar 400 GB kapasiteli Seagate ST340082AS ve 300 GB kapasiteli Seagate ST3300831AS'yi inceleyebilirler. Bu ürünlerin her ikisi de eski Seri ATA spesifikasyonunda. Kategorinin en az ısınan ürünü, Samsung'un uygun fiyatıyla da dikkat çeken HD080HJ modeli. En sessiz çalışan ürünse, Seagate'in 200 GB kapasiteli ST3200826AS modeli. Fiyat/performans ödülünü elde eden

	Western Digital WD2500JB	Seagate ST3200822A	Western Digital WD2000JB	Samsung SP0822N	Seagate ST3160023A	Samsung SP1614N
	Infronic, Logosoft, R&K**	Datagate	Infronic, Logosoft, R&K**	Armada, Kont, Koyuncu*	Datagate	Armada, Kont, Koyuncu*
	(216) 317 96 50, (212) 217 55 85	(212) 321 41 41	(216) 317 96 50, (212) 217 55 85	(212) 230 89 80, (216) 528 55 00	(212) 321 41 41	(212) 230 89 80, (216) 528 55 00
	144 \$ + KDV	108 \$ + KDV	113 \$ + KDV	64 \$ + KDV	93 \$ + KDV	104 \$ + KDV
	0.576	0.54	0.565	0.8	0.5812	0.65
	wdc.com	seagate.com	wdc.com	samsung.com.tr	seagate.com	samsung.com.tr
	89	88	87	87	83	82
	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100
	79	84	81	84	74	76
	89	83	89	77	78	74
	96	98	93	100	93	99
	100	89	89	96	89	86
	90	90	90	90	90	90
	45	60	57	100	66	58
	PATA	PATA	PATA	PATA	PATA	PATA
	250	200	200	80	160	160
	8	8	8	2	8	8
	7200	7200	7200	7200	7200	7200
	2	2	2	2	2	2
	4	4	4	4	4	4
	8,6	12,5	8,6	8	12,5	7,1
	13	14.8	13.1	13.6	14.9	14
	96.1	95.7	95.9	72.7	84.9	68.7
	52.2	54.6	50.2	49.5	46.8	52.1
	35.7	38.7	38.5	41.9	35.2	32.3
	62.4	60.9	63.9	59.7	60.7	60.1
	24	27	27	25	27	28

Koyuncu*: (216) 528 88 88 - R&K **: (212) 347 03 33

Seagate ST380817AS ise hem sessiz hem de az ısıyor. Genel veri hızında kategorinin en yüksek puanına imza atan sabit disk de bir Seagate olan ST3250823AS. Sıralı ve sırasız veri hızı ölçütünde de testin en yüksek değerlerini 2. sıradaki Samsung HD120IJ elde ediyor.

Paralel ATA'ya baktığımızda, Samsung'un her iki ödülü de götürdüğünü görüyoruz. İlk sıradaki SpinPoint SP2014N, rastgele okuma hızında elde ettiği sonuçla neredeyse Seri ATA diskleri yakalayacak. 200 GB kapasiteli ürün benzerlerine oranla oldukça sessiz çalışırken, düşük bir güç tüketi-

mine de sahip. İkinci sıradaki Western Digital WD3200JB yüksek performansı ve 320 GB kapasitesiyle Samsung'dan aşağı kalmıyor. Üçüncü sırada yer alan 400 GB kapasiteli Seagate ST3400832A, veri aktarım kriterlerinde aldığı başarılı puanları, katılımcılar içerisindeki en sessiz ürün olmasıyla tamamıyor. Dördüncü sıradaki Western Digital WD1600JB de aynı gürültü oranını sunuyor. Altıncı sıraya baktığımızda bir başka Western Digital depolama cihazı olan WD2500JB'yi görüyoruz. 250 GB kapasiteli bu ürünün öne çıkan yönleri düşük veri erişim süresi ve 24 derecelik çalışma sıcaklığıy-

la en az ısınan Paralel ATA katılımcı olması. Samsung'un fiyat/performans ödülünü alan 80 GB kapasiteli SP0822N modeli, kategorinin en düşük gürültü oranına sahip üçüncü ürün.

Seri ATA diskler ilerlemeye başladı. Paralel ATA ise sadece kapasite olarak büyürken, sessiz çalışan ve az ısınan disklerin sayısı artıyor. Yeni SATA spesifikasyondan disklerin henüz tam anlamıyla faydalandığını söylemek güç. Kısacası, ilk Seri ATA spesifikasyonu ile birlikte duyurulan SATA 6 GB/sn'nin ortaya çıkmasına çok var. Çünkü, eldeki 3 GB/sn henüz tam olarak oturmuş değil.

Test cihazları: Donanımların performanslarını ölçmek için hazırlanan cihazlar sayesinde birçok ürün test etmek mümkün.

En iyi donanımlar

CHIP TOP 10

Güncel CHIP TOP 10 tabloları her ay donanım pazarındaki en başarılı ürünleri listeliyor. TOP 10 tablolarını satın alma kararlarınızda rehber olarak kullanabilirsiniz.

CHIP TOP 10 LİSTELERİ

► IDE-SATA sabit diskler	134
► 17"-19" monitörler	134
► Mürekkep püskürtmeli yazıcı	134
► Intel 775 anakartlar	136
► AMD 939 anakartlar	136
► 600 \$ altı Lazer Yazıcılar	136
► PCIe ekran kartları	138
► Dijital fotoğraf makineleri	138
► Çok işlevli cihazlar	138
► Dijital video kameralar	138
► 100 \$ altı ekran kartları	140
► 100-200 \$ arası ekran kartları	140
► 200 \$ üstü ekran kartları	140
► Cep telefonları	142
► 15"-17" monitörler	142
► DVD-CD yazıcılar	144
► Tarayıcılar	144

■ Bildiğiniz gibi, her ay TOP 10'da en iyi donanımları yayınlıyoruz ve bu sayfalarımız sizlerden oldukça büyük ilgi görüyor. Bunda, sıralamaların yaptığımız donanım testlerinde en üst sırayı alan ilk 10 üründen oluşmasının payı büyük. Her ay gerçekleştirdiğimiz testlerde, onlarca ürün test prosedürümüz doğrultusunda tek tek inceleniyor ve sıralanıyor. Sizlerle paylaştığımız donanım veritabanımız bu şekilde oluşuyor. Bir sonraki adım, seçilen en iyi 10 ürünü bu sayfalarda sürekli olarak yayımlamak. TOP 10 sayfalarının test tablolarından en büyük farkı, önemli kısa bilgilerin yer alması ve her ay güncellenmesi. Buna ek olarak, donanım incelemelerimizde de test prosedürlerine sadık kaldığımız için, daha önce testi kaçırın ya da piyasaya yeni sürülen ürünleri de aynı kriterlerle ölçüp değerlendirmeye katabiliyoruz. Bu, aylar önce test edilen bir ürün ile yeni çıkan bir ürünün rahatlıkla kıyaslanabilmesi ve sıra-

lanabilmesi avantajını sağlıyor. Sayfalara baktığınızda, ürünleri önce kategorilere ayırdığımız, sonra da performanslarına göre listelediğimiz dikkatinizi çekecektir. TOP 10 tablolarımızda Fiyat / Performans oranlarına da yer verdiğimiz için, bu bilgileri satın alma rehberi olarak da kullanabilirsiniz. Bu oranın yalnızca o ayki ürünler için geçerli olduğunu unutmanızda fayda var. Yani performans puanı yüksek olan yeni bir ürün, şayet fiyatı da uygun ise tüm diğer ürünlerin Fiyat / Performans oranını kolayca değiştirebilir. Ürünlerin performanslarını bir bakışta görebilmeniz için de renk kodları kullanıyoruz. Yeşil renk, test ve incelemelerde çok iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Performansı iyi olan ürünler sarı, orta seviye performans gösteren ürünler de turuncu renkle temsil ediliyor. Güncel TOP 10 tablolarının tümüne www.chip.com.tr adresinden de erişebilirsiniz.

Satın alma kararınız için CHIP TOP 10 tabloları

Bir aygıtın sıralaması CHIP Toplam Puanından elde ediliyor. Puanlar eşitse fiyatı daha uygun olan ürün bir üst sırada yer alıyor.

Bir aygıtın CHIP Toplam Puanı tek tek değerlendirmeler baz alınarak hesaplanıyor. CHIP Toplam Puanı sonucunda aygıtların sınıfları ortaya çıkıyor. Aygıt sınıflarında ayırım, zirve sınıfı, üst sınıf ve orta sınıf aygıtlar şeklinde yapıyor.

Bu sütunlar puanlamalar, ölçüm değerleri veya teknik bilgilerden oluşuyor. Tablolarda sadece en önemli olanları yer alıyor. Ürünleri temin edebileceğiniz firmaların iletişim bilgilerini e-CHIP'te CHIP TOP 10 bölümünde bulabilirsiniz.

17" MONİTÖRLER									
Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (5 + 5'dir)	Genişliği	Karşıt Serisi	Renk Sıcaklığı	Ekranı	Notlar
1	Sony CDP-G20P	94	328	76	100	97	100	95	T. CRT, 0.24 mm, 1600 x 1200 Pixel
2	Sony CDP-G20P	92	375	71	100	98	97	94	T. CRT, 0.24 mm, 1600 x 1200 Pixel
3	ADI Microscan C700	80	260	74	50	95	89	89	T. CRT, 0.24 mm, 1600 x 1200 Pixel
4	Samsung SyncMaster T57 M	80	267	76	50	94	88	90	N.Flat, 0.25 mm, 1820x1440 Pixel
5	Samsung SyncMaster T57 QX	79	250	75	50	93	88	90	D.Flat, 0.20 mm, 1820x1440 Pixel
6	Philips 107B4	78	189	71	50	88	90	90	D. Pitch, 0.25 mm, 1600x1200 Pixel
7	Mitsubishi 17F81	78	206	74	50	91	89	87	D. Pitch, 0.25 mm, 1600x1200 Pixel
8	Visiononic C5771	77	330	90	50	89	89	89	D. Pitch, 0.26 mm, 1280x1024 Pixel
9	Eyama VisionMaster Pro 438	76	360	43	50	100	91	100	(1)Tron, 0.25 mm, 1600 x 1200 Pixel
10	Sony CDP-F220E	76	289	57	50	98	86	90	T. CRT, 0.24 mm, 1280 x 1024 Pixel

Bu renklerle aygıtları şu gruplara ayırıyoruz:

- Zirve sınıfı
- Üst sınıf
- Orta sınıf

Bu simge ile CHIP TOP 10'a yeni giren ürünleri ifade ediyoruz.

Her ay ürünlerin son kullanıcı satış fiyatlarını güncelliyoruz. Ürünleri daha uygun fiyatlarla da temin etmeniz mümkün. Fiyat ve CHIP toplam puanından da daha sonra Fiyat/Performans puanını 5'lik okul notu sistemine göre hesaplıyoruz.

Tek tek değerlendirmelerdeki en iyi değerler sütunlarda kalın yazı tipleriyle gösteriliyor. Sadece puanlamalarda bu tip bir öne çıkarılma söz konusu, teknik özelliklerde böyle bir uygulama yok.

DEĞERLENDİRME

» Kendi kriterlerinize göre değerlendirin

TOP 10 tablolarında, CHIP Test Merkezi'nde yapılan testler sonucunda ilk 10 arasına girmeyi hak eden ürünleri, performans puanları ve teknik bilgileriyle birlikte bulabilirsiniz. Tablolarda iki ayrı puan türü yer alıyor. Bunlar Performans ve Fiyat/Performans olarak sınıflandırıldı. Sizin için ürünün fiyatından çok performansı önemli ise, size hitap edecek olan performans puanlandırmasıdır. Ama eğer bir ürünün performansından çok fiyatına önem veriyorsanız, o zaman fiyat/performans

oranı belirleyici faktörünüz olacaktır. CHIP TOP 10 listelerinde ürünler sıralanırken performans puanları dikkate alınıyor. Fiyat sıralamada bir etken değil. Bu listeler her ay güncellendiğinden, fiyatların değişmesi fiyat/performans oranını da her ay değiştiriyor. Fakat fiyatın test kriterleri içinde ayrı bir başlık olmaması nedeniyle, fiyat/performans sıralamasını tabloya bakarak siz oluşturmalsınız. CHIP TOP 10 tablolarını dergide olduğu gibi CHIP Online'da da (www.chip.com.tr) bulabilirsiniz.

EĞİTİMDE DOĞRU HAMLE...

➔ BTAP

Bilgi Teknolojileri Akademi Programı
ATAP (Ağ Teknolojileri Akademi Programı)
YTAP (Yazılım Teknolojileri Akademi Programı)

➔ MCSE

➔ MCSE + Security

➔ MCSE + Messaging

➔ MCAD & MCSD .NET

➔ MCDBA

➔ ECDL Temel / ECDL İleri

➔ CCNA

➔ CCNP

➔ Linux

➔ Web Tasarım & Grafik

➔ AutoCAD (2 Boyut + 3 Boyut)

➔ Microsoft Back Office Eğitimleri

Exchange Server
ISA Server
SQL Server
SMS Server
MOM Server
Sharepoint Portal Server
Biztalk Server
Commerce Server

➔ Kurumsal Özel Eğitimler

➔ Kurumsal Çözümler

Mayasoft

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ EĞİTİM MERKEZİ

Barbaros Bulvarı Okal İşhanı No:9 Kat: 2,3,4 Beşiktaş - İstanbul
info@mayasoft.com.tr Faks : 0 212 236 82 89

Tel: 0 212 236 82 88
www.mayasoft.com.tr

İNDİRİM KUPONU

%15
HAFTA SONU EĞİTİMLERİ

%25
HAFTA İÇİ AKŞAM EĞİTİMLERİ

%50
HAFTA İÇİ GÜNDÜZ EĞİTİMLERİ

SABİT DİSKLER

Güncel karşılaştırma testi, bakınız **116**

17" MONİTÖRLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Convergence	Contrast Seviyesi	Renk Skala Değerlen.	Ergonomi	Geometri	Teknik veriler Ekran tipi, Nokta aralığı (mm), Çözünürlük (pixel)
1	Sony CPD-G220P	94	■■■■■	289	76	100	97	100	95	T.CRT, 0,24 mm, 1.600 x 1.200
2	LG F700P	80	■■■■■	191	77	50	94	90	90	Flat, 0,24 mm, 1.920 x 1.440
3	ADI Microscan G700i	80	■■■■■	190	74	50	93	89	93	T.CRT, 0,24 mm, 1.600 x 1.200
4	Samsung SyncMaster 757 NF	79	■■■■■	191	76	50	90	88	92	NaturalFlat, 0,25 mm, 1.920 x 1.440
5	Samsung SyncMaster 757 DFX	78	■■■■■	192	75	50	88	88	90	D.Flat, 0,20 mm, 1.920 x 1.440
6	Philips 107B4	77	■■■■■	159	73	50	84	90	90	D.Pitch, 0,25 mm, 1.600 x 1.200
7	Miro 17F95	77	■■■■■	155	72	50	87	89	87	Dot Pitch, 0,25 mm, 1.600 x 1.200
8	LG T710BH	76	■■■■■	110	70	50	90	85	85	Flat, 0,20 mm, 1.280 x 1.024
9	Sony CPD-E220E	75	■■■■■	250	57	50	94	86	92	T.CRT, 0,24 mm, 1.280 x 1.024
10	Iiyama VisionMaster Pro 410	74	■■■■■	255	43	50	90	91	100	D.Tron, 0,25 mm, 1.600 x 1.200

19" MONİTÖRLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Conv.+ Geo. P.	Ergonomi	Yatay Frekansı	Düsey Frekansı	Boyutları (GxYxD)	Teknik veriler Ekran tipi, Nokta aralığı (mm), Çözünürlük (dpi)
1	Sony G400	98	■■■■■	449	96	100	30-96 kHz	48-120 Hz	446 x 464 x 461	Trinitron, 0,24, 1.600 x 1.200
2	LG 995FT	95	■■■■■	295	96	94	30-96 kHz	50-160 Hz	470 x 480 x 470	Flat Square Tube, 0,24, 1.600 x 1.200
3	Philips 109P	95	■■■■■	315	95	94	30-110 kHz	50-160 Hz	456 x 469 x 438	Flat Square Tube, 0,25, 1.920 x 1.440
4	Philips 109P4	95	■■■■■	305	97	95	30-111 kHz	50-160 Hz	460 x 450 x 450	Flat Square Tube, 0,24, 1.920 x 1.440
5	LG Flatron EZ T910BU	94	■■■■■	245	97	90	30-98 kHz	50-160 Hz	443 x 458 x 450	Flat, 0,24, 2.048 x 1.536
6	NecFP950	94	■■■■■	593	100	85	31-110 kHz	55-160 Hz	442 x 456 x 447	Grill Pitch, 0,25, 1.600 x 1.200
7	Hyundai ImageQuest Q995	92	■■■■■	251	90	95	30-110 kHz	50-160 Hz	436 x 431 x 456	DynaFlat-X, 0,25/0,20, 1.600 x 1.200
8	Sony E400	91	■■■■■	425	96	83	30-96 kHz	48-120 Hz	446 x 464 x 461	Trinitron, 0,24, 1.600 x 1.200
9	Hyundai ImageQuest Q910	89	■■■■■	215	85	95	30-107 kHz	50-150 Hz	436 x 431 x 456	DynaFlat-X, 0,20, 1.600 x 1.200
10	Benq V991	88	■■■■■	235	90	85	30-95 kHz	50-160 Hz	466 x 455 x 463	Flat Square Tube, 0,25, 1.600 x 1.200

MÜREKKEP PÜSKÜRTMELİ YAZICILAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (+ kdv)	Office Baskı Hızı	Grafik Baskı Hızı	Resim Baskı Hızı	Grafik Kalitesi	Resim Kalitesi	Teknik veriler Ergonomi, çözünürlük, arayüz, baskı hızı
1	Epson Stylus Photo R800	96	■■■■■	319 €	90	90	89	100	100	100, 5760 x 1440 dpi, Paralel/USB, 17/8
2	Epson Stylus C84	93	■■■■■	160 €	100	100	81	92	92	100, 5760 x 1440 dpi, Paralel/USB, 22/12
3	HP Deskjet 5652	91	■■■■■	145 \$	93	54	98	100	95	100, 4800 x 1200 dpi, Paralel/USB, 21/15
4	Canon i455	87	■■■■■	85 €	87	27	92	98	100	89, 4800 x 1200 dpi, USB, 18/12
5	HP Deskjet 5150	85	■■■■■	104 \$	90	52	100	85	87	94, 4800 x 1200 dpi, USB, 19/14
6	HP Deskjet 3650	81	■■■■■	76 \$	73	45	87	87	89	83, 4800 x 1200 dpi, USB, 17/12
7	Canon i350	79	■■■■■	73 \$	79	77	75	85	78	83, 4800 x 1200 dpi, USB, 16/11
8	Epson Stylus C64	76	■■■■■	86 €	70	53	51	74	84	94, 5760 x 1440 dpi, Paralel/USB, 17/9
9	Canon i250	76	■■■■■	62 €	70	76	74	74	78	80, 4800 x 1200 dpi, USB, 12/9

1. SIRA: Epson Stylus Photo R800

Çok iyi kalitede baskı imkanı sunan bir masaüstü çözüm.

- Yüksek çözünürlük.
- 1.440 memeli baskı kafası.
- CD üzerine baskı imkanı.

CHIP Toplam Puanı: **96**
Fiyatı: 319 Euro (kötü)

3. SIRA: HP deskjet 5652

Gerek metinlerde, gerekse de resimli baskılarda iyi bir çözüm sunuyor.

- Baskı kalitesi çok iyi.
- Çok yönlü kullanım.
- Başarılı yazılım desteği ve ergonomi.

CHIP Toplam Puanı: **91**
Fiyatı: 145 \$ (iyi)

INTEL 775 ANAKARTLAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (€+ kdv)	Performans	Stabilite	Birlikte gelenler	Servis/Dokümantasyon	Yonga seti	Teknik veriler (Ram, Audio, Lan,Wlan)
1	Asus P5AD2 Premium	99	■■■■■	200	100	100	98	92	i925X	DDR2-600, 7.1 HDA, 2 x 1 Gbit, 54 Mbit
2	Gigabyte GA-8I955X Royal	98	■■■■■	200	99	100	96	100	i955X	DDR2-667, 7.1 HDA, 2 x 1 Gbit
3	Asus P5GD2 Premium	98	■■■■■	150	96	100	100	100	i915P	DDR2-600, 7.1 HDA, 2 x 1 Gbit, 54 Mbit
4	MSI P4N Diamond	97	■■■■■	210	99	92	100	92	nForce4	DDR2-667, 7.1 Creative HDA, 2 x 1 Gbit
5	MSI 945G Neo Platinum	95	■■■■■	140	100	99	90	83	i945G	DDR2-667, 7.1 HDA, 1 Gbit
6	Asus P5LD2 Deluxe WiFi - TV	95	■■■■■	240	99	92	92	92	i945P	DDR2-667, 7.1 HDA, 1 Gbit, 54 Mbit
7	Epox 5NVA + SLI	94	■■■■■	200	99	98	87	83	nForce4	DDR2-667, 7.1 AC97, 1 Gbit
8	Foxconn 925XE7AA	93	■■■■■	190	100	100	87	67	i925XE	DDR2-667, 7.1 HDA, 2X1 Gbit
9	MSI 915P Neo2	92	■■■■■	85	99	100	79	92	i915P	DDR2-533, 7.1 HDA, 1 Gbit
10	Foxconn 955X7AA8EKR52	92	■■■■■	180	99	100	85	67	i955X	DDR2-667, 7.1 HDA, 2X1 Gbit

AMD 939 ANAKARTLAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (+ kdv)	Performans	Stabilite	Birlikte gelenler	Yapısı	Servis/Doküman.	Teknik veriler (Chipset, USB2.0, Network, Sound Chip)
1	MSI K8N Diamond	96	■■■■■	245 \$	100	100	93	71	100	Nvidia nForce4 SLI
2	Gigabyte GA-K8NXP SLI	93	■■■■■	238 \$	94	90	97	88	87	Nvidia nForce4 SLI
3	DFI Lanparty nF4 SLI-DR	92	■■■■■	240 \$	97	88	86	100	96	Nvidia nForce4 SLI
4	Asus A8N-SLI Deluxe	92	■■■■■	187 \$	91	88	100	88	74	Nvidia nForce 4 SLI
5	Gigabyte GA-K8NXP-9	91	■■■■■	200 \$	94	88	91	88	57	Nvidia nForce4 Ultra
6	Tyan Tomcat K8E S2865AG2NRF	91	■■■■■	220 €	100	88	84	77	61	Nvidia NForce4 Ultra
7	MSI K8N Neo 4 Platinum	90	■■■■■	243 \$	88	94	92	85	61	Nvidia NForce4 Ultra
8	Albatron K8SLI	90	■■■■■	130 €	94	89	84	88	90	Nvidia nForce4 SLI
9	ECS KN1 Extreme	90	■■■■■	130 \$	97	89	87	68	65	Nvidia nForce4 Ultra
10	Abit AX8	88	■■■■■	110 \$	88	89	86	94	65	VIA K8T890

YENİ

600 \$ ALTI LAZER YAZICILAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Office Baskı Hızı	Grafik Baskı Hızı	Resim Kalitesi	Grafik Kalitesi	Ergonomi+ Servis	Teknik veriler Çözünürlük, Bellek
1	Lexmark T430	98	■■■■■	600	100	96	98	93	95	1.200 dpi, 32 MB
2	DELL 1700N	96	■■■■■	490	98	93	95	96	95	1.200 dpi, 32 MB
3	HP LaserJet 1160	93	■■■■■	319	91	96	95	93	90	1.200 dpi, 16 MB
4	Xerox Phaser 3450	93	■■■■■	595	93	95	96	91	90	1.200 dpi, 32 MB
5	Panasonic KX-P7305	90	■■■■■	367	88	93	89	92	90	1.200 dpi, 16 MB
6	HP LaserJet 1020	79	■■■■■	149	78	79	78	75	80	1.200 dpi, 2 MB
7	Brother HL-2040	77	■■■■■	179	79	80	57	75	75	1.200 dpi, 8 MB
8	Samsung ML-1610	77	■■■■■	159	69	82	77	75	80	1.200 dpi, 2 MB
9	Konica Minolta PagePro 1300W	75	■■■■■	119	74	81	67	73	75	1.200 dpi, 8 MB

1. SIRA: Lexmark T430

Gerek hız gerekse baskı kapasitesi açısından liderlik koltuğuna oturmayı başaran bu yazıcının genel toplamdaki birinciliği sürpriz olmadı.

Yüksek baskı kalitesi
Yüksek baskı hızı.
Çift taraflı baskı
CHIP Toplam Puanı: **98**
Fiyatı: 600 \$ (iyi)

5. SIRA: Panasonic KX-P7305

Mükemmel bir fiyat/performans oranı ve yüksek baskı kalitesi.

Yüksek baskı kalitesi
Çift taraflı baskı
Düşük baskı hızı
CHIP Toplam Puanı: **90**
Fiyatı: 367 \$ (çok iyi)

PCIe EKRAN KARTLARI

Güncel karşılaştırma testi, bakınız 46

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat (+ kdv)	Görüntü Kalitesi	Ergo- nomi	Beraber. Gelen Don.	Servis/ Doküman.	Optik Zum	Teknik veriler USB, AV Out, ağırlık
1	Canon PowerShot Pro1	88	■ ■ ■ ■ □	1007 \$	96	80	100	67	7 X	2,0, AV Out, 545 g
2	Sony DSC-F828	88	■ ■ ■ ■ □	1072 \$	97	86	95	67	7 X	2,0, AV Out, 940 g
3	Canon PowerShot S2 IS	88	■ ■ ■ ■ □	450 €	80	97	86	100	12 X	2,0, AV Out, 520 g
4	Sony Cyber-shot DSC-H1	86	■ ■ ■ ■ □	499 €	96	94	80	67	12 X	2,0, AV Out, 591 g
5	Panasonic Lumix DMC-FZ20	85	■ ■ ■ ■ □	599 €	85	94	95	50	12 X	2,0, AV Out, 556 g
6	Nikon Coolpix 8800	85	■ ■ □ □ □	1300 \$	100	96	56	86	10 X	2,0, AV Out, 680 g
7	Olympus µ Digital 800	84	■ ■ ■ ■ □	430 €	97	76	66	100	3 X	2,0, AV Out, 211 g
8	Nikon Coolpix 8400	84	■ ■ ■ ■ □	929 \$	98	88	63	86	3,5X	2,0, AV Out, 470 g
9	Olympus µ Digital 800	84	■ ■ ■ □ □	1007 \$	93	80	90	86	5 X	2,0, AV Out, 720 g
10	Fujifilm FinePix E550	83	■ ■ ■ ■ ■	485 \$	94	83	77	67	4 X	2,0, AV Out, 261 g

ÇOK İŞLEVLİ CİHAZLAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (+ kdv)	Office Baskı hız	Grafik Baskı hız	Resim Baskı hız	Grafik Kalitesi	Resim Kalitesi	Teknik veriler Çözünürlük, bağlantı
1	Epson Stylus Photo RX700	93	■■■■■	445 \$	99	100	100	71	95	5.760 x 1.440 dpi, USB 2.0
2	Canon Pixma MP760	92	■■■■■	432 \$	94	100	100	100	96	4.800 x 1.200 dpi, USB 2.0
3	Epson Stylus Photo RX620	82	■■■■■	334 \$	95	100	100	100	76	5.760 x 1.440 dpi, USB 2.0
4	HP Photosmart 2610 All-in-One	82	■■■■■	469 \$	96	87	98	83	84	4.800 x 1.200 dpi, USB 2.0
5	HP OfficeJet 6210	80	■■■■■	400 \$	98	85	80	98	81	4.800 x 1.200 dpi, USB 1.1
6	Epson Stylus CX6600	79	■■■■■	409 \$	87	89	95	100	84	5.760 x 1.440 dpi, USB 2.0
7	HP PSC 1610	79	■■■■■	149 €	96	72	71	93	87	4.800 x 1.200 dpi, USB 1.1
8	Canon SmartBase MP390	76	■■■■■	275 \$	98	87	89	50	59	4.800 x 2.400 dpi, USB 2.0
9	HP OfficeJet 6110	74	■■■■■	335 \$	100	94	87	46	44	4.800 x 1.200 dpi, USB 2.0
10	Brother MFC-620CN	74	■■■■■	330 \$	82	74	68	34	34	600 x 1.200 dpi, USB 2.0

5. SIRA: HP OfficeJet 6210

6210 ile dijital kameralardaki resimler doğrudan yazdırılabilir.

- ✓ Çok iyi metin baskısı
- ✓ Çok iyi metin kopyalama hızı
- ✗ Kötü tarama kalitesi

CHIP Toplam Puanı: 80
Fiyatı: 400 \$ (orta)

6. SIRA: Epson Stylus CX6600

Özel mürekkepleriyle hemen hemen tüm kağıtlara kaliteli baskı imkanı sunuyor.

- ✓ İyi donanım özellikleri
- ✓ İyi tarama kalitesi
- ✗ Yavaş

CHIP Toplam Puanı: 79
Fiyatı: 409 \$ (iyi)

DİJİTAL VIDEO KAMERALAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (+ kdv)	Görüntü Kalitesi	Ses Kalitesi	Ergo-nomi	Birlikte gelenler	Servis Döküman.	Teknik veriler (Çözünürlük, Zum, Ağırlık)
1	Canon XM2	94	■■■■■	3.350 \$	96	91	100	83	100	3 x 0,47 Mpixel, 20X, 1.200 g
2	Canon XL2	92	■■■■■	6.026 \$	100	80	92	81	98	3 x 0,8 Mpixel, 20X, 2410 g
3	Sony DCR-VX2100	92	■■■■■	3.154 \$	100	93	86	100	46	3 x 0,45 Mpixel, 12X, 1.500
4	Sony HDR - FX1	91	■■■■■	3.590 €	92	85	100	83	96	3 x 1,12 Mpixel, 12X, 2.177 g
5	Panasonic NV-GS400	87	■■■■■	1.630 \$	87	86	92	88	70	3 x 1,07 Mpixel, 12X, 700 g
6	JVC GR-PD1	85	■■■■■	2.400 €	93	78	80	77	87	1,18 Mpixel, 10X, 1.270 g
7	Sony DCR-PC350	84	■■■■■	1.313 \$	87	85	88	83	59	3 x 0,31 Mpixel, 10X, 440 g
8	JVC GR-DX307	81	■■■■■	630 €	93	74	82	73	60	1,33 Mpixel, 10X, 435 g
9	Canon MVX35	80	■■■■■	950 €	85	89	75	81	50	2,2 Mpixel, 10X, 470 g
10	Panasonic NV-GS75	80	■■■■■	880 €	84	82	93	65	70	3 X 0,54 Mpixel, 10X, 490 g

100 \$ ALTI EKRAN KARTLARI

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	3B Performs	Donanım Özellikleri	Kutu İçeriği	Belleği (MB)	CHIP/ B.F. (Mhz)	Grafik Yongası
1	MSI RX9550 TD128	45	■■■■■	74	40	30	90	128 MB	250/200	Radeon 9550
2	Sapphire Radeon 9550	41	■■■■■	64	38	18	85	128 MB	250/200	Radeon 9550
3	Sapphire Radeon 9550	41	■■■■■	71	38	17	85	256 MB	250/200	Radeon 9550
4	Asus A9550 GE	40	■■■■■	81	37	14	90	128 MB	250/200	Radeon 9550
5	HIS 9550 SE	38	■■■■■	95	34	15	85	256 MB	250/200	Radeon 9550
6	HIS 9550 SE	31	■■■■■	64	25	16	85	128 MB	250/200	Radeon 9550
7	MSI RX9550SE-TD128	31	■■■■■	60	24	16	90	128 MB	250/200	Radeon 9550
8	Gecube 9550 Encore	29	■■■■■	69	22	18	85	128 MB	250/200	Radeon 9550
9	Asus A9250 GE	19	■■■■■	86	10	8	85	256 MB	240/200	Radeon 9250
10	MSI RX9250-T128	13	■■■■■	41	2	5	90	128 MB	240/166	Radeon 9250

100 \$ - 200 \$ ARASI EKRAN KARTLARI

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	3B Performs	Donanım Özellikleri	Kutu İçeriği	Belleği (MB)	CHIP/ B.F. (Mhz)	Grafik Yongası
1	ASUS Radeon 9600XT	87	■■■■■	182	87	80	95	128 / DDR	500 / 600	Radeon 9600XT
2	Powercolor 9600XT Bravo Edition	86	■■■■■	185	90	80	68	128 / DDR	500 / 600	Radeon 9600XT
3	Gigabyte 9600XT	83	■■■■■	182	87	74	75	128 / DDR	500 / 600	Radeon 9600XT
4	HIS 9600XT	82	■■■■■	199	91	44	63	128 / DDR	500 / 650	Radeon 9600XT
5	Leadtek A360 TDH	82	■■■■■	194	77	100	91	256 / DDR	425 / 500	GeForce FX5700
6	Inno3D 5700 Ultra	81	■■■■■	171	92	29	68	128 / GDDR3	475 / 900	GeForce FX5700 Ultra
7	FIC 9600XT	79	■■■■■	164	87	59	50	128 / DDR	500 / 600	Radeon 9600XT
8	MSI FX5700	74	■■■■■	135	81	14	90	128 / DDR	425 / 550	GeForce FX5700
9	Abit Siluro FX5700	72	■■■■■	199	77	59	55	256 / DDR	425 / 500	GeForce FX5700
10	Asus V9570TD	71	■■■■■	185	78	29	75	256 / DDR	425 / 500	GeForce FX5700

1. SIRA: Asus Radeon 9600XT

Soğutucunun VPU'nun yanında bellek modüllerini de örtmesi, esnek bir kullanım sağlıyor.

- Yüksek performans
- Analog video girişi
- Başarılı fiyat performans oranı

CHIP Toplam Puanı: **87**
Fiyatı: 182 \$ (iyi)

5. SIRA: Leadtek A360 TDH

Üzerindeki analog video girişi sayesinde, çok yönlü bir kullanım sunuyor.

- İyi donanım özellikleri
- Başarılı soğutma
- Zengin kutu içeriği

CHIP Toplam Puanı: **82**
Fiyatı: 194 \$ (iyi)

200 \$ ÜSTÜ EKRAN KARTLARI

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	3B Performs	Donanım Özellikleri	Kutu İçeriği	Belleği (MB)	CHIP/ B.F. (mhz)	Grafik Yongası
1	Asus V9999 Ultra Deluxe	93	■■■■■	433	98	74	82	256 / GDDR3	400 / 1100	GeForce FX6800 Ultra
2	Asus AX 800XT	88	■■■■■	440	90	84	79	256 / GDDR3	520 / 1120	Radeon 800XT
3	MSI 6800GT	88	■■■■■	349	92	51	100	256 / GDDR3	350 / 1000	GeForce FX6800GT
4	MSI RX800 Pro T256	82	■■■■■	485	77	100	100	256 / GDDR3	475 / 900	Radeon X800PRO
5	Leadtek A400GT	82	■■■■■	510	89	38	79	256 / GDDR3	350 / 1000	GeForce FX6800GT
6	Asus 9999 Gamer	78	■■■■■	370	79	74	72	256 / GDDR3	350 / 1000	GeForce FX6800
7	Leadtek A400 TDH	71	■■■■■	370	71	64	79	128 / DDR	325 / 700	GeForce FX6800
8	Leadtek A380 Ultra TDH	66	■■■■■	450	58	100	83	256 / DDR	475 / 950	GeForce FX5950 Ultra
9	Gigabyte 9800XT	62	■■■■■	425	60	64	75	256 / DDR	412 / 730	Radeon 9800 XT

CEP TELEFONLARI

YENİ

YENİ

YENİ

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (€+ kdv)	Telefon işlev	Multi-medya	Veri/ mesaj	Pratik	Ağırlık	Teknik veriler (Boyut ve özellik)
1	Nokia N90	96	■■■■■	719	96	100	95	94	175 g	113 x 52 x 25 mm, Digicam, e-Mail, BT, USB
2	Samsung SGH-Z500	94	■■■■■	529	95	85	96	97	103 g	90 x 45 x 26 mm, Digicam, e-Mail, BT, IR, USB
3	Sony Ericsson k600i	94	■■■■■	449	99	92	100	90	106 g	105 x 45 x 20 mm, Digicam, e-Mail, BT, IR, ser, USB
4	Sony Ericsson k750i	95	■■■■■	419	92	100	89	96	102 g	100 x 47 x 21 mm, Digicam, e-Mail, BT, IR, ser, USB
5	Sony Ericsson W800i	94	■■■■■	495	88	99	93	95	101 g	100 x 47 x 21 mm, Digicam, e-Mail, BT, IR, USB
6	Nokia 6630	94	■■■■■	359	100	96	100	89	130 g	110 x 60 x 24 mm, Digicam, e-Mail, BT, USB
7	Nokia 6230i	94	■■■■■	325	88	97	91	96	99 g	103 x 45 x 99 mm, Digicam, e-Mail, BT, IR, USB
8	Siemens S65	93	■■■■■	237	95	84	88	98	104 g	109 x 48 x 21 mm, Digicam, e-Mail, BT, IR, USB, ser
9	Nokia 6680	92	■■■■■	579	97	98	100	85	136 g	108 x 55 x 20 mm, Digicam, e-Mail, BT, USB
10	Nokia 6230	92	■■■■■	235	89	84	93	97	97 g	103 x 45 x 20 mm, Digicam, e-Mail, BT, IR, USB

15" LCD MONİTÖRLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Görüntü kalitesi	Ergonomi	Birlikte Gelenler	Tepki süresi (ms)	Servis Doküman.	Teknik veriler (Alan büyüklüğü, maks. çözünürlük, piksel aralığı (mm), maks. kontrast, maks. parlaklık)
1	SONY SDM-S53	98	■■■■■	245	93	90	90	18	80	15", 1.024 x 768, 0,297, 500:1, 300m ²
2	PHILIPS 150B	82	■■■■■	290	59	92	85	18	100	15", 1.024 x 768, 0,297, 450:1, 250m ²
3	SAMSUNG 153V	80	■■■■■	245	60	81	90	20	95	15", 1.024 x 768, 0,297, 300:1, 250m ²
4	SONY SDM-HS53	78	■■■■■	290	57	83	90	20	80	15", 1.024 x 768, 0,297, 400:1, 250m ²
5	SAMSUNG 152V	76	■■■■■	245	52	81	90	20	95	15", 1.024 x 768, 0,297, 350:1, 250m ²
6	HYUNDAI IMAGE QUEST Q15	72	■■■■■	235	47	84	85	20	80	15", 1.024 x 768, 0,297, 300:1, 250m ²
7	BEKO BTM-15JA	67	■■■■■	250	36	83	90	20	80	15", 1.024 x 768, 0,297, 350:1, 300m ²
8	BEKO BS-15L	67	■■■■■	260	36	82	90	20	80	15", 1.024 x 768, 0,297, 350:1, 250m ²
9	OLIVETTI LC 157M	59	■■■■■	240	36	80	85	21	80	15", 1.024 x 768, 0,297, 300:1, 300m ²

17" LCD MONİTÖRLER

YENİ

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Görüntü kalitesi	Ergonomi	Birlikte Gelenler	Tepki süresi (ms)	Servis Doküman.	Teknik veriler (Alan büyüklüğü, maks. çözünürlük, piksel aralığı (mm), maks. kontrast, maks. parlaklık)
1	HYUNDAI ImageQuest L72S	96	■■■■■	335	95	80	90	8	80	17", 1.280 x 1.024, 0,264, 700:1, 300m ²
2	SONY SDM X73	95	■■■■■	465	92	78	90	12	80	17", 1.280 x 1.024, 0,264, 400:1, 300m ²
3	SAMSUNG 172X	93	■■■■■	380	86	77	90	12	95	17", 1.280 x 1.024, 0,264, 500:1, 270m ²
4	PHILIPS 170T4	88	■■■■■	599	62	100	85	14	100	17", 1.280 x 768, 0,297, 600:1, 450m ²
5	SONY SDM-HS73P	85	■■■■■	440	67	82	90	11	80	17", 1.280 x 1.024, 0,264, 500:1, 400m ²
6	SONY S73	84	■■■■■	388	66	83	90	12	80	17", 1.280 x 1.024, 0,264, 500:1, 250m ²
7	AGnevo M-17	84	■■■■■	316	68	87	92	12	90	17", 1.280 x 1.024, 0,264, 500:1, 300m ²
8	LG 1730S	83	■■■■■	420	63	90	99	16	90	17", 1.280 x 1.024, 0,264, 450:1, 250m ²
9	ASUS PG 17	83	■■■■■	339	65	83	90	14	90	17", 1.280 x 1.024, 0,264, 550:1, 250m ²
10	LG 1720B	82	■■■■■	520	60	80	90	16	90	17", 1.280 x 1.024, 0,264, 450:1, 250m ²

1. SIRA: HYUNDAI ImageQuest L72S

Hyundai ImageQuest serisi ile ılık ve kaliteyi buluşturmayı sürdürüyor.

- ✦ Düşük güç tüketimi.
- ✦ Benzersiz yanıt süresi.
- ✦ Net ve keskin görüntü

Toplam CHIP Puanı: 96
Fiyatı: 335 \$ (çok iyi)

8. SIRA: LG 1730S

Sunduğu teknik özellikleri ve ergonomisi ile gözden kaçmaması gereken bir seçenek.

- ✦ 12 ms'lik erişim zamanı
- ✦ Döner taban, dahili güç adaptörü
- ✦ Dijital girişi yok

Toplam CHIP Puanı: 83
Fiyatı: 420 \$ (çok iyi)

DVD YAZICILAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	DVD okuma prf. puanı	CD okuma prf. puanı	DVD yazma puanı	CD yazma puanı	Servis ve Dok.	Teknik veriler (DVD yazma, DVD yeniden yazma, DVD okuma, Cd yazma, Cd yeniden yazma, Cd okuma, Bellek)
1	Philips DVDR16STK	94	■■■■■	152	100	89	98	95	96	16X, 8X, 16X, 48X, 32X, 48X, 2 MB
2	NEC ND-3540A	93	■■■■■	65	98	85	98	92	95	16X, 8X, 16X, 40X, 32X, 40X, 2 MB
3	LG GSA-4163B	92	■■■■■	53	98	83	98	94	93	16X, 4X, 16X, 48X, 24X, 48X, 2 MB
4	NEC ND-3520A	91	■■■■■	55	100	83	96	95	95	16X, 8X, 16X, 48X, 24X, 48X, 2 MB
5	Plextor 712A	91	■■■■■	135	88	100	99	90	45	12X, 4X, 16X, 48X, 24X, 48X, 8 MB
6	AOPEN DUW1608/ARR	88	■■■■■	55	81	92	98	90	36	16X, 4X, 16X, 48X, 32X, 48X, 2 MB
7	Samsung TS-H552	87	■■■■■	62	81	83	88	95	60	16X, 4X, 16X, 32X, 24X, 40X, 2 MB
8	ASUS DRW-1604P	85	■■■■■	59	81	76	78	95	53	16X, 4X, 16X, 32X, 24X, 40X, 2 MB
9	Lite On SOHW-1613S	85	■■■■■	60	77	82	79	90	100	16X, 4X, 16X, 40X, 24X, 40X, 2 MB
10	Philips DVDR-1640P	84	■■■■■	49	70	46	79	90	90	16X, 4X, 16X, 40X, 24X, 40X, 2 MB

4. SIRA: NEC ND-3520A

Satın aldığınız yazıcı kanatlanıp uçsun istiyorsanız, bu yazıcı iyi bir seçim olabilir.

- Yüksek performans
- Çift katman desteği
- Beraberinde yazılım gelmiyor.

Toplam CHIP Puanı: 91
Fiyatı: 55 \$ (iyi)

7. SIRA: Samsung TS-H552

Uygun fiyatlı DVD yazıcı almak istiyorsanız, bu yazıcı sizi memnun edebilir.

- Fiyat/ performans oranı.
- Yüksek CD yazma hızı.
- Kutu içeriği.

Toplam CHIP Puanı: 87
Fiyatı: 61 \$ (çok iyi)

CD YAZICILAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Audio CD Yazma	Data CD Yazma*	Data CD Yazma**	CD Okuma Perfor.	Ergonomi Birlikte G.	Teknik veriler (Okuma / Yeniden yazma / Yazma, Ön bellek)
1	LG GCE-8525B	93	■■■■■	28	85	100	100	90	100	52/32/52, 2 MB
2	Samsung SW-252	86	■■■■■	29	78	100	100	66	100	52/24/52, 8 MB
3	Plextor Premium	83	■■■■■	65	97	95	91	55	80	52/32/52, 2 MB
4	Plextor PX-W5224TA	83	■■■■■	45	100	94	87	58	70	52/24/52, 2 MB
5	LG GCE-8523B	82	■■■■■	30	75	67	97	89	85	52/24/52, 2 MB
6	Benq CRW5524P	75	■■■■■	29	52	49	87	97	100	52/24/52, 2 MB
7	Aopen CRW5232	67	■■■■■	28	49	45	99	67	80	52/32/52, 2 MB
8	Mitsumi CR-48ETE	67	■■■■■	31	41	40	97	75	80	52/24/52, 2 MB
9	Philips PCRW5224	65	■■■■■	30	52	49	82	67	70	52/24/52, 2 MB
10	MSI CR-52-A2	61	■■■■■	28	31	29	88	76	85	52/24/52, 2 MB

*CD'den yazma, **HDD'den yazma

TARAYICILAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	300 dpi RRTH	600 dpi GGTH	300 dpi RRTK	600 dpi GGTK	Ergonomi	Teknik veriler (Çözünürlük, Renk kalitesi, Arabirim)
1	Epson Perfection 3170 Photo	94	■■■■■	235	17	55	96	100	90	3.200 x 6.400 dpi, 48 bit, USB 2.0
2	Canon CanoScan 3200F	92	■■■■■	164	20	42	95	97	85	1.200 x 2.400 dpi, 48 bit, USB 2.0
3	Canon Lide 80	85	■■■■■	236	39	73	89	87	93	2.400 x 4.800 dpi, 48 bit, USB 2.0
4	HP Scanjet 4670	83	■■■■■	201	24	125	95	95	100	2.400 x 2.400 dpi, 48 bit, USB 2.0
5	Benq S2W 7400UT	77	■■■■■	161	66	55	87	88	80	2.400 x 4.800 dpi, 48 bit, USB 2.0
6	Mustek BearPaw 4800TA ProII	77	■■■■■	83	48	39	86	86	80	2.400 x 4.800 dpi, 48 bit, USB 2.0
7	Canon Lide 30	73	■■■■■	85	47	287	89	85	80	1.200 x 2.400 dpi, 48 bit, USB 1.1
8	Genius ColorPage HR-7X SLIM	71	■■■■■	96	55	130	80	84	80	1.200 x 1.200 dpi, 48 bit, USB 1.1
9	Genius ColorPage HP-6X SLIM	71	■■■■■	71	69	88	78	82	82	600 x 1.200 dpi, 48 bit, USB 1.1
10	Mustek BearPaw 2448 CS Plus	70	■■■■■	60	46	59	78	84	75	1.200 x 2.400 dpi, 48 bit, USB 2.0

R.R.T.H.: Renkli Resim Tarama Hızı, G.G.T.H.: Gri tonlarında Grafik Tarama Hızı, R.R.T.K.: Renkli Resim Tarama Kalitesi, G.G.T.K.: Gri tonlarında Grafik Tarama Kalitesi

İÇİNDEKİLER

- 150 **Ayın Shareware'leri**
Sizin için seçtiklerimiz
- 152 **Freeware Deluxe**
En iyi bedava yazılımlar
- 156 **Özel servis paketi**
Windows'a doping
- 166 **Yeni yazılımlar testte**
Program incelemeleri
- 172 **CD'de fotoğraf albümü**
Kendi albümünüzü yapın
- 176 **Auditor Collection CD**
Çöken sistemleri kurtarın
- 180 **Symbian dosyası -7**
Cepten PC kontrolü

Cebit Bilişim'de Türkçe Media Center görüldü

Windows XP Media Center tanıtıldı

Microsoft, CeBIT'de, Windows XP Ailesi'nin yeni ürünü Windows XP Media Center Edition'ı kullanıcılarla buluşturdu. Ürün, PC'leri dijital eğlence merkezine dönüştürecek

■ Fuar boyunca, Media Center canlı demolar ve çeşitli etkinliklerle tanıtılırken, 8 ayrı demo standında da son kullanıcılar ürünü deneme şansı buldu. Windows XP Media Center Edition, PC'yi uzaktan kumanda ile kontrol edebilme imkânı sunan işletim sistemi ile televizyon, video, DVD, dijital görüntü, fotoğraf ve sesi bir araya getiren bir yazılım olarak tanımlanıyor.

Kutuda veya PC üzerine yüklü olarak piyasaya sunulacak olan Windows XP Media Center Edition'ın, özellikle gençler ve öğrenciler tarafından büyük ilgi görmesi bekleniyor.

Canlı yayınları durdurun

Windows XP Media Center Edition, tam bir dijital eğlence aracı olarak tasarlanmış. Örneğin, televizyondaki bir canlı yayın durdurularak görüntü geri alınabiliyor ve kişisel video kaydedici ile PC üzerine kayıt yapılabilir. Elektronik program rehberi yardımı ile, TV programları arasında kategorilere göre kolaylıkla arama yapmak da mümkün; sporun altındaki kategori olan futbol seçilince, futbol ile ilgili program

ve maç gibi seçenekler çıkıyor. Dijital müzik de, Windows XP Media Center'in uzmanlık alanlarından biri. Anahtar kelime ile müzik parçası, sanatçı ismi arama imkânı sunan Windows XP Media Center'da, parça seçmek, çalmak, ses ayarı gibi tüm işlemler uzaktan kumanda ile yapılabilir.

Uzaktan kumandalı bilgisayar

Üzerine müzik eklenebilen fotoğraf albümleri oluşturulması, slayt gösterileri hazırlanması, kişisel görüntü arşivi oluşturulması, görüntü montajı gibi zengin seçenekler ve farklı bir görsel deneyim de sunan Windows XP Media Center Edition, DVD izleme keyfini ise tek bir tuş ile parmakların ucuna getirmeyi hedefliyor. Microsoft Türkiye, Türkiye'nin 'bilişimle kalınması' vizyonunda önemli adımların atıldığı CeBIT Bilişim Eurasia'da, Media Center Edition'ın yanı sıra, SQL Server 2005, Windows XP 64 Bit, BizTalk 2006 ve Windows Server 2003 Release 2, Windows XP Tablet PC edition ve Windows Mobile ürünlerini de tanıttı.

Bilgi için: www.microsoft.com/turkiye

Bilişim Sözlüğü

Her bilgisayara lazım

Pusula Yayıncılık tarafından basılan, ilk baskısı tükendikten sonra Aralık 2004 tarihinde baskısı tekrarlanan 'Bilişim Sözlüğü 2005', şimdi de yazılım olarak kullanıcının karşısına çıkıyor. Prof. Dr. Bülent Sankur'un yıllara yayılan titiz bir çalışmayla hazırladığı 'Bilişim Sözlüğü' ilk olarak 2003 yılında basılmıştı. Ülkemizin içinde bulunduğu bilişim atağını göz önünde bulundurarak Bilişim Sözlüğü'nü yazılım haline dönüştüren Pusula Yayıncılık, ilk altı ay içerisinde 600.000 kullanıcı

ulaşmayı planlıyor. Dağıtımı ücretsiz yapılacak olan Bilişim Sözlüğü 2005 yazılımı, ilk yıl sonunda 1.000.000 kullanıcıyı hedefliyor. Basılı haldeki sözlüğün satış fiyatı 55 YTL idi. İndirilebilir yazılım sürümüne ücretsiz (eCHIP'te bulabilirsiniz). Bilişim Sözlüğü 2005, kolay kurulumu ve kullanımı, tamamen ücretsiz olması, sabit diskte az yer kaplaması ve basit menüsü ile dikkat çekiyor.

Bilgi için: www.bilisimsozlugu.com

Vista tasarımında ücretsiz sunumlar

Microsoft Max

Microsoft, Max kod ismi altında, dijital fotoğraflardan tek başına çalışan sunumlar hazırlayan yeni bir yazılım yayınladı. Ücretsiz program, XP'nin takipçisi Windows Vista'nın programlama modeli WinFX'i kullanan ilk proje. Microsoft Max, isterseniz oldukça ilgi çekici olan 3B Vista görünümünde tek başına çalışan sunumlar hazırlıyor. Bunlar doğrudan program üzerinden e-posta ile gönderilebiliyor, ancak alı-

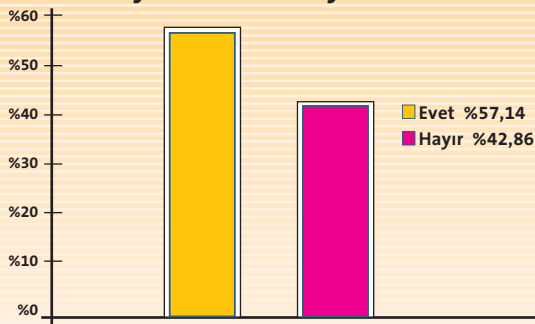
cıların da bu yazılımı kullanmaları gerekiyor. Saydam renk geçişleri, yansımalar ve rengarenk düğmeler ile dolu olan yoğun grafikli kullanıcı arayüzü, Microsoft'un Windows işletim sistemini ileride nasıl yapmayı düşündüğünü gösteriyor. Microsoft Max, eğer kurulu değilse, sisteme ilk olarak WinFX Runtime Components'i yüklemek istiyor.

Bilgi için: <http://www.microsoft.com/max/>

SPYWARE SORUNU

Casus yazılım tehdidine karşı bir koruma yazılımı kullanıyor musunuz?

Kaynak: CHIP Online

Ciddiye alınmıyor: Katılımcıların yarısına yakını henüz casus programcık tehdidine karşı bir önlem almadığını ifade ediyor. Bu oran, tehdidin büyüklüğünü ortaya koyuyor.

TAŞINABİLİR

infotek

MEDIA
PLAYER

MP4

TEKNOLOJİDE GELİNEREN SON NOKTA

ARAÇ KİTİ HEDİYE!..

40 GB 249 \$ + KDV 80 GB 299 \$ + KDV

KULAKLIKLA MÜZİK DİNLE
EKRANA BAĞLA FİLM İZLE

YEPYENİ OTG ÖZELLİĞİ

TÜM DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ TÜM DİJİTAL
VIDEO KAMERALARDAN BİLGİ AKTARIMI

Not: Cihazın Ebatları kutusuz 13 x 8 x 2 cm dir Cihazın üzerinde dahili ekran yoktur. Görüntü alabilmek için her türlü televizyon ya da her türlü bilgisayar monitörü kullanılabilir. Her türlü araç içi televizyonda da kullanılabilir. Cihaz player teknolojisinin gelmiş olduğu son noktadır.

info teks
BİLGİSAYAR

www.infoteks.com.tr

Merkez : Atatürk Bulvarı Beyaz Saray Apt. No : 10/1 Ambarlar Yolu Cad.
(Sıhhiye Metro İstasyonu Çıkışı) Sıhhiye/ANKARA
Tel : +90 (312) 230 12 13 - 230 21 22 Fax : +90 (312) 229 88 15

KISA... KISA...

► Ağustos'un baş belaları

Panda Software Ağustos ayı içerisinde online anti-malware yazılımı olan Panda ActiveScan (www.activescan.com) tarafından tespit edilen ve en sık rastlanan ilk 10 virüsü ve casus yazılımı açıkladı. Windows'un Tak ve Çalıştır özelliğindeki açtıktan faydalanarak sistemi bozan, özellikle ABD'deki pek çok medya şirketini ve diğer pek çok işletmeyle enstitüyü etkileyen Zotob ve IRCBot.KC/KD solucanlarının sık görülmesine karşın liste başını Sdbot.ftp isimli solucan aldı.

Bilgi için:

www.pandasoftware.com

EDİTÖRLERDEN NOTLAR

Cem Şancı,
Haber Müdürü

Web'i kullanın

Basit bir web sayfası tasarımı yapmak, artık bir kelime işlem programında yazı yazmak kadar kolay. Kullanıcıların eskisi gibi HTML kodlarını bilmesine bile gerek bırakmayan düzenleme yazılımlarıyla "derdinizi" anlatan basit web sayfaları hazırlayabilirsiniz. İnternet çağında bir web sayfası ile kendini anlatmanın ilk koşulu, bu kullanıcı dostu web düzenleme yazılımlarını kullanabilmek. Konu hakkında hiçbir şey bilmiyor olsanız bile birkaç saatinizi ayırarak öğrenebileceğiniz web tasarımı yazılımlarından korkmamanızı tavsiye ediyoruz. İşinizi yarayabilecek küçük ipuçlarını ise CHIP'te bulabilirsiniz.

Casus illetine yenilmeyin

Panda Software SpyXposer

SpyXposer, son aylardaki en büyük güvenlik tehdidi olan casus yazılımlara karşı bilgisayarlarını tam bir kontrolden geçirmek isteyen kullanıcılar için tasarlanmış. Ücretsiz olarak dilediğiniz sıklıkta kullanabilen program, her gün yapılan güncellemele-

riyle casus program tespitini kolaylaştırıyor. Bu yılın ikinci çeyreğinde Panda ActiveScan tarafından derlenmiş verilere göre, rapor edilen tehlikelerin yüzde 50'den fazlası reklam ve casus yazılımlardan kaynaklanıyor. Ayrıca casus yazılımlar bilgisayarın performansına verdiği zararların yanı sıra onaylama gerektiren bilgi türlerini (kişisel bilgiler, internette gezilen yerlere dair bilgi, banka hesapları gibi) de çalarak üçüncü şahıslara satabiliyor.

Bilgi için:

www.pandasoftware.com

Zotob virüsünün zanlısı Türk çıktı

Dünyayı felç ettiler

Ağustos ayında tüm dünyada büyük maddi hasara yol açan bilgisayar virüsü Zotob'un arkasından Fas'tan ve Türkiye'den iki hacker çıktı. CNN, Associated Press, ABC, The New York Times gibi büyük Amerikan medya kuruluşlarına karşı düzenlenen virüs saldırısının kaynağını takip eden FBI, Türkiye'den ve Fas'tan iki hacker'a ulaştı.

FBI'nin açıklamasına göre virüs Fas'ta yazıldı, maddi destek ise Türk hacker Atilla E. tarafından sağlandı. Tutuklanan Hacker

Atilla E.'nin bu saldırıyı, internet üzerinden tanıştığı Faslı Farid Essebar ile planladığını açıklayan FBI, aynı ikilinin şubat ayında ortaya çıkan Mytob isimli virüsten de sorumlu olabileceği ihtimali üzerinde durduklarının altını çizdi. Zotob ve türevi virüsler, Windows işletim sistemi kullanan bilgisayarlarda önemli sorunlara yol açmıştı.

Microsoft, Zotob virüsünü hazırlayanları yakalanması için FBI ile sıkı işbirliği yapmıştı.

Bilgi için: www.fbi.gov

Son sürüm geliyor

Paint Shop Pro X

Corel etiketi altındaki Paint Shop Pro şimdi yazılım piyasasında moda olduğu şekilde, "X" sürümüyle kullanıcıların karşısına çıkıyor. Asıl resim işleme yazılımının yanı sıra, pakete Standart Edition'da Corel Photo Album 6 da dâhil edilmiş. Ayrıca Corel kullanıcı arayüzünü yeniden biçimlendirmiş ve birçok işlevi yeniden tanımlamış. Yeni bir özellik olan Browser paleti önemli seçeneklere erişimi kolaylaştırıyor. Bu palet üzerinden örneğin zum özelliğini çağırabiliyor ya da EXIF bilgilerini görüntüleyebiliyorsunuz. "Akıllı foto düzeltimi" resimleri analiz ediyor ve kullanıcıya örneğin renk, aydınlık, netlik ve doygunluk düzeltimi gibi en iyi resim ayarlarını tavsiye ediyor. Yazılım Eylül sonundan itibaren hazır olacak. Corel fiyat konusunda henüz kesin bilgi vermiyor ama azami 100 Euro'luk bir fiyat seviyesi düşünüyor.

Bilgi için: www.corel.com

Epson AlbumMaker 2.0

Profesyonel ve işlevsel

Gelişmiş işlevsellik, kullanışlılık ve yeni arayüz olanağı sunan Epson AlbumMaker 2.0, piyasaya çıktı. Daha yüksek işlem hızı ve gelişmiş tasarım işlevleri içeren Epson AlbumMaker 2.0, profesyonel fotoğrafçılara albüm ve CD slaytları gibi fotoğraf ürünlerini çabuk ve kolayca yaratma imkanı veriyor. Müşterileri için ürün önerilerini genişletmek isteyen ve profesyonel bir sunum paketine ihtiyaç duyan portre fotoğrafçıları için Al-

bumMaker 2.0, kullanması kolay ve ideal bir çözüm. Epson AlbumMaker 2.0, kolay kullanımlı bir bilgisayar yazılımı olmasının yanında kullanıcılarına hem önceden tanımlanmış şablonlar üstüne basit çek-bırak fotoğraflar hem de profesyonel baskı ürünleri üretme fırsatı tanıyor. Alternatif olarak, Epson AlbumMaker ya da Photoshop eklentisi kullanılarak yeni şablonlar yaratılabilir.

Bilgi için: www.epson.com.tr

ÖZELLİKLERİ

- Çok sayfalı albümler, genişletmeler, posterler, takvimler ve önceden tanımlanmış şablonlu CD'ler yaratır.
- Çek-Bırak işlevselliğiyle, kolayca yüksek kalite baskı ürünleri ortaya çıkarır.
- Otomatik veri saklama ve iş listeleme özelliğiyle yüksek miktarda iş yüklemesini kontrol altına alır.
- Döndürme, parça kesme, renk ayarlama ve çeşitli özel efektler gibi işlevlerle görüntüleri düzenler.
- Kullanıcıların kendi şablonlarını tasarlamasına olanak verir.
- Photoshop eklentisi ile Adobe Photoshop'dan tasarım kalıpları indirilebilir.

TOP DOWNLOADS EN POPÜLER 10 ARAÇ

1. **Mozilla Firefox 1.0.6**
Internet Explorer'in tahtını zorlayan internet tarayıcı
2. **Yahoo Desktop Search Beta**
Önizleme desteğiyle dosya indeksi tutan program
3. **Spyware Doctor 3.2**
Son ayların baş belası casus yazılımları engelleyen program
4. **WinZip 9.0 SR-1**
Dosyaları sıkıştırma ve ZIP'leri açan program
5. **Google Talk**
Sesli iletişime imkân veren basit ve işlevsel mesajlaşma yazılımı
6. **AntiVir PersonalEdition Classic**
Virüslerden korunmanın ve kurtulmanın yolu
7. **Skype**
Offline mesajlaşmaya ve sesli iletişim sağlayan sohbet programı
8. **Google Desktop Beta V2**
Sidebar ile zenginleştirilmiş indeks yazılımı
9. **Adobe Acrobat Reader 7.0**
PDF görüntüleme yazılımının son sürümü
10. **System Mechanic 5.5**
Kayıt defterinizi temiz tutmanın kolay yolu

eCHIP'TE YER ALANLAR
eCHIP Code **SHAREWARE**

3D Canvas 6.5.1

Üç boyut korkusu sona erdi

3B nesneler oluşturabildiğiniz programları eskiden sadece profesyoneller kullanırdı. Şu günlerde uygun program ile 3B nesne oluşturmak çok kolay

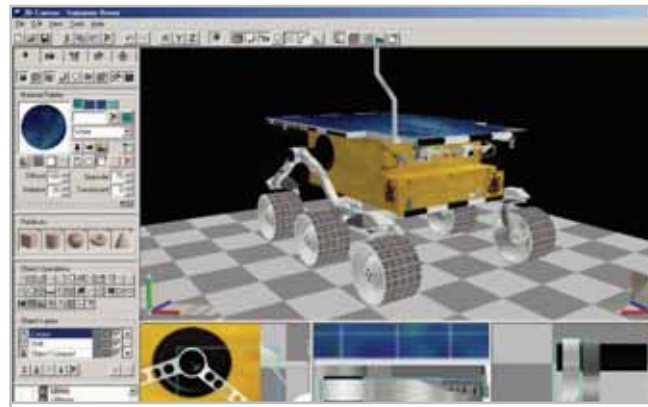
Gerek reklam tasarımlarında gerekse endüstriyel tasarımda son derece önem taşıyan 3 boyutlu tasarım, şu günlerde kullanımı bir hayli kolay programlar ile basitleşmiş gibi görünüyor. Elbette bahsettiğimiz 3D Max veya benzeri bir program değil, ama hazır nesnelerin kolaylıkla kullanılabi-

leceği ve basit nesnelerin oluşturulabileceği işlevsel bir yazılım. 3D Canvas, son sürümü ile 3 boyutlu modelleme ve animasyon aracı arayanlara derman oluyor. Basit nesnelerin yanı sıra, 3D Canvas'ın nesne oluşturma araçlarıyla karmaşık nesneler ilkel örneklerden yapılabilir

yor. Animasyon oluşturmak isteyenler için son derece başarılı ve geniş bir yardım dosyası sunan programda, yeni bir 3 boyutlu nesne oluşturmak bir hayli basit. Oluşturduğunuz nesneleri hareketlendirmek, boyamak ve değiştirmek de programın diğer özellikleri gibi kolay.

Programın panelleri ve araç kutuları da bu kolaylıktan nasibini almış. Aradığınız aracı sezgisel olarak bulmanız için program akıllıca tasarlanmış. Tamamen ücretsiz olan bu programı, 3 boyut merakınızı gidermek için bile deneyebilirsiniz. 3D Canvas, 6.5.1 sürümüyle daha fazla biçime de destek verebiliyor. Bunlar: MD2, Biovision Motion Capture (bv), Neutral Object Format (nof), Raw Triangles (raw), Wavefront (obj), ve WorldToolKit (nff).

Bilgi için: www.pctools.com

Kolay 3B: 3 boyutlu modelleme ve animasyondan korkanlara, 3D Canvas son sürümünde zengin biçim desteği de sunuyor.

BİRAZ DA EĞLENMEYE NE DERSİNİZ?

► Lego Friends

Aslına bakarsanız "Friends – Arkadaşlar" temasından farklı olarak Lego'nun bu oyunu daha çok küçük bayanlar hedef alınarak hazırlanmış. Oyunda kızların oluşturduğu müzik grubuna katılıp yeni müzik parçaları ve yeni dans figürleri oluşturarak 1 numaralı pop yıldızı olmaya çalışıyorsunuz.

www.eurosoft.com.tr

► F-16 Savaşan Şahin 2

Geçtiğimiz ay sizlere F-16 Savaşan Şahin oyunundan bahsetmiştik. Beğeni toplayan oyunun 2. sürümü de doğal olarak hemen arkasından geldi. 10 değişik seviye, 12 farklı tipte uçak, 7 gemi, 4 helikopter ve 6 tank bulunan 2. sürümde hava kuvvetlerinin yine yardımınıza ihtiyacı var. Gerçekleştirmesi çok zor bir dizi görev sizi bekliyor.

www.eurosoft.com.tr

► Island Extreme Stunts

Filmlerde tüm kahramanlık olayını gerçekleştirip sonra kenara çekilen dublörleri bir de oyunlarda düşünsenize! Lego'dan yapılmış deniz, kara ve hava araçlarıyla yapacağınız her aksiyonda puanları toplayabileceğiniz Island Extreme Stunts oyununda, türlü heyecan ve eğlence sizi bekliyor. Lego'larına kıyamayanlar için eğlenceli olabilir.

www.eurosoft.com.tr

► Lego Alpha Team

Minik Lego adamlarının Splinter Cell'deki Sam Fisher tadında aksiyonlara katıldığını düşünabiliyor musunuz? Bu fikir hoşunuza gittiye Lego Alpha takımından envai çeşit eğitimler almış yetenekli bir ajanı seçin ve düşmanınız Ogel'in dünyayı ele geçirmek için hazırladığı beyin kontrol cihazlarını yok edin.

www.eurosoft.com.tr

Keyboard LaunchPad 1.0 ☺

PC'nizi klavyeden yöneti

Makrolar ve kısayollarda yeni bir şey olmasa da, birçok kısayol programı özellikle yeni başlayan kullanıcılar için oldukça karışık. Buna karşılık bu program uygulamalarınızı çalıştıracak, favori siteleriniz açacak ve hatta MP3 programlarınızı kontrol edebilecek kısayolları belirlemenizi çok kolaylaştırıyor.

Keyboard LaunchPad'in kullanımı çok ama çok kolay. Önce birkaç fare tıklamasıyla ya da kısayolları, dosyaları ve dizinleri ana pencereye taşıyarak yeni özel tanımlar hazırlıyor, sonra bu

özel tanımlamaları harekete geçirecek klavye atamalarını yapıyorsunuz. Son olarak da her özel tanımda uygulanacak hareketleri listeden seçiyorsunuz. Eğer tam sürümü alırsanız, eklentiler sayesinde, bu listeye özelleştirilmiş daha çok eylemi katabiliyorsunuz.

Sonuç olarak, Keyboard LaunchPad pratik, güçlü ve kolay kullanımlı bir araç olarak ön plana çıkıyor. Tek dezavantajı, deneme sürümünde yeterli sayıda işlevin kullanıma açık olmaması. **Bilgi için: www.mcfunsoft.com**

Tam destek:
VCM 3.1 tüm
video
biçimlerini
destekliyor.

Diagram Studio 3.4.1632 ☺

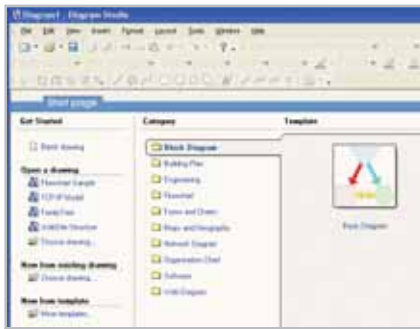
Tablolarla boğuşmayın!

Diagram Studio, akış diyagramlarının yanı sıra, iş ve teknik diyagramlarla şemalar ve planlar oluşturabilecek çok geniş seçenekleri kullanıcıya sunuyor. Bu araçların tümünün ortak yönü ise kolay kullanım, hızlı çözümleme, otomasyon ve kaliteli çıkış.

Diagram Studio ile tabloların oluşturulması ve değiştirilmesi çok kolaylaştırılmış. Programı

kullanmak için herhangi bir çizim ya da sanat yeteneğine sahip olmanızın gerekmemesi de başka bir avantaj. Basit nesneler çok kolay grafik bileşenleriyle oluşturulabilirken, daha karmaşık olanları için programla beraber gelen zengin kütüphane öne çıkıyor. Tek yapmanız gereken, bu kütüphanelerden nesneyi seçip tablonuza bırakmak. Diagram Studio diyagramların çizimindeki zor kısımları üstlenirken, size sadece görünümü zevkinize göre düzenlemek kalıyor. Yeni sürümde ise, baskı kalitesinin yanı sıra programdaki küçük hatalar gideriliyor.

Bilgi için: www.gadwin.com

Akış şemaları: Teknik diyagram ve şemalarınızı rahatlıkla hazırlayabilirsiniz.

Superblogging 2.07e ☺

Profesyonel Blog'lar

Bu yeni site içerik yönetimi yazılımı ile birinci sınıf bir web sitesi sahibi olmak çok kolay ve hızlı. Özellikle internetin yeni modası olan blog için tavsiye edilebilecek bir yazılım. Son web eğilimlerine uygun olmayan HTML ya da WYSIWYG düzenleyicilerin aksine, Superblogging yeni başlayanların içeriklerini ekleyebilmelerine ve profesyonellerin de erişilebilirlik, alternatif tasarım ve güçlü arama motoru konumlandırma yapabilmelerine olanak tanıyan araçlar sunuyor. Birkaç hazır tasarımla birlikte gelen program, kullanıcıların istedikleri html taslağını ekleyerek içeriklerini güncelleyebilmelerine olanak tanıyor. 2.07e sürümüne ek taslak yapılandırma özellikleri eklenmiş. Blog'larında farklılık ve profesyonellik isteyenlere.

Bilgi için: www.engineeringweb.co.uk

Audio Recorder Deluxe ☺

Lüks ses kaydı!

Audio Recorder Deluxe ses kayıt ve değişiklik için tasarlanmış profesyonel bir yazılım. Real Player gibi programlarının yanı sıra internet yayınlarındaki, hatta en favori bilgisayar oyununuzdaki sesleri ve müzikleri kaydedebilirsiniz. Ayrıca CD'lerden, mikrofonlardan, plak kayıtlarından ve ses kartı üzerindeki diğer girişlerden gelen sesleri kaydetmeniz mümkün. Kaydedilen sesleri sabit diskinizde WAV, MP3, WMA, OGG ya da VQF biçimlerinde saklayıp daha sonra istediğinizde CD'ye yazabilirsiniz.

Bilgi için: www.Audio-Recorder.net

KISA... KISA...

► DWGSee DWG Viewer ☺

DWSee, DWG dosyalarının görüntülenmesini, yazdırılmasını, işaretlenmesini ve paylaştırılmasını sağlayan, ayrıntılı bir uygulama. DWG görüntüleyicisiyle DWG ve DXF uzantılı dosyaları görüntüleyip arşivleyebilirsiniz. AutoCAD 2006 çizim biçimini de destekleyen programın 1.82 sürümünde yazıcı özellikleri geliştirilmiş.

Bilgi için: www.autodwg.com

► Verbot Player and Script Editor Standard 4.1 ☺

Bir Verbot (Konuşma Becerili Yazılım Robotu) kişisel asistanız, öğretmeniniz hatta arkadaşınız olabilir. Conversive firması tarafından yaratılan Verbot, 10 yıldan uzun bir yapay zekâ (AI) deneyimi ve gelişimine dayanıyor. Verbot'lar, programları çalıştırabilir, metinleri sesli olarak okuyabilir, sitelere bağlanıp yeni diller öğrenebilirler. Kendi kendine konuşmaktan sıkılanlara duyurulur.

Bilgi için: www.verbots.com

► Hide IP Platinum 1.7 ☺

Gizliliğinizi sağlamak bu programla çok basit. Hide IP Platinum uygun bir proxy server olarak atadığından, hiçbir şey için kafa yormanıza gerek kalmıyor. Spam'lar, casus programcıklar ve reklâm yazılımları gibi internet zararlılarının yanı sıra, korsan saldırılarından IP'nizi gizleyerek koruyan Hide IP, internette sörf yapmayı sevenler için ideal.

Bilgi için: www.v7soft.net

► Xm2Rss 3.2.8.0 ☺

Xm2Rss, internet tarayıcınızı çalıştırmadan Gmail hesabınızdaki yeni iletileri denetlemenize olanak sağlayan küçük bir programcık. Sağ köşede çalışan program, sürekli olarak Gmail'de yeni e-posta olup olmadığını kontrol ediyor ve yeni mesaj geldiğinde, hem açılan küçük pencerede gelen ileti sayısını gösteriyor.

Bilgi için: www.xmailharddrive.com/xm2Rss

FREEWARE

deluxe

Ücretsiz akıllı araçlar: CHIP, her ay bu sayfalarda en kullanışlı ve yeni ücretsiz araçları tanıtacak. Ayrıca en sevdiğiniz araçlar için yeni yayınlanan güncellemeleri de buradan takip edebilirsiniz.

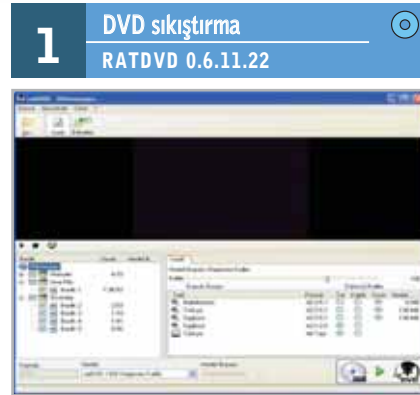
» Ayın Freeware'leri

- 1 **ratDVD 0.6.1122**
DVD'leri yarı yarıya küçültüyor
- 2 **Apple Bonjour**
Ağdaki tüm cihazları anında tanıyor
- 3 **ClearType Tuner**
Daha iyi yazı tipi görüntüsü sunuyor
- 4 **Blender 2.37**
Fotogerçekçi dünyalar oluşturuyor
- 5 **Vitrite 1.1.1**
Windows pencerelerini saydamlaştırıyor
- 6 **Zinf 2.2.1**
Müzik dosyaları ve online radyo çalışıyor
- 7 **Unstoppable Copier 1.97**
Arızalı CD'lerdeki verileri kurtarıyor
- 8 **An2Share 2.0**
Media Player'ı sunucuya dönüştürüyor
- 9 **Sylpheed Claws 1.04**
Birden çok e-posta hesabını yönetiyor
- 10 **ClipGrab XP 1.9b**
3B oyunlardan ekran görüntüsü alıyor
- 11 **Extended Clipboard 1.3.16**
Panoyu çökme sonrasında da kurtarıyor
- 12 **Crap Cleaner 1.20.118**
Her tür veri artığını temizliyor

YENİ GÜNCELLEMELER

- Acrobat Reader 7.0.2
- Zoom Player v4.50
- ICQ 5.04
- Cuttermaran 1.64
- KeePass 1.02

► ratDVD, bilgisayarında film izlemek isteyen kullanıcılar için, korumasız DVD'leri menüleri ile kopyalıyor. En önemli özelliği ise film dosyalarını 1 ila 2 GB'a kadar sıkıştırabilmesi. Bu sayede, iki filmi tek bir DVD üzerinde saklayabilirsiniz. Bu şekilde hazırlanan DVD'ler Windows Media Player 9/10 veya Zoom Player ile izlenebiliyor. Ancak ratDVD özel bir dosya biçimi kullandığından, oluşturduğu kopyaları bilgisayar haricinde çalıştırmak mümkün değil.

İPUCU: Sıkıştırılmış ratDVD dosyaları daha sonra standart biçime de dönüştürülebilir. Kullandığınız DVD'nin tek ya da çift katmanlı olduğunu *Destination Size* altından belirleyebilir ve *Başlat* düğmesine tıklayarak işlemi başlatabilirsiniz.

www.ratdvd.dk

İŞLETİM SİSTEMİ
DİL

Win 2000, XP
Türkçe

► Windows kullanıcıları ağ yapılandırması için saatlerce uğraşırken, Apple sahipleri sadece bilgisayarlarını açıyorlar ve her şey sorunsuz bir şekilde çalışıyor. Bu, Mac OS X donatıları arasında bulunan ve artık Windows altında da kullanılabilen "Bonjour" sayesinde mümkün. Araç, bilgisayar, yazıcı ve diğer birçok ağ bileşenini anında tanıyor. Ayrıca "Zero Configuration Networking" yani "sıfır yapılandırılmalı ağ bağlantısı" olarak da bilinen Bonjour, tüm güncel yazıcılar ve ağ kartları tarafından destekleniyor.

İPUCU 1: Bonjour, 5353 numaralı UDP portu üzerinden haberleşiyor. Gerekirse güvenlik duvarınızı bu portu serbest bırakacak şekilde ayarlamalısınız. Ağ yazıcılarını, Printer Wizard yardımıyla çabucak kurabilirsiniz.

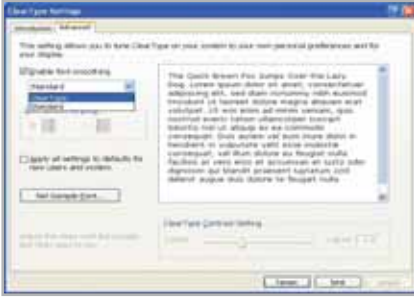
www.apple.com

İŞLETİM SİSTEMİ
DİL

Win 2000, XP
İngilizce

3

Yazı tipi görüntü kalitesi CLEARTYPE TUNER

► Windows XP, ClearType teknolojisini kullanarak yazı tiplerini sıvı kristal monitörlerde (LCD, TFT) daha net görüntülüyor. ClearType Tuner ile bu etkiyi daha da kuvvetlendirebilirsiniz. Bu aracı, denetim masasındaki simgesini kullanarak çalıştırabilirsiniz.

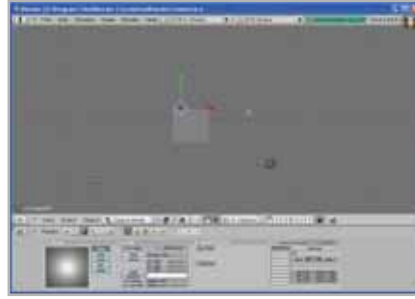
İPUCU: Eğer ClearType işlevini henüz etkinleştirmediyse, bu araç yardımıyla yapabilirsiniz. Bunun için Denetim Masası'ndaki *ClearType Tuning* simgesine çift tıklayın ve *Introduction* sekmesindeki *Turn on ClearType* seçeneğini etkinleştirin.

www.microsoft.com

İŞLETİM SİSTEMİ Win 9x, Me, NT, 2000, XP
DİL İngilizce

4

Gerçekçi 3B resimler BLENDER 2.37

► Blender aracı ile nesneler oluşturabilir ve bunları etkileyici ışık, cam ve duman efektleri ile süsleyebilirsiniz. Ayrıca bu araç yardımıyla HalfLife gibi tanınmış 3B oyunlar için de kendi oyun dünyanızı oluşturabilirsiniz. Ancak programa alışmak için uzun süre gerektiğini ve etkili çalışma için de kuvvetli bir bilgisayara ihtiyacınız olduğunu aklınızdan çıkarmayın.

İPUCU: www.blenderwars.com adresinde üzerinde çalışmak üzere birçok 3B model bulabilirsiniz.

www.blender3d.org

İŞLETİM SİSTEMİ Win 98, Me, 2000, XP
DİL İngilizce

5

Saydam pencereler VITRITE 1.1.1

► Bu araç Windows pencerelerini saydamlaştırıyor veya bunları ön planda tutuyor. Bir pencereyi saydamlaştırmak için ilk olarak etkinleştirin ve [Ctrl]+[Shift] tuş bileşimini uygularken 1 ile 9 arasında bir rakam girin. Burada 1 en yüksek saydamlık derecesini gösterirken, 0 ise saydamlığı kaldırıyor. Ayrıca [Ctrl]+[Shift]+[+] tuş bileşimiyle de pencereyi ön planda tutabilirsiniz.

İPUCU: Çok az kaynak kullanan Vitrite'nin Windows açılışında otomatik olarak çalışmasına izin verebilirsiniz.

<http://home.insightbb.com>

İŞLETİM SİSTEMİ Win 2000, XP
DİL İngilizce

6

Müzik oynatıcısı ZINF 2.2.1

► Bu müzik oynatıcısının en kuvvetli tarafı MP3, OGG, WAV ve CDA dosyalarını yönetmesinin haricinde Shoutcast ve Icecast kaynaklı çevrimiçi radyo yayınlarını da çalışabilmesi. ZINF, var olan sistem kaynaklarına çok fazla yüklenmediği için Winamp'a alternatif olarak göze çarpıyor.

İPUCU: Çevrimiçi radyo yayınlarını kaydetmek için *Options / Streaming* komutunu çalıştırın. Buradaki *Save Shoutcast / Icecast Streams locally* seçeneğini işaretleyin ve ardından istediğiniz klasörü seçin.

www.zinf.org

İŞLETİM SİSTEMİ Win 98, Me, 2000, XP
DİL İngilizce

7

Verilerin kurtarılması UNSTOPPABLE COPIER

► Unstoppable Copier, hem çizilmiş CD'lerdeki hem de fiziksel hataların olduğu sabit disklerdeki verileri kurtarabiliyor. Bu aracın en büyük özelliği ise diğer birçok programa kıyasla kullanımının çok kolay olması. Yapmanız gereken tek şey, kaynak ve hedef klasörü seçmek. *Copy* düğmesine tıkladığınızda ise kurtarma işlemi başlıyor.

İPUCU: Sadece çok az hasar görmüş ortamlarda okuma süresini kısaltmak için *Settings* sekmesini etkinleştirin ve işlemin ne kadar başarılı olacağını belirleyin.

www.roadkil.net

İŞLETİM SİSTEMİ Win 9x, Me, NT, 2000, XP
DİL İngilizce

»Yeni güncellemeler

Her ay bu bölümde ücretsiz yazılımların yeni sürümleri hakkında bilgi bulabilirsiniz.

Acrobat Reader 7.0.2

Yeni: Bu güncelleme ile korsanların bilgisayarınızda bilgi toplamasına imkan tanıyan bir güvenlik açığı kapatılmış.

Zoom Player v4.50

Yeni: Artık DRM ile korunmuş WMV dosyalarını da oynatıyor. Ayrıca çalma listelerinde gezinmek de kolaylaştırılmış. Station Manager üzerinden de internet radyosu (Shoutcast Streams) yayınlarını alabiliyorsunuz.

ICQ 5.04

Yeni: Pro ile Lite sürümleri arasında artık fark kalmadı. Push to talk işlevi ve iki monitör desteği yeni özellikler arasında sayılabilir.

Cutterman 1.64

Yeni: Kasma parametreleri artık *Settings* üzerinde de ekrana getiriliyor. İşlem penceresine de durdurma ve ilerletme düğmeleri eklenmiş.

KeePass 1.02

Yeni: Birçok sorunun giderilmesinin haricinde, artık KeePass veritabanları açık veritabanlarına eklenebiliyor ve yeni ID'ler oluşturmak, var olanların üzerine yazmak veya sadece yeni olanları güncellemek isteyip istemediğinizi belirleyebiliyorsunuz.

8

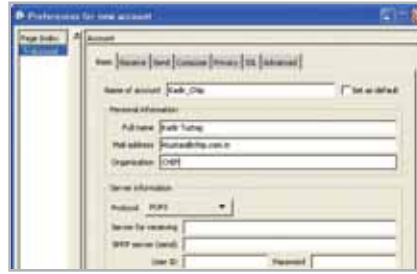
Ağdan müzik yayını
ON2SHARE 2.0

► On2Share ile Windows Media Player'i multimedya sunucusuna dönüştürebilirsiniz. Araç, kaydettiğiniz şarkı listelerinin içeriğini ağdaki tüm kullanıcıların hizmetine sunuyor ve şarkıları, UPnP (Universal Plug'n'Play) standardını destekleyen tüm cihazlara yayınlıyor. On2Share, sadece Media Player'ın 9 ve 10 sürümleriyle çalışıyor ve bunun haricinde .NET Framework 1.1'in bilgisayarınızda kurulu olmasını gerekiyor.

İPUCU: On2Share, sunucu üzerindeki Media Player çalışmasa bile kullanılabilir.
www.on2share.com

İŞLETİM SİSTEMİ
DİLWin 98, Me, 2000, XP
İngilizce

9

Hızlı e-posta istemcisi
SLYPPEED CLAWS

► Asıl Unix sahnesinde ünü duyuran posta programı Sypheed Claws, aynı anda birden fazla e-posta hesabını yönetiyor, Spam iletilerini filtreliyor ve isterseniz e-postalarınızı şifreleyebiliyor. En önemli özelliği ise kaynak kullanımının çok düşük olması. Ayrıca aracın işlevlerini eklentiler yardımıyla genişletebilirsiniz.

İPUCU: Outlook'taki e-postaları alabilmek için iletileri Unix uyumlu UUCC biçimine dönüştüren "mbx2mbox"ı eCHIP'ten (© eCHIP-Code Freeware) yükleyebilirsiniz.
<http://claws.sypheed.org>

İŞLETİM SİSTEMİ
DİLWin 95, 98, Me, NT, 2000, XP
İngilizce

10

Oyun ekran görüntüleri
CLIPGRAB 1.9B

► Standart [Print Screen] tuşunun çalışmadığı 3B oyunlar, DVD'ler ve diğer programlardan ekran görüntüsü alabilmek için, şu ana kadar sadece Hypersnap DX adlı program kullanılabiliyordu. ClipGrab XP isimli araç, sıkıcı reklâm iletilerine maruz kalmadan ve hiçbir ücret ödemeden, ekran görüntüsü almanızı mümkün kılıyor.

İlk olarak resimler için bir klasör oluşturun. Ardından ClipGrab'ı çalıştırın. Şimdi *Preset* sekmesinden oyun dosyasının konumunu girin. Daha sonra *Output* altından yeni oluşturduğunuz klasörü seçin. Son olarak *File / Save Preset as* komutunu kullanarak yaptığınız değişiklikleri kaydedin. Artık *Start* düğmesine tıklayabilirsiniz. Bunun sonucunda ClipGrab programı çalışacak ve kendini arka plana yerleştirecek. Artık [Print Screen] tuşuna her tıkladığınızda bir ekran görüntüsü alınacak ve saklanacak. Ayrıca *Options / Set Image Editor* seçeneği altından, resimler üzerinde değişiklik yapmak için kullanmak istediğiniz grafik programını seçebilirsiniz.

İPUCU 1: Ekran görüntüsünü masaüstü arka planı olarak atamak için yeşil ok tuşlarını kullanarak söz konusu ekran görüntüsünü seçin ve *Tools / Set as Wallpaper* komutunu çalıştırın. Takip eden alt menüden ekran görüntüsünün ortalamayı ya da uzatmayı seçebilirsiniz.

İPUCU 2: Araç, aldığı ekran görüntülerini varsayılan ayarları ile JPEG biçiminde saklıyor. Eğer bir Bitmap grafik istiyorsanız *File / Convert / JPEG 2 BMP* komutunu çalıştırmalısınız.

İPUCU 3: Ekran görüntüleri sadece tek resimler olarak değil ayrıca film olarak da saklanabilir. Bunun için *Tools / Create Movie from Screenshots* komutunu çalıştırmalısınız. Eğer isterseniz *File / Load Audio* komutunu kullanarak bir arka plan müziği de atayabilirsiniz. Elde ettiğiniz sonucu *Test Movie* komutu ile izleyebilir ve ayrıca AVI veya DivX dosyası olarak kaydedebilirsiniz.

<http://netdevel.net>

İŞLETİM SİSTEMİ
DİLWin 2000, XP
İngilizce

11

Windows panosu yönetimi
EXTENDED CLIPBOARD

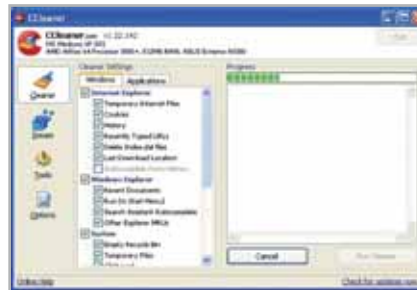
► Normalde Windows'un çökmesinin ardından pano üzerinde saklanan tüm bilgiler kaybolur. Extended Clipboard, çalışmasını sınırlamadan Windows panosunu standart bir klasör içerisinde yönetiyor. Bu sayede bilgisayarınız çöktükten sonra bile, panodaki verilere *Clipboard* klasörü üzerinden rahatlıkla ulaşabiliyorsunuz.

İPUCU: Bilgisayarınızın artık ihtiyaç duyduğunuz verilerle doldurulmasını engellemek için *Edit / Options* altından pano içerisinde saklanabilecek maksimum kayıt sayısını belirlemelisiniz.

www.oette-online.tk

İŞLETİM SİSTEMİ
DİLWin 9x, Me, 2000, XP
İngilizce

12

Sabit disk temizliği
CRAP CLEANER

► Crap Cleaner sadece Windows ve Internet Explorer tarafından oluşturulan gereksiz dosyaları temizlemekle kalmıyor, aynı zamanda Firefox veya 7 ZIP gibi programların da arkalarında bıraktıkları veri artıklarını silebiliyor. Ayrıca belirli Cookie'leri ve programları da silmenize imkan tanıyor.

İPUCU 1: *Tools / Startup* altından gerekli olmayan programları kaldırarak Windows açılışını hızlandırabilirsiniz.

İPUCU 2: Crap Cleaner, *Options / Advanced* altındaki seçenek etkinleştirildiğinde, temizlik bittikten sonra kendisini kapatıyor.

www.ccleaner.com

İŞLETİM SİSTEMİ
DİLWin 9x, Me, NT, 2000, XP
İngilizce

İÇİNDEKİLER

İŞLETİM SİSTEMİ

- 1 Resmi olmayan servis paketleri
- 2 Güvenlik duvarı kaynaklı çökmeler
- 3 Güncelleme hatası için yama
- 4 Daha yüksek CD yazma hızı
- 5 E-postaların güvenli şifrelenmesi

TARAYICI

- 6 Tehlikeli açığın kapatılması
- 7 Firefox işlevlerinin kullanımı
- 8 Google reklamlarının engellenmesi
- 9 WLAN ağının şifrelenmesi
- 10 Çift noktalı alan adı kullanımı

UYGULAMALAR

- 11 Word'den PDF dosyaları
- 12 Parçaların Apple iPod'a aktarılması
- 13 Ücretsiz video telefon görüşmesi
- 14 Windows XP altında RAW resimler

DONANIM

- 15 Sürücülerin hızlıca güncellenmesi
- 16 Hızlı Firewire bağlantısı
- 17 Farklı çözünürlük seçenekleri

Güncellemeler: En iyi yama ve araçları eCHIP'ten yükleyebilirsiniz.
(© eCHIP-Code **GüncelXP**)

Çok gizli ve özel servis paketi

Microsoft'a körü körüne güvenmektense, tehlikeli güvenlik açıklarını kendiniz de hemen kapatabilirsiniz. CHIP, en iyi yamaları, eklentileri ve sürücü güncellemelerini sunuyor ve yazılımlarınızı yeni işlevlerle donatıyor.

Microsoft, güvenlik açıklarını ve hataları tamamen "resmi" olarak kapatıyor. Yeni Windows Update v6, "Microsoft Update" olarak da biliniyor. Yazılım, sadece Windows'u değil bununla beraber bilgisayarınızda yüklü olan tüm Microsoft programlarını da güncelliyor. Kulağa hoş geliyor, ancak bu durumun birçok dezavantajı var: İlk olarak, Microsoft bunun için ActiveX denetimlerinin açılmasını istiyor ki bu zaten Internet Explorer'daki güvenlik açıklarının neredeyse yüzde 90'ına karşılık geliyor. IE yerine Firefox ile mi sörf yapıyorsunuz? Şansınıza kusun çünkü ActiveX'i sadece Microsoft tarayıcısı kullanıyor. Bunun haricinde 2000'in altındaki tüm

Windows sürümleri de bu yeni hizmetin dışında bırakılmış.

Tüm bu sorunları, bu yazıda bulabileceğiniz CHIP yamaları ve biraz kişisel çaba ile aşabilirsiniz. İlk olarak hangi programların ve sürücülerin güncellenmek zorunda olduğunu belirlemelisiniz. Bunu nasıl yapılacağını sağ üst köşedeki kutuda bulabilirsiniz. Takip eden bölümlerde ise Windows'u güncellemek ya da internet tarayıcınıza yeni işlevler eklemek isteyip istemediğinize bağlı olarak doğru yamaları bulacaksınız. Tabii ki Word veya Winamp gibi uygulamalar da güncellemeler yardımıyla geliştirilebiliyor. Son olarak, uygun sürücü güncellemeleri ile donanımlarınızdan maksimum performans

Sisteminiz için gerekli güncellemeleri kontrol edin!

Microsoft testi

Microsoft'un web sayfasında bulabileceğiniz "Baseline Security Analyzer v 1.2.1" yardımıyla bu üreticiye ait sisteminizde yüklü olan tüm programları güvenlik açıklarına karşı test edebilirsiniz. Güncel sürümü Windows XP için Service Pack 2'yi de destekliyor.

İPUCU: Aracın bulunduğu açıklarla ilgili sorunu nasıl çözebileceğinizi ekrana gelen açıklamalardan öğrenebilirsiniz.

Güvenlik açıklarının tespiti

eCHIP'ten yükleyebileceğiniz "Attack Tool Kit" (© eCHIP-Code GüncelXP) özel eklentiler yardımıyla 300'ün üzerindeki korsan saldırısını PC'nizde simüle eder ve ardından tespit ettiği güvenlik açıkları hakkında bilgi verir.

İPUCU: En yeni saldırı yöntemlerini de deneyebilmek için aracı, *Plugins / Download The Latest Plugins* komutunu kullanarak düzenli olarak güncelleyin.

Sürücü kontrolü

Hatalı sürücüler bir Windows aracı yardımıyla temizleyebilirsiniz. Sürücü Doğrulama Yöneticisi'ni açmak için *Başlat / Çalıştır* komutu ile ekrana gelen pencereye Aç kutusuna aşağıdaki komutu girin:

verifier

İPUCU: Eğer açılış sırasında arızalı bir sürücü bulunursa, bunun kaldırmak için Windows'u güvenli moda açın. Bu sayede yine Windows masaüstüne ulaşabilirsiniz.

İşlemlerin analizi

Tehlikeli ve çok fazla kaynak tüketen işlemleri eCHIP'ten yükleyebileceğiniz Security Task Manager (© eCHIP-Code GüncelXP) aracı ile analiz edebilirsiniz. Ne işe yaradığını bilmediğiniz kırmızı işaretli işlemleri kaldırın.

İPUCU: Bir işlemi silme konusunda emin değilseniz, karantina işlevini kullanmalısınız. Bu sayede ileride ihtiyaç duyarsanız kısa sürede yeniden etkinleştirebilirsiniz.

Donanımların analizi

eCHIP'ten yükleyebileceğiniz Fresh Diagnose (© eCHIP-Code GüncelXP), donanımlarınızın güncel olup olmadığını kontrol eder. Bu sayede ekran kartınızın tüm güncel işlevlerini kullanıp kullanmadığını öğrenebilirsiniz.

İPUCU: Eğer aracın sahip olduğu sistem testi işlevlerini kullanmak istiyorsanız yapmanız gereken tek şey haber e-postasına kayıt olmak.

İŞLETİM SİSTEMİ

Üçüncü parti sunucular tarafından yayınlanan resmi olmayan servis paketleri ve yamalar ile Windows'unuzu, Microsoft olmadan da yenileyebilirsiniz.

1 Win 98SE, 2000, XP

Resmi olmayan Windows servis paketleri

Microsoft, Windows 98SE gibi eski işletim sistemleri için artık destek vermiyor, güncel XP kullanıcılarının ise tüm önemli güncellemelerin bulunduğu servis paketleri için genellikle aylarca beklemeleri gerekiyor. Hiçbiri sorun değil, Microsoft'tan beklemek yerine internette bulunabilen birçok gayri resmi servis paketinden uygun bir tanesini kullanabilirsiniz.

Windows 98SE: Bu yaşlı Windows için <http://exuberant.ms11.net/98sesp.html> adresinden temin edebileceğiniz "Unofficial Windows98 Second Edition Service Pack 2.0.2" paketini kullanabilirsiniz. Bu paket içerisinde, Windows güncelleme sayfasından temin edilmiş yüzlerce yama

1 Güncelleme paketleri: Yeni servis paketini beklemek istemiyorsanız AutoPatcher'ı deneyebilirsiniz.

bulunuyor. En önemli özelliği ise, içerdiği bir yama sayesinde, görev çubuğunda, işletim sisteminin daha önceden izin vermediği 256 renkli simgelerin kullanılabilmesini mümkün kılması.

Windows XP: Bu işletim sistemi için henüz resmi olmayan bir servis paketi yayınlanmadı. Bunun için Microsoft'un güncellemelerini düzenli olarak kontrol edebilir veya Otomatik Güncelleştirme işlevini etkinleştirebilirsiniz.

Windows 2000: Bu işletim sistemi için henüz resmi olmayan bir servis paketi mevcut değil, ancak alternatif olarak [\[patcher.com\]\(http://patcher.com\) adresinden temin edebileceğiniz AutoPatcher yama koleksiyonunu kullanabilirsiniz. Türkçe hariç İngilizce, Portekizce, Norveççe, Lehçe, Yunanca ve Felemenkçe işletim sistemleri için desteği bulunan ve aylık olarak yenilenen bu paket içerisinde, Windows 2000 için Service Pack 4'ten sonra Microsoft tarafından yayınlanan tüm güncellemeleri bulabilirsiniz. Windows XP ve 2003 sürümlerinde de kullanılabileceğiniz bu paketin en yeni halini vakit geçirmeden yüklemenizi öneriyoruz.](http://www.auto-</p>
</div>
<div data-bbox=)

2 SP2 yüklü Windows XP

Güvenlik duvarı kaynaklı çökmeler

Aralarında McAfee VirusScan programının da bulunduğu bazı güvenlik duvarları ve virüs tarayıcılar, Service Pack 2'nin yüklü olduğu Windows XP'leri çökertebiliyor. Bu sorun, söz konusu araçların ağ sürücülerini ile Windows çekirdeği arasında TDI (Transport Driver Interface) bağlantı noktası üzerinden istenmeyen veri trafiğini engelleyen filtre sürücülerini yüklemelerinden kaynaklanıyor. Windows'taki bir hata nedeniyle söz konusu →

4 Yazma hızı: Nero Hızlı CD Yazma Eklentisi, Media Player 9'dan çok daha hızlı CD yazabiliyor.

5 Cebinizdeki anahtar: Crypto Anywhere'i USB belleğinize yükleyerek iletilerinizi her yerden alabilirsiniz.

filtre sürücüler, internet sorgularının geçici olarak saklandıkları HTTP Stack'in (http.sys) üzerine yazıyor. Bunun sonucunda ise işletim sistemi çöküyor. Bu sorunu "Stop 0x05 (INVALID_PROCESS_ATTACH_ATTEMPT)" mavi ekran mesajından fark edebilirsiniz. Bu hatayı Microsoft'un yayınladığı bir yama ile çözebilirsiniz. Yamaya www.microsoft.com/turkiye adresinden "KB887742" arama kriterini kullanarak ulaşabilirsiniz.

3 SP1 veya SP2 yüklü Windows XP

Güvenlik güncellemesi hatası için yama

Microsoft, virüslerin OLE ve COM arabirimlerini kullanarak bulaşmasını engellemek için yayınladığı "KB873333" güvenlik güncellemesinde çok büyük bir hata yaptı. Bu güncelleme, bir toplu işlem (svchost.exe) içerisinde toplanan hizmet ve uygulamaları çökertebiliyor. Ancak Redmondlu yazılım devi kısa süre içerisinde tepki verdi ve söz konusu hatalı güncellemeyi başka bir yama ile onardı. Bunun için Microsoft web sayfasındaki arama satırına "KB894391" ifadesini girin. Ancak indirirken bu yamanın farklı işletim sistemleri için yayımlandığına dikkat etmelisiniz. Örneğin, *Windows XP için Güncelleştirme* bağlantısına tıklayın.

4 Media Player 9

Daha yüksek CD yazma hızı

Windows Media Player ile CD yazma hızı oldukça düşük ve işlem de karmaşık. Bu yüzden "Fast CD Burning Plug In" eklentisinden yardım alabilirsiniz. Eklenti, CD yazma işlemini ciddi anlamda hızlandırıyor ve isterseniz parçalar arasındaki iki saniyelik boşlukları kaldırmanıza da imkan tanıyor.

Söz konusu eklenti <http://www.nero.com/en/wmp-plugin.php> adresinden ücretsiz olarak temin edebilirsiniz. Bunun için sadece eklentiye ihtiyacınız var ve yine burada sunulan Nero 6 Reloaded ile sunulan sürümü indirmeniz gerekmiyor. Eklenti yükledikten sonra Media Player'ı çalıştırın, buradaki *CD veya aygıtta kopyala* düğmesine tıklayın ve *Aygıtta ki Öğeler* altındaki listeyi açın. Buradan *Nero Fast CD-Burning Plug-in* ögesini seçin ve *Kopyala* düğmesine tıklayarak yazma işlemini başlatın. Bunun sonucunda yazma hızını değiştirebileceğiniz veya iki şarkı arasındaki iki saniyelik boşluğu kaldırabileceğiniz bir iletişim penceresi ekrana gelir. Son olarak *Yazdır* düğmesine tıklayarak işlemi başlatabilirsiniz.

! Dikkat: Bu eklenti Media Player 10 ile çalışmıyor ancak firma bunun için yeni bir sürüm yayınlacağını duyurdu.

5 Outlook Express

E-postaların güvenli şifrelenmesi

Outlook Express, e-postaların şifrelenmesi için sadece standart S/MIME algoritmasını kullanıyor. Oysa iletilerinizin Crypto

6 ActiveX yok: Internet Explorer ile güvenli surf için tüm ActiveX işlevlerini devre dışı bırakın.

Anywhere (www.bytefusion.com) ile şifrelenmesi çok daha güvenli. Bu yazılım güncel endüstri standartlarını (RSA, Two-fish, ISAAC, PGP) kullanıyor ve yetkisiz kişilerin e-postalarınızı okumasını engellemeye çalışıyor. En önemli bu eklenti USB bellek üzerinden de kullanılabileceğiniz. Bu sayede herhangi bir bilgisayar ile çalıştığınızda bile e-postalarınızı güvenli bir şekilde alıp gönderebilirsiniz.

Programın ilk açılışında *Configuration / Outlook Integration* komutunu çalıştırın. Buradaki *Integrate with Outlook Express* ve *Minimize to system tray at start-up* seçeneklerinin işaretli olmasına dikkat edin. Şimdi Outlook Express'i çalıştırın. Eğer araç çubuğunda *Crypto Anywhere* düğmesini görebiliyorsanız eklenti etkinleşmiş demektir. Şimdi *Posta Oluştur* düğmesine tıklayın ve yeni bir ileti oluşturun. Göndermeden önce *Encrypt Before Send* düğmesine tıklayın. Aldığınız iletilerin şifrelerini ise *Decrypt* komutunu kullanarak çözebilirsiniz.

TARAYICI

İster Internet Explorer ya da Firefox, olsun her iki tarayıcıyı da doğru güncellemeler ile akılcı bir şekilde geliştirebilirsiniz.

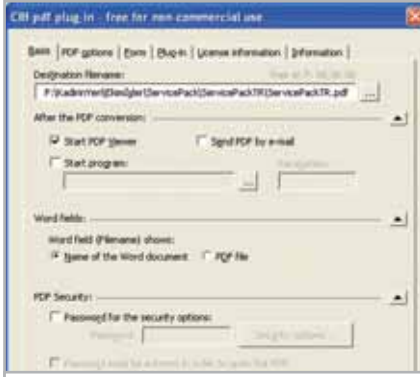
6 Internet Explorer 5 ve 6

Tehlikeli güvenlik açığının kapatılması

Internet Explorer, DHTML (Dynamic Hypertext Markup Language) komutlarını çalıştırırken genellikle hafızadaki üzerine zaten yazılmış olan bilgileri okur. Bu hata Internet Explorer'ın çökmesine neden olabiliyor, hatta eğer kurban, korsan- →

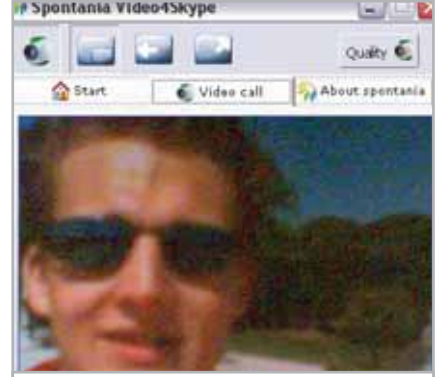
7 Tek pencere, çok sayfa: IE'nin de sekmeler ile tek pencerede birden çok sayfa göstermesini sağlayabilirsiniz.

11 Dosya dönüşümü: CIB PDF eklentisi ile Word belgelerini hızlı bir şekilde PDF biçimine dönüştürebilirsiniz.

12 Müzik yöneticisi: Bedava dağıtılan eklenti yardımıyla Winamp ile iPod'un beraber çalışmasını sağlayabilirsiniz.

13 Konuşurken görün: Video4im eklentisi, VoIP yazılımı Skype ile görüntülü görüşme yapılmasını sağlıyor.

10 Internet Explorer/Outlook

Çift noktalı alan adı kullanımı

İnternette bir süredir IDN (Internationalized Domain Names) kullanımı mevcut. Bu sayede alan adlarında ve e-posta adreslerinde ülkelere has çift noktalı harflerin ve özel karakter kümelerinin kullanımı mümkün oluyor. Verisign tarafından yayınlanan i-Nav eklentisi ile, www.ozgur.com veya ozgur@chip.com.tr gibi Internet Explorer ve Outlook adresleri kullanılabilir. Eklenti, kurulum sırasında otomatik olarak tarayıcıya veya e-posta programına bağlanıyor. Eğer Internet Explorer ile sorun yaşıyorsanız *Araçlar* menüsünde *i-NAV Seçenekleri* komutunu bulabilirsiniz. Bu komutu göremiyorsanız eklenti doğru kurulmamış demektir. Yeniden kurulum da bir sonuç vermezse, servis sağlayıcınızla görüşerek IDN kullanımına izin verip vermediğini öğrenin. Muhtemelen sizin için bu hizmeti serbest bırakabilir. Aynı durum Outlook (Express) için de geçerli.

UYGULAMALAR

Word, Winamp ve Skype sadece en gerekli işlevleri sunuyor. Ancak eklentiler ile daha fazlasını yapabilirsiniz!

11 Word 2000/2002/2003

Word ile PDF dosyalarının hazırlanması

Şu ana kadar PDF dosyası oluşturmak için ya bir çuval para ödemeniz ya da FreePDF gibi harici araçlar kullanmanız gerekiyordu. Artık eCHIP'te bulabileceğiniz CIB PDF (© eCHIP-Code GüncelXP) eklentisi ile

doğrudan Word altında PDF dosyası oluşturabilirsiniz. Üstelik kişisel kullanım için bu eklentiye herhangi bir ücret ödemeniz de gerekmiyor. Ayrıntılı bilgi için <http://www.cib.de/> adresindeki İngilizce web sayfasına göz atabilirsiniz.

Eklenti yükledikten sonra Word'ü çalıştırın ve PDF biçimine dönüştürmek istediğiniz dokümanı açın. Şimdi *Dosya* menüsüne yeni eklenmiş olan *PDF oluşturma* komutunu çalıştırın. Takip eden iletişim penceresinden istediğiniz ayarları değiştirebilirsiniz. PDF dönüştürme işlemi sonunda belge özellikleri ve bağlı olan kısayollar aynen korunuyor.

12 Winamp 5

Parçaların Apple iPod'a aktarılması

www.mlipod.com adresinden temin edileceğiniz ücretsiz bir eklenti yardımıyla, Winamp ile Apple'ın iPod'unun bir arada çalışmasını sağlayabilirsiniz. Bu sayede, söz konusu oynatıcıdan müzik dinlemek için belirli bir ücret karşılığında hizmet veren iTunes Music Store'a bağlı kalmıyorsunuz. Eklenti yükledikten sonra Winamp'ı çalıştırın ve [Alt]+[L] tuş birleşimi uygulayın. Bunun sonucunda ekrana gelen pencere *Devices* başlığı altında *iPod* adında yeni bir kayıt görünecek. Bu sayede taşınabilir oynatıcıya veri aktarabilir veya buradaki parçaları sabit diske kaydedebilirsiniz.

13 Skype

Ücretsiz video telefon görüşmesi

Web kamerası sahipleri "Skype" isimli VoIPTool aracına ait Video4im (© eCHIP-Code GüncelXP) harici eklentisi ile sadece

sesli telefon görüşmeleri değil, aynı zamanda görüntü de aktarabiliyor. Ancak bu eklenti sadece Windows 2000/XP altında çalışıyor. Bu noktada hangi Skype sürümünü kullandığınız hiç fark etmiyor. Video4im'in en önemli avantajlarından biri ise telefon görüşmelerinizi 128 Bit SSL şifrelemesi. Bu sayede, konuşmalarınıza kimse kulak misafiri olamaz.

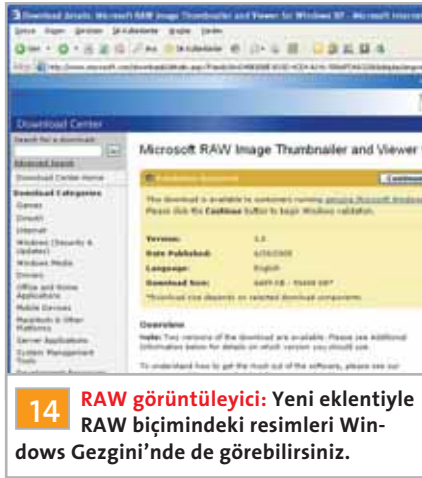
Aracın kurulumu esnasında bir uyarı mesajı ekrana gelir. Buradaki *Allow this program to use Skype* seçeneğini işaretleyin ve *Ok* düğmesine tıklayın. Eklenti artık devamlı görev çubuğunda ekrana gelecek ve Skype ile VoIP bağlantısı kurduğunuz sürece etkin olacak. Daha ayrıntılı bilgi için www.video4im.com adresine göz atabilirsiniz.

14 Dijital fotoğraflar

Windows XP altında RAW resimler

Birçok dijital fotoğraf makinesi, çekilen resimleri isterseniz kayıpsız RAW biçiminde saklayabiliyor. Bu tür fotoğrafları görüntüleyebilmek için, şu ana kadar Paintshop Pro 9 gibi harici resim işleme programlarına ihtiyacınız oluyordu. Ancak bundan sonra Microsoft'un yayınladığı bir eklenti sayesinde RAW biçimindeki fotoğraflar Windows gezginin resim önizleme işleviyle de görebilirsiniz.

Raw Image Thumbnailer and Viewer for Windows XP eklentisini, www.microsoft.com adresinde bulabilirsiniz. Microsoft, indirmeniz için Lite ve Full olmak üzere iki sürüm sunuyor. Full sürüm .NET Framework 1.1'i de içeriyor. Eğer .NET Framework zaten bilgisayarınızda kurulu ise, RAW görüntüleyicinin sadece Lite sürümünü indirmeniz yeterli. Eklenti yüklendikten sonra RAW biçimindeki

14 RAW görüntüleyici: Yeni eklentiyle RAW biçimindeki resimleri Windows Gezini'nde de görebilirsiniz.

15 Sürücü ihtiyacı: Everest isimli araç, donanımları inceliyor ve güncel sürücülerin yüklenmesine imkan sağlıyor.

resimler Windows Gezini'nin resim önizleme görünümünde ekrana getirilebilir. Ancak Microsoft'tan yapılan açıklamaya göre şu ana kadar sadece Canon ve Nikon marka dijital fotoğraf makineleri destekleniyor.

DONANIM

Donanımlarınızdan ancak doğru sürücüler ile maksimum performans elde edebilirsiniz. Bilgisayarınızı bir yarış makinesine dönüştürün!

15 Everest Home Edition

Sürücülerin hızlı güncellenmesi

Sisteminizde yüklü tüm sürücülerin güncel olup olmadığını www.lavalys.com adresindeki Everest Home Edition (© eCHIP-Code GüncelXP) gibi bir hata tespit aracı yardımıyla rahatlıkla öğrenebilirsiniz.

Everest'i çalıştırın ve *Bilgisayar* başlığı altındaki *Özet* simgesine tıklayın. Örneğin, *Görüntü Bağdaştırıcısı* kaydının yanındaki mavi renkli bilgiye tıklayın. Bunun sonucunda açılan kısayol menüsündeki *Sürücü Yükleme* bağlantısına tıklayarak donanım üreticinizin web sayfasından grafik kartınız için en güncel sürücüyü yükleyebilirsiniz. Everest bu komutu sadece gerçekten sürücü güncellemesi gerektiren cihazlar için görüntülüyor.

16 SP2 yüklü Windows XP

Firewire arabiriminin hızlandırılması

Service Pack 2, 1394b tipindeki firewire arabirimlerini yavaşlatıyor. Bu nedenle çoğun-

lukla dijital kameralar tarafından kullanılan söz konusu arabirimin sahip olduğu maksimum hızın ancak dörtte biri kullanılabilir. Microsoft, yaptığı hatayı fark ederek bir yama yayınladı.

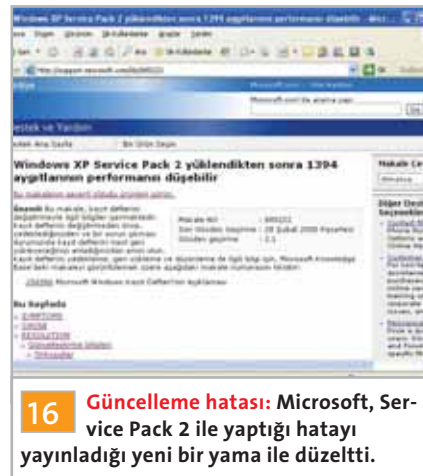
Söz konusu yamaya Microsoft Türkiye'nin web sayfasında "KB885222" ifadesini kullanarak hızlı bir şekilde ulaşabilirsiniz. Ayrıca yükleme sayfasının sağ tarafındaki *İlgili Kaynaklar* başlığı altındaki *Knowledge Base Makalesi* bağlantısına tıklayarak, konu ile ilgili ayrıntılı bilgiye ulaşabilirsiniz.

17 ATI ekran kartları

Tüm çözünürlüklerin gerçekten kullanılabilmesi

Bilgisayarlarını plazma TV gibi cihazlara bağlayanlar, genellikle 852 x 480 piksel gibi çözünürlüklerle çalışmak durumunda. Bu oranlar, genellikle resmi ATI Catalyst sürücülerini tarafından desteklenmiyor. Ancak Rage 3D Tweak ile söz konusu alışılmamış ekran çözünürlüklerini de kullanabilirsiniz.

Catalyst Control Center kullanan çok yeni ATI ekran kartı sahipleri de, Rage3D

16 Güncelleme hatası: Microsoft, Service Pack 2 ile yaptığı hatayı yayınladığı yeni bir yama ile düzeltti.

Tweak CCC v1.0'ı (© eCHIP-Code GüncelXP) www.rage3d.com adresindeki web sayfasından yükleyebilirler. Ancak bunun için en azından Catalyst Driver 5.6'nın gerekli olduğuna dikkat etmelisiniz. İstedığınız ekran çözünürlüğüne bu araca ait kullanıcı arayüzü üzerinden ulaşabilirsiniz.

Eğer Control Center yazılımından vazgeçebilirsiniz Rage 3D Tweak'in eski sürümü olan 3.9c'yi (© eCHIP-Code GüncelXP) yüklemenizi tavsiye ederiz. Söz konusu sürüm artık Rage'in kendisi tarafından sunulmuyor, ancak isterseniz www.majorgeeks.com adresinden temin edebilirsiniz. Bu sürümün en önemli özelliği ise tüm Overclocking seçeneklerini serbest bırakması. Bunun için kurulum sırasında *Custom Display Modes* ve *Skin: The Nothing* haricindeki tüm seçenekleri devre dışı bırakın. Bilgisayarı yeniden başlattıktan sonra *Görüntü Özellikleri* penceresinde *Custom Display Modes* adında yeni bir sekme ekrana gelecek. Buradan istediğiniz ekran çözünürlüğünü seçebilirsiniz.

İPUCU: Rage3D Tweak'in 3.9c sürümü, Service Pack 2 yüklü Windows XP işletim sistemlerinde resmi olarak çalışmıyor. Bunun nedeni ise Overclocking seçenekleri olabilir. Eğer bu ipucunu yukarıda anlatıldığı gibi çalıştırır ve bu nedenle Overclocking özelliklerinden feragat ederseniz RageTweak 3.9c'yi SP2 ile de kullanabilirsiniz. ■

MH/ Kadir Tuztaş, ktuztas@chip.com.tr

BAĞLANTILAR

www.softwarepatch.com

Birçok program için yama ve araç

www.driverguide.com

Bileşenler ve komple PC'ler için sürücüler

<http://forum.rpc1.org/index.php>

CD ve DVD sürücüler için yeni Firmware

güncellemeleri bulunan forum

17 Bütün çözünürlükler: Rage3D Tweak ile tüm ekran çözünürlüklerini de rahatlıkla etkinleştirebilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

167

Web geliştirme araçları
Adobe Golive CS2

Sayfa oluşturma yazılımı
QuarkXpress 6.5

Resim düzenleme yazılımı
Microsoft Acrylic

168

Müzik düzenleme ve oynatma
iTunes 4.9

Etiket oluşturma yazılımı
CdrLabel

Şifreleme yazılımı
TrilogyEC Pro USB

169

Flash oluşturma yazılımı
TrendyFlash Site Builder

Veri silme yazılımı
Eraser 5.7

Casus yazılım engelleyici
eTrust PestPatrol Anti-Spyware

Yeni Yazılım TESTLERİ

Yazılım dünyasındaki firmalar, her geçen gün daha fazla özellik içeren yazılımlarla kullanıcıların karşısına çıkıyor. Bunlar arasından en çok dikkat çekenleri, yazılım testi sayfalarımızdan inceleyebilirsiniz.

■ Bu ay yazılım inceleme sayfalarımızdan en fazla yararlanacakların başında, grafik tasarım meraklıları geliyor. Dolu dolu inceleme sayfalarımızda ilk sıraları kaplayan grafik tasarım yazılımları hakkında merak ettikleriniz ve içerdikleri yenilikler hakkında bilgi almak için, hemen sayfaları karıştırma-ya başlayabilirsiniz. Bu ay Adobe CS2 ürün ailesi inceleme serimizin son parçasını oluşturan GoLive'ı inceledik. Macromedia'nın satın alınmasından sonra piyasaya sürülen CS2'nin Dreamweaver'a alternatifi olan GoLive, bir dizi yenilik ve kolaylık içerse de, selefi Dreamweaver'ın performans düzeyinde değil. Yine de GoLive'in, bir sonraki sürümünde arayı kapatacak gibi göründüğünü belirtir ve alışmak için şimdiden hazırlıklara başlamanızı tavsiye ederiz. Ülkemizde masasüstü yayıncılık programlarının en çok tercih edileni olarak dikkati çeken Quark, 6.5 sürümüyle 6.0 hayal kırıklığının kalıntılarını siliyor. Üstelik 6.0 sahipleri için ücretsiz olması da cabası. Ne var ki bu ürünün 7.0 sürümü için 500 kişilik bir mühendis ordusunun çalıştığını da belirterek, Quark'ın geleceğe hazırlandığını da dikkate almak gerek. Son grafik tasarım yazılımımız ise, bu arenaya yeni giriş yapan Microsoft'tan geldi. Microsoft Acrylic, gerek vektör gerekse piksel tabanlı desteği ile her ne kadar yeni bir soluk olsa da, Microsoft yolun daha çok başında.

Başarılı bir müzik arşivleme programı arıyorsanız, iTunes 4.7 Windows deneme-ye değer. MP3 ve ses CD'lerindeki ID3 etiketlerini okumasını sağlayacak CDDDB desteği de olan CdrLabel ise, CD arşivi kalabalık olanlar için ideal. Verilerinin silindiğinden emin olmak isteyenler için, TrilogyEC Pro ve Flash tekniğiyle site oluşturmaya olanak veren TrendyFlash Site Builder, inceleme sayfalarımızda bulabileceğiniz ürünlerden.

yazilim@chip.com.tr

DEĞERLENDİRME

CHIP, yazılımların kalitesini 0 ile 10 arasında bir puanlama sistemiyle değerlendiriyor ve buradaki üç kriter olan işlevsellik, ergonomi ve kaynaklar 4:3:3'lük bir ortalama ile toplam değerlendirmeye giriyor.

Kriterlerden işlevsellik, yazılımın görevini ne derece yerine getirebildiği sorusuna cevap veriyor. Burada ne kadar az hata yaptığı ve ne kadar fazla özelliğe sahip olduğu değerlendirilmeye giriyor.

Ergonomide ise CHIP, yazılımın dokü-

mantasyonunun ve kullanılabilirliğinin kalitesini değerlendiriyor. Kullanım kitapçığı ne kadar anlaşılır ve kapsamlı? Online yardım alınabiliyor mu? Asistanlar mevcut mu?.. gibi sorulara cevap aranıyor. Kaynaklarda ise donanım ile uyumluluğa puan veriliyor. Bu toplam puanlamadan sonra CHIP ayrıca fiyat ve performans değerlerini tavan puan 100 üzerinden değerlendiriyor. Bu değerlendirme, yazılımın verilen paraya değip değmediğini gösteriyor.

TOPLAM CHIP PUANI

çok iyi	■■■■■	(100–90 Puan)
iyi	■■■■■	(89–75 Puan)
orta	■■■■■	(74–60 Puan)
vasat	■■■■■	(59–45 Puan)
kötü	■■■■■	(44–20 Puan)
çok kötü	■■■■■	(19–0 Puan)

FİYAT/PERFORMANS

çok iyi	■■■■■	(100–90 Puan)
iyi	■■■■■	(89–75 Puan)
orta	■■■■■	(74–60 Puan)
vasat	■■■■■	(59–45 Puan)
kötü	■■■■■	(44–20 Puan)
çok kötü	■■■■■	(19–0 Puan)

CHIP ONLINE

Geçmiş sayılarda tanıtılan ürünlerden bazılarını www.chip.com.tr/yazilim adresinde bulabilirsiniz.

Web geliştirme araçları

ADOBE GOLIVE CS2

CHIP PUANI	■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFOR.	■ ■ ■ ■ ■
SİSTEM BİLGİ	Windows XP/2000 www.adobe.com
FİYATI	399 \$

Sayfa oluşturma yazılımı

QUARKXPRESS 6.5

CHIP PUANI	■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFOR.	■ ■ ■ ■ ■
SİSTEM BİLGİ	Windows XP/2000 www.quark.com
FİYATI	699 \$

Resim düzenleme yazılımı

MICROSOFT ACRYLIC

CHIP PUANI	■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFOR.	■ ■ ■ ■ ■
SİSTEM BİLGİ	Windows XP (SP)
FİYATI	ÜCRETSİZ

ADOBE'DAN VAZGEÇEMEYENLERE: CS2 serisinde incelediğimiz son ürün olan Adobe GoLive CS2, Photoshop, Illustrator gibi diğer Adobe ürünleriyle kelimenin tam anlamıyla eşsiz bir uyum sağlıyor. InDesign ile entegrasyon sayesinde metin çerçeve ve tabloları HTML olarak ekleyebiliyorsunuz. Web sayfalarındaki HTML kodlarını kolayca değiştirebileceğiniz arayüzde Smart Component'ler ya da PDF bileşenleri InDesign entegrasyonundan güncellenebiliyor. CS2'de yer alan köprü uygulamasıyla tüm Adobe uygulamaları, dosyaların görülmesini sağlıyor. GoLive'da olan Version Cue ve CVS sürüm kontrol sistemleriyle, sabit diskinizde ya da FTP sunucunuzdaki dosyaların güncelliğini takip edebiliyorsunuz. Program çökmeleri ve arayüzüyle hala Dreamweaver'ı aratıyor olsa da, GoLive'da yer alan mobil platform desteği gelecek vaat ediyor. XHTML, i-mode HTML ve WML dosyalarını kolayca oluşturabileceğiniz Mobil desteğinin tek eksiği ise hareketli görüntüler oluşturmamanız. GoLive'da düşünülmüş en önemli özellik ise Layout Grid. Böylelikle InDesign gibi programlarla, tasarladığınız grafikleri HTML kodlarını düşünmeksizin olmasını istediğiniz yere yerleştirebiliyorsunuz.

SONUÇ: Adobe Programları ile çalışıyorsanız, GoLive iyi bir seçim olsa da Dreamweaver'ın yerini alması zor.

- ⊕ CS2 entegrasyonu
- ⊕ CSS
- ⊖ Arayüz daha iyi olabilir

QUARK'LAMAK YA DA QUARK'LAMAK: 6.0 sürümündeki düş kırıklığının ardından, yeni sürüm 6.5'in ücretsiz oluşu, birçok Quark kullanıcısı için hayat kurtarıcı oldu. Öncelikle büyük bir güncelleme olduğu için biraz bant genişliğinizden fedakarlık etmeniz gerekiyor. Tatmin edici nitelikteki yardım da kurulumdaki diğer başarılı özellik. Yeni "Projects" desteği sayesinde, tek bir dosyada farklı doküman tipleri için tasarımlarınızı görebiliyorsunuz. Bu da aynı anda CD ile ilan tasarımınızı tek bir dosyada görmek anlamına geliyor. Xtensions'la gelen Vista, Quark 6.5'in belki de en önemli özelliği. Sıkı durun, bu özellik sayesinde dokümanda yer alan imajlar için renk ayarlama, kabartma, dağılma gibi küçük iyileştirmeler ve efektler için Photoshop'u açmanız artık gerekmiyor! Tartışmasız imaj dünyasını kontrol eden Photoshop dosyalarının Quark'a alarak katman ve kanalların ayarlanması da, Quark kullanıcılarını oldukça rahatlatacak diğer özellik olarak karşımıza çıkıyor. QuarkXpress'teki tek geri alma dehşeti ise yeni sürümde neyse ki sona erdirilmiş. Adobe InDesign ile karşılaştırılınca hala çok eksikleri olan Quark'ta tek yüreğe su serpen gelişme 7.0 sürümü için 500'den fazla mühendis ordusunun çalışıyor olması!

SONUÇ: Eğer 6.0 ve üstü sürümleri kullanıyorsanız bu ücretsiz sürümü kesin indirin ya da 7.0'yi bekleyin!

- ⊕ İmaj efektleri
- ⊕ Tablo ve önizleme iyileştirmeleri
- ⊖ InDesign seviyesinde değil

GRAFİK TASARIMININ MICROSOFTÇASI: Microsoft'un kod adı olarak Acrylic'i seçtiği bu beta sürümü ya da müşteri beğeni önizlemesi (CTF-Community Technology Preview) ile ilustrasyonlar, imajlar ve grafik tasarımlar üzerinde çalışabiliyorsunuz. 80.9 MB büyüklükteki Acrylic, sene sonuna ya da program satışa sunulana kadar ücretsiz olarak kullanılabilir. Sade bir kullanıcı ara birimine sahip olan programın yeterli yardım dosyaları bulunsun da, henüz resmi bir destek sitesi yok. Araç paletine gelince, diğer programlardan aşına olduğumuz tüm araçlar Microsoft'un yeni yazılımında bulunuyor. Acrylic'in en önemli avantajı ise vektör ve imaj tasarımı için karma bir ortam sunuyor olması. AI, PSD, EPS, HTML, XAML gibi birçok biçimi destekleyen programdaki dosyalar, XPR uzantılı olarak kaydedilebiliyor. Efektler ve filtreler, imaja zarar vermeyen ve değiştirilebilir Live Effects ile uygulanıyor. Programın diğer akıllı özelliği ise Stitch Selected Images adı verilen birden fazla imajla panorama oluşturabilen araç. Yazılımın dezavantajları arasında, programın komutlara verdiği yavaş cevap süresi, hareket çubuklarının olmaması, CMYK çıkışa izin vermemesi sayılabilir.

SONUÇ: Denenmesi gereken bir program olsa da, Photoshop'a rakip olması için Acrylic'in kat etmesi gereken çok uzun bir yol var.

- ⊕ Vektör uygulamalarında karma yapı
- ⊕ Ücretsiz
- ⊖ CMYK çıkışı yok

Müzik düzenleme ve oynatma

ITUNES 4.9

CHIP PUANI

FİYAT/PERFOR.

SİSTEM Windows XP/2000
BİLGİ www.apple.com
FİYATI ÜCRETSİZ

Etiket oluşturma yazılımı

CDRLABEL

CHIP PUANI

FİYAT/PERFOR.

SİSTEM Windows XP/2000
BİLGİ www.cdrlabel.com
FİYATI 15 \$

Şifreleme yazılımı

TRILOGYEC PRO USB

CHIP PUANI

FİYAT/PERFOR.

SİSTEM Windows 2000/XP/2003
BİLGİ www.trilogysolutions.com
FİYATI ÜCRETSİZ

ITUNES ŞARKILARIN ÖTESİNDE: Mevcut müzik dosyası yönetim yazılımları arasında ön sıralarda olan iTunes, PC'nizdeki binlerce MP3 dosyasını, içerik bilgileriyle organize edebiliyor. Yazılım, Smart Playlist yardımıyla, tüm dosyalarınızı tarayarak sınırsız çeşitlenmelerle çalışabiliyor. Son çalınmasına, aldığı oya, tip ve artiste göre otomatik olarak şarkı listeleri oluşturabiliyor. 4.9 sürümüyle ise sol panelde yer alan küçük tuşla çalıştırabileceğiniz, internette yer alan radyolar anlamına gelen Podcast desteği geliyor. Artık kullanıcılar iTunes'ı kullanarak bu servislere kayıt olarak radyolardaki şarkıları PC'lerine indirebiliyor hatta iPod'larına kaydedebiliyorlar. Podcast'lerde spordan, teknolojiye kadar birçok haber yayınının yanı sıra radyo yayınları da bulunuyor. Tek yapmanız gereken bunlara kayıt olmak. iTunes 4.9'la Podcast'lere ücretsiz olarak üye olabileceğiniz gibi, aynı zamanda iTunes Music Store'a podcast'leri ücretli olarak üye olmadan bile kayıt edebilirsiniz. Sadece kaydettiğiniz Podcast'in kendi sunucunuzda host edilmesi gerekiyor. İçeriğini görmek istemediğiniz klasörleri kapatmak, arka plan rengi, dosya ve klasör isimlerini değiştirmek, resimler eklemek bu harika uygulamayla yapabileceğiniz şeylerin sadece küçük bir kısmı.

SONUÇ: iTunes 4.9, yeni Podcast desteği ile, her PC'de bulunması gereken bir uygulamaya

- + Podcasting
- + Güçlü müzik dosyası yönetimi
- + İnternette radyo desteği

CD KATALOGUYLA ARŞİVİNİZİ DÜZENLEYİN: Düzenli biri olarak, tüm CD'leriniz derli toplu üzerlerinde adları yazılı olarak bir dolapta duruyor olsa da, CD'lerin içindeki her şeyi etiketlerine bakarak bilmeniz mümkün değil. CdrLabel bu sorunu ortadan kaldırmayı amaçlamış. Bu uygulama CD içeriklerini kataloglamak, etiketlerini yazdırmak için harika bir araç. Mükemmel bir WYSIWYG arayüzü bulunan CdrLabel ile profesyonel CD içerik notları hazırlamak çok basit hale getirilmiş. Yazılım, *Diski Oku* düğmesine tıkladıktan sonra CD'deki dosyaları tarayarak size yazdırabileceğiniz derli toplu bir içerik notu oluşturuyor. Yazdırmadan önce bu notu, isteğinize göre görünümüyle oynayarak özelleştirebilirsiniz. İçerik notlarında görmek istediğiniz her şeyi, örneğin dosya uzantılarını, büyüklüklerini, hatta ağaç şeklinde tüm dosya yapısını notlarınıza ilave edebilirsiniz. Eğer CD'nizde çok fazla dosya bulunuyorsa daha fazla sütun ekleyip font büyüklüğüyle oynayarak tüm içeriği sığdırabilirsiniz. İçeriğini görmek istemediğiniz klasörleri kapatmak, arka plan rengi, dosya ve klasör isimlerini değiştirmek, resimler eklemek bu harika uygulamayla yapabileceğiniz şeylerin sadece küçük bir kısmı.

SONUÇ: MP3 ve ses CD'lerindeki, ID3 etiketlerini okumasını sağlayacak CDDb desteği de olan bu program, her aktif PC kullanıcısı için ideal.

- + Güçlü ve kolay kullanım
- + Harika arayüz
- + Ucuz

GÜVENLİ İLETİŞİMİN YOLU BİR: İnternetin hızla yaygınlaştığı günümüzde, PC'nin güvenliği en önemli konuların başında geliyor. Trilogy Solutions'ın TrilogyEC yazılımı, güvenlik alanında yer alan güçlü araçlardan biri olarak göze çarpıyor. Profesyonel sürümünü de test ettiğimiz uygulama, mesajlaşma yazılımları (MSN, Google Talk, vs.) ve dosya aktarımları için şifrelenmiş karma bir ortam sunuyor. Şu an kullandığımız en güçlü şifreleme olan AES'i (256 bit gelişmiş şifreleme) kullanan TrilogyEC'in boyutu ise sadece 4 MB. Sıkıştırılmış dosyayı açarak kurduğunuz programın arayüzü biraz karışık ve yardım bölümü çok ayrıntısız olsa da, kullanımı oldukça basit. Normalde kullandığınız parolaların PC hafızasında kaydedilmesi gerektiğinden, program, atadığınız parolaları şifreleyip özel bir hafızada saldırılara karşı açık bulunmasının önüne geçiyor. Bundan sonra doğrudan istediğiniz IP'ye –aradaki genel sunucular olmadan– bağlanıyorsunuz. Ancak bağlandığınız kişide de aynı program olması gerekiyor. Aynı anda sadece 5 kişiyle konuşabilmeniz TrilogyEC'in eksikleri arasında. Dosya aktarım testlerinde ortaya çıkan anlaşılabilir hatalar, programın diğer önemli sorunu.

SONUÇ: USB ile dosyalarınızı istediğiniz her yere taşıyabilmenize olanak sağlayan TrilogyEC denemeye değer.

- + Sohbet için güvenli ortam
- + Ücretsiz
- Sınırlı bağlantı

Flash oluşturma yazılımı

TRENDYFLASH SITE BUILDER

CHIP PUANI

FİYAT/PERFOR.

SİSTEM Windows 98/XP/2000/NT
BİLGİ www.trendyflash.com
FİYATI 29 \$

Veri silme yazılımı

ERASER 5.7

CHIP PUANI

FİYAT/PERFOR.

SİSTEM Windows 98/XP/2000/NT
BİLGİ www.eat-tec.com
FİYATI 49 \$

Casus yazılım engelleyici

ETRUST PESTPATROL
ANTI-SPYWARE

CHIP PUANI

FİYAT/PERFOR.

SİSTEM Win ME/XP/2000/98SE/2003
BİLGİ www.ca.com/offices/turkey/
FİYATI 36.99 \$

FLASH SİTELERİNİ KOLAYLIKLA HAZIRLAYIN: Trendyflash Site Builder, kolay adımlarla flash web sitesi hazırlamanıza olanak sağlayan kullanışlı bir program. Flash arayüzü olan program içerisinde, herhangi bir kod ya da etiketi rastlamanız mümkün değil. Bu da program kullanabilen herhangi birinin hiçbir HTML tag'ı ya da kodu bilmeden kolaylıkla flash site yapabilmesi anlamına geliyor. Yazılımın deneme sürümü, her tema seçkisi için iki adet tasarım seçeneğiyle sınırlı özellikler içeriyor. Adımları izlerken öncelikle ziyaretçilerin siteye girmeden önce görmeleri için, firma adı ve ön bilgilerini girmeniz gerekiyor. Programda 100 sayfalık bir flash site hazırlayabileceğiniz seçenekler ile içerik oldukça geniş olarak kullanıcıların hizmetine sunuluyor. Ana sayfadan bağımsız olarak tasarlanmış bir iletişim sayfası, programda düşünülmüş güzel özelliklerden biri. Flash site hazırladığınızdan web içeriğinize müzik eklemenize olanak sağlayacak araçlar da unutulmamış. Bu araç sayesinde programla gelen seslerin yanı sıra, istediğiniz MP3'leri de sitenize ekleyebilirsiniz. Programın arayüzü oldukça basit tasarlanmış. En büyük eksiklik ise tüm görünümün çok amatörce olması. Hatta programla gelen ön taslaklar bile çok basit ve tasarım seçkileriyle uyumsuz görünüyor.

SONUÇ: Flash sitelerden hoşlananlar için basit bir çözüm olarak öne çıkıyor.

- + Kolay kullanım
- + Basit flash site hazırlama imkanı
- Yüksek kaynak kullanımı

SİLDİĞİNDEN EMİN OLAMAYANLARA: Es-ki sabit disklerinizi atmadan önce, içindeki bilgilerin kesin olarak silinmesi kurumsal açıdan çok önemli bir konu. Verilerinizi, [Shift] + [Delete] tuş birleşimini kullanarak silmeniz ya da diski biçimlendirmeniz işe yaramıyor. İşte bu noktada imdadınıza East Tec Eraser yetişiyor. Program, dosyaların yanı sıra, internet izlerinizi, geçici dosyalarınızı ve Kazaa gibi P2P gibi noktalarınızı geri dönülemeyecek şekilde ortadan kaldırıyor. Kayıt dosyalarını da kontrol eden program, aynı zamanda Outlook, Netscape ve Eudora gibi istemcilerden, e-postaların kesin silinmesini de sağlıyor. İçinde Stop Hardware Recovery (DoD), 3+7+3 Beyond DoD Standarts ya da Stop Recovery (Guttman) gibi seçeneklerin olduğu 10 farklı yeniden başlatma şeklinin bulunması, programın bir diğer önemli özelliği. Bu yöntemler hatasız çalışsa da, daha hızlı bir alternatif için Stop Recovery Tools'u ya da Quick Wiping'i önerebiliriz. Programın en büyük dezavantajı ise aşırı hassas ve dikkatli oluşu, yani paranoyası. Bu hem işlemleri yavaşlatıyor hem de acil bir durumda geri dönülür kılarak her şeyi kullanırsız hale getiriyor. 50 dolar gibi göreceli yüksek fiyatıyla, iyi performans sağlayan ücretsiz yazılımlar karşısında işi biraz zor görünüyor.

SONUÇ: Eğer çok fazla gizli veriniz varsa, East Tec Eraser iyi bir alternatif.

- + Kesin hatasız veri silinmesi
- Yüksek fiyat
- Aşırı paranoya

İNTERNET ZARARLILARINA SON: Gelişen internet ortamı içinde tehlikeleri de beraberinde getiriyor. Solucanlar ve spyware denilen casus yazılımlar, PC'nizin düzgün çalışmasına engel olarak iş veriminizi düşürüyor. Ev kullanıcıları bile bu internet zararlıları yüzünden bir sürü sıkıntı yaşıyor, onlarca PC'nin olduğu ağırlarda yaşanan problemler aynı oranda artıyor. Test merkezimize CA (Computer Associates) tarafından yollanan eTrust PestPatrol Anti-Spyware, bu noktada kesinlikle başarılı bir çözüm olarak dikkat çekiyor. Programı kurar kurmaz, yazılım otomatik olarak yeni çıkmış güncellemeleri algılıyor ve sizden güncelleme işlemi için izin istiyor. Güncelleme işleminin ardından PC'niz ya da ağ ortamınız casus yazılımlara karşı tam anlamıyla silahlanmış oluyor. Yazılımı çalıştırdığınızda, ağ ortamındaki PC'leri (Yönetici hakkına sahip olmanız gerekiyor) hızlı bir şekilde tarayıp, bulunan casus yazılımları silebiliyor ya da ilgili PC'yi karantinaya alabiliyorsunuz. Ayrıca gerçek zamanlı koruma modülü sayesinde, sörf sırasında casus yazılımlardan korunmak mümkün. Programın en hoş taraflarından biriyse Türkçe olması.

SONUÇ: Başarılı arayüzü ve kolay kullanımıyla dikkat çeken bu güvenlik yazılımı, gerek ev kullanıcıları, gerekse büyük ağ ortamları için etkin ve başarılı bir güvenlik sunarak, sistemi internette gelebilecek casus yazılımlara karşı koruyor.

- + Etkin koruma
- + Başarılı arayüz
- + Türkçe

İnternet telefonu

VoIP cebinizde

Wi-Fi destekleyen el bilgisayarınızdan ya da akıllı telefonunuz üzerinden, kablosuz internetin nimetlerinden yararlanarak VoIP (Voice Over IP) protokolüyle görüşmeler yapabilirsiniz.

Avuçlu bilgisayarınızda VoIP telefonu olarak kullanabilirsiniz. Şimdi bunun için neler gerektiğine ve bunu nasıl yapacağınıza geçelim. Biz yaptığımız bu uygulama için HP iPAQ h6315 Pocket PC Phone kullandık. Özellikle bu aygıtı seçmemizin en büyük sebebi, Wi-Fi, GSM/GPRS ve Bluetooth gibi çok sayıda iletişim standardını destekliyor olmasıydı. Bu sayede sesli görüşme, SMS, anında mesajlaşma yazılımları ve IRC gibi servislerden faydalanabiliyorsunuz. Bu uygulamayı gerçekleştirmek için bir de "Sjphone" yazılımına ihtiyacımız olacak. Bu yazılım sayesinde, herhangi bir PC, telefon ya da GSM destekli el bilgisayarı ile sesli iletişim kurabiliyorsunuz. Yazılımı www.sjlabs.com/sjp.html adresinden indirirken mümkün. Bu işlemler için ayrıca, ayda 10 dolar gibi bir ücret ödeyerek SoftPhone üyeliği almanız gerekiyor. Baktığınız zaman böyle bir ücret sürekli olarak yapacağınız görüşmeler için komik duruyor diyebiliriz.

Resim 1: Sjphone, el bilgisayarları, PC ve akıllı telefonlar için ücretsiz (ücretli uygulamaları da olan) sesli görüşme imkanı

sağlayan bir yazılım. Biz bu uygulamamızda Sjphone'ı kullanacağız. Önce Sjphone yazılımını el bilgisayarımıza yüklemeniz gerekiyor.

Resim 1

Resim 2

Resim 3

Resim 4

Resim 5

Resim 6

Resim 2: El bilgisayarımıza Sjphone'u yükledikten sonra, menüden, *Seçenekler / Profil / Yeni* sekmelerini sırasıyla tıklayın. Yeni bir profil oluşturmak için *Yeni* seçeneğini işaretleyin. Bu profilin adını ne isterseniz koyabilirsiniz.

Resim 3: Sjphone'u yüklediğinizde karşınıza çıkacak olan tüm seçenekleri fabrika ayarlarında bırakmanız gerekiyor.

Resim 4: *SIP Proxy* sekmesine tıklayın. *Proxy Domain* bölümüne "216.115.25.198" ve ardından port için "5061" yazın. *User Domain* kısmına "sjphone.vopr.vonage.com" adresini girin.

Resim 5: *SIP* sekmesinde bulunan tüm ayarları olduğu gibi bırakın. *Redirection* ve *STUN* bölümlerini de olduğu gibi bırakmanız gerekiyor. Tüm ayarlar önerildiği gibi olmalı.

Resim 6: Gerekli ayarları yaptıktan sonra işinizi bitirdiğinizde, yazılım size hesabınızı ve parolanızı soracak. Hesap adınızı Vonage SoftPhone numaranız, parola ise SoftPhone ayarlarını yaptıktan sonra hesabınız için oluşturduğunuz parola.

Eğer tüm ayarları doğru şekilde tamamladıysanız, artık dünya üzerinde istediğiniz her yerde, kendi numaranızla Wi-Fi üzerinden sesli görüşme yapabiliyor olacaksınız. ■

Burak Tuyan, burak@chip.com.tr

Dijital fotoğraf albümü

Fotoğraflar TV ekranına!

Özel günlerinizde, sevdiklerinizle çektiğiniz fotoğrafları bir müzik eşliğinde, sunum olarak televizyon ekranından izlemek hoşunuza gitmez miydi? CHIP bu ay sizlere, DVD veya VCD formatında dijital fotoğraf albümünün nasıl hazırlandığını, adım adım anlatıyor...

Teknoloji, artık günlük hayatımızın her alanında vazgeçilmezler arasına girmeyi başardı. Eskiden, uzun uğraşlar sonucu halledebildiğimiz birçok işlemi, gelişen teknoloji sayesinde hem fazla yorulmadan hem de minimum zaman kaybıyla, kolayca halledebiliyoruz. Dijital fotoğraf albümü hazırlamak ve bunu DVD veya VCD biçiminde medyalara yazıp, televizyon ekranından izlemek de, kuşkusuz teknolojinin bize sunduğu nimetlerden sadece bir tanesi.

Dijital fotoğraf makinenizle çektiğiniz veya tarayıcı sayesinde bilgisayarınıza kaydettiğiniz fotoğraflarınızı, kendi belirleyebileceğiniz bir müzik eşliğinde ve görüntü efektleriyle süslenmiş bir sunum haline getirmeniz, hiç de zor bir işlem değil. Yapmanız gerekenler, albümde olmasını istediğiniz fotoğrafları ve bu

fotoğraflar arasında ekranda hangi efektlerle geçiş yapılacağını belirlemek. Böylece, hazırladığınız bu dijital fotoğraf albümünü, DVD veya VCD biçiminde ortamlara yükleyerek ailenize hoş bir sürpriz hazırlayabilirsiniz.

Dijital fotoğraf albümü hazırlama aşamasında bize yardımcı olacak yazılım, Ulead firmasının üretmiş olduğu CD & DVD PictureShow. Bu programı eCHIP'ten bilgisayarınıza yükleyebilirsiniz (© eCHIP-Code Foto CD).

Ulead CD & DVD PictureShow yazılımını kullanarak, hem

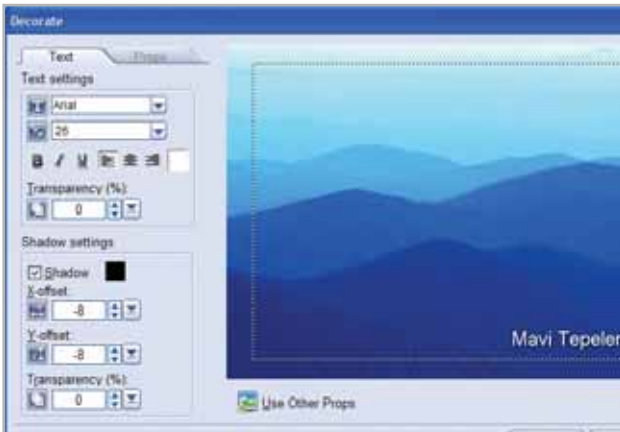

DVD hem de VCD tabanlı dijital fotoğraf albümü hazırlayabiliyoruz. Program, fotoğraf albümü hazırlama işlemini 3 adımda gerçekleştiriyor: İlk adımda albümünüze eklenmesini istediğiniz fotoğrafları seçiyorsunuz, ikinci adımda fotoğrafların geliş-geçiş efektlerini ve arka planda çalacak müziği belirliyorsunuz, üçüncü ve son adım da, hazırlamış olduğunuz albüm DVD veya CD'ye yazılıyor.

Birinci aşama: Albümümüzü oluşturuyoruz

Ulead CD & DVD PictureShow programını çalıştırdığımız zaman ilk olarak *Organize* bölümü çıkıyor karşımıza. Burada yapmamız gereken, sol alt bölümde bulunan açılır menüyü kullanarak, dijital fotoğraf albümümüzü hangi biçimde oluşturacağımızı belirlemek. Burada DVD, VCD ve SVCD olmak üzere üç seçenek mevcut.

Fotoğraf albümünüzde bulunmasını istediğiniz resimleri, sol üst kısımda bulunan artı düğmesine basarak *New Photo Slideshow* ekranından, dilerseniz toplu ya da teker teker sununuza ekleyebilirsiniz. Bunun yanında Ulead CD & DVD PictureShow programını aynı kategorideki diğer yazılımlardan ayıran bir özellik, albümlerinize video görüntüsü de ekleme şansınızın olması. Bunun için, yine aynı menüde

Açıklayıcı olun: İsterseniz, albümlere eklediğiniz fotoğraflara açıklama da yazabilirsiniz.

Mini fotoğraf stüdyosu

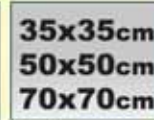
Homojen ışık sağlayan, kurulumu kolay, taşınabilir çadın, özel aydınlatmaları ile, artık katalog çekimlerinizi siz yapın.

Kolay taşıma için hafif, dayanıklı, çanta.

75W - 150W - 250W seçeneği, sehpalı iki adet aydınlatma.

Her ihtiyaca uygun, üç farklı ebatla.

En iyi sonucu almanız için dört değişik fon seçeneği

UNIROSS
En güçlü ve en hızlı

RB104358

• 2500mAh şarjlı pil

Sprint 15 min

15 dakika şarj süresi • LCD ekran • Otomatik şarj kesme •

Sprint 30 min
• 30 dakika şarj süresi • 4 led gösterge sistemi

Sprint 1-2h
• 1-2 saat şarj süresi • Arabadan şarj özelliği

Sprint PHOTO
• AA, AAA ve 9V piller için • 4 adet 2100mAh AA pil ile

2101 Dürbün
• 8x40 • 143m/1000m • 530gr • Tripod uyumlu

KONUS
Optical & Sport Systems

İtalyan konus firmasının teleskop, spotting scope, konuspot ve dürbün çeşitleri...

Spotting Scope 7112
• Ø 80mm • Focal length: 400mm • 2 ocular (10-17mm) • 40-24x zoom • Fotoğraf makinesi bağlanabilir • Masa sehpalı

Konuspot 7116
• Uzunluk: 444mm • 15-45x zoom • Ağırlık 670gr • Objektif 65mm • Görüş açısı: 12m/1000m • Masa sehpalı

PAN-FİLM TİCARET - Barbaros Mah. Erzurum Sk.
No: 39, Yenisahra Kadıköy-İstanbul
Tel: 216 472 68 85 • Faks: 216 472 40 70
url: www.pan-film.com • e-posta: info@pan-film.com

Biçimi belirleyin: Dijital fotoğraf albümü hazırlarken, ilk olarak hangi medya biçimini destekleyeceğini seçiyorsunuz.

Arka plan müziği: Fotoğraf albümünüzün arka planında çalacak müziği belirleyebilirsiniz.

bulunan *New Video Slideshow* seçeneğini kullanabilirsiniz.

Dijital fotoğraf albümü çalışmamızın bu aşamasında yapabileceklerimiz tabii ki bununla sınırlı değil. Eklediğiniz fotoğrafların sırasını elle belirleyebildiğiniz gibi, alfabetik sırayı takip etmelerini veya tarihe göre sıralanmalarını da sağlayabiliyorsunuz. Ayrıca fotoğraflarınızın belirli kategoriler veya bölümler halinde gösterilmesini istiyorsanız, resim aralarına ekleyeceğiniz boş karelere bölümlerin isimlerini yazarak birbirlerinden ayırabilirsiniz. Bütün bunların yanında sunumlarınızın daha etkili olması için fotoğraflarınızı grafik efektleriyle de destekleyebilirsiniz.

İkinci aşama: Arabirim tasarımı

Dijital fotoğraf albümümüzde bulunmasını istediğimiz fotoğrafları belirledikten sonra, sıra geldi ikinci aşamaya, yani *Theme* bölümüne. Bu bölümde, albümümüzü görsel açıdan zenginleştirecek birçok özellik bulunuyor. Ayrıca albümümüzün nasıl olduğunu, CD'lere yazmadan önce ekranın sol kısmında bulunan *Ön İzleme* aracıyla görebiliyoruz.

Bu bölüm, sırasıyla, *Gallery*, *Menu* ve *Slideshow* başlıkları altında toplanan birçok özellikten oluşuyor. *Gallery* bölümünde bulunan açılır menüye tıklayıp, çok sayıda örnek arabirime ulaşabilir ve istediğiniz herhangi birini çalışmamızda kullanmak üzere seçebilirsiniz. *Menu* bölümü ise çalışmamızı daha fazla özelleştirebilmemiz için ayrıntılı seçenekler sunuyor bizlere. Albümünüzün arka planında istediğiniz herhangi bir müziğin çalmasını sağlayabileceğinizden daha önce bahsetmiştik. Bu özelliğe *Menu* bölümü altında bulunan *Background audio* seçeneğinden ulaşabiliyorsunuz.

Bunların yanı sıra, albümün arka planında kullanacağınız resmin hareketli olup olmayacağını belirlemekten tutun da, resimlerin altında numaralarının çıkıp çıkmayacağına kadar birçok ince ayarı buradan yapma şansına sahipsiniz. Resimlerin ekranda nasıl belirip nasıl kaybolacağı, kaç saniye duracağı gibi

ayarları yapacağımız bölüm ise *Slideshow*. Burada ilk olarak fotoğrafların ekranda kaç saniye duracağını belirleyeceğimiz *Photo duration* seçeneğine değinelim. Bu bölüme gireceğiniz değer, saniye cinsinden değerlendirilecektir. Varsayılan değer üç saniye olarak belirlenmiş, fakat bunu kendi sunumunuzun özelliklerine göre değiştirebilirsiniz. Ayrıca eklemiş olduğunuz müziğin uzunluğunu buradan görebiliyor ve istediğinize göre kısaltabiliyorsunuz. Eğer bu müziğin, sonlandığında yeniden çalmasını isterseniz, alt kısımda bulunan *Loop Audio* kutucuğunu işaretlemeniz yeterli.

Sunumunuzu daha da çekici hale getirmek istiyorsanız, *Photo Frame* kısmından resimlerinize çerçeve ekleyebilir veya fotoğrafların belli bir şablonun içinde gösterilmesini sağlayabilirsiniz. *Transition Effect* ve *Pan & Zoom* seçenekleri, resimlerin nasıl bir efektle ekrana geleceğini ve burada alacağı hali belirlemenizi sağlıyor. *Audio & Effect* kısmında, albümünüze eklediğiniz müzikler ile ilgili birçok ayrıntıya girebilir, *Text & Background* bölümünde ise arka plan rengi, ekranda görünmesini istediğiniz yazılar ve yazı tipleri ile ilgili ayarlara ulaşabilirsiniz.

Son aşama: Albümümüzü DVD veya CD'ye yazıyoruz

Yazımızın bundan önceki bölümlerinde, dijital fotoğraf albümü hazırlarken yararlanacağımız teknik özelliklere değinmiştik. Üçüncü ve son aşama ise, hazırladığımız projemizi DVD veya CD'lere yazmamızı, bir nevi projemizi hayata geçirmemizi sağlayacak olan *Burn* seçeneği.

Programın bu bölümünün herhangi bir DVD/CD yazma programından farkı yok. Burada yapmanız gereken, projenizi hazırlarken seçtiğiniz biçime (DVD, CD gibi) uygun boş medyayı DVD/CD yazıcınıza yerleştirip, kaç kopya istediğinizi belirlemek ve *Burn Now* düğmesine tıklamak. İşlem tamamlandıktan sonra dijital fotoğraf albümünüzü herhangi bir DVD veya VCD oynatıcı ile izleyebilirsiniz.

Bilgisayarınızda sakladığınız resimleri içerecek dijital fotoğraf albümünü, elbette başka alternatif yazılımlar kullanarak da hazırlayabilirsiniz. Biz bu yazıda, Ulead'ın başarılı yazılımı CD & DVD PictureShow ile hazırlayacağınız fotoğraf albümünüzü, CD veya DVD'ye nasıl yazabileceğinizi anlattık. Eğer alternatif bir yazılım kullanmak isterseniz de yapmanız gereken işlemler bu yazıdan anlatılanlardan çok farklı olmayacaktır. eCHIP'ten aynı amaçlı diğer yazılımları da bilgisayarınıza yükleyip kullanabilirsiniz.

Burn Now: Albümünüzü hazırladıktan sonra, *Burn* seçeneği yardımıyla DVD veya CD'ye yazabilirsiniz.

Auditor Collection CD

Linux ile tam güvenlik

Bilgisayarınıza kurmadan direk CD üzerinden çalıştırabileceğiniz bir Live Linux olan Auditor Security Collection, içinde 300'e yakın güvenlik yazılımı barındıran bir Linux güvenlik CD'si. CHIP bu ay sizlere bu güvenlik CD'sini dergimiz ile birlikte sunuyor.

Bu ay sizlere dergimizle birlikte hediye ettiğimiz Auditor Security Collection, Live Linux olarak yani bilgisayarınıza kurmadan direk CD üzerinden çalıştırabileceğiniz bir Knoppix Linux güvenlik CD'si. CD içerisinde, Footprinting, Scanning, Analyzer, Spoofing, Bluetooth, Wireless, Bruteforce, Password cracker, Forensics, Honeypot gibi kategorilerde 300'e yakın güvenlik aracını barındırıyor ve bu yazılımlar CD'yi çalıştırdığınızda kullanılmaya hazır bir duruma geliyor.

Genel olarak ağ güvenliğinizi test edebileceğiniz analiz araçlarıyla donatılmış

sizlere rehberlik ederek, almanız gereken önlemlerle ilgili fikirler verebilir.

Live Linux nedir? Nasıl çalıştırılır?

Live Linux, bilgisayarınıza kurulum gerektirmeyen ve sadece CD gibi bootable bir medya üzerinden çalıştırılıp kullanılabileceğiniz Linux sürümlerine verilen isimdir. Dergimizle birlikte bu ay sizlere sunduğumuz Auditor Security Collection CD'si de bir Live Linux'tur ve bu CD'yi

bilgisayarınıza yüklemenize gerek kalmadan çalıştırabilirsiniz. Bunun için PC'nizin BIOS ayarlarına girip bilgisayarınızı CD'den boot edecek şekilde ayarlamanız ve bu CD'yi CD-ROM sürücünüze yerleştirmeniz yeterlidir.

Bu aşamadan sonra bilgisayarınız CD üzerinden çalışacak ve sizden sadece Linux'un çalışmasını istediğiniz ekran çözünürlüğünü belirlemeniz istenecektir. Daha sonra bilgisayarınız Linux işletim sistemi üzerinden açılacaktır. Tekrar Windows işletim sistemine geri dönmek isterseniz yapmanız gereken tek şey sisteminizi kapatarak, Linux CD'sini sürücü-

den çıkarıp bilgisayarınızı yeniden başlatmak.

Çeşitli kategorilerde 300'e yakın araç

Auditor Security Collection'ın barındırdığı bu güvenlik araçlarını, işletim sistemini çalıştırdıktan sonra *Auditor* menüsü altında bulabilirsiniz. Bu araçlar toplam 10 kategori altında kullanıcıya sunuluyor. Yazımızın bundan sonraki aşamasında bu kategoriler hakkında vereceğimiz tanımlardan yola çıkarak, hangi kategori altındaki araçlarla ne gibi işlemler yapılabileceği hakkında fikir sahibi olabilirsiniz.

Footprinting (İz arama): Özel bir ağ ortamında bulunan bilgisayarların saldırılara karşı dayanıklılığını araştırmak için bilgi toplama aşamasıdır. İz arama metodu, ortamın saldırılara karşı açıklarını göz önüne çıkarır.

Scanning (Tarama): Ağ ortamındaki tüm bilgisayarları saldırı veya güvenlik için tarama metodudur. Tarama türleri, port tarama veya pingleme şeklinde olabilir.

Analyzer (Analiz): Ağ trafiğindeki problemleri ve dar boğazları analiz etmeye yarayan bu araçlar ile ağ yöneticileri tüm ağı kontrol altına alır.

Spoofing (Aldatma): Saldırı yapılmak istenen bilgisayara, güvenilir bir sunucudan bağlantı yapılmış gibi göstererek aldatma yoludur. Örneğin IP Spoofing'de saldırı yapan kişi IP paketlerinin başlığını değiştirerek, güvenilir bir sunucudan geliyormuş bilgisini koyar.

BlueSnarfing (Bluetooth saldırısı): Bluetooth teknolojisini kullanan cihazlardan bilgi çalınması yöntemidir. Telefon, bilgisayar gibi Bluetooth teknolojisi kullanan cihazlara, açıklar vasıtası ile giriş ya-

pılarak, içindeki bilgiler çalınabilir.

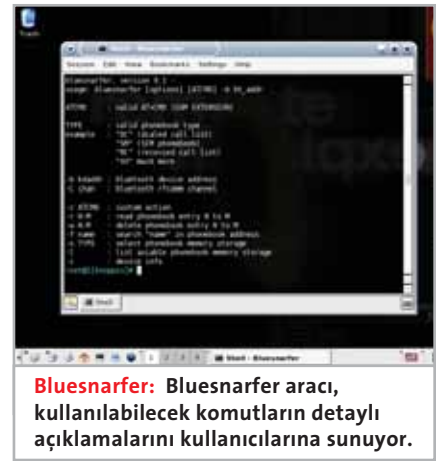
Wireless Network Attack (Kablosuz ağ saldırıları): Kablosuz ağa yapılan izinsiz girişler sayesinde, ağın güvenliği tehlikeye atan saldırılardır. Saldırgan kablosuz ağın güvenlik duvarını aşarak, ağın içine sızar ve ağdaki bilgisayarlara ulaşır.

Bruteforce (Sürekli atak): Özellikle programların veya sitelerin şifre korumaları için gerçekleştirilen bu atak şeklinde, şifre kısmı bilgisayar tarafından hızlı bir şekilde çok sayıda denemeden geçer. Olabilecek tüm kombinasyonların denendiği bu atak sırasında, bilgisayardaki işlemler uzun zaman alır.

Password cracker (Şifre kırıcı): Şifre kırıcı programları bir uygulamanın veya ağ ortamına bağlanmak için kullanılan şifreyi kırmak için kullanılır. Şifre kırıcı programlarla bu işlemi gerçekleştirmek için iki yol kullanılır: Bruteforce (sürekli atak) ve Dictionary Search (sözlük arama).

Forensics (Olay takip): Ağ üzerinde gerçekleşen her olayı kaydedip, takip eden bu yöntem sayesinde güvenlik atakları ve diğer problemler bulunabilir.

Honeypot (Tuzak): Saldırıları ve saldıran-

ları ele geçirmek için oluşturulan tuzak bilgisayarlara ve programlara verilen adıdır. Bu yöntemde bir bilgisayar sadece işletim sistemi (herhangi bir yama olmadan) ile çalıştırılır ve gelen saldırıları takip edecek bir program kurulur.

Örnek uygulama: BlueSnarfing

Bu uygulamada, Bluetooth teknolojisine sahip bir cep telefonuna, gerekli donanıma sahip (Bluetooth) bir bilgisayarla, BlueSnarfing tekniği kullanılarak nasıl erişilebilir örnekleyeceğiz.

İlk olarak Auditor Security Collection Linux işletim sistemi konsolunu, alt menüdeki *Konsole* seçeneğine tıklayarak ekrana getiriyoruz. Şimdi cep telefonun MAC adresini elde etmek için;

```
hcitool scan hci0
```

yazıp ve [Enter]a basıyoruz. MAC adresini elde ettikten sonra bluesnarfer komutu ile telefon defterini elde edebiliriz. Bunun için şu komutu kullanmamız gerekir:

```
bluesnarfer -r 1-100 -b MAC adresi
```

Cep telefonuna gelen aramaları görebilmek için ise:

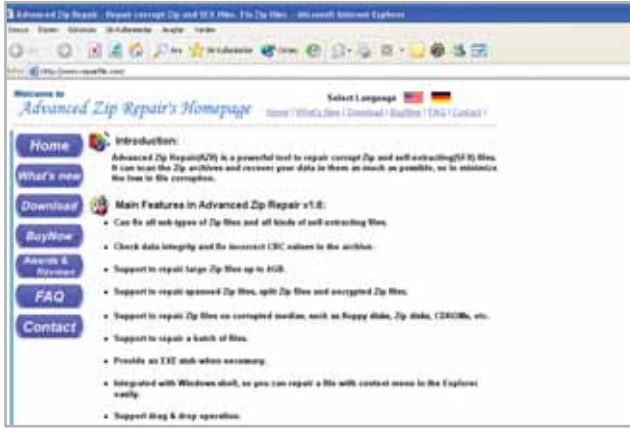
```
bluesnarfer -s RC -r 1-100 -b MAC adresi
```

komutunu kullanabiliriz. Yukarıdaki "MAC adresi" bölümlerine, cihazın elde etmiş olduğunuz MAC adresini girmeniz gerekiyor. Bu ve bunun haricinde kullanılabilecek diğer komutlar ve detaylı açıklamalarına, *Auditor* menüsü altında yer alan Bluetooth kategorisindeki Bluesnarfer aracını çalıştırarak ulaşabilirsiniz. ■

Uğur Seven/Onur Seven, ugurunur@chip.com.tr

Ekrana çözünürlüğü: Bilgisayarınızı Linux CD'si üzerinden başlattıktan sonra, çalışmasını istediğiniz ekran çözünürlüğünü belirliyorsunuz.

1 www.repairfile.com adresi üzerinden dağıtılan ve CD'mizde bulabileceğiniz Advanced Zip Repair isimli program, bozuk ZIP dosyalarını onarmak konusunda gerçek bir uzman. Sitede, program hakkında ayrıntılı bilgilere ve sık sorulan sorular bölümüne de yer verilmiş. Programın dikkat çeken en önemli özellikleri, boyutu 4 MB'a kadar olan dosyaları büyük bir başarıyla onarabilmesi, onarma işlemini aynı anda birden fazla dosya üzerinde gerçekleştirebilmesi ve sağ tuş menüsüne *Repair files...* komutunu ekleyerek tüm işlemleri kolayca yapmamızı sağlaması.

2 Advanced Zip Repair'in program penceresi, 5 farklı sekmeyle ayrılmış olarak karşımıza çıkıyor. İlk sekme olan *Repair*, sadece tek bir dosyayı kısa sürede onarmak için ideal bir çözüm. *Select Zip or Self extracting file to be repaired* bölümüne onarmak istediğiniz dosyayı, *Output fixed file as* bölümüne ise onarılmış dosyanın nereye ve hangi adla kaydedileceğini girmelisiniz. Bunun için, metin alanlarının yanındaki üç nokta ile işaretlenmiş küçük düğmeleri kullanmanız mümkün. Seçim aşamasını tamamladığınızda *Start Repair* düğmesine tıklayın. Dosyanız, belirttiğiniz konuma kopyalanacaktır.

Bozuk ZIP dosyalarına hayat öpücüğü

3 Onarma işlemi sırasında, *Repair process log* bölümünde bazı bilgiler göreceksiniz. Bu bilgiler arasında dosyanın adı, sıkıştırılmış boyutu ve sıkıştırılmamış boyutu gibi ayrıntılar yer alıyor. Eğer dilerseniz, tüm bu bilgileri *Save Log* düğmesine tıklayarak sabit diskinize kaydedebilirsiniz. Pencerenin en altında göreceğiniz durum çubuğu ise, işlemin ne kadarının tamamlandığını izlemenizi sağlayacak. Eğer işlemin ortasında dosyayı onarmaktan vaz geçerseniz, bu kez de *Stop Repair* düğmesine basmanız gerekli. Onarma işlemi, bu düğmeye bastığınız an duracaktır.

4 *Batch Repair* sekmesinin yardımıyla, aynı anda birden fazla ZIP dosyasını onarmanız mümkün. Öncelikle *Add Files* düğmesine tıklayın ve açılan pencereden onarmak istediğiniz ilk dosyayı seçin. Yine aynı düğmeye tıklayarak, diğer dosyaları da teker teker seçebilirsiniz. Bu noktada, seçim penceresinde ["Shift"] tuşunu basılı tutup tüm dosyaları birlikte seçme şansına da sahipsiniz. Seçilen her dosya, *List of files to be repaired* bölümünde listelenecektir. Yeni dosyaların kayıt konumu ise, *Repair* sekmesindeki *Output fixed file as* bölümünde belirlediğiniz konumla aynıdır.

DİZİ GELECEK SAYILARDA

Symbian işletim sistemine sahip bir cep telefonunuz varsa yapabilecekleriniz sınır tanımıyor. Yeni yazı dizimiz Symbian'ın kullanım alanlarını ayrıntılı olarak tanıtmayı hedefliyor.

BÖLÜM 1: E-POSTA VE HABER GRUPLARI CEBİNİZDE

BÖLÜM 2: CEP TELEFONU MU WEB KAMERASI MI?

BÖLÜM 3: CEPTE OYUN KEYFİ

BÖLÜM 4: CEPTE SİNEMA KEYFİ

BÖLÜM 5: OFİS UYGULAMALARI DA CEBİNİZDE

BÖLÜM 6: DİJİTAL SEKRETERİNİZ GÖREV BAŞINDA

BÖLÜM 7: PC'Yİ CEPTE YÖNETMEK

Symbian'ın tüm marifetleri VII:

PC'yi cepten yönetmek

Bilgisayarınızı uzaktan kumandayla donatmadıysanız, henüz eksiksiz bir medya merkezine dönüştürmüş sayılmazsınız. Oysa Symbian işletim sistemli cep telefonları sayesinde, farklı yazılımları tek bir araçla kontrol edebilirsiniz. CHIP, kablosuz bağlantıyla bilgisayarın tüm özelliklerine kumanda etmenin yollarını açıklıyor.

Powerpoint sunumu sırasında slaytlar arasında geçiş yapmak, müzik dinlerken Winamp'te çalan şarkıyı değiştirmek veya ses düzeyini ayarlamak için bilgisayarınızın yanı başında durmak zorunda değilsiniz. Symbian işletim sistemi ve Bluetooth bağlantısı sayesinde, metrelerce uzaktayken bile cep telefonunuzu uzaktan kumanda olarak kullanabilir, bilgisayarın tüm işlevlerine hükmedebilirsiniz. Tek bir cep telefonu yazılımı ve birkaç basit ayar, bu konfordan yararlanmanız için yeterli.

▶ Çok yönlü uzaktan kumanda

Bu amaçla kullanabileceğiniz farklı özellikleriyle ön plana çıkan iki ayrı yazılımdan bahsedebiliriz. Bunlardan ilki, yani PuppetMaster (www.lim.com.au), cep telefonunuzu çok işlevli bir Windows uzaktan kumandasına dönüştürüyor. Yazılım, bilgisayarınızı kısa mesafede Bluetooth üzerinden, daha uzak mesafelerde ise GPRS bağlantısı ile dilediğiniz konumdan kontrol etme imkanı sunuyor. PuppetMaster'ın en büyük artısı WinAMP, Media Player, Powerpoint, Outlook ve iTunes gibi yazılımlar için özel menü desteği sunması. Bu sayede, söz konusu yazılımları doğrudan cep telefonunuz üzerinden çalıştırabilir ve şarkı, video

ya da sunumlarla ilgili bilgileri telefon ekranından takip edebilirsiniz. Önceden tanımlanan kısayollar ise örneğin şarkılar arasında geçiş yapmanızı, çalma listelerinde gezinmenizi, sanatçı ve şarkı adıyla arama yapmanızı sağlıyor. Ayrıca VBScript ya da JavaScript'le hazırlayabileceğiniz. PMA dosyalarıyla farklı yazılımlar için menü tasarlamak mümkün. Keymap grubunda yer alan Acrobat Reader, BSPlayer, IrfanView gibi çok sayıda yazılımda da farklı komutlar kullanmak mümkün. [*] tuşu o yazılım için geçerli kısayolları görüntülemenizi sağlıyor. Ancak bu yolla PDF, video, resim gibi dosyalara ait bilgiler telefona ulaştırılmıyor.

▶ Kurulum ayrıntıları

PuppetMaster'ın kurulumu ve yapılandırılması, sıradan Symbian uygulamalarında rastladığımızdan biraz farklı. www.lim.com.au/PuppetMaster/ adresinden dosyayı indirip kurduğunuzda, yazılımın Windows bileşeni yüklenmiş oluyor. Daha sonra Başlat menüsünden Tüm Programlar / PuppetMaster / Shortcut to Series 60 Client'a tıklayarak Symbian istemcisine ulaşip bu dosyayı telefonunuza aktararak kurulumu tamamlamanız gerekiyor. **İPUÇU:** Cep telefonu tarafından görülebilmesi için bilgisayarını-

zı, özel Bluetooth sürücülerini üzerinden önceden bulunabilir hale getirmeniz şart. Yapılandırma ayarları birçok sistemde otomatik olarak tamamlanıyor ve cep telefonunuzdan bilgisayarınızın adını seçmeniz yeterli oluyor. Diğer durumda PC ekranında PuppetMaster'ın kendi bağlantı penceresi üzerinden *Preferences* ve *Add Device*'a tıklamalı ve *Server for Symbian Phones*'u seçerek *Select Serial Port* penceresinden doğru COM portu seçmelisiniz. Bilgisayarınızda WIDCOMM'a ait sürücüler yüklüyse bu sürücülere ait ekranda *Bluetooth Serial Port* satırındaki COM değerini, Microsoft'a ait olanlar yüklüyse cep telefonu modelinin ve *Incoming* ifadesinin yer aldığı satırdaki değeri seçmelisiniz. Bu ayarları daha sonraki bağlantılarda yinelemeniz gerekmeyecek.

PC üzerinde tam kontrol

Artık telefon ekranından bilgisayarınızı kontrol edebilirsiniz. PuppetMaster, yazılıma özgü menüler dışında genel denetim işlevlerini de sunuyor: *Mouse Mode* yalnızca söz konusu yazılımı değil bilgisayar ekranının tümünü telefona taşıyor. Bu ekranda züm yapabilir, kısa yollarla pencereler arasında gezinebilir ve metin girebilirsiniz. *System* menüsü ise oturumu kapatma, ekran koruyucuyu çalıştırma, sistemi beklemeye alma gibi özellikler sunuyor. Ayrıca *Browse Files* üzerinden bilgisayarınızdaki tüm dosyalara ulaşmak elinizde. PuppetMaster, cep telefonunuzla çağrı geldiğinde bilgisayar hoparlörlerinin sesini otomatik olarak kısabiliyor, MSN durumunuzu *Telefonda* olarak değiştirebiliyor, bilgisayarı kilitleyebiliyor ya da Winamp'ı durdurabiliyor.

Bilgisayarınız üzerinden *Preferences-Events* menüsünde farklı durumlar için farklı eylemler belirlemek elinizde. Yazılım Se-

AYIN PRATİK ARACI

SMS Scheduler

Mobilatech tarafından geliştirilen SMS Scheduler adlı yazılım (www.mobilatech.com) kullanıcılara sonraki gün ve saatlerde gönderilecek şekilde SMS mesajları oluşturma imkanı tanıyor. Bu sayede herhangi bir dostunuzun doğum günü için önceden mesaj hazırlayarak doğru anda iletebilir, yaklaşan bir randevu için örneğin birkaç saat öncesinde karşı tarafın uyarılmasını sağlayabilir veya farklı bir saat dilimindeki bir ülkede yaşayan arkadaşınıza onu uyandırmayacak şekilde mesaj gönderebilirsiniz. Tek yapmanız gereken, standart bir şekilde metni oluşturmak ve *Taslaklar* klasörüne kaydetmek. Yazılım, takvim notlarını ve rehber kayıtlarını da destekliyor. SMS Scheduler şimdilik yalnızca Series60 telefonlarla uyumlu.

Doğru anda: SMS Scheduler önceden hazırladığınız mesajların istenilen gün ve saatte alıcıya ulaştırıyor.

ries60 ve UIQ arabirimli tüm telefonlarla uyumlu. Ayrıca Java ve Bluetooth API destekli Nokia 6230 ve Siemens S65 gibi bazı telefonlar da destekleniyor. Windows işletim sistemine sahip akıllı telefonlar için de özel bir istemci sunuluyor.

Control Freak'le Winamp'e hükmedin

ControlFreak (<http://mtvoid.com>) yalnızca Series60 arabirimli Symbian telefonlar için geliştirilmiş bir uzaktan kontrol aracı. Yazılım Winamp kontrolleri üzerinde yoğunlaşsa da bilgisayarı genel anlamda yönetmeyi sağlayan özelliklere de sahip. ControlFreak, Winamp eklentileriyle geliyor ve ancak bu yazılım etkin kullanılabiliyor. PuppetMaster'la karşılaştırıldığında ortaya çıkan bu dezavantaj gelişmiş bir cep telefonu arayüzüyle dengelenmiş. Kurulum ve yapılandırma son derece basit. Cep telefonundan yazılımı çalıştırarak *Connect*'e tıklamanız yeterli. *Connected* mesajının hemen ardından o an çalınan şarkıyla ilgili tüm bilgiler telefon ekranına yansıyor.

Çalma, durdurma, ses düzeyini ayarlama gibi özelliklere; sanatçı ve ada göre arama yapma gibi işlevler eklenmiş. *Options / Player View* menüsünden *Track Info*'yu seçtiğinizde tarz, bit oranı değeri, toplam ve kalan süre gibi ayrıntılı bilgilere ulaşabilirsiniz. Aynı menüdeki *Playlist Preview* seçeneği, çalma listesine erişim sağlıyor. *Spectrum Analyzer* ise Winamp penceresindeki spektrumunu telefon ekranında eş zamanlı görüntülüyor. Yazılım, ayrıca Winamp'ın güncel sürümlerindeki Media Library'yle de uyumlu. Control Freak, tıpkı PuppetMaster'da olduğu gibi, telefonunuz arandığında Winamp'ı otomatik olarak durdurabiliyor.

Videoları izlemek için

Bilgisayar ekranını cep telefonunda görüntülemek için *Options* menüsünden *Computer Desktop Control*'ü seçmeniz yeterli. Telefonunuzu artık bilgisayar faresi olarak kullanabilir, [*] ile uygulamalar arasında gezinebilir, [5] ve [0] ile züm yapabilirsiniz. *Settings* menüsünden görüntü kalitesini ve fare hızını gerektiğinde değiştirebilirsiniz. Görüntü kalitesi için *Automatic* seçimiyle her koşulda uygun hız elde edebilirsiniz. Bu özelliği, web sayfalarında gezinmek ya da film izlemek gibi farklı işler için değerlendirebilirsiniz. Ancak video izlemek istediğinizde Winamp'ta *Options / Preferences / Video*'dan *Overlay* modunu devre dışı bırakmanız gerekiyor. ■

Ozan AlıDönmez, ozand@chip.com.tr

İÇİNDEKİLER

184

Yüksek teknoloji
Teknolojik yeni ürünler

186

Günümüzde Einstein
Süper bilgisayarlar

192

Hollywood 2010
Sinemanın geleceği

Elektronik kâğıt rüyası gerçek mi oluyor?

Philips Readius

Teyp kasetinin, CD'nin ve daha birçok pratik ürünün mucidi Philips, elektronik kâğıt hayalini gerçeğe dönüştüreceğine söz verdi ve ilk prototipini de üretti. Peki, dünya artık çok daha mobil ve çok daha "esnek" mi olacak?

■ Elektronik kâğıt konusu uzun yıllardır üzerinde çalışılan, oldu olacak denilen, konuya eğilen her teknoloji firmasının kendince bir çözüm geliştirip piyasaya sürdüğü, ancak pratikte yıllardır yaygınlaşamayan, prototipten öteye geçemeyen bir hayal olarak kaldı.

Elektronik kâğıt ifadesi, aslında bir monitörün veya bir cep telefonunun ekranın bükülebilir ve katlanabilir esnek materyalden oluşturulması anlamına geliyor. Teorik olarak, bu tür ekranlar geliştirildiğinde, örneğin cep telefonlarını, hatta cep televizyonlarını gömleklerin ya da ceketlerin kollarına yerleştirmek

mümkün olacak. Katlandığında kibrit kutusu kadar yer kaplayacak bir cihazı otobüste cebinizden çıkartıp açarak A4 boyutunda bir sayfa elde edebilecek ve yol boyunca internete bağlanıp sörf yapabilecek veya radyo dalgaları ile cihaza ulaşan elektronik dergileri okuyabileceksiniz. Ya da beğendiğiniz bir romanın, bir kitabın dijital sürümünü kredi kartı boyutlarındaki elektronik kitabınıza yükleyip fırsat bulduğunuzda okumak üzere cüzdanınızda taşıyabileceksiniz.

Beş yıl önce, e-ink isimli bir firma, büyük reklâm panoları olarak kullanılabilecek iki

Bükülür ekran: e-Ink firmasının ürettiği ekranlar kıvrılıp bükülmesiyle bildiğimiz kağıdı andırıyor.

bu duyuruları pratik olarak değiştirmek için kullanılabiliyordu. Çözünürlüğü çok düşük olan bu ilk nesil elektronik kağıdın devamının hızla geleceği, birkaç yıl içinde gazetelerin, dergilerin, kitapların herkesin cebindeki küçük elektronik kağıt parçalarından okunabileceği öngörü-lüyordu; ancak beklenen olmadı. Teknoloji firmaları, elektronik kağıt yerine, ha-li hazırda büyük bir talebin bulunduğu cep telefonu pazarı için alacalı bulacalı yeni modeller geliştirmeyi tercih etti.

Ancak Philips'in elektronik kağıt konusunda çalışan bir girişimi olan Polymer Vision, kısa süre önce, iki yıl içinde tüketici elektroniği alanında görücüye çıkabilecek, esnek ekranlı küçük bir avuç içi cihazı geliştirmek üzere harekete geçtiğini duyurdu. Üstelik RADIUS isimli ilk prototipini de üretti. RADIUS, küçük bir cep telefonu boyutlarıyla dikkat çeken uzun, ince bir ürün. Ancak ekran yetersiz kaldığında enine çekilerek rulo halinde saklanan ekranın genişlemesi, kullanıcıya daha büyük bir okuma ekranı sunuyor. Ürün bu sayede, piyasanın yıllardır beklediği pratik, küçük, ucuz, hafif ve işlevsel "elektronik kitap" kavramıyla uyuyor. Aslında prototipte kullanılan teknoloji, yıllar önce süper marketlere elektronik kağıttan ilan panosu hazırlayan e-ink'in teknolojisidir. Bu sistemde, esnek, katlanabilir plastik ekranın üzerindeki her bir piksele bir adres yükleniyor.

Mikroskopik boyuttaki küçük kürelerden oluşan piksellerin üzerinde dört farklı gri ton bulunuyor. Ve bu küçük pikseller cihazın kendisine gönderdiği akıma göre, hangi yüzünü kullanıcıya çevireceğini belirliyor. Böylece ekranda dört gri tona dayanan şekiller, harfler, çizimler, resimler oluşabiliyor. Söz konusu teknoloji beş yıl önce sadece iki renk

ile çalışıyordu. Bir pikselin sadece yarısı boyanabiliyordu ve adreslenmeleri de daha zor olduğu için üretilen elektronik kağıtlar minik bir avuç içi cihaz üzerinde değil de, en az A3 boyutundaki ilan panolarında dev puntolarla fiyat ve duyuru yazmak için kullanılıyordu.

Philips ise, ürettiği prototipin henüz pazara sunulacak durumda bir ürün olmadığını altını çiziyor. Kendilerine sınır olarak koydukları iki senelik süre içinde ürünü daha da geliştirmeyi planlıyorlar. RADIUS'un ekranı şu anda yarım veya bir saniye içinde başka bir görüntü çizilebiliyor. Tazeleme hızıysa 50Hz. 240 x 320 piksel boyutlarındaki 4 renkli ekranı ise henüz görsel açıdan zengin içerikleri sunmaya hazır değil. Philips'teki geliştiricilerin piyasaya çıkacak ürün için umut ettikleri özellikler arasında, ekranın çok renkli ve hareketli görüntüler oynatabilmesi, daha ince ve daha ucuz elektronik kağıt ile üretilmesi gibi noktalar bulunuyor. ■

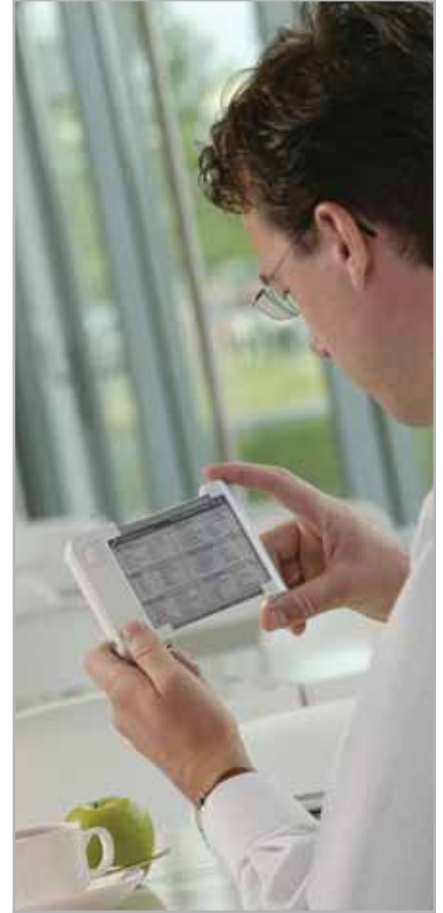
Bilgi için: www.polymervision.com

Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr

renkli, esnek plastik tabanlı bir "elektronik kağıt" konsepti geliştirdiğinde, gelecek için önemli bir adım olarak kabul edilmişti. Firmanın ürettiği elektronik kağıt, bir markette ürün duyurularını ve fiyatlarını büyük puntolarla yazmak ve

Elektronik kitap: Sony'nin geçen sene tanıttığı elektronik kitap konsepti aslında ince bir PDA'dan daha kullanışlı değil.

Günlük gazeteler: Sabah kahvaltısını yaparken gazete okuma keyfi elektronik kağıt ile farklı bir boyut kazanabilir.

YÜKSEK TEKNOLOJİ

Tıraş olurken hava durumuna da göz atın

Meteorolojik ayna

Sabahları uyanıp işe yetişmek için aceleyle hazırlanırken dışarıdaki havayı tahmin etmeniz kolay olmayabilir. Ne giyeceğinize, yanınıza şemsiye alıp almayacağınıza karar vermek için pencereden dışarıya bakmak da yeterli olmayabilir. Hava durumu tahmini konusunda uzmanlaşmış bir firma olan Oregon Scientific'in ev kullanıcıları için hazırladığı kullanışlı hava durumu tahmin cihazı, şık bir ayna şeklinde tasarlanmış. Evin dışına yerleştirilen küçük bir aparat ile dışarıdaki hava durumu, yağış beklentisi gibi konularda ayrıntılı rapor sunabilen bu marifetli ve şık aynayı, misafirlerin kıskanç bakışlarıyla çatlatmayacağı bir yere asmanızı tavsiye ederiz.

Fiyatı: 235 dolar

Bilgi için: www.oregonscientific.com

Zaman etiketi

Saatinizi evde bırakın

Cep telefonlarının yaygınlaşmasından sonra kol saatlerinin pratikte bir anlamı kalmadı. Pek çok insan saati öğrenmek için cep telefonunu yeterli görüyor. Ancak yine de telefonun çantada veya cepte, ulaşılması zor bir yerde taşınması halinde, saate bakmak için cep telefonunu çıkarmayı zahmetli bulanlar için kullanışlı bir çözüm var artık: Saat etiketi. Gömlek koluna takılabilecek kadar küçük bu saat, paslanmaz çelikten üretilmiş küçük bir klipsin üzerine yerleştirilmiş. İsterseniz gömlek kolunuza, isterseniz pantolon cebinize, yanınıza veya çalışırken defterinizin, dinlenirken okuduğunuz kitabın üzerine takabilir, zamanın siz fark etmeden geçip gitmesine engel olabilirsiniz.

Fiyatı: 20 dolar

Bilgi için: www.thinkgeek.com

i-dog hoparlör sistemi

Köpeklerin dayanılmaz tatlılığı

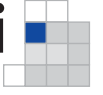
Duygularını göstermeyi seven sıcakkanlı köpekler, soğuk teknolojik cihazları sıcak, sempatik bir ürüne dönüştürmeye çalışan tasarımcıların gözdesi. Daha önce yapılan akıllı ve öğrenen robot köpekleri bir tarafa bırakalım. İ-dog, aslında i-Pod için tasarlanmış basit bir hoparlör sistemi. Ancak müziğin ritmine göre tepki veren, ışıklar yayan avuç içi büyüklüğündeki bu küçük elektronik köpek ile müzik dinlemek farklı bir eğlence haline dönüşebiliyor

Fiyatı: 55 dolar

Bilgi için: www.amazon.com

► Gelişen teknolojinin en son örnekleri

iZ hoparlör sistemi

Dans eden uzaylı?

i-Pod'un yeni sürümü i-Pod nano'nun tanıtılmasıyla birlikte ilginç i-Pod aksesuarları da kendini göstermeye başladı. iDog gibi, bir hoparlör sistemi olan iZ, i-Pod'un hafızasındaki şarkıları kulaklık olmadan dinlemek isteyen kullanıcılar için tasarlanmış. Ancak kendi halinde bir biblo gibi duran bu küçük "oyuncak", iPod'a bağlandığında çılgın bir dansçıya dönüşür ve müziğe uyarak dans etmeye başlıyor. Farklı renklerde tasarlanan iZ, aslında küçük çocukları hedefliyor, ancak yetişkinlerin de bu farklı tasarıma ilgi göstermesinin sürpriz olmayacağı düşünülüyor.

Fiyatı: 40 dolar

Bilgi için: www.amazon.com

Güneş tepede parlarken şarjsız kalmayın

Solo Charger

Brondo isimli firma, taşınabilir aygıtları güneş enerjisi ile şarj edecek ürünler üzerine uzmanlaşmış. Cep telefonlarından, PSP gibi mobil oyun konsollarına kadar her model taşınabilir aygıt için uygun bir çözümü var. Küçük bir cep telefonu boyutundaki şarj cihazını açtığınızda, minik hücreler güneş enerjisini elektrığe dönüştürüyor ve PSP gibi bir cihazı 4 saat içinde tamamen şarj edebiliyor. Şarj cihazı siparişi verirken taşınabilir aygıtlarınızla uyumlu bağlantı kablolarını istemeyi unutmayın.

Fiyatı: 35 dolar

Bilgi için: <http://shop.brando.com.hk>

Plastik ışın kılıcıyla nereye kadar?

Star Wars Force FX Lightsaber

Gerçek bir Jedi ışın kılıcından belli olur. Eğer hâlâ elinizde plastik ışın kılıçları sallayıp hava atıyorsanız bir an için durup düşünün: Usta Yoda o halinizi görse kalp krizi geçirmez miydi? Şimdilerde internet üzerinden satışa çıkan "Star Wars Force FX Lightsaber" gerçek bir ışın kılıcı gibi parlıyor, salladığınızdaysa Cem Yılmaz esprilerine konu olan, ışın kılıcına özgü o "voov", "vuuv", "fişuuuvv" ses efektlerini çıkarıyor. Kılıcın parlayan kısmı saydam polikarbon malzemeden yapılmış. Cihazın üzerindeki hareket algılayıcıları sadece kılıcı salladığınızda değil, bir yere vurduğunuzda da filminden alınmış orijinal ses efektlerini çıkartıyor. Yine de kılıcın büyüüne kapılıp sağa sola fazla hızlı vurmanızı tavsiye etmiyoruz. Zira polikarbon kılıcı kolayca kırabilir ve karizmanızı fena dağıtabilirsiniz.

Fiyatı: 190 dolar

Bilgi için: www.firebox.co.uk

100 yıl önce Albert Einstein, birkaç ay içinde dünyamızı değiştiren bir çok makale yayınladı. Einstein'ın kuantum ve görecelik teorisinin kaldırım taşlarını oluşturan bu yazıları olmasaydı, bugün günlük yaşamımızda kullandığımız birçok teknolojik cihazı kullanamıyor olacaktık. CHIP, dört bölümlük bir yazı dizisiyle Einstein'ın düşüncelerinin günümüzde bile halen nasıl bir çok araştırma projesine temel oluşturduğunu açıklıyor.

Einstein'ın mirası

Geleceğin bilgisayarları

Einstein bilime bu kadar çok şey kazandırmış olmasaydı, günümüzde kullandığımız dijital fotoğraf makinesi, lazer yazıcı, tarayıcı, DVD oynatıcı gibi cihazlar da olmazdı. Onu aynı zamanda gelecek bilgisayar nesillerinin manevi babası olarak görmeliyiz.

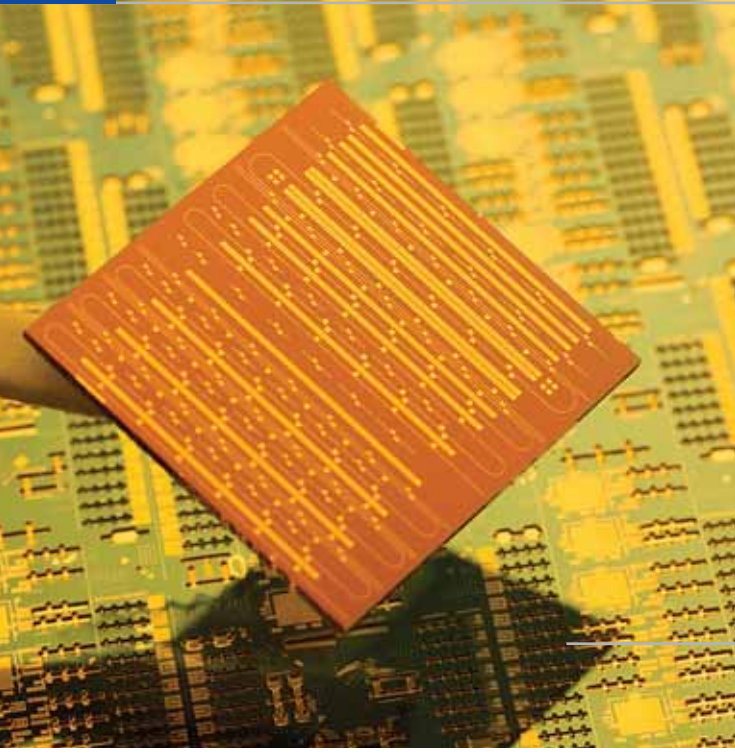
Tarih boyunca karflılaftırmız icatlara ve keşiflere baktığımızda, günümüzde kullandığımız birçok cihazın kavramsal temellerini çok uzun zaman önce Einstein'ın attığını anlıyoruz. Bilimsel açıdan mucizevi bir yıl olan 1905 senesinde, Einstein her şeyden önce fiziğin temelleriyle ilgileniyordu, pratikteki kullanımıyla değil. Bu yüzden onun dâhiyane fikirlerini hayata geçirmek, bir sonraki neslin bilim adamlarına ve mühendislerine düşecekti.

Bilim adamları, diğer kavramlardan farklı olarak, en fazla Einstein'ın ışığın doğasıyla ilgili geliştirdiği kavramlardan yola çıkarak yeni fikirlere ulaştı. Einstein'ın fotoelektrik etkiyi açıklayarak Nobel ödülünü kazanması, ışığın doğasını anlamamızda yeni ufuklar açan bir devrim niteliği taşıyor. Bilim adamları da bu noktadan yola çıkarak onu destekliyor ve ışığın parçacıklardan oluştuğunu, gerekli kanıtlarla onaylıyor. Fotoelektrik etkisi, ışığı elektrik sinyallerine dönüştüren bütün cihazların temelini oluşturuyor. Bu teknikle çalışan ve fotosel kullanılan aygıtlar arasında tarayıcılardaki dijital algılayıcılar ve dijital fotoğraf makineleri bulunuyor. Einstein'ın sınırları zorlayan ve tartışmalara yol açan bilimsel makaleleri olmasaydı güneş pilleri, bilgisayar işlemcileri ve bilgisayarlar bugünkü durumuna ulaşamazdı.

Bu büyük fizikçi günümüzde kullanılan yüksek teknoloji cihazların ve gelecekte karşılaştığımız bilgisayarların temelini oluşturan yeni fikirler öne sürdü. Einstein 1924 yılında uyarılmış ışıma emisyonuyla ilgili çalışmasını açıkladı: Ona gö →

BÖLÜM 1	Yerçekimi dalgaları
BÖLÜM 2	Bilgisayar teknolojisi
BÖLÜM 3	Uydu navigasyon
BÖLÜM 4	$E = mc^2$

Bilgisayarların geleceği bu lazer ışınıyla başlıyor. Lazer baryumborat kristali içerisinde geçirildiğinde daraltılmış foton demetleri oluşturuyor. Bu ışık parçacıkları kuantum bilgisayar için veri taşıyıcı olarak görev yapabilir. Bitlerin yerine, "0" ve "1" sayılarından daha başka durumlar atanabilen Qubit'ler geçiyor.

LAZERLİ YONGA

Intel, bildiğimiz silisyum yonga ile lazer ışınları üretebiliyor. Yonganın içine gönderilen ışık, yarı iletken materyalin delikli yapısındaki titreşimlerden etkilenerek güçleniyor. Bu test yongasına birden fazla sayıda mini lazer yerleştirilmiş.

eğer ışık parçacıklarını çok yüksek enerji uygulayarak atomlara doğru gönderirseniz, bütün atomlar da tıpkı ışığın ilk kaynağı gibi aynı yön ve frekansta ışık parçacıkları yaymaya başlıyordu. Yıllar sonra lazerin geliştirilmesine yol açan bu gelişme olmasaydı, DVD oynatıcı, tarayıcı ya da lazer yazıcı gibi cihazlar hayal bile edilemezdi.

Bugünlerde Intel ve IBM kapalı kapılar ardında geleceğin bilgisayarlarını üretebilmek için çalışıyorlar ve Einstein'ın teorileri bu çalışmalarda büyük bir rol oynuyor. Üzerinde çalışılan yeni teknolojiler, işlemcileri daha hızlı, daha küçük ve daha ucuz hale getirmeyi amaçlıyor. Intel doğrudan lazer teknolojisine başvuruyor.

Bu yılın başlarında şirketin Santa Clara'daki merkezinde, bildiğimiz silisyumu temel alan kesintisiz bir lazer ışını geliştirdi.

EĞRİLERDEKİ IŞIK

Yakın eğriler ve yol ayrımları ışık iletkenleri için bir sorundur. Bu nedenle IBM, bir işlemci içerisine entegre edilmiş camdan oluşan bir dalga iletkeni geliştirdi. Eğri yarıçapı sadece 0.8 milimetre.

rildi. Intel'in hayali, ışık iletim kanalları vasıtasıyla verileri çok daha hızlı işleyebilen ve taşıyabilen bir işlemci geliştirmek. Silisyum tekniği kullanılarak, bunun gerçekleştirilmesi daha kolay hale getiriliyor, çünkü bu zamana kadar kullanılan optik bileşenler hep pahalıydı ve sınırlı alanlarda kullanılabiliyordu.

Intel'in yeni teknolojisi, silisyumun kristal yapısını kullanarak gönderilen ışığı güçlendirmeye yarıyor. Bu işlemci, içerisinden geçirilen ışığı kesintisiz bir lazer ışınına dönüştürüyor. Bilim adamları 1960'larda icat edilen ilk lazer cihazlarında olduğu gibi, işlemcinin içine ışık pompalamak için harici bir ışık kaynağı kullanıyor.

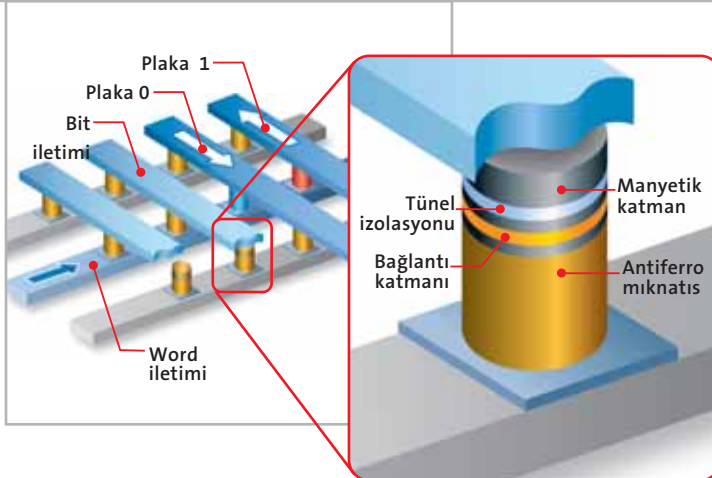
Silisyumun içerisine giren ışık, malzemenin atomlarındaki titreşimler sayesinde güçleniyor. "Raman Etkisi" olarak isimlendirilen bu güçlendirme etkisi, cam fiberlerindeki 10.000 kat daha güçlü.

İşlemcilerin yan tarafları ışığı ileri ve geri yansıtan çok ince bir tabaka ile kaplanıyor, bu tabaka sayesinde ışık demetleri oluşturuluyor ve daha da güçlendiriliyor.

Eğer ufak bir hile yapılmazsa, ışık çok hızlı bir şekilde işlemciden dışarı kaçıyor. Fazla sayıda elektronların bir araya gelmesi ve ışığı gereğinden fazla emmemesi için, bir yarı iletken yapı ile elektrik alanı oluşturuyor. Böylece gereksiz elektronları uzaklaştırıyor ve lazer ışınının sapmadan hedefe ulaşmasını sağlıyor.

M-RAM

İletkendeki akımın değişik yönlerde olması, farklı manyetik alanlar oluşturuyor, bu da resimde görüldüğü gibi, altında bulunan hücreye "0" veya "1" değeri atanmasını sağlıyor (solda). Bu konudaki en önemli nokta manyetik katmanın (ortada) elektronun dönüş yönünü belirlemesi çünkü hücrenin iletkenliği buna bağlı. IBM araştırmacılarından Stuart Parkin bu tip hücreler için çeşitli manyetik materyalleri test ediyor (sağda).

TEKNOLOJİK KARIŞIM

Geleceğin işlemcileri bölümlere ayrılmış bir yapıya sahip olacak. Sadece CMOS üzerindeki transistörleri değil, alternatif teknolojiler de kullanılacak. Yonganın üzerinde özellikle ışık geçişi için tasarlanmış bağlantı noktaları olan optik yapı elemanları bulunacak.

Gelecekte üretilecek işlemci nesilleri, bahsettiğimiz CMOS mimarilerini tek bir işlemcide toplamak üzere düzenlenmiş olacak. Bütün anlatılanlara bakarak, geleceğin işlemcilerinin bir ışık kaynağı ve optik bağlantılardan oluştuğunu söyleyebiliriz. Intel ise bu teknolojilerin birkaç sene içerisinde standart hale geleceğini belirtiyor.

IBM firması da bilgisayarlar için optik bağlantılar üzerinde çalışıyor. Şirket, Zürich'teki araştırma laboratuvarında silisyum wafer'ları üzerine yerleştirilen cam katmanlarından oluşan bir iletken geliştirdi. Çeşitli dalga boylarındaki ışığın birden fazla kanal üzerinden aynı anda taşınması sayesinde, her kanalı ağ üzerindeki bir hedefe yönlendirerek cihazları kocaman bir fiber optik ağına bağlamak son derece kolaylaşıyor.

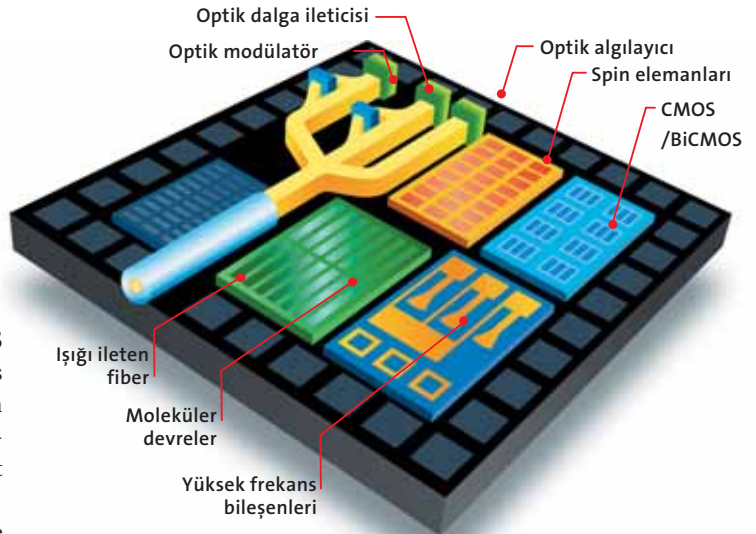
İşlemci gücünü artırmak için optik yapı elemanlarını kullanmak, bu alandaki tek yenilik değil. Geçtiğimiz senelerde daha yüksek performans için sürekli küçültülmeye çalışılan yapı elemanları, bugünkü teknolojiyi fiziğin sınırlarına getiriyor. Açığa çıkan sıcaklık ve ihtiyaç duyulan akım, her geçen gün daha da ciddi problemler meydana getiriyor. Bilim adamları artık ihtiyaç duydukları elektriksel sinyali, elektronların oluşturduğu akım farklılıklarıyla değil de, elektronların kuantum fiziği özelliğini kullanan yeni bir teknikle üretmeye çalışıyor, bu da elektronların kendi etraflarında dönüşüne dayalı bir sistem.

Elektronların kendi etraflarında dönüşünü temel alan bu olay, bir manyetik alan vasıtasıyla değiştirilebiliyor. Einstein'ın bize öğrettikleri sayesinde bunu normal bir mıknatısla yapmak zorunda kalmıyoruz. Einstein görecelik teorisinde, hızlı hareket eden elektronlardaki elektrik alanının manyetik alan etkisi yarattığını keşfetmiş. Elektronlar ne kadar hızlı hareket ederse, alan da o kadar güçleniyor.

Bilgisayar endüstrisi, dönüşlerine yön verilmiş elektronlardan oluşan katmanları yeni nesil belleklerin yapı elemanı olarak kullanmayı düşünüyor. Magneto-Resistive Random Access Memory (MRAM) teknolojisi Motorola, IBM ve Infineon tarafından geliştiriliyor. Bu tip belleklerin içeriği geçici değil. Yani bellek içerisindeki veriler bilgisayar kapatıldıktan sonra da oldukları gibi kalabiliyor. Böylece açma tuşuna bastığınız anda kullanıma hazır hale gelen aygıtlar üretmek mümkün.

MRAM teknolojisinin içinde daha birçok yenilik gizli. Berlin Paul Drude Enstitüsündeki fizikçiler, geliştirdikleri bir yöntemle depolama birimlerini mantıksal yapı elemanları olarak kullanabiliyorlar. Bu, gelecek nesil işlemciler ve mikro denetçiler için olası bir temel taşı.

Bu yeni kavram inanılmaz derecede esnek. Reinhold Koch, araştırma grubunun hedefini "Bugüne kadarki bütün işlemci-

ler kesin kablolanmış bir mantık ile işlem yaparken, bu teknoloji ile yeniden yapılandırılabilir işlemci gücüne kavuşmak mümkün." diyerek açıklıyor. Berlin'deki laboratuvar deneylerinde sadece bir yazılım, bir hücrenin dört ayrı mantıksal işlevden (AND, NAND, OR ya da NOR) hangisini kullanacağına karar veriyor. Bu yönetimi sağlayabilmek içinse her bir hücreye ait dört ayrı manyetikleşme durumu kullanılıyor. Manyetik-

leşme yönündeki değişiklik elektriksel direnci etkiliyor ve istenen sonuç bu etki üzerinden okunabiliyor. Yeniden programlama işlemi, işlemcinin hızının değişmesiyle gerçekleşiyor. Böylece bilgisayarlar ve ufak cihazlar ihtiyacınıza yönelik değişik programlar için optimize edilebiliyor.

» Optik bugün için sadece yardımcı bir teknoloji, ama gelecekte bütün işlemcilerimiz optik teknolojiyle donatılmış olacak.

Patrick Gelsinger, Senior Vice President Intel

Gelecekteki bilgisayarların şimdiki başlangıç sürecinde kuantum teorisine yaptığı katkılarla Einstein, tekrar sahneye çıkıyor. Einstein, daha 1935 yılında arkadaşları Podolsky ve Rosen ile bir parçacığın birden fazla hali aynı anda alabilmesi üzerinde düşünsel deneyler yapıyordu. Bildiğimiz klasik bilgisayarlar sadece sıfır ya da birlerle çalışırken, geleceğin kuantum bilgisayarları sadece iki değer ile değil, aksine eşzamanlı olarak birden fazla değer ve durumu alabilen "Qubits" yani kuantum bitleriyle çalışacak. Bilim adamlarının bütün ümitlerini bağladığı kuantum bilgisayarları, özel bir amaç doğrultusunda derlenmiş yazılımlarla geniş çaplı arama ya da eleme işlemlerini bugünkü bilgisayarlardan kat kat hızlı yapabilecek. Daha şimdiden birçok konudaki keşifleri ve başarıları için Einstein'a teşekkürü borç biliyoruz. Acaba gelecek nesillere bıraktığı yenilikçi teoriler bir gün gelip de bizi bilgisayarın başındaki sonsuz bekleyişlerimizden kurtarabilecek mi? ■

MF/Mete Pınar, mete@chip.com.tr

BAĞLANTILAR

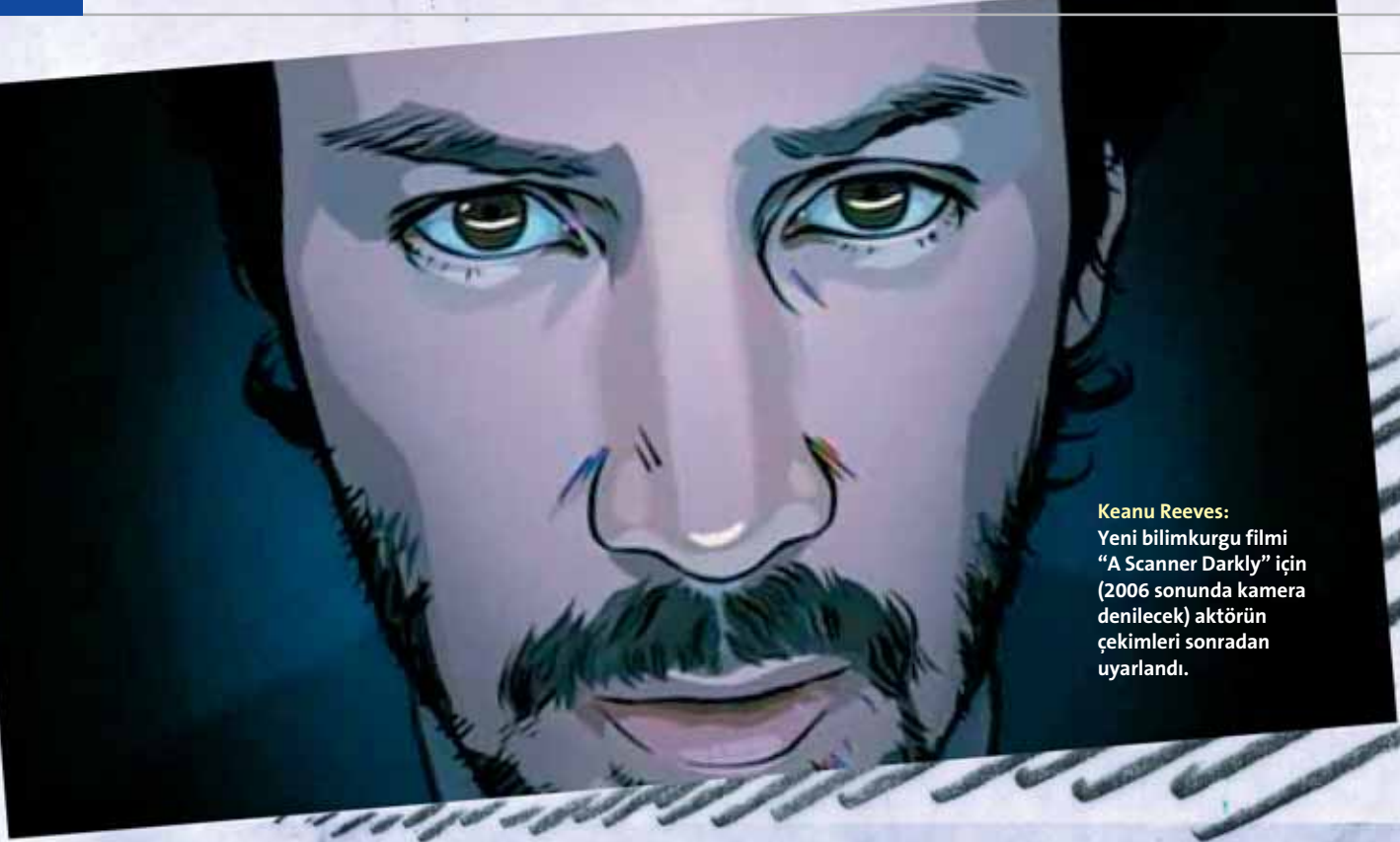
www.alberteinstein.info: Einstein'ın dijital ortamda orjinal yazıları

www.einsteinjahr.de: Federal araştırma bakanlığının bilgileri

www.intel.com/technology/silicon/sp/: Intel'in silisyum lazeri

http://domino.research.ibm.com/comm/pr.nsf/pages/news.20030610_mram.html: IBM'in MRAM teknolojisi

www.pdi-berlin.de: Paul-Drude enstitüsü

Keanu Reeves:
Yeni bilimkurgu filmi
"A Scanner Darkly" için
(2006 sonunda kamera
denilecek) aktörün
çekimleri sonradan
uyarlandı.

Hollywood 2010

Hızla gelişen teknoloji, bir zamanlar gönüllerimize taht kurmuş olan el emeği çizgi film kahramanlarını tarihin tozlu sayfalarına gömdü bile. Yeni kuşaklar artık üç boyutlu kahramanları izleyerek yetişirken, 3B animasyon teknolojisi şimdi de yetişkinlerin eğlencelerine el atıyor.

2 boyutlu çizgi film çağı tam olarak 2 Eylül 2004'te son buldu: O gün Almanya'da geleneksel 2B yapımının son çizgi filmi yayınlandı. Yetenekli çizgi film sanatçıların hareket yansımalarıyla sinemaya aktardıkları, elle çizilmiş son film. Disney stüdyolarının bu 44. yapıtı "Die Kühe sind los" adını taşımaktaydı. Bir sonraki film "Chicken Little"ın bilgisayarda tasarlanması çoktan kararlaştırılmıştı.

Tarihin ironisi

Disney, 1940 yılında ilk uzun metrajlı "Fantasia" ile çizgi filmi sinemalara taşımıştı. Çizgi filmin çekiminde kullanılan teknolojiyi sonlandıranda yine aynı firmaydı. Bir yüzyılın yarısını çizgi film severlere bu teknolojiyle hizmet sunarak geçiren Walt Disney, el emeğinin ipini çeken isim oldu. Konu New York Times'ta şöyle yankılanıyordu: "Her yirmi yılda bir tek bir buluştan dolayı bir sinema devri sonlanıyor". Tek bir buluş olması, yeniliğin önemini azaltmıyor. Bilgisayar animasyonlu 3B filmlerde, karakterler havada içinde uçuyor, kamera serbestçe mekânın içinde hareket ediyor, figürler ve setler hiç olmadığı gibi dinamik bir etkiye ka-

vuşuyor. Ve bunlar henüz başlangıç: Hızla artan bilgisayar performansı sayesinde gelecekte filmlerin gerçek zamanlı olarak çekilmesi bekleniyor. Yeni teknoloji sayesinde, animatörler ve bilgisayar uzmanları dijital setleri hazırlıyor, yönetmen ise figürlerle, gerçek oyuncularla olduğu gibi, monitör başında çalışabiliyor. Tüm değişiklikler canlı olarak hesaplanabiliyor.

3B yazılımların öncülerinden Mark Sylvester, oyunun akışına duyulan "düşünebilen bebekler" in tasarımını kurmaya başlamış bile. Geleceğin bu Tamagotchi'leri, pazarın yapısını tamamen dönüştürmeye yönelik. Çünkü bu teknolojiyle, film hayranları dijital karakterleri kendi bilgisayarlarına indirebilecek düzeye geliyor. Böylelikle bilgisayarla henüz çok da tanışık olmayan kullanıcılar bile kendi bilgisayarlarında, çizgi film yapımına soyunabilecek ya da da film kahramanlarını bir

fantezi dünyasında yönetmek için ticari oyun setlerini indirebilecekler.

Berliner Film Companie (BFC)'den Michael Hefferon da, olası gelişmeleri onaylıyor. "Happily N'ever After" ile Grimm Kardeşler'in masallarını, 3B olarak geliştiren Hefferon,

» Gelecekte 3B animasyon filmleri, bilgisayar oyunlarına benzer şekilde üretilecek.

Michael Hefferon, Berliner Film Companie

"Gelecekte 3B animasyon filmleri, bilgisayar oyunlarına ben-

STRETCH & SQUASH

Bir figürün hareketleri için, parametreler, kasların ve mimğin birleşimi, her bir karakter için tek tek saptanıyor. Başlarda hedef, doğayı olabildiğince gerçekçi taklit etmekte. Artık çizgi filmciler yeniden abartma efektlerine eğilim gösteriyor. Gerçek akışlar, istatistiki analizlerle değiştiriliyor, figürler ihtiyaca göre geriliyor ya da sıkıştırılıyor.

zer bir biçimde üretilecek.” biçimde üretilecek diye konuşuyor.

Tasarı ufukta belirdi bile: Profesyonellerin Nemo veya Buzz Lightyear gibi film kahramanlarına yaşam verdikleri yazılım cihazları, oyun firmalarının etkileşimli savaş meydanlarını yaratıcıları ya da Steven Spielberg’in “Dünyalar Savaşı”nda kullandığı cihazların ta kendisi. “Maya”, “Lightwave 3D” ya da “3ds Max” gibi yazılımlar, ihtiyaçlara karşılık vermesi bakımından gerçekçi uzay gemileri yaratmak ya da oyuncak figürlerini harekete geçirmek için stüdyolar tarafından, yine kendi eklentileriyle, endüstri standartları haline çoktan geldi.

Yeniliklerde şirketlerin payı

Bu gelişimde 3B animasyon öncülerinden Pixar’ın önemli bir payı var. 1986 yılında Lucas Film tarafından özel efektler departmanı olarak kurulan firma, bu yeni branşa rakipsiz biçimde damgasını vurdu. Pixar, 1995 yılında tamamen bilgisayarda oluşturulan “Toy Story”i sinema perdelerine yansıtmasından bu yana, sinemaya sunduğu filmlerle 3,2 milyar dolar gişe kazancı elde etti. Bu da film başına ortalama 539 milyon dolarlık bir rakama denk gelmekte.

Pixar aynı zamanda bilgisayar animasyonuna sağladığı standartlarla da gündeme geldi. Şirketin CEO’su Steve Jobs’a göre, “Renderman” ile bugün neredeyse her bir stüdyo, tel kafes modellerinden renkli, ışıklı, gölgeli ve yaşam sevinciyle dolup taştan sahnelerin tasarlandığı bir programa dönüşmüş durumda. Pixar’ın “Renderman” şefi Chris Ford, varolan programla görsel olarak çoktan ulaşılabilecek en üst düzeye ulaştığı iddiasına sahip. Ford’a göre bu teknolojinin önünde duran en büyük engel ise, filmlerde karşılaşılan veri miktarı. Sorunla ilgili

RETRO-LOOK

“Simpsons” ya da “South Park” gibi çizgi film klasikleri elle çizilmiş gibi görünüyor, ama kısmen ya da tamamen bilgisayarda oluşuyor. Ayrıca gelecekte endüstrinin, 2B ve 3B birleşiminden oluşan filmlere yönelimi beklenebilir. Özellikle “Appleseed” ve “Ghost in the Shell”de görüldüğü gibi, Japon “Anime”leri her iki tekniği bir arada kullanıyor.

olarak, “Devasa veri miktarlarını genel olarak daha iyi nasıl yönetebileceğimizi öğrenmek zorundayız” diyen Ford’a göre, veri patlaması rastlantısal değil. Çünkü hesaplama performansı birliğe, film yaratanların hırsı da artıyor. Aynı zamanda daha fazla ayrıntı, daha fazla saç, ağaç ve anatomik ayrıntı talep ediliyor.

Bu yüzden tüm büyük stüdyolar, bu tip külfetli hesaplamalar için geeken gücü, kiralanıp, modüler olarak genişletilecek dev sunucu merkezlerinden yararlanıyor (bk. aşağıdaki kutu). Bu yöntemi en ileri düzeyde kullanan şirket ise, Pixar’ın en büyük rakibi Dreamworks. Üç kıta üzerindeki dört bölgeye dağıtılmış animasyon departmanları kuran şirket, şu sıralar yılda ortalama on film üretiyor.

Yeni teknik, yeni estetikle buluşuyor

Tekniğin hızla ilerlemesi çizgi film yapımlarını devasa adımlarla ilerletiyor ve filmlerin gitgide daha filigran oluşu geleceğin animasyon filmlerini, stilize edilmiş bir Retro-Estetiğe yönlendiriyor. Bu eğilimin etkisi, Dreamworks’un başyapıtı “Madagaskar”da gözlemlenebiliyor. Dalgalandıran ağaçların duyumsanması ve kabaran dalgaların detaylarına rağmen, karakterler daha çok karikatürleri anımsatacak biçimde sunuluyor. Yönetmen Tom McGratz, bunu bilinçli bir biçimde kullanılmış bir stil aracı aracı olarak tanımlayarak, “Gerçekçilik uzun süre bir hayalden ibaretti. Ama biz daha fazla karikatür istiyorduk ve bu da yalnızca geleneksel çizgi film stiliyle mümkün” diyor. Madagaskar’da kullanılan stil, popülerliğini “South Park” ya da →

RAKAMLAR

» Süper bilgisayarlardan filmler

Bilgisayar çizgi filmleri bugün, sunucu merkezlerinde ölçülüyor. Örneğin, Dreamworks “Madagaskar” için “HP Labs”den Linux üzerinden bağlantılı AMD Opteron işlemcili 3.000 PC’den oluşan bir bilgisayar parkı kiraladı. Böylece bir sahnede 150.000 nesneyi ve aslan Alex’in üzerinde bulunan 1,7 milyon tüyü canlandırmak mümkün oldu. Filmin toplam veri miktarı yaklaşık 20 Terabyte. Gerekli hesaplama zamanı ise toplam 11 milyon saat.

IBM şu sıralar film endüstrisi için 40.000 Remote bilgisayardan oluşan bir “Deep Computing Capacity on Demand Center” yarattı. Karşılaştırma için: Alman üretimi “Happily N’ever After” için 250 IBM Blade-Server’la şu sıralar süper bilgisayarlar listesinde çoktan 40. sırada yer alıyor. Pixar’ın bir sonraki yapıtı “Cars” için, 3.000 adet 64 bit PC birlikte çalışacak. Bilgisayar parkı böylelikle “Toy Story 1”de olduğundan 300 kat daha hızlı olacak.

“Simpsonlar”da ortaya çıkarıyor. Eski stilin popülerlik nede-nini, Londra Birkbeck College’da yapılan bir araştırma ortaya koyuyor. Araştırmaya göre izleyiciler Homer Simpson’ı 2B’de, 3B yorumuna göre daha gerçekçi buluyor. İzleyiciler 2B’nin Simpson’ların fantezi dünyasına daha uygun olduğunu düşünüyor. Günümüzde halen tümüyle bilgisayarsız oluşturulan çizgi film figürleri üzerinde çalışılıyor. Bunlardan elastik kahramanlar Wallace & Grommit’in yeni maceraları “Flushed away”, 14 Aralık 2006’da sinemalarda gösterime girecek.

GERÇEKÜSTÜNÜN ZAFERİ

“Aksiyon filmi” gitgide artan bir biçimde animasyon filminin stil öğelerini devralıyor ve bunları çizgi roman estetiğiyle birleştiriyor. Böylece “Sin City” (solda), ayrıntılarıyla çizgi roman örneğinin panel tekniğine uygun oluşturuluyor; böylelikle renkler bilgisayarda değiştirilmiş ve sabitlenmiş oluyor. 2006’nın sonunda çıkacak olan “A Scanner Darkly” (sağda), aynı şekilde çevrildi, ama film sonradan, tamamen çizgi film stiline renklendirildi.

Yeni teknoloji çizgi filmin ötesine geçiyor

Tüm bu gelişimlerin “klasik” film sektörüne de etkileri var. Alman 3B film “Back to Gaya”nın yönetmeni ve “Urmel aus dem Eis”ın 3B yorumunun sorumlusu Fritz Krawinkel, gelecekte, “canlı aksiyon filmleri ile karşılaştırıldığında gerçek dünyanın bir yabancılaştırılması olan” resimler dünyası beklentisinde. İlk denemeler çoktan yapıldı:

Örneğin gerçeküstü Fritz Lang tarzına sahip “Sky Captain”, “Sin City” ve “A Scanner Darkly”. Bunlardan “A Scanner Darkly” animasyon ve gerçek film birleşimini en üst düzeye taşıyacak bir yapıt olarak nitelendiriliyor. Philip K. Dick’in romanından uyarlanan filmde gerçek oyuncular yer alsa da, bir çizgi film atmosferi taşıması için, filmin tamamı sonradan renklendirildi. Tüm bu gelişmeler, fotoğraf gerçekçiliğini bir yana bırakarak, gelecekte yönetmenin işini filme vermek istediği görünümlü sınırlayacak gibi görünüyor. Ancak gerçekliği yansıtmak için bilgisayara ne denli ihtiyaç duyulduğu ise tartışmalı bir konu. Etki üreticisi “Industrial Light & Magic” şirketinin ismini açıklamayan çizirinin söylediği gibi: “Eğer gerçeklik istiyorsan, basit bir kamera edin.” ■

MS/Garo Antikacıoğlu, agaro@chip.com.tr

3D-Boom

2008’e kadar çıkacak filmler

- Eylül 2005, **Renaissance** Renaissance siyah beyaz Thriller Lara-Croft-videolarının yapımcılarından (Onyx Films/Buena Vista)
- Sonbahar 2005, **Valiant** Küçük bir posta güvercini İkinci Dünya Savaşı’nda önemli bir kurye oluyor (Vanguard/Disney)
- 2005 sonu, **Delgo** Hayatta kalma savaşı veren bir dünyaya dair fantastik macera. (Fathom Studios)
- 26.01.2006, **Chicken Little** Uzaylılar saldırıyor ve tavuklar işbaşında. (Disney)
- 09.02.2006, **Barnyard** Çiftçi ortalıkta yoksa, inekler ortalığı karıştırıyor ve dans ediyorlar. (Paramount)
- 06.04.2006, **Ice Age 2 – The Meltdown** Buz eriyor ve hayvanların yaşadığı vadiyi basıyor. (20th Century Fox)
- İlkbahar 2006, **Happily N’ever After** Grimm kardeşlerin masal kahramanları kötü periye karşı savaşıyor. (BFC)
- 2006 ortası, **Urmel aus dem Eis** Augsburglu bebek kutusu klasiğinin 3B yorumu (Ambient Entertainment)
- 20.07.2006, **Over the Hedge** Orman hayvanları yeni yapılan bir bölgeye alışmak zorunda. (Dreamworks)
- 14.09.2006, **Cars** Otomobillerin konuşabildikleri, kendi kendilerine yarıştıkları bir fabl. (Pixar/Disney)
- 23.11.2006, **Happy Feet** Genç bir penguen Antarktika korkusuyla dans ederek mücadele ediyor. (Warner)
- Aralık 2006, **Ratatouille** Büyük bir sıçan Paris’teki bir restoranda gönlüne yaşıyor. (Pixar)
- 2007 başı, **Foodfight!** Bir süpermarketin ürünleri dükkan kapandıktan sonra canlanıyor. (Lion’s Gate/Disney)
- 28.06.2007, **Shrek 3** Yeşil gulyabani kral Arthur ve şövalyeleriyle karşılaşıyor. (Dreamworks)
- Kasım 2007, **Bee Movie** Arı rolündeki Jerry Seinfeld arı kovanındaki hiyerarşi ile başa çıkamıyor. (Dreamworks)
- 2008, **Toy Story 3** Buzz Lightyear’ın tamirat için Tayvan’a gitmesini Woody önlemek istiyor. (Disney)

BAĞLANTILAR

<https://renderman.pixar.com:3B> sahnelerde, ışığın, gölgenin ve rengin hesaplanması için kullanılan öncü yazılım

www.zenonic.demon.co.uk/zenocgi.htm: Animasyon filmlerin geleceğine dair çalışmalar

www.dreamworksanimation.com: Film stüdyosunun animasyon departmanı

İÇİNDEKİLER

200	Firefox Tuning Tarayıcınızı özelleştirin
206	Sanal dedektiflik Nette casusluk
210	Google Talk Daha keyifli sohbetler
214	Web tasarımı Kolay ve pratik tasarımlar
218	MSN Search & Toolbar Daha kolay aramalar

Intel'in evde dijital eğlence için tasarladığı platform

Her salona bir "Viiv"

Intel, gelecek yılın başında kullanıcıların dijital eğlence deneyimlerini daha da zenginleştirmek için Intel Viiv teknolojisini piyasaya sunacak.

■ Intel sertifikasyonuna sahip olan çeşitli tüketici elektroniği cihazları, internet hizmetleri, film, müzik, fotoğraf ve oyunların bulunduğu yazılımlarla birlikte çalışan ve ilk kez Intel Developer Forum'da duyurulan Intel Viiv ("vayv" olarak telaffuz ediliyor ve İngilizce "five" kelimesi ile uyaklı) teknolojisi, eğlence alanında yepyeni bir dönem başlatıyor. Intel Viiv teknolojisine dayanan bilgisayarlar, uzaktan kumanda ile kullanılacak ve aralarında çift çekirdekli işlemci, yonga seti, platform yazılımı ve kablolu ağ özelliklerinin de bulunduğu Intel teknolojileri setinden güç alacak.

Bütün evlere kablesiz ağ

Intel Başkan Yardımcısı ve Dijital Ev Grubu Genel Müdürü Don MacDonald, "Intel Viiv teknolojisi, dijital ev için temelden tasarladığımız ilk platformumuz. Tüketiciler, evlerindeki çok sayıda cihazda bulunan içeriğe, herhangi bir yerden istedikleri zaman erişebilme fikrinden heyecan duyuyor. Intel Centrino mobil teknolojinin başarısının ardından, Intel'in son bilgisayar teknolojileri ile oluşturulan yeni dijital ev platformumuza da benzer bir marka stratejisi uyguluyoruz. Intel Viiv teknolojisi, kullanıcıların dijital eğlence deneyimini kendi istedikleri şekilde yaşayabilmeleri için, yenilikçi çok sayıda dijital cihazın, birinci sınıf eğlencenin ve en son teknolojinin kesişim noktasını oluşturuyor." şeklinde konuşuyor. Tüketiciler, Intel Viiv tek-

nolojisine dayanan sistemleri, küçük ve şık tüketici elektroniği tipindeki tasarımlardan (müzik setine ya da DVD oynatıcısına benzeyen) tutun da, daha klasik masaüstü veya tower kasa tasarımlarına kadar uzanan geniş bir yelpazeden seçebilecekler.

Bilgisayar değil iletişim ve eğlence

Intel ayrıca, kullanımını kolaylaştırmak ve eğlence deneyimine yardımcı olabilmek için Intel Viiv teknolojisine tüketici elektroniği özelliklerini de ekliyor. Intel Viiv teknolojisine dayanan tüm bilgisayarlar, uzaktan kumandaya, Microsoft Windows Media Center Edition işletim sistemine ve kullanıcıların bilgisayarını televizyon gibi çalıştırabilmelerini sağlayacak medya yazılımına sahip olacak. Kullanıcılar, bu sayede müzikleri indirirken, bir yandan da film seyredebilecek ya da oyun oynayabilecek.

Bunların hepsi bir uzaktan kumanda kullanılarak tümleşik bir sistem üzerinde yapılacak. Yeni platformun televizyona benzer başka bir özelliği de Intel Quick Resume Teknolojisi ile, kullanıcıların bilgisayarını bir kez açtıktan sonra, tek düğmeye dokunarak istedikleri zaman hızla açıp kapatabilmeleri. Intel Viiv teknolojisine dayanan her bir bilgisayar, eve sinema salonu kalitesinde sesi taşımak için, 5.1 çevresel ses desteğiyle gelecek (7.1 surround ses için destek isteğe bağlı olarak sağlanabiliyor).

Bilgi için: www.intel.com

Mynet'in açık artırma hizmeti yayında

Nevaria.com açıldı

Mynet, dünyadaki benzerlerini aratmayacak özellikte bir açık artırma altyapısına sahip olan Nevaria'yı kullanıcıların hizmetine sundu. Satıcı ve alıcıyı bir araya getiren bu platformda, kullanıcılar bilgisayar başında açık artırmaya katılmanın keyfine varır-

ken, alışverişlerini de anlık olarak takip edebilecekler. Her iki tarafın da güvenliğini maksimum sağlayacak mekanizmaların kullanıldığı Nevaria.com'a, www.nevaria.com adresinden veya Mynet ana sayfasından ulaşmak mümkün. Ayrıca, Nevaria.com her ay düzenleyeceği açık artırmalarda, Türkiye'de nadir bulunan özel ürünleri de açık artırmaya sunacak. Eski ya da yeni her şeyi satabileceğiniz Nevaria.com, kullanıcılarına güvenli ticaret olanağı sağlamayı hedefliyor.

Aşk detektörü

Âşık adam sesinden belli olur

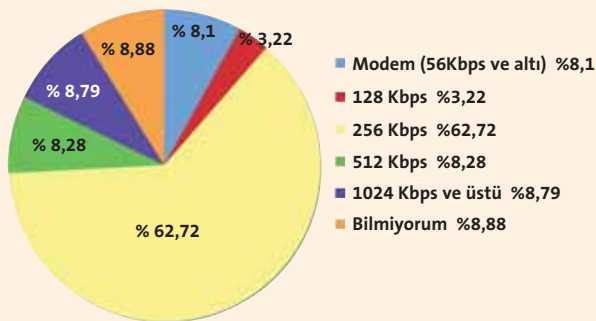
İnsan sesini analiz ederek, seste ki "duygu-aşk" yoğunluğunu ölçtüğünü iddia eden "Love Detector" sistemi, Telsim hatları üzerinden hizmet vermeye başladı. Sistemi kullanmak isteyenler önce servisin 0546 321 44 44 numaralı telefonunu arıyor, ardından sesini analiz etmek istediği arkadaşının numarasını tuşluyor. Bu konuşma sonrasında kullanıcı hatta kalıyor ve Love Detector programının temel ve detaylı analizlerini dinleyebiliyor. Servisin 0546 321 44 44 numarası ev ve iş telefonları ile

tüm cep operatörlerinden arayıp kullanılabiliyor. Love Detector programının temel analizinde, konsantrasyon, utangaçlık, beklenti seviyesi ve duygu-aşk yoğunluğu kıstaslarına göre sonuç belirtiliyor. Detaylı analizde ise, yazılım bu dört kategoride normalin üstünde olan bölümleri konuşma sırasında tespit ediyor ve sadece tespit edilen normalin üstündeki değerlere ait bölümleri, fikir vermesi için, konuşan kişinin sesinden dinletiyor.

Bilgi için: www.telsim.com.tr

BAĞLANTI HIZLARI

İnternete hangi hızla bağlanıyorsunuz?

Kaynak: CHIP Online

Saniyede 20 KB: Katılımcıların yaklaşık üçte ikisi 256 Kbps hızında bağlantıya sahip olduğunu ifade etmiş. Dial-up bağlantısının ise hâlâ %10 dolayında olması dikkat çekiyor.

Compact Flash
64MB - 4GB
Düşük güç tüketimi

MMC hafıza kartı
64MB - 2GB
MP3 çalar ve cep telefonu için

SD hafıza kartı
64MB - 2GB
SD MMC ile 100% uyumlu

XD hafıza kartı
64MB - 512MB
Yaz.-Oku.: 3.0-5.0Mb/s

Memory Stick
64MB - 256MB
Dijital cihazlarla uyumlu

Smart Media
64MB - 128MB
Düşük güç tüketimi

USB bellek
128MB - 1GB
USB 2.0

Media Gear
Okuyucu ve yazıcı
9 farklı kart tipiyle uyumlu

Fransız
DANE-ELEC
MEMORY IS EVERYWHERE

PAN-FİLM
TİCARET

PAN-FİLM TİCARET - Barbaros Mah. Erzurum Sk.
No: 39, Yenisahra Kadıköy-İstanbul
Tel: 216 472 68 85 • Faks: 216 472 40 70
url: www.pan-film.com • e-posta: info@pan-film.com

İNTERNET ÜCRETLERİ

superonline	superonline.com (212) 310 0000
Aylık	18,9 YTL
tt net	ttnet.net.tr (212) 444 0145
Aylık	9,5 YTL
turknet	turk.net (212) 444 0077
Aylık	15 YTL
e-kolay	e-kolay.com (212) 478 0478
Aylık	15 YTL
trnet	tr.net (312) 295 9000
Aylık	13 YTL
işnet	iş.net (312) 306 21 00
Aylık	14 YTL
anet	anet.com.tr (212) 336 1919
Aylık	11 YTL
Webbee	webbee.com.tr
Aylık	14 YTL
Mynet	mynet.com.tr
Aylık	8,9 YTL
ADSL	www.ttnet.net.tr
256/64 Kbps	49 YTL
512/128 Kbps	99 YTL
Kotalı (256)	29 YTL
Kotalı (512)	49 YTL

EDİTÖRDEN NOTLAR

Cem Şancı,
Haber Müdürü

Aşk çözdüler

Haberlerimiz arasında dikkatinizi çekmiş olmalı, dünya çapında kullanıma giren bir servis Cebit Bilişim fuarında tanıtılıp Türkiye’de de hizmete başladı. Beğendiğiniz kişinin telefonunda sizinle konuşmasını analiz eden bir yazılım, “hedefin” sesindeki tınıları dinleyip, onun size karşı duygularını değerlendirmeye çalışıyor. Gençleri hedefleyen bu servisin dışında, ayrıca internette satılan bir cihaz ise karşınızdakinin sesinden yalan söyleyip söylemediğini belirliyor. Dijital yaşam uygulamalarının bu eğlenceli örnekleri yarıdımci enstrümanlar olarak kullanılabilir, ama unutmamak lazım ki, yazılımlar ve mikro yongalar duyguların, sezgilerin yerini almaz. Telefondaki kişi zor bir gün geçirmiş olabilir ve sesi yorgun, bıkkın gelebilir. Bu durumda “aşk yok” diyecek bir ses-analiz yazılımının insanoglunun milyon yıldır çözemediği, anlamadığı “aşkı çözmüş” olduğunu kim savunabilir?

Tarayıcınızı renklendirin

e-kolay.net Browser

■ Kullanıcıların interneti kendi istek ve ihtiyaçlarına göre kişiselleştirebilmelerini sağlayan e-kolay.net Browser, artık sadece e-kolay.net abonelerine değil, herkese açık. Kullanıma açılan tarayıcıda, şu özellikler bulunuyor:

My e-kolay ile kişiselleştirme:

Kullanıcılar my e-kolay sayesinde, abonelik gerektirmeyen tüm e-kolay.net kanal ve servislerini diledikleri gibi kişiselleştiriyor ve

buylece sayfa açıldığında öncelikle kendi ilgi alanlarına giren konuları görüyorlar.

Kişisel Alanım: e-kolay.net Browser’deki *Kişisel Alanım* kutusu ile kullanıcılar, portföyleri, günlük falları, kentteki etkinlikler ve hava durumu gibi bilgilere ve gün boyu en çok kullanacakları kaynaklara tek bir noktadan ulaşabiliyorlar.

Tek tıkla giriş: e-kolay.net Browser sayesinde, adrele bir kez giriş yapmak yeterli oluyor. Portföy yönetimi, arkadaş, fotoğraf albümü, sohbet, oyun, mobil ve e-kart gibi e-kolay.net servislerine tek tıklamada ulaşılabilir.

Bilgi için: www.e-kolay.net

E-bay, Skype’yi satın alıyor

“Click to talk” ile alışveriş

Açık artırma sitesi e-bay, internet üzerinden ses iletişimi sağlayan Skype’yi satın almak için 4,1 milyar dolar önerdiğini açıkladı. Skype, iki yılda 54 milyon abone sayısına ulaşarak, büyük bilişim firmalarının dikkatlerini bu pazara çevirmesine neden olmuştu. Firmayı satın alarak çok yeni bir alana adım attıklarını açıklayan e-bay yetkilileri, Skype ile e-

bay üzerinde alıcı ve satıcıları arasındaki iletişimi daha da güçlendirmeyi planladıklarını açıkladı. E-bay, Skype yazılımı üzerinden, müşterilerin son dakika satış sorularıyla ilgili olarak, müşteri hizmetleri servisine bağlanmalarını sağlayacak “click to talk” isimli ses hizmeti vermek için de hazırlık başlattı.

Bilgi için: www.e-bay.com

İnternette ev aramak

Mynet Emlak

90 bini aşkın ilanı bulunan Mynet Emlak, yeni içeriği ve yeni tasarımıyla kullanıcı memnuniyetini artırmayı hedefliyor. Mynet Emlak Servisi, oturdukları yerden gayrimenkulünü satmak, kiralamak; gayrimenkul yatırımı yapmak ve kiralık evlere bakmak isteyen kullanıcıların tüm ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde tasarlanmış. Geçtiğimiz günlerde ana sayfası ve tasarımı yenilenen Mynet Emlak servisi, kullanıcılarının memnuniyetini artırmak ve ihtiyaçlarını daha iyi karşılamak için, Turyap’ın desteğiyle emlak sektörüyle ilgili güncel haberleri ve emlakla ilgili hukuksal ve finansal işlemlerini kolaylaştıracak faydalı bilgileri de veriyor. Mynet Emlak İlan Servisi’ne www.mynet.com adresinden *Emlak* bağlantısına tıklayarak veya doğrudan <http://emlakilan.mynet.com> adresinden ulaşabilirsiniz.

Ayda 39,99 dolara istediğin kadar konuş

Sınırsız konuşma imkânı

VoiceLine, üyelerine yurt dışında yaşayan yakınlarıyla ve iş ortaklarıyla ayda 39,99 dolara “Kaliteli ve Ucuz Alo” deme fırsatı sunuyor.

1. Amerika ile sınırsız konuş: Amerika ve Kanada’ya yapılacak tüm aramalar ve cep telefonlarını içeren bu plan için kullanıcılar ayda 29,99 dolar ödeyecekler.

2. Avrupa ve ABD ile sınırsız: Amerika, Kanada ve Avrupa ülkelerine yapılacak tüm arama-

ları içeren bu plan için, ayda 39,99 dolar ödenecek.

3. Avrasya ile 500 dakika: Asya’da bazı ülkelere yapılacak bütün aramaları ve birtakım cep telefonlarını da içeren bu plan ayda 24,99 dolar.

4. Standart plan: Hiçbir plana dâhil olmak istemeyen, fakat iki VoiceLine arasında ücretsiz görüşme yapmak isteyen kullanıcılar ise ayda 8,99 dolar ödeyecekler.

Bilgi için: www.netiletisim.net

ÖZELLİKLERİ:

- ▶ Sınırsız uluslararası telefon görüşmesi,
- ▶ Sesli mesaj kutusu
- ▶ Arayan numaranın görünme özelliği,
- ▶ İkinci çağrı bekliyor sinyali
- ▶ Arayan son numarayı arama
- ▶ Hafızadan hızlı arama
- ▶ Otomatik geri arama
- ▶ Çağrı yönlendirme
- ▶ Çağrı aktarma
- ▶ Uçlu konferans özelliği

Firefox'a ince ayar

Yepyeni
Firefox

Daha hızlı, daha güvenli: Popülerliğini her geçen gün daha da arttıran süper tarayıcı için yeni ve etkili işlevler.

Tüm dünyada 50 milyon kullanıcı Firefox'a sahip ve bu kararlarında hiç de haksız sayılmazlar. Alternatif tarayıcı, sadece güvenli olmasıyla değil, çok yönlülüğü ile de dikkat çekiyor. Firefox, düşünceli açık kaynak topluluğunun devamlı yeni eklentiler kullanıma sunması sayesinde, neredeyse her gün yeni baştan keşfediliyor.

Örneğin, www.mozilla.org, www.

mozdev.org ve <http://sourceforge.net> sayfaları kullanışlı işlevlerle ağızına kadar dolu.

Ayrıca Firefox ve diğer Mozilla ürünleri ile ilgili her türlü sorunuz için de <http://forum.mozilla.org.tr/> adresindeki Türkçe forumları takip edebilirsiniz. CHIP'in sizler için derlediği en iyi işlevleri ve akılcı eklentileri bu yazıda bulabilirsiniz:

→ Online arama eklentisi

Conquery eklentisi, ufak şeylerin günlük hayatımızı ne kadar kolaylaştırabileceğini gösteriyor. Bu eklenti, kısayol menüsüne *Query to...* adında bir komut ekliyor ve doğrudan bir grup arama motoruna bağlanıyor. Sörf esnasında sadece bir ifadeyi işaretleyin, farenin sağ tuşuna tıklayarak açılan kısayol menüsündeki *Query to...* komutunu çalıştırın ve istediğiniz arama motorunu seçin. Ardından arama işlemi sonucu yeni bir sekme üzerinde görüntülenecektir. İsterseniz buradaki beş arama motoruna yenilerini de ekleyebilirsiniz. Bunun için *Araçlar / Configure Conquery* komutunu çalıştırın ve takip eden penceredeki *Conqueries* sekmesinde bulunan *Get More Plugins* bağlantısına tıklayın. Bunun sonucunda, söz konusu eklentilerin bulunduğu web sayfası açılacak. Örneğin, *Translation* başlığı altından Altavista Babelfish hizmetine ait eklentiyi yükleyebilirsiniz. Bunun için *Translations* altındaki *Altavista Translate'e* ait *Install* bağlantısına tıklayın.

→ Kelimelerin hızlı bulunması

Uzun web sayfaları içerisinde aradığınız

» Eklentilerin doğru kurulması

Firefox eklentileri (.xpi) normalde otomatik olarak yükleniyor ve tarayıcı yeniden başlatılınca çalışmaya başlıyor. Eğer bu şekilde yapamazsanız bu ipuçlarından faydalanabilirsiniz.

Güvenli mod: Bazen hatalı eklentiler Firefox'un doğru bir şekilde açılmasını engelleyebilir.

Bu durumda hiçbir eklentinin yüklenmediği Safe Mode yardımcı olabilir. Söz konusu program kısayolunu Windows'un *Başlat* menüsündeki *Mozilla Firefox* klasiği altında bulabilirsiniz.

Engellenen dosyalar: Firefox, tanımadığı web sayfalarından otomatik olarak dosya indirilmesine izin vermez ve bunu adres çubuğunun altında ekrana gelen bir uyarı mesajı ile bildirir.

Buradaki *Seçenekleri Düzenle* düğmesine tıklayın. Daha sonra sırasıyla *İzin Ver* ve *Tamam* düğmelerine tıklayın. Ardından dosya indirme işlemini yeniden başlatın. Bu sefer herhangi bir sorun olmayacaktır.

Eklenti yöneticisi: *Araçlar / Eklentiler* komutunu kullanarak Firefox'ta yüklü olan

tüm eklentilerin listelendiği yöneticiyi çalıştırın. Ayrıca artık ihtiyaç duymadığınız eklentileri de buradan rahatlıkla kaldırabilirsiniz. Nitekim yüklü olan eklentilerin sayısı arttıkça tarayıcı yavaşlayacak ve güvenilirliği azalacaktır.

Elle kurulum: Eğer eklentiler otomatik olarak yüklenmezse ilk olarak ".xpi" dosyasını masaüstüne kaydedin ve buradan çalıştırın. Eğer bu da işe yaramazsa, söz konusu kurulum dosyasını daha önceden açmış olduğunuz eklenti yöneticisi penceresine taşıyın.

içeriğe ulaşmak her zaman kolay değildir. Artık sayfa üzerindeki doğru içeriğe [Ctrl]+[F] tuş bileşimini kullanmadan da ulaşabileceksiniz. Bunun için *Araçlar / Seçenekler / Gelişmiş* kategorisini etkinleştirin ve buradaki *Kolay Kullanım* başlığı altındaki *Bağlantıları yazmaya başladığınız anda ara seçeneğini* işaretleyin. Şimdi web sayfası üzerinde istediğiniz bir alana tıklayın ve aradığınız kelimeyi yazmaya başlayın. Bunun sonucunda tarayıcı, bulduğu sonuçları sayfa üzerinde işaretleyecek. Tarayıcının alt tarafında otomatik olarak ekrana gelen bir çubuk yardımıyla da bir sonraki sonuca ulaşabilirsiniz. Bu araç çubuğu birkaç saniye sonra kendiliğinden kayboluyor.

→ Yer imlerinin aynı anda açılması

Aalışkanlıklarınıza düşkün bir sörfçüsünüz ve devamlı olarak aynı web sayfalarını mı ziyaret ediyorsunuz? Eğer cevabınız evet ise, bakmak istediğiniz web sayfalarını tek bir hamlede, üstelik hepside, aralarında geçiş yapabilmeniz için ayrı sekmeler üzerinde olacak şekilde rahatlıkla açabilirsiniz. Ancak bunun için kısa bir hazırlık yapmak gerekiyor:

İlgiyle takip ettiğiniz haber portalını her sabah tek bir fare tıklaması ile açmak için aşağıdaki işlemleri yerine getirin: İlk olarak favori haber portalınızı açın ve ardından [Ctrl]+[D] kısayol tuş bileşimini kullanarak bir yer imi oluşturun. Sıklıkla ihtiyaç duyacağınız tüm kısayol tuş bileşimlerini 204'te bulabilirsiniz. Bunun sonucunda yer imini saklamak istediğiniz klasörü seçebileceğiniz bir pencere ekrana gelir. Şimdi gelişmiş seçenekleri açmak için *Burada oluştur* alanının hemen yanındaki aşağı yönlü üçgen simgeli düğ-

meye tıklayın. Buradan *Yerimleri Araç Çubuğu Dosyası* ögesini seçin ve *Yeni Dizin...* düğmesine tıklayın. Bu klasörü, örneğin "Günlük Haberler" olarak adlandırın. Ardından diğer haber sayfalarına ait yerimlerini de bu klasör içerisinde oluşturun. Farenin sağ tuşunu kullanarak simgenin üzerine tıklayın ve yerimini eklediğiniz haber sayfalarının her birinin ayrı bir sekme üzerinde görüntülenmesi için *Sekmede aç* komutunu çalıştırın.

→ Mükemmel Adblock yapılandırması

Adblock eklentisi (© eCHIP-Code Firefox) ekrana gelen reklâm pencerelerine ve devamlı yanıp sönen reklâm bantlarına (banner) karşı başarılı bir mücadele veriyor. Ancak filtreleme ayarlarının çok iyi yapılması gerekiyor. Çünkü aksi takdirde, birçok içerikle beraber gezinti menülerini de yanlışlıkla engelleyebilirsiniz.

Yükledikten sonra, eklentiyi aşağıdaki şekilde yapılandırabilirsiniz: İlk olarak *Araçlar / Adblock / Preferences* komutunu çalıştırın, *Adblock Options* düğmesine tıklayın ve *Check Parent Links* seçeneğini işaretleyin. Tanıtımları güvenilir bir şekilde engellemek için en iyi yöntem hazır bir filtre kullanmak. Bu tür bir filtreyi örneğin, <http://www.pierceive.com/> adresinden temin edebilirsiniz. En güncel filtreyi temin etmek için bu sayfadaki *Filter.G* bağlantısına tıklayın. Ardından ekrana gelen sayfadaki listeden *Changelog.txt* isimindeki en güncel filtre dosyasına sağ tuşla tıklayın ve *Bağlantı Konumunu Kopyala* komutunu çalıştırın. Şimdi *Adblock Options* altındaki *Import Filter* komutunu

çalıştırın, ekrana gelen penceredeki *Dosya Adı* kutusuna, biraz önce kopyaladığınız bağlantı konumunu yapıştırın ve *Aç* düğmesine tıklayın. Son olarak *Done* düğmesine tıklayarak pencereyi kapatın. Bu filtre yaklaşık olarak her on günde bir güncelleniyor ve bunu kullanmak için her seferinde aynı işlemi gerçekleştirmelisiniz. Alternatif olarak <https://addons.mozilla.org> adresinden temin edebileceğiniz Adblock Filterset.G Updater eklentisini de kullanabilirsiniz. Eğer bu filtre bir reklâm bandını atlayacak olursa, bunu listeye de ekleyebilirsiniz. Bunun için farenin sağ tuşunu kullanarak söz konusu reklâma tıklayın, kısayol menüsündeki *Adblock Image* komutunu çalıştırdıktan sonra, ekrana gelen soruyu cevaplayın.

→ Seçilen Cookie'lerin engellenmesi

eBay gibi web sayfalarının yöneticileri, tüm kalıcı kullanıcı verilerini (Cookie) engelleyen kullanıcıların, siteye girmelerine izin vermezler. Ancak CookieCuller (© eCHIP-Code Firefox) eklentisi, kalıcı kullanıcı verilerinin esnek bir şekilde yönetilmesine imkân sağlıyor. →

eCHIP-Code
© FIREFOX

» eCHIP'teki tüm araçlar

1	Firefox 1.0.5	Güncel tarayıcı sürümü	ⓘ
2	EMButtons	Araç çubuğuna yeni simgeler ekler	ⓘ
3	External Application Buttons	Araç çubuğundaki program simgeleri	ⓘ
4	FoxyTunes	Media Player'ı tarayıcıdan yönetir	ⓘ
5	SessionSaver	En son açılan sekmeleri saklar	ⓘ
6	Tab X	Sekmeler için <i>Kapat</i> düğmeleri	ⓘ
7	Adblock	Reklâm bantlarını engeller	ⓘ
8	Cookie Culler	Kalıcı kullanıcı verisi yöneticisi	ⓘ
9	ForecastFox	Durum çubuğunda hava durumu	ⓘ
10	Pong	Firefox için klasik bir oyun	ⓘ
11	StockTicker	Güncel borsa bilgilerini gösteriyor	ⓘ
12	Quitomzilla	Siğara içmemenin maddi getirisi	ⓘ
13	Qute	Apple tarayıcısı görünümündeki tema	ⓘ

© eCHIP'te

Adblock Preferences

v0.5 d2 Nightly * build 39

☒ Enable Adblock

Adblock Options Help Revert

```
!Filterset.G[http://www.pierceive.com/]=2005-09-05a
/({Wadv|banner|promo|s|(?!(wunder))w+|,|w{2,3}|,|w{2,2}|,|w{w}*d+x|d+|,|)?(?!(ban...
/({absolute|ad|aff|iliate|*})assets|live|net|partypoker|*|professor|sales|serve|user|video|...
/({amazon|,|w+|*|barnesandnoble|,com|p|*|,|*www|,amazon|(?!(tag=))&search=|amb%5F(...
/({be|context|impresiones|web|,com|
/({bf|flyc|unic|ast|,com|
/({bravenetmedia|mg|openad|network|,com|
/({casaleme|rightme|travi|vibrantme|dia|
/({dtm|reactiv|regiede|publ|,com|
```

Reklâmsız: Adblock eklentisi, internette kullanılabilen filtreler yardımıyla can sıkıcı banner'ları ve reklâm pencerelerini güvenilir bir şekilde engelliyor.

Hızlı başlangıç: Firefox'u ileride kısayol tuş bileşimiyle hızlı bir şekilde başlatabilirsiniz.

Eklenti kurulum sonrasında *Araçlar* menüsünde bulabilirsiniz. CookieCuller, o zamana kadar kullanmış olduğunuz tüm kalıcı kullanıcı verilerini listeleyecek. Söz konusu veri paketçiklerinin kullanımına izin vermek istediğiniz sayfalara ait kalıcı kullanıcı verilerini *Protected* olarak işaretleyerek ileride silinmelerini engelleyebilirsiniz. Ardından diğer tüm sayfaların kalıcı kullanıcı verisi saklamalarını engellemek için *Don't allow sites that set removed cookies to set future cookies* seçeneğini işaretlemelisiniz. Son olarak *Remove all Cookies* düğmesine tıklayarak tüm kalıcı kullanıcı verilerini silebilirsiniz.

→ Firefox'un hızlıca başlatılması

Devamlı olarak yeni eklentiler deniyorsa-

nız her seferinde Firefox'u yeniden başlatmak zorunda kalıyorsunuzdur. Fare yerine kısayol tuşlarını kullanarak, açılış işleminin daha hızlı gerçekleşmesini sağlayabilirsiniz. Masaüstündeki Firefox simgesine sağ tuşla tıklayın ve açılan kısayol menüsündeki *Özellikler* komutunu çalıştırın. *Kısayol* sekmesi üzerindeki *Kısayol Tuşu* alanına tıklayın. Şimdi, kullanmak istediğiniz tuş bileşimini (örneğin [Ctrl]+[Alt]+[F]) uygulayın ve [Enter] tuşuna basın. Artık Word gibi başka bir uygulama ile çalışırken bile bu kısayol tuş bileşimini kullanarak Firefox'u çalıştırabilirsiniz.

→ Özel simgelerin eklenmesi

Görünüm / Araç Çubukları / Özelleştir komutunu kullanarak Firefox'un araç çubuğunda hangi denetim elemanlarının görüntüleneneceğini belirleyebilirsiniz. Bu, Microsoft'un Internet Explorer'ında da bulunan standart bir işlev. Ancak Firefox, beklentileri karşılamak üzere çok daha fazlasını yapabiliyor. Eğer burada sunulan simgeler sizin için yeterli değilse eCHIP'ten EMButtons (© eCHIP-Code Firefox) eklentisini kurabilirsiniz. Tarayıcınızı yeniden başlattıktan sonra *Extension* veya *Themes* gibi simgeleri de araç çubuğuna ekleyebilir ve doğrudan buradan çalıştırabilirsiniz.

→ Özel program düğmeleri

Posta istemcisi Thunderbird veya Word gibi diğer uygulamalar da Firefox'un araç çubuğu üzerinden rahatça ve doğrudan çalıştırılabilir. Bunun için eCHIP'ten yükleyebileceğiniz "External Application Buttons" isimli eklentiye (© eCHIP-Code Firefox) ihtiyacınız var.

Eklentinin kurulumu ve çalıştırılması oldukça hızlı olmasına rağmen, düğmeleri doğru bir şekilde yerleştirmek için biraz uğraşmak gerekiyor. İlk olarak, kullanılabilen simgelerin listesini (*Görünüm / Araç Çubukları / Özelleştir*) açın. Burada herhangi bir simgesi olmayan *Applications* düğmesini göreceksiniz. Şimdi bu ifadeyi araç çubuğu üzerinde istediğiniz bir alana taşıyın ve yerine dikkat ettikten sonra *Tamamlandı* düğmesine tıklayarak simgelerin görüntülendikleri iletişim penceresini kapatın. Bunun sonucunda biraz önce eklediğiniz yer işareti kaybolacak. Şimdi, söz konusu simgenin kaybolmadan önce bulunduğu noktaya sağ tuşla tıklayın ve ekrana gelen menüdeki *New Button* komutunu çalıştırın. Bunun üzerine, araç çubuğu üzerinden çalıştırmak istediğiniz uygulamayı seçebileceğiniz bir gezgin penceresi ekrana gelecek ve seçtiğiniz uygulamanın simgesi Firefox araç çubuğuna eklenecek. Daha başka programlar ek-

KÜÇÜK EKLENTİLER

» Tarayıcı için küçük eklentiler

Her geçen gün yeni bir tanesi yayınlanan Firefox eklentilerinin sonu yok. Bu küçük programlar tarayıcınızı kullanışlı ve eğlenceli işlevlerle donatıyor.

Hava durumu tahmini: Kaban mı giyeceksiniz yoksa tişört mü? Yanınıza yağmurluk mu alacaksınız, güneş kremi mi? ForecastFox, tarayıcınızda hava durumu tahminlerini görüntülüyor. Amerikan tabanlı bu hizmet Türkiye'deki birçok şehri de tanıyor.

Çalışma saati: Ne kadar süredir çalıştığınızı ya da Firefox'un ne kadardır açık olduğunu öğrenmek mi istiyorsunuz? Browser Uptime, etkin tarayıcı oturumunuza başladığınız andan itibaren geçen süreyi gösteriyor.

Media Player: FoxyTunes eklentisi yardımıyla müzik oynatıcınızı doğrudan Firefox üzerinden denetleyebilirsiniz. Eklenti, denetim elemanlarını ve o anda çalınan parçayı durum çubuğu üzerinde görüntülüyor.

Sigara içmeden tasarruf: Sigarayı bırakmayı en son ne zaman denediniz? Muhtemelen artık Firefox'un yardımıyla daha rahat bırakabileceksiniz. Quitmozilla eklentisi sigaraya yeniden başlamanızı engelleyemiyor, ancak en azından bırakarak ne kadar para tasarrufu yaptığınızı hesaplıyor.

Yumurta saati: Sabahları, 4,5 dakika pişmiş mükemmel bir yumurta ile kahvaltı yapmak mı istiyorsunuz? Bu durumda EggOn isimli Firefox eklentisinden yardım alabilirsiniz. Bunun için yapmanız gereken tek şey, yumurtanızı ne kadar pişmiş istediğinizi belirtmek.

Oyuncak: Blockfall (Tetris olarak da biliniyor) ve Pong oyun severler için uygun iki eklenti. Bu oyun klasikleri ile boş vakitlerinize renk katabilirsiniz.

Nöbetçi: BrowserTimer ile artık hiçbir randevunuzu kaçırmayacaksınız. Eklenti araç çubuğunda bir saat görüntülüyor ve randevunuza bir veya yarım saat kaldığında sesli olarak uyarıyor.

Borsa bilgileri: Borsa bilgilerini durum çubuğunda görüntüleyen StockTicker çok ciddi bir amaca hizmet ediyor. Burada gösterilecek kâğıtları, verilerin ne kadar sıklıkla güncelleneceğini ve her bir değer arasında ne kadar hızlı geçiş yapılacağını eklenti ayarlarından belirleyebilirsiniz.

DOW 10,682.94 (+4.38 / 0.0..)

» Kısayol tuşlarıyla hızlı sörf

Profesyonel sörfçüler Firefox işlevlerine ulaşmak için menüler ve alt menüler arasında gezinmek yerine, kısayol tuş bileşimlerini kullanıyor. Programın en önemli kısayol tuş bileşimlerini aşağıda bulabilirsiniz:

Alt + Enter

Adresi yeni sekmede aç

Alt + Home

Başlangıç sayfasını aç

Alt + ←

Bir sayfa geri

Alt + →

Bir sayfa ileri

Alt + F4

Tarayıcıyı kapat

Alt + Bağlantıya tıklayın

Bağlantılı sayfayı yeni sekmede aç

F5

Sayfa güncelle

F11

Tam ekran görünümünü aç/kapat

Ctrl + -

Yazı boyutunu küçült

Ctrl + +

Yazı boyutunu büyüt

Ctrl + 0

Standart yazı boyutu

Ctrl + 1-9

1 ile 9. sekmeler arasında geçiş

Ctrl + B

Yan taraftaki yer imi çubuğunu görüntüle

Ctrl + D

Yerimi ekle

Ctrl + E

İmleci arama alanına taşı

Ctrl + F

Görüntülenen sayfada arama

Ctrl + H

Sörf geçmişinin görüntülenmesi

Ctrl + J

Download penceresini aç

Ctrl + N

Yeni pencere aç

Ctrl + P

Sayfayı yazdır

Ctrl + S

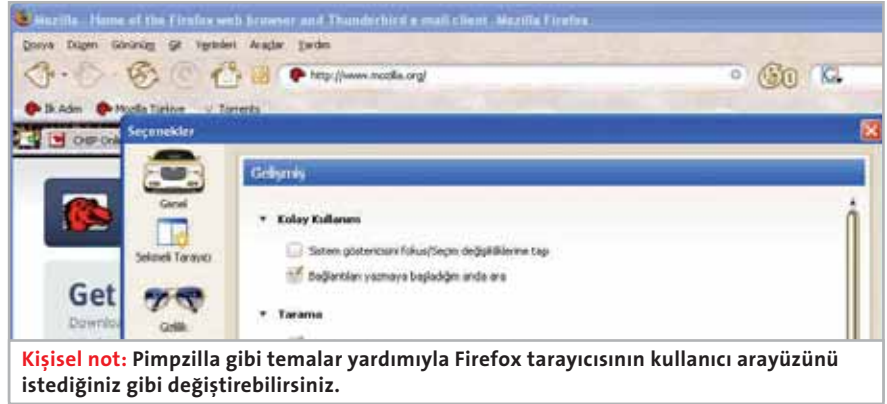
Sayfayı kaydet

Ctrl + T

Yeni sekme aç

Ctrl + U

Kaynak kodu görüntüle

mek için de biraz önce eklediğiniz düğmenin üzerine sağ tuşla tıklayarak *New Button* komutunu çalıştırmalı ve aynı işlemleri tekrar etmelisiniz.

→ Firefox Throbber'ın değiştirilmesi

"Throbber", Firefox penceresinin sağ üst köşesinde, Google arama çubuğunun hemen üstündeki, noktalardan oluşmuş çember şeklindeki simgenin adı. Bu simge, sayfa yüklenme aşamasındayken döner, sadece Firefox ana sayfası için bir kısayol görevi görüyor. İsterseniz bu kısayolu, kendi web sayfanızı işaret edecek şekilde değiştirebilirsiniz. Bunun için adres satırına aşağıdaki URL'yi girin:

<about:config>

Takip eden penceredeki listeden "browser.throbber.url" kaydını arayın. Ardından bu kayda sağ tuşla tıklayarak açılan kısayol menüsündeki *Değiştir* komutunu çalıştırın ve kullanmak istediğiniz URL'yi girin.

→ Sekmelerin otomatik açılması

Tarayıcı penceresindeki sekmeler aynı anda birden fazla web sayfasında sörf yapılmasına olanak tanır. Ancak Firefox'un,

Özel düğmeler: External Application Buttons eklentisini kullanarak istediğiniz her program için birer düğme atayabilirsiniz.

program açılışında üzerinde en son çalışılan sekmeleri hatırlayamaması, işlerinizi biraz zorlaştırabilir.

Bu durumda takip ettiğiniz sayfaları yeniden yüklemek zorunda kalırsınız. SessionSaver (© eCHIP-Code Firefox) isimli eklenti bu işlemi sizin için yerine getirebiliyor. SessionSaver'ın en önemli özelliği ise, yanlışlıkla kapatılan sekmeleri de açabilmesi. Bunun için *Araçlar / SnackBack Tab* komutunu kullanarak, kazayla kapattığınız sekmeyi yeniden açabilirsiniz.

→ Hızlı sekme yönetimi

Firefox penceresindeki tüm sekmeler tek bir *Kapat* düğmesini paylaşır. Bu nedenle sekme çubuğunun sağında bulunan "x" simgeli düğme sadece etkin sekmeyi kapatır. Ancak açık olan her bir sekme için ayrı birer kapatma simgesi atayan ve sekme çubuğunun sonundaki *Kapat* düğmesini otomatik olarak kaldıran "Tab X" eklentisi (© eCHIP-Code Firefox) ile daha rahat çalışabilirsiniz.

→ Firefox'a görsellik katın

Aynı Windows görünümünden hâlâ mı sıkılmadınız? Internet Explorer'dan farklı olarak Firefox'un tüm görünümünü değiştirebilirsiniz. Aslında her birini denemeyeceğiniz kadar çok Firefox teması mevcut, ancak söz konusu değiştirilmiş grafik kullanıcı arayüzlerinden en popülerlerini eCHIP'te (© eCHIP-Code Firefox) bulabilirsiniz.

Bu seçim paleti Apple tarayıcısı Safari'den tutun da, kedilerle süslenmiş bir Firefox arayüzüne kadar uzanıyor. Temaların kurulumları eklentilerinkine benzer şekilde gerçekleşiyor. Tarayıcınıza yüklenmiş temaların listesini *Araçlar / Temalar* menüsü altından görebilirsiniz. ■

AH / Kadir Tuztaş, ktuztas@chip.com.tr

Arama ipuçları

İnternette insan avı

Son günlerde sizin e-posta hesaplarınıza de ücret karşılığı sanal dedektiflik iletileri geliyor olabilir.

Oysa bu yazıda anlatacağımız sayesinde, hiçbir ücret ödemeden siz de tıpkı bir dedektif gibi iz sürebilir ve araştırdığınız kişiler hakkında önemli bilgiler edinebilirsiniz.

E-posta hesaplarındaki istenmeyen mesajların sayısı giderek artıyor. Bu sıkıcı mesajlar arasında ne arasanız var: Ücretsiz işletim sistemi ilanları, sizin için deli olan bayan arkadaşların beklediği iddia edilen siteler, kalem pil parasına iPod'lar ve daha kim bilir neler. Ancak sizin de dikkatinizi çekti mi bilemiyoruz ama bu tür e-postalar arasında Türkiye'de henüz gerçeği bile yasalarda yerini almamışken sanal hâli çıkan bir meslekten, dedektiflikten bahseden iletilerin sayısı gittikçe artıyor.

Gelen mesajlar içerisinde neler yazmı-

yor ki? "Sevgiliniz veya eşiniz sizi aldatıyor olabilir" diyerek başlıyorlar söze. Bu şüphe tohumunu ektikten hemen sonra, çözüm önerilerini de sıralayarak ticari zekâlarını da ortaya koyuyorlar. Çözümler arasında saydıkları da bir hayli iddialı. Şüphelendiğiniz kişinin MSN Messenger yazışmalarından tutun da sizi aldattığı kişinin görüntülerine kadar birçok kesin bilgiyi ulaştırmayı vaat ediyorlar. Bu anlatılanların "Gerçekle pek ilgisi yok" da diyebiliriz, ama "Gerçekle uzaktan yakından bir ilgisi yok" dersek biraz yanıltmış oluruz. Bizi sakın yanlış anlamayın, sanal

dedektifleri ücret karşılığında deneyin demek istemiyoruz. Sadece onların yapabileceği hemen her şeyi, internet sayesinde sizin de yapabileceğinizi göstereceğiz. CHIP, bu yazıda internetin avantajlarını kullanarak nasıl iz süreceğinizi, adım adım açıklıyor.

Sıradan bir e-posta adresinde neler var?

Size gönderilen bir e-postada, gönderecinin adı, adresi, mesajı ve mesaj eklerinden daha fazlası yer alır. Birtakım tekniklerle, size gönderilen bir e-posta hakkın-

da daha ayrıntılı bilgiye ulaşabilirsiniz. Söz gelimi, POP3 desteği olan bir mesaj aldınız ve bu mesajın nereden geldiğini öğrenmek istiyorsunuz. O zaman fazla vakit kaybetmeden işe başlayalım.

Gelen e-postanın, gerçekten de kullandığınız e-posta istemcisinde (Outlook Express veya Thunderbird) görünen adresten gönderilip gönderilmediğini, sadece iletiye bakarak anlama mümkün olmayabilir. Değiştirilmeyen ve saklanamayan bazı kesin bilgiler var ki, onlara ulaşmanız için, çoğu kimsenin pek bilmediği birkaç seçeneğe tıklamanız yeterli oluyor. İşte yapmanız gerekenler:

- Outlook Express'i açın.
- *Gelen Kutusu*'na geçin.
- Mesajın üzerine farelin sağ tuşu ile tıklayın.
- *Özellikler* seçeneğini işaretleyin.
- Gelen penceredeki *Ayrıntılar* bölümüne tıklayın.

Bu adımlardan sonra, e-postayla ilgili bütün bilgiler karşınıza gelecek. Bu mesajın hangi adresten kaynaklandığı, hangi IP'ye ait olduğu, hangi servis sağlayıcı tarafından gönderildiği gibi bilgilere buradan ulaşabilirsiniz. Bazı kötü amaçlı kişiler, bir yakınınızdan ya da her zaman iletişim kurduğunuz e-posta adresinden geliyormuş gibi gözükten iletler yollayarak sizi yanıltabilir. Sunucular üzerinde yüklü olan güncel yazılımlar, bu tür mesajları her ne kadar spam olarak işaretlese de, gözden kaçanlar olabiliyor. Şüphelendiği-

niz bir mesajın gerçekten de her zaman iletişim kurduğunuz kişiden gelip gelmediğini bu yolla öğrenebilir veya size zarar vermek isteyen bir e-postanın hangi servis sağlayıcıdan ve IP numarasından gönderildiğini görebilirsiniz. Bu konuda önünüze çıkabilecek en büyük engel, ücretsiz e-posta hesapları.

Bu hesaplardan gönderilen mesajlar, kullanıcının IP'sini kayıt alarak değil, sunucunun (Örneğin; Hotmail'den gönderiliyorsa Microsoft sunucularından herhangi biri) bilgilerini kaydederek iletim yapar. Ama bu adımda da çaresiz değilsiniz. Mesajlar sizin için ciddi anlamda tehdit içeriyorsa o zaman bu durum resmi makamlara taşınır. Bu bilgiler de, olaylar resmi makamlara intikal ettiğinde kullanılmak üzere incelenir ve kesin sonuca gitmek için rehberlik eder.

Bilgisayarda çalışırken IP numarası öğrenme teknikleri

E-posta üzerinden IP numarasının nasıl öğrenileceğini kısaca anlattık. Peki, ICQ'da mesajlaştığınız da ya da diğer yazılımlarla dosya aktarımı yaptığınız kişilerin IP numaralarını da görebilir misiniz? Bunun yanıtını net olarak vermek her zaman için mümkün olmayabilir. Ancak hiçbir ek yazılıma gerek kalmadan, sadece Windows'u kullanarak o anda bilgisayarınızın hangi bilgisayarlar ile iletişim halinde olduğunu görebilirsiniz. Örneğin bir dosya aktarımı sırasında, karşı tarafın IP adresini görmek için şu yönergeleri takip edin:

Gizli bilgiler: E-postada saklanan bilgiler biraz karmaşık gibi gelebilir ama hayati derecede önemli de olabilir.

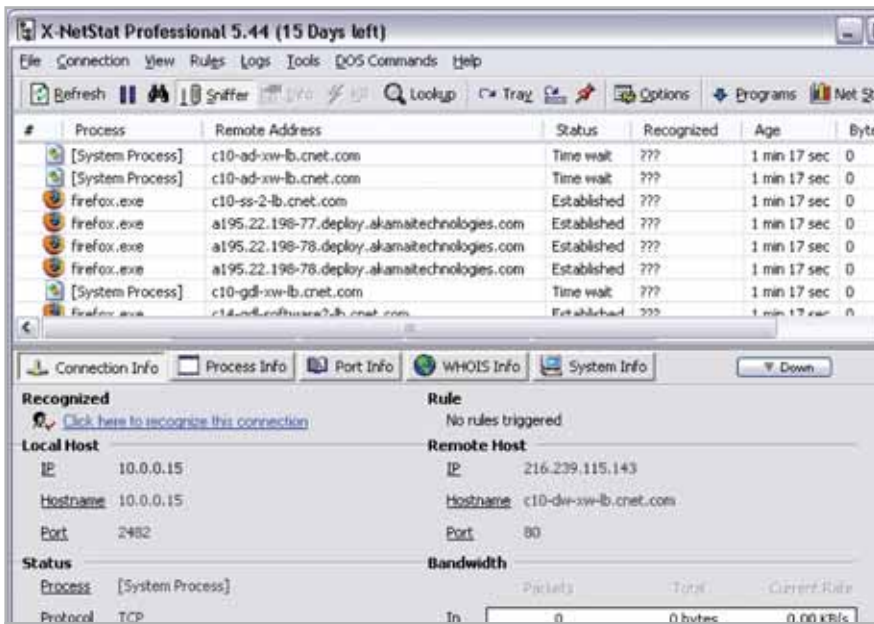
- *Başlat / Çalıştır* komutuna tıklayın.
- Gelen pencereye "cmd" yazıp [Enter]'a basın.
- Yeni açılan DOS ekranına "netstat" yazın ve bekleyin.
- İşte bütün bilgiler karşınızda.

Yukarıda anlattığımız yol, el ile IP numarası bulma yöntemi idi. Bir de bu iş için geliştirilmiş olan bazı yazılımlar var. Bunlar arasında en etkili olanlardan biri de X-NetStat Professional. 1,64 MB büyüklüğündeki kurulum dosyasını www.freshsw.com/files/xns54p_setup.exe adresinden indirebilirsiniz. Kurulumu tamamladıktan sonra 15 gün boyunca deneyebileceğiniz bu yazılımı satın almak için, 29,95\$ ödemeniz gerekiyor. X-NetStat, o anda veri alışverişini yapan yazılımları listeler ve hangi adresler ile iletişim içerisinde olduğunu, ne kadar veri gönderilip alındığını ve sizin ağ bilgilerinizi listeler. Kısaca X-NetStat, IP öğrenmek için kullanabileceğiniz eşsiz bir yazılım.

IP numarasından yola çıkarak iz sürme teknikleri

DOS komutlarını kullanarak veya X-NetStat gibi özel bir yazılımla IP numarasını öğrenmek istediğiniz hedef için başariya ulaştınız diyelim. İşlerimiz daha yeni başlıyor. Bu IP numarası ile neler yapabileceğimize göz atalım.

IP numarasını sorguladığınızda, karşınıza isim çıkmaz. Bu numara sayesinde bulabilecekleriniz; servis sağlayıcının adı, teknik sorumlu, bulunduğu ülke veya mümkünse şehir, vb. bilgiler. Bu sorgula-

İzleyin: Ağ trafiğini izlemeniz için yazılmış programların en etkililerinden biri de X-NetStat. Yazılımın 15 günlük deneme sürümünü kullanabilirsiniz.

Kaynaklar: Sizi bilgiye götürecek kaynaklara openrbl.org adresinden ulaşabilirsiniz. Tek bilmeniz gereken şey IP numarası.

Soyadı: küçük
Adı: vehbi
Alan kodu:
Tel. no:
Servis tipi:

SONUÇ: TNet Rehber sayfasında adını ve yaşadığı yeri bildiğiniz kişilerin telefon numarasını bulabilirsiniz.

ma için kullanabileceğiniz en başarılı adres ise <http://openrbl.org>. Bu adrese girerek, dilediğiniz IP numarasını sorgulayabilirsiniz. Örneğin ICQ'dan mesajlaştığımız bir arkadaşımızla dosya aktarımı yapmak istedik. Aktarım sırasında X-NetStat'ı çalıştırdık ve karşı taraftaki kişinin IP numarasının 193.140.253.2 olduğunu gördük. Bu IP numarasını bir kenara kaydettik ve sorgulamaya koyulduk. Sorgulama adresimiz; <http://openrbl.org/query?193.140.253.2>. Bu adresi girdiğimizde açılan sonuç penceresinde işlemimizi kolaylaştıracak bağlantılar bulunuyor. Örneğin bu sayfanın hemen altında bulunan [IP-WHOIS 193.140.253.2](http://openrbl.org/query?193.140.253.2): [CompleteWhois] bölümündeki CompleteWhois bağlantısına tıkladığınızda oldukça şaşırtabilirsiniz. İlgili kişiye telefon ile ulaşmamız an meselesi. Arkadaşımız, Sakarya Üniversitesi'nden çıktı. Bu üniversitedeki ağ trafiğinden sorumlu kişinin adı, e-posta adresi ve telefon numarası da karşımızda. Konunun önemine göre, gerisi sizin çabalarınıza kalmış. Bizim ama-

cımız sadece yer tespiti idi ve amacımıza ulaştık.

Bir web sitesinin kime ait olduğunu nasıl öğrenebiliriz?

İnternette merak edilen bir diğer konu da sitelerin sahipleri. Bazen çok değerli alan adlarının kime ait olduğunu merak edersiniz, bazen de almayı planladığınız alan adının başkası tarafından daha önce alınmış olduğunu ve söz konusu adresin şu an için kimin üzerine kayıtlı olduğunu öğrenmek istersiniz. Bunun için herhangi bir kurumdan yardım almanıza gerek yok. Yapmanız gerekenler neredeyse çok oyuncağı;

- <http://netsol.com/cgi-bin/whois/whois> adresine gidin.
- Sayfa içerisindeki yazı alanına sorgulamak istediğiniz adresi yazın (Örn: internetimiz.com)
- Search butonuna basın.
- Yeni sayfada gelen bilgiler, sorularınıza cevap olacaktır.

Araç Bilgileri	
Marka	RENAULT
Model	2005
Tescil Belge Tarihi	02/11/2004
Tescil Birimi	BEŞİKTAŞ
Renk1	GÜMÜŞ (SILVER)
Renk2	-
Cinsi	OTOMOBİL
Çalınmış mı	Hayır
Tahdit	REHİMLİ (R)(1)
Tahdit Koyan	AKBANK T.A.Ş. SARIYER
Tahdit Tarihi	04/11/2004

İlginç bilgiler: Sadece plaka numarası yardımıyla yukarıdaki bilgilere ulaşmak, ilginç olsa gerek.

Bahsettiğimiz işlemlerden sonra gelen bilgiler, o alan adının kime ait olduğunu, adresini, telefon numarasını, ne zaman kayıt ettirilmiş ne zaman değişiklik yapıldığını, ayrıca bu alan adının kayıt tarihinin ne zaman biteceğini de son pencere içerisinde görmemiz mümkün.

Sadece plakasını bildiğim araç hakkında bilgi alabilir miyim?

E-devlet uygulamaları içerisinde bazı hizmetler var ki, bunlar meraklı internet kullanıcılarının sık ziyaret ettiği sayfalar arasında yer alıyor. Örneğin yolda geçerken gördüğünüz bir aracın modelini ve hangi semte bağlı olduğunu öğrenebilirsiniz. Bunun için yapmanız gereken tek şey, plakayı kaydetmek ve internete bağlı bir bilgisayar bulmak.

- Tarayıcınıza www.trafik.gov.tr/sorgulamalar/sorgulamalar.asp adresini yazın.
- Gelen penceredeki Araç Sorgulama bağlantısına tıklayın.
- Kayıt ettiğiniz plakayı yazın ve Sorgula butonuna basın.
- Bilgiler karşınızda

Bana adını söyle, sana telefon numaranı söyleyeyim

İnternet üzerinden araştırma yaparak kesin sonuçlara ulaşabileceğiniz bir başka bölüm de Türk Telekom'un bir hizmeti olan telefon numaraları ile ilgili.

Milyonlarca kullanıcının kayıtlı olduğu bu rehberde arama yapmak öylesine basit ki, sadece soyadını ve yaşadığı semti bildiğiniz birisinin telefonunu bulmanız neredeyse an meselesi. Üyelik gerektirmeyen ve herkese açık olan bu hizmete ulaşmak için <http://www.ttrehber.gov.tr> adresini ziyaret etmeniz yeterli. ■

Hakkı Alkan, alkan@chip.com.tr

Organization: Vogel Yayıncılık Ltd. Sti. Gökhan Sungurtekin Zincirlikuyu Cad. No 231 Kat:3 Beşiktaş/Beşiktaş İstanbul, 80380 TR Phone: +90 212 297 17 24 Fax: +90 212 297 17 33 Email: sgokhan@chip.com.tr
Registrar Name: Register.com Registrar Whois: whois.register.com Registrar Homepage: http://www.register.com
Domain Name: INTERNETIMIZ.COM

Kesin bilgiler: Sorguladığınız alan adının kime ait olduğunu ve diğer ayrıntılı bilgileri anında görebilirsiniz.